

کەسێ لارۆی دیبێ؟

دەزگای چاپ و بلاوکردنەوهی

زنجیره‌ی روژنڤیری

*

خاوه‌نی ئیمتیاز: شهوکه‌ت شیخ یه‌زدین

سه‌رنووسه‌ر: به‌دران شه‌همه‌د هه‌بیب

ناوونیشان: دەزگای چاپ و بلاوکردنەوهی ئاراس، گه‌ڕه‌کی خانزاد، هه‌ولێر

س.پ. ژماره: ١

www.araspublisher.com

كەسى لازۆى دىيى؟

رۆمان

مەھمەد فەرىق ھەسەن

ناوى كىتەپ: كەسى لازۆى دىيى؟ رۆمان

نووسىنى: مەھمەد فەرىق ھەسەن

بلاوكرادەى ئاراس- ژمارە: ۳۲۰

دەرھىنانى ھونەرى: بەدران ئەھمەد ھەبىب

دەرھىنانى بەرگ: ئاراس ئەكرەم

پىت لىدان: كارزان ئاورەھمان

ھەلەگرى: ھەندرىن شىرزاد

ھەلەگرى سەر كۆمپىوتەر: ھەزىز ھەبىدوئخالىق

سەرپەرشتىبى چاپ: ئاورەھمانى حاجى مەھموود

چاپى يەكەم ، ھەولتەر- ۲۰۰۴

لە كىتەپخانەى بەرپۆھبەرايەتتى گىشتىبى رۆشنىبىرى و ھونەر لە ھەولتەر ژمارە

(۳۲۳) ى سالى ۲۰۰۴ ى دراوھتتى

ناوهرۆك

پايناز

- ۱- قهلهه لۆ، وشه يه كى نوييه و له تۆى ده بيسستم، منيش ليتره لازۆم ناوه
- ۲- گرمان گولله به نديان پييه، با پييان بي، خو ئار بي جى به نديان پي نيه...؟ پييانه؟!
- ۳- آني أعراف أنتو رايحين وين. تردون تحتلون بغداد على الزمال!
من ده زانم نيازي كويتان هه يه. ده تانه وئ به سواري كهر به غدا بگرن.
- ۴- هه تا پيچي كۆلاني ده تشاريته وه، سه ري كۆلاني ئاشكرات ده كا.
هه تا نشيوئ فرياده كه وئ له ئاميزت بگري، هه ورازى ده تنيته بان ته پلى سه ري.
- ۵- هه ركه چاوى چه پى نووقاند، گلينه ي راستى پينج په نجه كالانه ي چاوى جيته يتشت و نيشته ئاستى سيتره ي برنه وه كه ي.
- ۶- به چوار ده ورياندا فريتن فريتنى سواره... ئه سپ هه لده سنه وه سه رپاشوو...
له حيله ده دن... به زه وييه وه زه رد نابن.
- ۷- چما ئه وه ته نيا چيژى چاى به چيلكه و چه وئيل لينراوى ئه و چاوانه به چره چه مان ره شه ي عه سريكي چله چلى هاوينى بن كه پريكي چكۆله يه، يان ئه وه تا تيكه ل به راز و خوژيا و نيازبووه.
- ۸- زنازانى ئه وديو زنا ره كانى دارمازه له، ئه و ساربازگه زله ي گلته زه رده ي زا ره تره ك كر دووه... به دريژايى ئه و زنجيره يه، گيزه و قزبنى گولله ي گر دار و فه نهر هه لده نه.
- ۹- گولئ نابينم هه زاران گول بيتنى. بالنده يه ك نابينم هه زاران بالنده بيتنى. ئه سپيكيش نابينم هه زاران ئه سپ بيتنى. كه چى قه له م هه يه هه زاران قه له م و پياو هه يه هه زاران پياو ديئنى.
- ۱۰- له م ساته وه خته دا له چه قۆبه كى ئه بوو ئه لقه ي ده م كراوه و ئاماده ي له سه ر مشتو راوه ستاو ده چى.

- ۱۱- ره زتى كچيت ده بينى خه ريكي ئينجانه ي شوكربخان و ساردونيا سه وزه گولگرتووه كانى بوو. ره زتى ره زاشيرين، بو خوشى، بو سه رنجى رتيواران ئينجانه ي به ريه نجه ره بوو.
- ۱۲- به ر له وه ي له خودا بپارتيسته وه له گونا هه كانت خو شبنى، داوا له وانه بكه، كه نار ه واييت له گه لدا كر دوون بته خشن
- ۱۳- هه فته يه ك به گيانسپاردنه وه چاو له رى بوو. تا زمانى شكا (ئاسۆ) له سه ر زار بوو. هه تا ويته يه كى ئاسۆيان له سه ر دلئ دانه نا، ئه و چاوانه ي نه نيشتن.
- ۱۴- هيج له وه سووكايه تيه تر نيه، كاتى برا، خوشكى خو ي ده بينى به حه رام سكى به رزكراوه ته وه!
- ۱۵- له م ده مه و ئيواره سه ربه ته مه دا، كه رۆژگار بالاي بنه مۆميكي ماوه، ئه م تيه سه واره له كوتيه هاتن و ده بي له په يجو رى چ كارتيكدا بن؟
- ۱۶- لاقى هه لبرى و به تاج و نه جمه ي سه رشانى ئه فسه ريكي به رته لاشى كوژراودا هه لميزت. ئه وا جه ماوه ريش، له پيشدا ژنان بويان دا له هارپى چه پله
- ۱۷- واى له م شه وه زه نگه ي تيبى كه وتووم. كوره كه م ئه وه تا له پيشمه وه و گومان له هه بوونى ده كه م!

(وهك بۆ شهر نایه‌ی، بۆ پراویش ههر له گه‌لمان نایه‌ی لازۆ؟!)

برۆ به‌قسه‌ی هه‌فالی سه‌رتیپ بکه... برۆ تا ئوخزنی بۆ ژانی ته‌ژی ژانت بی لازۆ... به‌یادی جاران زه‌رده‌خه‌نه‌ی گه‌لخۆبانه‌ی جوتیار و قرخه قرخی پیره‌مێردی له‌ ئه‌نفال به‌جیماوی له‌ سه‌ره‌وه تا به‌وش و له‌ دامینه‌وه تا ئه‌ژنۆ هه‌لکێردوی سه‌ر هه‌وزی مزگه‌وت ببینه...

قوتیله‌ی نه‌وتینی ره‌ش داگه‌راوی دیواری نیوان ئاوده‌سته‌کانی مزگه‌وت ببینه کاتی سیبهره‌کانی ژیری له‌ بان دیواره‌ گلیته‌کان سه‌مایانه... برۆ شه‌وانه له‌ دۆندی سه‌گره‌وه جریوه‌ی ئه‌ستیران ببینه و بزانه‌ ده‌ها له‌ جریوه‌ی ئه‌ستیره‌ی ئاسمانی شاری سه‌ربه‌دوکه‌ل پڕشنگدارترن... کناچه‌ی پۆر بیسته و گوئ بۆ گمه‌ی کۆتره‌ باریکه و قه‌تار و (هۆ سه‌وزه سه‌وزه‌ی) دۆلی کاردۆخ رادیره و ناشنا و رۆشنا به‌سه‌ریکه‌ره‌وه...

تۆیان هه‌میشه بۆ شهر ویستوه لازۆ. ئه‌وه چی قه‌وماوه و له‌ هیکرا بۆ پراوشکار هاتییه‌وه یاد؟!... به‌هه‌ر حال... به‌یادی ئه‌وه ده‌مانه‌ی درنده ئاسا له‌ژیر ره‌شمالی شه‌ودا ده‌رۆیشتن و رۆژانه‌ش خۆتان ده‌شارده‌وه برۆ...

به‌یادی رۆژه سه‌خت و سه‌قه‌م و سه‌ر به‌ته‌م و دوکه‌له‌کان برۆ... به‌یادی سه‌دای سم و پرمه‌پرمی کاروانی شه‌وه‌کی گواسته‌وه‌ی چه‌ک و چۆل به‌ره‌قه‌ن و ده‌ره و ده‌ربه‌نده‌کاندا... شیلانی زه‌رده گه‌لای وه‌ریوی پاییز و چه‌چ و لووری پێشوازی سه‌گه‌لی دێهات... مه‌شقی ئه‌مینی سوارچاک، گا به‌سواری سوورکویت و گا به‌سه‌ر سپیی بی نیشانه‌وه، تۆزی له‌ زه‌ویی به‌یار هه‌لده‌ساند و به‌سه‌رپشتی ئه‌سپه‌وه هونه‌ری ده‌نواند...

به‌یادی ئه‌وه ده‌مانه‌ی گویت بۆ هه‌ژه‌ی مه‌قامی رووبار و به‌سته‌ی خوهری کانی هه‌لده‌خست... ئه‌وه هه‌ناسانه‌ی سه‌رت به‌سه‌ری نه‌خشینه‌وه ده‌نا، کورت بوون چون ته‌مه‌نی خوناو وه‌لی ته‌ژی له‌ ژیان و چیژ... برۆ ساتی له‌و چییا و چخورده، مینا دلداره‌ دۆراوه‌کان، ئه‌وانه‌ی دلبه‌ره‌کانیان په‌نیان پیدان و له‌ نیوه‌ی ری پشتیان تی کردن، رابوردووت بلاوینه. شه‌وانه ئه‌ستیران بژمیره و ئه‌گه‌ر له‌ بارتایه‌ شیعری ئائومییدی بنوسه لازۆ!

برۆ بۆ لای دارتووی زه‌لامی به‌زریوه زریوی پاساری هار و هاجی جی به‌خۆ نه‌گرتوو و بیچوو پاساری چه‌پۆلی ده‌نگ زل جه‌نجال... بۆ لای په‌پوله‌ بال نه‌خشینه‌کانی له‌به‌ر خۆر دره‌وشاوه‌ی خۆزگه‌ت پتیان، ئه‌وه ته‌مه‌نه‌ کورته‌یان له‌نیو گولاندا ده‌گوزه‌رتین لازۆ.

برۆ به‌یادی مه‌له‌ی پۆله‌ بی میمی نیو گۆمه‌کان و هیرسی ناخافی پۆله کۆپته‌ر... به‌یادی دره‌خشانه‌وه و دل ئاسووده‌یی پاش نه‌به‌ردیکی به‌ده‌سته‌که‌وتی بی زیان و شایی و گه‌ریانی دوای سه‌رکه‌وتن... بۆ لای خه‌می قورسی له‌ ده‌ست دانی ئازیزان و بیچی میرزا عه‌بدال، ته‌ححا له‌ ته‌حری...!

له‌ کۆسته‌ره‌که‌وه چاوت لییه (هه‌فال)ی پێشه‌نگی کاروان قۆلی به‌سه‌ر ده‌رگای لاندکروزه‌ زیویه‌ ترت و نوییه‌که‌به‌تی و شوفیریکی کاسکیت به‌سه‌ر ده‌پران. دووانیش له‌ یاوه‌رانی له‌ خانه‌ی ناوه‌راستدان و دواوه‌یش پره‌ له‌ که‌لوپه‌لی گه‌شت و سه‌یران.

له‌ سه‌رنشینانی کۆسته‌ره‌که‌دا پتر دلته‌ به‌ (ئاسۆ) ده‌کریته‌وه. ئه‌ویش له‌ ده‌سته‌ چه‌پته‌وه، جووتی دارشه‌قی له‌نیو گه‌لدايه و کزکۆله‌ی کردووه. به‌رئه‌نگ و روویدا بی ناچن بۆ گه‌شت و پراوه‌به‌ران و ئاسک بچن لازۆ!

چی تیدايه؟!... له‌سه‌ر بانگه‌پشتی هه‌فالی سه‌رتیپ سی چوار شه‌وی له‌ سه‌گره‌م و دیوی گه‌رمیان بگوزه‌رتنه لازۆ...

وا کاروانه که شار جی دیتلی، سهرنشینان ژاوه ژاویانه و خوشی له گیانیان.

C

دهگه ری... په نجه ره ی لای خوت ده که یته وه، ناسوش له و بهرته وه په نجه ره یه ک والا دهکا... (بریا یاد و نازاد و بهزاد و هه موو ئه وانی دیکه شمان له گه لدا بو نایه!) ئه مه ده مرتینی و سهرده ردینی. لایه ک هه وره و لایه ک سامال. مردارخوړ به حه و او هن. کاروانه که یان کردو ته چه ق و بهرز و باز نه یی له دهوری ده سووړین... پیشوازیبه کی به دوومه لازو!... (ده بوایه هیچ نه بی دایکم له م راوه ناگادار بکر دایه... به لام ئه وه بوو دره نگانن ئه ریمان دا...)

ناسو ده لی:

(ده بوایه... من لای خومه وه خانزادام ناگادار کردو ته وه!)

شنه، بهرامه ی بوخوشکه و چریکه ی بانگ خوشکه دینی... قویه نی سهوزی تیر ئاو ده بینی بهرز به سهر سهوزه گیای ده ورو به ریدا لاره به تی. گولجاری به وینه ی خوین ده بینی له نیو په لئ هه وزه گیادا و سهر نجت کیش دهکا... ههر تو وانیت لازو. زورن ئه وانه ی هه رده می لووتیان به چیاوه نا و شنه ی بوخوشکه یان به لووتا چوو، چریکه ی بانگ خوشکه و قاسپه ی که ویان بیست و گولجاری سوور و سایه ی چیا یان به ژوور سه ریانه وه دی ئیدی ده ورووژین و خهرمانه ی شکو له دهوری سه ریان ده گه ری و ههستی گه ورو بوون په ر و بالیان لی ده روینی و له فرینیان نریک ده خاته وه...

ئه ژدیهای ری هه وراز هه لده کشی و کانیه به هاره ی بیره وهریه کانت تافه تاف ده ته قی... سهر نجت له سهر لاپاله سهوز و گولجاریه کانه و له کاردوخ نریک ده بیته وه، گویت به چریکه ی نه خشین ده زرن گیتته وه:

له ئیمه ده چی، وهک چوون تنوکه بارانه کان لیک ده چن.

له ئیمه ده چی، وهک چوون کلووه په مووه کان لیک ده چن...

به بی تو لازو گیان ئه م دو له شه ویک ی بی مانگه. به نیوان گه زاره ی ناگرا به پرتا و تیپه ره.

D

گری ئیره ناتسووتینی، بو جه ستته گهر میبه،

له تونکه و خوړینی تافا ویش مه ترسی،

شه تاوی ئه م دو له تو نانا!

ده تنیته بان سه ری و تینویتیته ده شکینی...

کاروانی راوچیسان پیچاوپیچ هه لده کشی، باده داته وه و ده جوولنی... لاپالی سهوزی چیا ش ده بیته په رده یه کی فراوان و کاره ره هاتی ساله های لیوان لیوی به سه ره اتت بو دوو باره ده کاته وه.

(۱)

قه لهه لۆ، وشه يه کي نوښه و له توږي ده بښستم، منښ ليره لازو-م ناوه...

(۱)

له ته وقي سه رته وه تا که له نه نگوستي پښتي دابووه بهر ليزمه ي سه رنج و پيشي و ابو لتي بي ناگاي، چه پانده گوتي سه رتيپ:

(ته و براده ره به گه رمي به خيره اتني کردم و ناوي خوږي پي نه وتم...)

هه قالتي سه رتيپ ده ستي گرتي و دوو به دوو دانښتنه که تان جي هښت.

له ريگا وتي: (ته وه ميرزا عه بداله.)

(ميرزا عه بدال چ کاره يه و پله و پايه ي چييه؟)

(هيچ نييه و هه موو شتي کيشه!)

قه ده ري خاموش ماي، نه مجا پرسيت:

تيناگه م، که هيچ نييه، چون هه موو شتي کيشه؟! ... يان ته گهر هه موو شتي که، چون ده بي هيچ نه بي؟!)

(هيچ نييه، چونکه هه رگيز له بهر ورو بوونه وه دا له پيشه وه نه بښراوه!)

(له بهر ته وه ي پرته وي دريژي پييه، وانييه؟)

(نا له بهر ته وه نييه! ... ته و خوږي له شه ر و مه ترسي لاده دا...)

(بوچي پيشمه رگه لاشه ريش هه يه?!)

هه قالتي سه رتيپ خوږي له وه لامي ته م پرسياره ت بوارد و گه رايه وه سه ر ته وه ي پيشووتر:

(هه موو شتي که چونکه راسته و خو له هه قالتي داناوه ئيمازه و ده ستوور

وهرده گري!)

(ئاوا؟! ... بلتي جي برواي ته وه!)

(به لتي، نوښه ريتي و له هښښدا کار ده کا.!)

(هښ چييه؟! ... ئا تيگه يشتم! ... ته ي ليره چي ده کا؟)

(هاتووه راپوژرتي له سه ر هه لومه رجي ته م ناوچه يه بو هه قالتي دانا

بيا ته وه!)

خه ريك ي ليکندانه وي دوخه که و که سي تي ميرزا عه بدال بووي، هه قالتي سه رتيپيش هه ر به هښمښه که ي خوږي له سه ري روږي:

(ئاگاداريه، که قسه ت له گه لدا کرد، بي مه به ستيش بي، دوو وشه،

ته نيا دوو وشه هښ، نابي له حزووري ته ودا بيان لتي! ... قالس ده بي و

قينيشت لي هه لده گري! ... يا خوا قين له که س هه لته گري!)

(له سه ر ته نيا دوو وشه؟! ... جاوا قيني شي لي هه لگرتم، چي بي له ده ست

دي؟)

(هه موو شتي هه رچي خراپ بي!)

(هه موو شتي وه ک چي؟)

(دوايي بو ت روون ده بيته وه!)

(سه ر و سه کو تيشي زور سه يره!)

(هه ر سه ر و سه کو ت؟! ... ته تواري شي!)

(ته تواري وه ک چي؟)

(ته ويشت هه ر دوايي بو روون ده بيته وه!)

(به راست ته و دوو وشه يه چين که نابي له حزووريدا بو ترين؟!)

(ژماره نه حسه که يه! ... بښرت چوو؟)

(ده سا هه رده بي بيده مه رووي!)

(بيده يته رووي خراپي ده قلښي نيته وه!)

(به شیوهی خۆم ده یلیم!)

(ئه ویش به شیوهی خۆی تۆله ده کاته وه، به ههر شیوهیه ک بیلایی ئه و له
فیکه ی خۆی ده گا!)

(ساوه ئالا ههر ده یلیم!)

(دیاره هه زت له گۆلمه زه و...) ئه م ده رفه ته ت قۆزته وه و پرسی دیکه شت
ورووژاند.

(۲)

له سه ر به تانییه کی زبری بۆزی چلک هه لگر دانیشتووی. ئاوینه بازنه ییه
ستیلبه نده روو خۆشه به رباخه له که ت به م ده سته وه و موو کیشه زه رده
چریسه که داره که ی له قه وانی گولله تۆپ چی کراوه، به و ده سته وه. له
فیکراندا نوقم، له مه ر کۆبوونه وه که ی دوینی و که سیستی میرزا عه بدال و
میژه ره که ی و روونکردنه وه کانی هه قالی سه رتیپ، رووی خۆت ده دوینی،
کاتی بی خشیه که سیک له پشته وه را، راده خوشینه ژووره که و به دوو
ده سستی گه رمه وه توند چاوه کانت ده گری. تۆلازۆ، ئارام هه ست و خوست
را ده گری و لووت بۆ بۆنی ده وروبه ر هه لۆل ده که ی. ده نگیکه ی گری، له په نا
گویتنه وه ده گورینی:

(هه لئێ بیته، من کییم؟) تی ده فکری و ده لئێ: (له وانه یه مام سمایلی
جیگری که رت بی.) (هه لئ نه هینا...!) (ده باشه ساله ی قالا وای.)
(ئه مجاره شیان چرووکت کرد!) (که واته پیتم بلئی چیت بۆ هیناوم تا پیتم
بلیم کیی؟! (شتی وه ک چی؟) (ئه گه ر دۆت پی بی بۆ نمونه، ئه واپی
تی ده چی رزگاری حاجی هه سه ن، یان عه لی کورده بی.) (ده سا دۆم پی
نییه، هه مدیسرو پیست کرد!...)

(له کوپوه هاتووی؟) (له شاره وه، له دایکته وه نامه یه ک و جووتی
کاله شم بۆ هیناوی، باوکیشته به یه کجاری مائا وایی له ته خته ره ش و
ته باشیر کرد و خۆی خانه نشین کرد.) (سه باره ت باوکم، دوو مانگی شه
خانه نشینه و ئاگا دارم... زۆر که من ئه وانه ی ده زانن پیشمه رگه م، ئه وانه شی
ری و جیم ده زانن هه ر یه کجار که من!.) (ده من له و ده گمه نانه م!) (باشه
دایکم چۆن متمانه ی پی کردووی؟! (پیی کردووم، ئه وه نییه نامه و
دیاری پیدا ناردووم، وه ی!!...)) له م تاریکستانه کاتییه ی تی که وتووی
ده ته وی توانای گوی و زه ینت بخه یته کار و به تۆنی ده نگیا ئه م مه ته له
هه لئینی و له و لاشه وه دلخوردی دایک و بابه پیره که ت و زانای براتی.

دهترسی پئی بزنان کوربان له چیايه و ههرچی نهشی پئیان بکهن (به پیکابه که هاتی؟) (نا، له ریگه تایبه ته وه!!) (دهستت لابه پیت بلیم کی؟) (جا ئوسا یه کسه ده مناسی!!...) (به چدا؟) به لئین بی لا نه که مه وه و بشت ناسم، تۆ دهستت لابه؟! (دهنگر قاقا تربقایه وه، ده لئ: (ئه وه فیلیکی کۆنه، به هۆی ئاوینه که وه. ئه گهر ده مه ونخون له سه ر به تانییه که داتنا ئه وا منیش دهستم لاده به م!!) تۆش لازۆ بزه دیته سه ر لیوانت و ده لئ: (تۆ که سیکه وریای، دهنگیشتم گوئی لی بووه، ناکری ناونیشانی، یادگاری بدرکینی؟! (دهنگری دهست گهرم ههر به پیکه نینه وه، که له گرمه ی ههور ده چن ده لئ: (عریف عوگله هه والت ده پرس!!) (ده وابلئ بی به لابی، تۆ سه ردار!!) سه ردار دهسته گهرمه کانی هه لده گری و به ر چاوت رۆشن ده بیته وه، هه لده سیته وه. له ژووره که ده رده چن و به په رۆشه وه ئه ملا و ئه ولای ماچ ده که ی. ئه مجا که می له یه ک دوورده که ونه وه. ئۆقله مه یه کی قه د و قیافه تی ده که ی و ده لئ: (ههرگیز نه مده ناسیته وه. تۆنی ده نگت ته واو گوژیبوو. بۆ ئه کته ری شانۆ ده ست ده ده ی سه ردار...) سه ردار قسه ت پئی ده برئ. (بووم به پیشمه رگه و ناوم - ئاسۆ-یه، ئاسۆ...) (ده گه شیتته وه، یه ک و دوو له ئامیز ده گرنه وه. (لئت راده بینم!!...) (ئاسۆ چۆن ناویکه؟) (یه که مه!) به زرده خه نه وه له سه ری ده رۆی: (ههر خۆت ناونه نئی هه لۆ قه پناکا!)

(بوچی هه لۆ چ عه بیکی هه یه؟) (هیچی وانیه، ئه وه هه فته یه ک هه لۆ ناوی، لیره ئامیر که رت بوو، ته سلیم بوته وه، دوینی شه وه له ته له فزیونی که رکوکه وه، به ته لفیسییه وه بانگه وازی بۆ پیشمه رگه کانی بلاوده کرده وه و داوای کۆبوونه وه ی له گردی مامه یاره لی ده کردن!!) (ئئ ئه وه هه لۆ نه بووه، قه له ه لۆ بووه!!) (قه له ه لۆ، وشه یه کی نوئییه و له تۆی ده بیستم، به لām پر به پیستی، منیش لیره لازۆ-م ناوه!) (لازۆ، ناویکی خوشه!!) (نه چوری بۆ لای سه رتیپ، ئاسۆ؟) (با، له خواره وه دیم!) (ئیمه براین و ئاماده ی هه موو هاریکارییه کم ئاسۆ!) (بریا چه کیتکم په یدا کردایه؟! تۆش

ههر به ده م خۆیندنه وه ی نامه که ی دایکته وه ده لئ:

(وهک ده بینی منیش بی چه کم؛ له وه تی هاتووم ده لئین کاروانیک چه ک به رپۆیه و ههر نه گه یشت، به لām نه خشه یه ک له خه یالām دایه، ئه گهر جیه جی بکری ئه وا ههر دوو کمان ده بینه پیشمه رگه ی راستی!)

(پرسی له دلما بوته مه راق. له تۆ شیوا تر که سی ناسم وه لāmی راستم پئی بلئ، جا نازانم بپرسم؟) (بپرسه ئاسۆ!) (قاوی له شاردا که وتووه، بوته قسه ی رۆژ و به گهرمی له نیو ئه وانده که دلیمان بۆ نه ته وه که بیان ده ستوتی، ده گهری ده لئین: ئه وه ی له شه ری نیوخۆدا بکوژی، له کاتی گیانکه نشتا جووتی قۆچی لیده روئی...! راسته؟! (قاوه که لیروه وه گه یشتۆته شار. جیی گومانه، ئه وه ی له شه ری ناوخۆدا بکوژی زۆر به په له ساتار ده کری و ده نیژی. ته واو پیچه وانه ی ئه و سه روه رانه ی له جه نگی نیوان کورد و به عسدا شه هید ده بن... ده لئین ئه م میرزا عه بداله ش که به رده وام پئی میم بۆ خۆ خۆری دنه دده، دوو قۆچی لی رواوه!!) (به چاوی خۆت قۆچه کانیته دیوه؟! (نا، نه مدیوه به لām پئی میم به دووربین شاخه کانی به چاوی خۆی دیوه، کاتی له گۆمه گیژی چه می دیوانه دا مه له ی کردووه!) (به ححا له بیچی...! ناتوانی تا سه ر بشاریتته وه... ده توانی؟! (له م ده ور و ناوه له که سم نه بیستوه به سه ری پروت دیبیتی، ده لئین ئه و مشکیه گهره به بۆیه ده به ستی تا کو شاخه کانی پئی بشاریتته وه!) (بشه یه!... رۆژی ههر به گالتته وه کلاو و مشکیه که ی لی نه فرینین؟! (بشه یه!... به رده وام سی حیمایه ی به دواوه یه. جاری زووه... با چه ک په یدا که یین و بناسرین!..)

بهرده متاندا تريفه تريف پرشنگ ده هاوئ. گوښه که به بهر به ستيک کوټايي دئ و ئيوه نزيک بهر به سته کهن. نه گهر به ته واوي بهر در ټټه وه نه وا هازه هاڅي ټاو، گرمه ي ټوپه دووره کان له خوږيدا ده ټوټيټه وه. رووي گوښه که بو مانگ نه سستيره کان ټاوټنه يه که گه وره يه... له خه يالئ نه وه داي که ي بئ به ئيجازه بگه ټټه وه و به دللي خوټ پياسه يه که شار بکه ي و چاوټ به کهس و کار بکه وټه وه.

مرؤ گهر له بهر ي جهنگدا بئ، هه رده م چاوهر واني په لامار و پټکدا دانه، جهنگاوهر شه وانه گوئ سووگترن. جار ناچار له قوولايي بيټشه لالانه کاني ده ورو به ره وه، لووره لوور و هو له هو ليټک دوو چاري سل و راچه نيني له ناکاوي ده کردن... نه او لووره يه که چون هي گورگ به سام و ناساز، گوټي به زورتان، به تاييه ت نه وانه تان خه ويان لي زراوه مووچ کرد. ملازم عه جمي دل له مست به چوارده وردا چاو ده گيټي و گوئ هه لده خا.

نه خشپه ي نه ټينگرئ، نه تريه ي پټي گومان ليټکراوټي که هه سترکرد... هاته پالته وه، بئ چريه، به ټامازه ي ده ستي سه رنجي بو دوو تن را کيشاي. دووان به سهر ټاوه که وهن و واوه دين. بئ دهنگ و شلپ و هوړ و له سه رخو دين. نه وان وا ده زانن نايبرين، ملازم عه جمي به عاره بي ټي خورين و داوي نه ټي شوي لي کردن، نه وه ونده قايم ټي خورين، ته واوي که رته که چون کيچ راپه رين و وه خو که وتن و جوو ته دوژمنه که يش ميش ميوانان نييه. ملازم عه جمي هه مديس ټي خورينه وه، لي نه وان بيټزيان نايه وه لام بده نه وه و له پيشره وي دان. ملازم عه جمي فه رماني ته قه ي دا و له هه ناسه يه کدا روو به ري گوښه که بوټه گوږه پاني جهنگه گيزه و برسک و هوړي گولله و هه لچووني پرزي ټاو به ټاسماندا، مانگ و نه سستيره کاني نو قم ده کا... چي سه رياز له وين، تفه نگیان له سهر گونيه خو له کانه و قونداخيان له شانيان توند کردووه و ته قه ده کهن. به لام نه وه جوو ته نه فره ټييه هه به خه ياليشياندا نايه.

شه ويکي دوژمن له ناوه، ترس له ناختا چه که ره ده کا و رووي ټاوه که

گرمان گولله به نديان پټيه، باپټيان بئ، خو ټار بي جي به نديان بئ نييه...؟!... پټيانه؟

له سه ريشت، له سه رباني باره گا راکشاي. په نجه ټيکپه ريوه کانت ناو ده ته ژير سه ر و سه رنجي نه سستيره به جريوه کان ده ده ي... شنه باي خاو گه لاي دره ختاني وه جوو له خستون و که شيکي ټاهه ننگسازي به ده ورو به ري داوه. مانگ نه گهر چي له چوارده ش نييه، وه لي تريفه ي زيوني، لقوټي دره خت و سه رباني مالاني له رو شناييه که زيوني نه فسووناوي هه لکيشاوه. له بان به تانيه که دووقه د راکشاي، گوټ له تريه ي پټي ټيشکگر و کوخه ي کاوناکاي جوو ټيار ټيکي ناساغه...

کاتيکت به خو زاني بو قوناغي داوي ته واو کردني به شي کاره باي په يمانگه ي ته کنیکی گه راوټه وه. نه وه ده مه هاوټيکي پر دل ه راو کيت به ري کرد، پاييز تي وهر گه را و بو سه ر يازي ناوت هاته وه. داوي سي مانگ له سه ر يازگه ي مه شق و راهي ناني نه جه فه وه بو به شداري جهنگ، ره وانه ي ديوي ټيران کراي، له وي دل ت ته نيا به (سه ردار) ي ټه وساي کوري گه ر هک و (ناسق) ي ټيستا، که وا له خواره وه نوره ي ټيشک گرتني تي خو شبوو. که رته که تان به سه ر گوښه و به نداوټيکي فراواندا ده پرواني. ئيوه ټاوتان لي ده خواره وه و سه ر يازگه کاني ده ورو به ريش روژانه ته نکه ره کانيان لي پر ده کرد... که يکه م، ټيستا که م. نه وه شه وهش وهک نه مشه و ټاسمان سامال و مانگ به تريفه و نه سستيره کان به جريوه ن. جگه له خوړه ي به کبینه ي ټاوه که و گرمه ي ناو به ناوي ټوپي دووري به ره کاني جهنگ، که چه ندين کيلو م تر پيش ئيوه که و توون، ده ورو به ر ټارام و هيچي نه وټو له ټارادا نييه... ئيوه، لازو و ټاسوي ټيستا و ټوانا و سه رداري ټه وسا، له هه مان که رتدا سه ر يازن... ملازمي يه که م (عه جمي) تازه کي فه رمانيه ي که رته که ي بئ سپير دراوه... عه جمي له گه ل هه موواندا به ده ر به سته... مانگ له گوښه که ي

دەببىزى، چاوت لىيىسە ۋا سەردارىش لەولاولە گوللە (ئار بى جى) يەكى پىتوھنان، كەچى ئەوان ۋەك نە بايان دىيىپى ۋ نە باران، بەپال يەكدا ھىرش دىتەن ۋ متقىيان لە خۇيان بربوھ. كاتى گوللە (ئار بى جى) يەكەش لە رووى ئاۋەكەى دا، ۋەك نەفورات تا ئەوسەرى گۆمەكە بەفرىن فرى ۋ لە رۆخى ئەوبەر تەقىيىھو، ملازم عەجمى لە تافى گوللەباران ۋ ھىرشى ئەو جووتە چاۋنەترسەدا بەزمانەكەى خۇى تىيى خورىنەوھ: (دەست بلندەكەن، لەسەر شەرەفى جەنابى سەرۆك خاۋىپاريزى ۋ ئاگادارى بى، ھىچتان بۆ نابى!...) كەچى ئەوان بى باكانە ھەر دىن ۋ بەخەيالىشىاندا نايە. سەرىكە ۋ ھىتاۋيانە، ديارە جووتى جەنگاۋەرى ئەفسانەيىن ۋ توانايان سەر ۋ تواناى مەرۆقى ئاسايى كەوتوۋھ. سەردار بانگت لى دەكا: (توانا سەلامەتى؟!)

(بەللى سەلامەتم، خۇ ئەوان تەقەناكەن! ئەوھ ھەر ئىمەين ئەوانمان داۋتە بەر رىژنەى گوللە!)، عەرىف عوگلەش دەنەرتىنى: (نەھىلن ئەو شەمشەمە كۆپرە مەجووسىيانە دەرچن!)

لەپر بەئاسمانى بان سەرتانەوھ بو بەفەنەر ھەلدان ۋ ئەرز ۋ بەرز پۇش بۆتەوھ. چاۋتان لىيە چۆن رىژنەى گوللە لە رووى گۆمەكە دەدا. سەرەوژوور ئاۋ بەگش ئاسماندا ھەلدەپۇش، جووتە زەلامەكەش چەتەولتەر دەنوتىن ۋ جەربەزەتر دىنەپىش. ئەوان لىبراۋانە بەرەو روۋتان دىن، گوللە گىدارەكان شەو كوناۋدەردەكەن. (نازانم بۆچى تەقەناكەن؟ نىيازى چىيان ھەيە ئەو مەجووسىيە خوشك لە كەللەچىيانە؟ ديارە دەيانەۋى بەدەست مانگرن!)

عەرىف عوگلە كەللەيى، جىمىن دەدا ۋ دەقىرتىنى، دوو رۆشكەرەوھى نوۋ بەئاسمانەوھ ھەلبوون. (مەۋەستەن، تەقەيان لى بکەن!)

سەرى لى دەرناكەى. بۆ ئەو دوۋانە نايەنە دەست؟! بۆ ناكەون؟! بۆ ناگەرتىنەوھ، بۆ نوقم ۋ نغرو نايىن؟!... بۆ ئەم ھەموو زامەيان پىۋىيە ۋ نالە نال ناكەن؟! بۆ دەست ھەل ناپرن؟! ئەى بۆچى نادەن لە سەداى ئەللاھو ئەكەر؟!.

(چىيە، گوايە لە ئاسن دارىژراۋن؟! عەرىف عوگلە ۋ ھەا دەقىرتىنى ۋ گوللە (ئار بى جى) يەكىيان ھەوالە دەكا. تافگەيەك سەرەوژوور ھەلدەچى، ئەوا جووتە شالاۋھىنەرەكەش لە جىيى خۇيان بالا زەلامى ھەلبەزىنەوھ، ۋ دىسان سىنگيان بەسىنگى گۆمەكەوھ نووساند ۋ رىك بەرەو سنوورى لاي تۆ دىن ۋ كۆلدانىان نىيە.

دىن ۋ لە چاۋى ئىۋەى سەربازگەلدا لە خۇيان گەورەتر دەنوتىن:

(گرىان گوللە بەندىان پىيە، باپتىان بى، خۇ ئار بى جى بەندىان بى نىيە؟! پىيانە...?)

ئەو چەكەى پىيانە چىيە ۋ كەى بەكارى دىن ۋ چ كارىكىيان بى سىپىرداۋە خودايە?!)

توانا تۆ لەم دەمەدا ئاۋا بىردەكەيتەوھ ۋ دەپرسى. زمانت وشك بوھ، ۋەرە لەسەر دەرباچەيەك ئاۋى شىرىن بىت ۋ زارىشت بوۋى بەپەلاس... لەپر ملازم عەجمى فەرمانى دا: (تەقە راگرن ۋ خۇ بەزەۋى دادەن!)

تەقە ۋەستا ۋ جووتە نەفوراتەكەش ھەر دىن، عەجمى بەلايتە دەستىيەكەى رۆشايى خستونەتە سەر ۋ كەچى بەشەۋارەش ناكەون. ۋابەر ۋ دوۋا گەيشتنە دەم ئاورىژەكە. ۋا لەسەر لىۋارەكەى ھەلۋىستەيەكىيان كرد ۋ ملازم عەجمى ۋ عەرىف عوگلە، ھەرىكە ۋ دەست دەدەنە يەكىكىيان ۋ سوۋك بەدەستىيانەوھ دىن... ئا ئەوانە دوو كارتونى بەتالى ھىلكەن ۋ سەدان كونيان تى بوھ. تۆش توانا ھەناسەيەكى قول ھەلدەكىشى ۋ ئۆخۇنت بۆ دى... دوو سى شلپ ئاۋ بەدەم ۋ چاۋتەوھ دەدەى، دووسى مست دەخۇرتەوھ...

لە ترپەى پىيى ئاسۆ بەئاگا دىيىتەوھ، دەگەرتىتەوھ دىيى ئىستا: (كاك لازۆ نۆرە ئىشكى ئىۋەى. بفرمون!)

چەكە خاۋازاۋەكە لە ئاسۆ ۋەردەگرى ۋ بەدەم جوۋلانەوھ بىرى لى دەكەيتەوھ.

(که چی ئەوەتا کەرتی لەو سوپایەیی لە ئێران کارتۆنی لی بېووه پیاو خۆر، لیژە بەحیساب لە ولاتی خۆیدا، بەوادی چەند سەعاتی، سێ گوندی لە بانی جەباری سووتاندوو، ئاداری بەسەر پادارییەو نەهیشتوون و خەڵکە کەشی قاوداوان!)

آنی أعراف أنتو رایحین وین. تردون تحتلون بغداد علی الزمال!

من دەزانم نیازی کویتان هەیه، دەتانهوی بەسواری کەر بەغدا بگرن!

ئێوارەیهکی پەنگ پەریوی بەتەپومژ، زەمەن لە تافی خۆی درەنگتر دەنویتی. شوانەکان میگەلیان بەرەو دێ و پێش داوه. پەز لەنیو تەمتموماندا چون تارمایی دەبینرین و زنگەیی زەنگۆلەیی مل و پرمەیی ناویناویان دیتە گۆیی جووتی رێبوار. کەر سواریک و پیاوێهەکی سەلت و قوڵت، هەرچی پیاوێهەکیان سێ چوار هەنگاوی لە دوا کەر سوارەکەوێهە. گورج، پدین هاتوو، جامانەیهکی رێ پێی پواوی بەستوو، چمکی مرادخانیه پەشە بەدەن چەسپەکەیی ئاخیوێتە رانکیکی شینی میل پەشی دلبەو، پشستوینێکی تەخت پەشی گۆل وردی لەسەر بەستوو، جووتی کالەیی لاستیکی پەشی لی هەلکیشاوه. کەر سوارەکەشیان کلێتەیهکی بۆری تەپاندۆتە سەرتیکی سفرکراو، دەستی جلکی نیوداشتی خۆلەمیشی سادەیی لەبەر هەلکیشاوه، پشستوینێکی پەشی لە نیوقەدی جەراندوو، ئەمیش جووتی پاتەیی لاستیکی پەشی لە پێی... وا بەسەر کەرتیکی سپیی بەهەیکەلی بەورده خالی پەشەو، بەکورتانیککی لورپی جلکراوه. بەسەر ملی کەر سپیدا لووتی داژەندوو، ناساغ و پەرتشان حال، چون خومار گێژ و وێر دەنویتی و لەگەڵ پەوتی و پەشە ناسادا قاچەکانی قەکی بەندۆلی سەعات بەوردهوام دەبۆین و لەو دایە لەژێر سکی کەر سپییەو لەیهک بدن. لەنیو قەدیشی بۆ سەرەو بەسەر کەرەکەو دەلەنگی. کەری تاینی خۆشرو، تەقە لە تاوێر و چەوی رێ هەلەسینتی. خرمەیی سمی کەر سپی و تریهیی بەلەزی هەنگاوی رێبواوی دوووم لەنیو چرپەیی چوارپەلی چەپەریەندانی مالات و پرمە و زنگەزنگ و خرنگە خرنگی مەری مل

بەزەنگۆلەدا، کەر بەرەو روویان دین، ون و بەژێرەو دەبن. شوانی بەرابیی رانەکە وەلامی ماندوونەبی کەرسوار و، شوان بەدەولت بی، پیاوێهە زەلام دەداتەو و سەرنجی دەلکیتیتە بالایان تا تەواو لە رانەکە رەت دەبن چاوی لە سەریانە، بەلام نایانناسی. گەمەلە گۆتێراوێهەکان، یەکیکیان بۆر، لە پێشی رانەکەو بێ باک رێ دەکا و ئەوی دیکەیان چون رێوی، سوورباو، لە دواو کەلکەلەقی بۆ شوانی دوووم دەکا. بەدیتنی رێبوارەکان ماوێهەک بەرامبەریان هەلەتووتی، وەلی پێیان ناوێهە.

شوانەکان پتر لە ترسی ئەوێ نەبادا لەم تەمتمومانەدا گەلەگورگ فرسەتیان لی بینی، پەلەیانە هەرچی زووتر رانەکە بەتاواییدا بکەنەو... شوانی دوووم بەرخۆلەیهکی بەباوشەوێهە، کاتی رێبوارە درەنگ وەختەکان رەت دەبن، ئاورپکی گوماناووییان لی دەداتەو.

(رێبواوی رێی دوورین، حسابیان بۆ بەهارە باران نەکردوو، یان ئەوێتە دلیان بەم تەپومژە خۆشە بۆیە نەپالتۆیە نە موشەماهی... ئەمە لەبەر خۆیەو دەبلمینتی و فەرەنجییهکەیی، کەر تەنیا لایەکی بەسەر شانیدا داو راست دەکاتەو.)

رانەکەش هیچ پێوستی بەهەر و پێنمایی نییە، چون ئاو رێپەوی خۆی دەزانی... رێبواوی دوا کەر سپی ئاورپک لە شوانەیل و پەزەکانیان دەداتەو و بەکەرسواوی هاوڕێی دەلی:

(خەریکین دەگەینە نەدیوی و تاوێکی دی ئەم گرده دەکەوتیتە نیوان ئیمە و گوندەو.)

کەرسواریش دەلی:

(هەتا ناوچەکە چۆلتیری بۆ ئیمە باشتەر. بریا ئەم تەم و مژەش بەوردهوام دەبوو!)

سەرەلەبەر بەنیوان لێر و گابەرد و ئاودردا دەروانن. سەرنجیان تا نزیک ترۆپکی باسکە قووچەکەیی پێشیان سەرەدەخەن و کەرسوار دەلی:

(تۆ دېقەت بده، لوتكەكانى دەوروبەر ھەرنەبى بەئاستەمى دەبىنرېن
كەچى ھۆ ئەوھيان تەواو توقمى تەمە!) (تۆ دېقەت بده، لوتكەكانى دەوروبەر ھەرنەبى بەئاستەمى دەبىنرېن
كەچى ھۆ ئەوھيان تەواو توقمى تەمە!)

پىيادە دەلتى:

(ئاخر لە ھەموويان بەرزترە... ھەر لەبەر ئەوھشە لە تەوقەسەرى ئەو
باسكە رەببىھيان دامەزراندوو، بەسەر ئەوانى دىكەدا دەروانى و بارەگای
سرىبەشە!)

دوای ماوھىك كەرسوار دەپرسى:

(ئەرى تۆ كەس دەبىنى؟)

پىيادە دەلتى:

(نەخىر، توولە رېببەكە چۆل ديارە، يان راستتر وايە بلېم ئەوھندەى
لېمەوھ ديارە، كەسى پېتوھ نېبە!)

ش ش ش و ھۆ... كەرسوار كەركەى دەوھستىنى و بەھاوړئ پىيادەكەى
دەلتى:

(با گوئى ھەلخەين!) دوای ماوھىك ھەست راگرتن، پىيادەكەيان قەدەرئ
گوئى بەزەوېبەوھ دەنى، ئەمجا ھەلدەسپتەوھ و دەلتى:

(جگە لە خۆمان زېرۆج بەشەر لەم دەور و ناوھ بەدەرەوھ نېبە، جوولەى
ھىچ رېبوارئ لەم نرىكانە ھەست پى ناكەم. ماناى بەچى!)

كەرسوار دەلتى:

(ماناى بەوھى ھىشتا كاتى نەھاتوھ!. كەواتە ئىمە ئىستە چى
بەكەين؟! رېبوارئ پىيادە بى ئەوھى بىرى لى بكاتەوھ دەلتى:

(لەم دىو ئا ئەم گردۆلكەيەدا خۆمان دەدەينە پەنا و چاوپروان دەبىن!)

كەرسوار دەپرسى:

(نامانىين؟)

(بېگومان نە. بەدووربىنىش لەنېوان ئەم تەمە چرەوھ نامانىين!)

كەرسوار دەپرسى:

(جا تۆ بلېى ئەم تەمە ھەروا بەردەوام بى؟)

(بەلكو چرتر دەبى، خۆر بەرەو ئاوابونە. تا درەنگتر بكا تەمەكەيش
چرتر دەبى، ئەگەر دەمەوېھيان بووايە ئەوا دەمانون خۆر پەرتى دەكا. ئەم
چرپونەوھەيش لە قازانجى ئىمەيە!)

(وايە... تەم بى ئىدى بارانىش نابارى.)

(ئەمەشيان ھەر بەسوودى ئىمە دەشكىتەوھ!)

ھەر بەكەو لەسەر بەردى ھەلدەتروشكىن. كەرە سپىش دەكەوئتە
ملىوموش و مېش مىوانى نېبە. دوای پشووھەك پىيادەكەيان گوئى
بەزەوېبەوھ دەنېتەوھ. ھەلدەستىتەوھ و دەلتى: (گوئىم لە خرمەى سمى
ولاخى بەرزەى تازە نالكراوھ.)

ھاوكات دووھ نىگا بەگردەكەدا سەردەخا و ئەمجا بۆلاى كەرەسپى
دەگەپتەوھ.

بازىك دەدا و لە ناوھراستى كۆپانەكەدا جىگىر دەبى. بەھتەر بوونى
تىكەل نىگەرانىبەكى پەنھانەوھ دەلتى:

(ئەوھتان، وادەگەنە نېوقەدى باسكەكە!)

لەسەر كۆپانەكە جى بۆخوى خوش دەكا و دارشەقەكان لە پىشېبەوھ درېژ
دەكا و لووتى دادەژەنى. دارشەقەكانى لە شىوھى پىتى (T) ئىنگلىزى
دان، نرت و نوئى و تا بن ھەنگل درېژ، بەوئىنەى كلكەبېل ئەستور و لە
دارى بناو چىتى كر دوون. پىيادە شوئىن كەرسوار دەكەوئتەوھ و دەلتى:

(ئەگەر ئاوا بەم خېراىبە برۆين، ئەوا ئىمە و ئەوان پىكەوھ دەگەينە سەر
كانىبەكە!)

كەرسوارىش دەلتى:

(پىكەوھ بگەين يان زووتر بۆ ئىمە چونىبەكە، گرىنگ ئەوھى بەبەك)

بگه یین!!)

له پڕ به بێ هیج هۆبه کی ناشکرا، که ره سپی دهیکا به سه ره سه رپیک نه و سه ری دیار نه بێ، له گه ل زه پیندا گورده داته خوێ، نایرپیتته وه و تازه ی ده کاته وه. نه و دۆل و قه دپاله پڕ ههراوزه نایه کی ناسازده کا. که رسوار ناچارده بێ دارشه قی بگه یینیتته سه ر و پۆته لاککی و بێ دهنگی بکا... که رسوار ده لئی:

(ئه مه هیتشتا سه ره تای به هاره وه ها به شه وق و ده ماخه و کردوو به تی به رۆژی خوێ، داخو نه گه ر به هار گه ییه چۆکان بیکا به چ حه شر و حه له لایه؟!)

پیا ده که یان بۆی ده سه نیتته وه:

(گوێ مه ده ری له هه وای خویدا به، نه وه بۆنی هیستره که ی کردوو به بۆیه دهنگی لئ هه لبری و چوو هه رده ی سه ییه مه وه. وا دیاره هیستره که یان ماچه به!)

ئه وانیش هه ر دووانن. به کیکیان ره شمه ی هیستره ره شکویتی گرتوو ه و به وای خویدا ده به یینی. کلاشینکو فیه که شی وابه شانی راستیییه وه، خر مه ی سمی هیستری تیرجوئی سه ربازی، تیکه ل زرمه ی پۆستالی سه رباز هکان ده بێ و به گورژم ده گاته په رده ی گوئی نه م جووته رتبه واره. له وای هیستره که وه، سه ربازیک به بیبری ره شی سه ری و به رگی سه وز به لکه و ره ختی خاکیی سینگ و کلاشینکو فی ده ستیییه وه پێ به پیتی نه وان داده گه ری. دیاره نه مانیان به دی کردوو ه. کاتیکی له سه ر کانیییه که به کانگیرده بن، پتر دیقه تیان ده دن. به تایبه ت به کخه ته که ی دو او ه...

پلوسکیکی دارین له به رزایی مه تریکه وه، قو لیک ئاو ده رژینیتته گۆمه که ی ژیری و خو ره خو رپیکی به رده وامی لیوه دی. گۆم ساریژ ده کا و به جوگه له یه کی پیتچا و پیتچدا به ره و چه م لووزه و ده کا... سه رباز هکان جووتی لاوی ردین تاشراوی تیفتیفه دراوی سمیل ره شن، به کخه ته که یان

گه نمه نگیکی باریکه له یه بێ خه ته که شیان، که جله وی هیستره که ی گرتوو ه تیکه سمراویکی ته ژه ی ره ش نه سمه ری لچ نه ستووری روومه ت به خاله. له گه ل سلاودا ده پرسئ:

(ها کاا لوین?... ها کاا بۆ کوئ؟)

پیا ده که وه لامی سلاوه که ی ده داته وه و ده لئی:

(شوی نرتاح هنا... لیبه دا پشوویه ک ده ده یین.)

خه تداره که شیان دیتته به ره وه، چوارپینج هه نگاوئ دووری کانیییه که، چاودیری ده کا. دوا ی دلنیابوون له وه ی نه م دوو رتبه واره چه کدار نین، دیتته پیتته وه.

تفه نگه که ی، که تاکو نه و کاته به ده ستیییه وه بوو، ده یکاته شانی و به ده م قاقای پیکه نینیتیکی بێ هۆوه وه ده لئی:

(آنی اعرف أنتو رایحین وین. تردون تحتلون بغداد علی الزمال!... من ده زانم نیازی کویتان هه یه. ده تانه وی به سواری که ره به غدا بگرن!)

ئه مجا به قاقایه کی قایمتر ده تریقیتته وه. بێ خه ته که ش، که خه ریکه جلیکانه له سه ر پشتی هیستره که دابگری، ده که ویتته پیکه نین و هه ردووکیان به ده م لیه لیه لیک و حیلکه حیلکه وه چاوه روانی وه لامی جووته رتبه واره. که رسوار هیشتا پیا ده نه بووه، پیا ده ش خو ی له لاقرتیی به کخه ت نه بان ده کا و به زمانیک زیاتر نائومییدی و نه هاهمه تیی لئ ده چو ری ده لئی:

(ما نقصد بغداد، أرد آخذ أخوي لزيارة وكاشة حتی يدعی له بالشفا!... بۆ به غدا ناچین. براهه م ده به مه سه ر نه م چاکی وه کاشه یه، به لکو خوا چاکی بکاته وه!)

تیهلی چاویشی له چه که کانیا نه. له ناخه وه، بێ دهنگ ناوات ده خوازی: (هی هه ردووکیان شه ش بزماره. به و نیازه ی نه ختیکی دی له شانی نیمه دابن!)

یه کخهت ده لئی:

(باين عليه مصوب!... وا دياره پيکراوه!)

(لا مامصوب... مصاب بالروما ترم. مثل ماشوفون جبته على ظهر زمال. وكاشة ينطي الشفا لذول اللي عددهم روما ترم. احنا من أيام أجدادنا نزوره و نؤمن به ينطينا الشفا... نا زامدار نييه. دوو چاری باداری بووه. وهک ده بينن به پشتی کهر هیناومه، وهکاشهش بادار چاک دهکاتهوه. له سهردهمی باپیرانانهوه بروامان پییه تی.)

(بيین هو أختصاصه بالروما ترم. ها ها ها!... وادياره پسپوړی باداریيه. ها ها ها!)

رهش ئەسمهراوا به رتيوارى پياده ده لئی و کهر سواريش به ته و او ی بی دهنگه ی لی کردووه. خه تداره که ده پرسى:

(تصور تلحگون؟ نهار مابقى له شى والمنطقة مثل ماتعرفون مو آمنه...)

جا فرياده که ون؟ رۆژگار به بهر بييه وه نه ماوه، وهک ده زانن ده فیره که ش نا نارامه!.)

(بالليل نبات بالقربة اللی و رانا و باچر راح نرجع ممکن راح نزورة مرة اللخ!...)

شه و لهم گونده ی پشتمانه وه ده مینینه وه و سبه ی ده گه رتيينه وه. رهنگه جار پکی دی سهردانی بکه يينه وه!)

رتيوارى پياده ناوها ده لئی و کهر سواريش ده پرسى:

(وانتم تنطونا مجال؟... ئايا ئيوه رتيگه مان پي ده دن؟)

یه کخهت وه لām ده داته وه:

(بالتأكيد، مادام انت مريض راح نطيك مجال!... بيگومان، مادام نه خۆشى ئەوا بوارت ده دهين!)

له پر وهک شه ربه قلیپ که يته وه ده داته قاقای پیکه نین و ده لئی:

(بالبداية صورت راح تحتلون بغداد على الزمال لكن تبين لي موهيچي... سه رتا و امزانی به سواری کهر به غدا ده گرن به لām وه سا نه بوو!)

له م ده مه دا رتيوارى پياده باوهش به ها وړی کهر سواره که يدا دهکا و ئەو يش به پشتيوانی دارشه قه کانی له که ره سپی پياده ده بی. به ده م نکه و نالينه وه له گوئی کانیه که، به سه ر دارشه قه کانی دا دنوشتيته وه. ته ژه ی رهش ئەسمه ر ده به يه ک ده داته به رپلووسکه که و ئەمجا روو ده کاته رتيواره نه خۆشه که و ده پرسى:

(من يا قرية جيتو؟... له کام ديوه دین؟)

(جاين من قرية- کهس نه بيست -!... له دتي کهس نه بيسته دین!)

خه تدار هيشتا هر چند شه قايک دووری کانیه که يه وه ديقهت ده دا. ته ژه ی رهش ئەسمه ريش سه رى با ده دا، وهک بلئی گوندم به و ناوه وه نه بيستوه و له سه رى ده روا:

(ماچنت أقصد شى تشربون ماي، تغسلون، شماتردون تفضلوا، بكيفكم. أحنا گرین و مامستعجلين... بي مه به ست پرسيم. ناو ده خۆنه وه، ده ست و چاو ده شۆن. هه رچی ده که ن فه رمون، ئيمه نزيکين و په له مان نييه.)

یه کخهت ده لئی:

(تفضلوا، مانخاف منكم. تصور تگدرون تتحايلون على الفيله؟. فه رمون ليتان ناترسين. بلئی بتوانن فيل له فيل بکه ن؟!)

ته ژه ده ست به سينگيدا ده دا و بو ی ده سه نيته وه:

(هذوله ابدأ ما يگدرون يتحايلون علينه، احنا فيله... هه رگيز ئەوانه ناتوانن فيل له ئيمه ی فيل بکه ن!)

له م کاته دا که ره سپی ده يکا به سه ره سه ر. يه ره قی کردووه، به ره و

کانیبه که دئ و لووتی کردۆته ئاسمان. پیاده که یان به رهو رووی دهچی، برئ
دووری دهخاتهوه و دهگهریتتهوه.

رەش ئەسمەر جلیکانه پرەکه دهجوولینئ.

(عدکم عصاة بالقریة؟... دیکه تان یاخیبووانی لیبه؟) یه کخهت ئەمه
پرسی.

(لا ماعدنا أحد منهم! نهخی!) خیرا پیاده که یان ئاوا وهلامیدایهوه.

(شلون؟ هالمنطقه کلها عصاة!... چۆن؟. ئەم ناوچه یه ههموو یاخین!)

(بس صارلهم فترة ما یبینون!... بهلام ماویه که دیارنن!)

خه تدار ماویه که سهرنجی دارشەق له بنههنگل ددا و نه مجا تهنه که ی
بهقه دی دهوه نیکه وه هه لده په سیرئ و له گیرفانی پانتۆله که یدا پاکه ته
جگهره که ی دهر دینئ.

ئوه دی دیکه شیان خه ریکی جوولاندنی جلیکانه که یه. رتیواری پیاده
یه که دوو شلپ ئاوا به چاوییه وه ددا و به لۆبه کی پشتوتینه که ی دست و
رووی وشک ده کاته وه.

بروسکه یی وته کانی سهرتیپ و جیگری دینه وه یاد: (پیم باشه په له
نه که ن. ئەگەر مه به ست له م چالاکیه ته نیا چهک په یدا کردنه، ئەوا من
ئاماده م چه که که ی خۆمت پیشکه ش که م، لازۆ!) جیگریش له ده می
قۆزته وه: (منیش ئاماده م چه که که ی شانی خۆم پیشکه ش به ئاسۆ بکه م!)
لازۆ ده لئ: (جا چۆن قه بوولئ ده که م بز سه عاتیکیش ئیوه بی چهک
بن؟! (دوو به ختییه، ده زانن ئەگەر سه رکه وتوو نه بن ئەنجام چۆن
ده شکیتته وه؟) ئاسۆ ده لئ: (ئیمه هاتووین ببینه پیشمه رگه.
پیشمه رگایه تیش به رهو پیرچوونی به رده وامی مه ترسی ئەنجامی نادیار و
چاوه روان نه کراوه.)

(بهلام سه رنه که وتنتان ده بیتته مایه ی چاوشکاندنی پیشمه رگه و
زیانیکیشه له ههموان ده که وئ!) لازۆ ده لئ: (ئیمه نه فرمانده ی

له شکرین و نه سه رکرده ی سیاسی تا کو به نه مانمان وره ی پیشمه رگه
دابه زئ!) جیگر ده لئ: (بهلام ئیوه دووانی دلسوزن، بۆچی به تهرن برۆن؟)
سه رتیپ ده لئ: (ئوه ی راستی بی دامانابوو به نیازی مه شق بۆ چه ند
مانگئ بۆ سه ره وه تان بنیرین!)

ئاسۆ هه ست ده کا لازۆ هاوړی نوقمی خه یالات بووه. له په ناوه
دارشه قیک ده که بییتته لاقی و به ئاگای ده هییتته وه. لازۆ نهرمه کۆکه یه کی
بۆ ده کا و لاچاوئ ده گرتته ئاسۆ، که سه نگی خۆی هاویشته تته سه ر
دارشه قه کانی بن هه نگلی. له چاوترووکاندنیکدا، ئاسۆ دارشه قی دهستی
چه پی به رده دا و به وی دیکه یان و به هه ردوو ده ست تا هیتری تیایه
ده یسه روینیتته گیزه ره ی ملی ته ژه ی ره ش ئەسمەر. سه رباز ده به ئاوی له
ده ست ده که وئ، له نگه ری تیک ده چی، له تر ده با و پاشه وپاش دی و
په پشتا ده که وئ. هاوکات لازۆ چه که که ی له شان داده مائئ، رووی ده کاته
یه کخهت و تیی ده خوړئ (إرفع أیدک و أسکت. بس تصیح اقتلک!...
ده ست هه لپره و بی دهنگ به. هاوار بکه ی ده تکوژم!)

سه ربازی خه تدار دهستی به پاکهت و شقارتته که یه وه وشک ده بی،
هه ردووکیان به رده داته وه، رهنگی ده په رئ و ده ست بلند ده کا. ئاسۆ دووه م
دارشه ق ده که بییتته ته پلئ سه ری ره ش ئەسمەر... ره ش ئەسمەر ده که ویتته
لنگه فرتئ. لازۆ پر ده داته کلاشینکۆفی یه کخهت و بز ئاسۆی هه لده دا،
ئوه یش به ئاسمانه وه ده بقۆزیتته وه. لازۆ ده خوړیتته یه کخهت:

(دیر ظهرك!... پشتم تیکه!)

ئاسۆ خه ریکه ره خت له سه ربازه ته ژه که ده کاته وه، که خوپن له سه ربیه وه
فیچقه ده کا و گه ردنی نه خشاندوه، لازۆ پشتوتینه که ی خۆی ده کاته وه،
به نیوه ی، یه کخهت له دواوه قۆل ده به ستئ. به نیوه که ی دی، توند ده می
ده به ستئ. پاشقولیکی لی ده گری و پالیکی پیته دهنئ. یه کخهت له
په روو ده که وئ. سه عاته زیوییه قایش ره شه که ی مه چه کی سهرنجی

راده کیشی، له دهستی دهکاتهوه، سه یریکی دهکا. پاشان برکی ددهاته گومیلکهی کانیه کهوه، لازو چاویکیشی هه له ناسویه و دهپرسی: (ئهوه خه ریکی چیت؟) ناسو دهلی: (چوار پهلی ئه م فیله ده به ستم!) لازو دهپرسی: (به لام تو خه ریکی شتیکی دیکه ی!) ناسو دهلی: (به قه یسانی پوستانه کانی چوار پهلی ده به ستم! ناهینی پشتوینه که می تیدا خه سار که م!) سه ریازی زامدار به دهم لرخه لرخه وه، زور له خوئی دهکا و دهپه وی شتی بلتی. به سه رنجی شکست خوار دوویدا له پارانه وه ده چی. ناسو لیتی دووباره دهکاتهوه:

(اسکت تری ما اقتلك! بس تصیح راح اقتلك!... بی دنگ به ژبان ت پاریزراوه! فیزاح بکه ی ده ت کوژم!)

لازو له به کخه ت دلنیا په. سه ری خوئی قوت دهکا و به ناسو دهلی:

(ها به م جامانه سه ری من لوقمه ی که، وادیاره ئه م فیله ته نه یان دهم به هاواره. له وانیه بداته گابوړ!)

ناسو ده می ده به ستی. ئه مجا ره شمه ی هیستره ره شکوت دهگری، هیستر ده پرمیتی، سه ر راده وه شینی و ده سله میته وه. له وانیه بکه ویته جه فته وه شان دن. لازو دهلی:

(لیتی گه ری، ببه ین ئاشکرمان دهکا. ئابه و ده ونه وه ببه سته ره وه، که ره سپی سه ر و زیادمانه!)

که ره سپی له ولاتر ده له وه ری. لازو به را کردن ده بگات و خوئی هه لده اته سه ریشتی. به پیکه نینه وه به لای ناسو دا ئاوردده اته وه ده لی: (نوره ی منه سواریم!)

لازو سه ره وکو سه رنجی ره وانه دهکا، هیچ جموجولتیکی نامو له گوری نییه، ده خوړپته که ره سپی. ناسوش به گورگه لوقه شوینی ده که وی به تفهنگ و رهختی پر فیشه که وه له خو شیاندا قه ند له نیو دلیاندا ده توتیه وه. قوئی ئا و به رده وام ده رژیته نیو گومیتی روون. دوو سه رباز و

هیستریک، پشتویتیکی و جامانه یه کی پواو. جووتی دارشه قی نقت و نویی به جیماو... هه وره کان تیک ده نالین و پال به یه که وه ده دن.

به ره وه ی گرمه و ناله ی بگاته دی، گریکی پرته قالی به قه باره ی جی خه رمانی زه مین داده پو ش و بالای په لکیک به ناسماندا روده چی و دوکه لکیکی پیچ و لوولی لی بلند ده بی. فرکان فرکانی ژن و مندال و ریوار و پیواره. به دهم هه ناسه برکیته به ره و باوه شی دی ده جو لیتن.

گری له نیواره وه خسته یه کی سه ربه هه وردا، له و دیو په رده ی ته مه وه، مه ترسیی پتر ده خاته وه. په زی تازه به ئا وایی وه ربوو، چیل و چوال، به قه ره په ست، به کولانه ته نگه به ره کاندامل ده نین. خو بان له ریواران ناپاریزن. له گه ل ژن و مندال له پیش برکیته کی نا جوړ دان. کتیه یان زووتر خوئی له پشتیر، یان له که لاهه کونه که ی به سستی و ئه هیتیکی دلنیا یی تیگه ری. ده زانن ئه م وروژانه له ناکاوه بی مه لامه ت نییه. لی که من ئه وانیه بزائن ئه و کاره وروژینه ره ی ئه م توپبارانه ی لی که وته وه کی لیتی به پر سه. گولله توپه کان به گری و چره دووکه له وه، به ره به ره هیرش بو کوشی ئا وایی و پشتی دی دین، کور و کالیش، هه یانه هه لیان کردوته سه ربانه کان تا کو به چاوی خو بان ببینن له کوئی ده که ونه وه و چ زیانیک ده گه یتن و ئاماده ی فریا گوزارین.

ئه م توپبارانه درهنگ وه خته ی ئه م تهنگی بانگی شیوانه، قه ده غه ی هامشوی به سه ر کار دو خدا سه پان دووه، ئه م نیواره یه نویی جه ماعه ت به ریته ناچی... ئه وانیه و ته ژنه ی هه والن، له ده لاقه و به ره یوانی باله خانه کانیا نه وه، چاوه زرته و مله قوته یانه. له م ناخوړان و بخوړانه دا، له نیوان په رده ی ته نکی ته مه وه، که رسواریک و سه لته زه لامی ده بینن، له پایینی دیوه ده رکه وتن، هه ندی که ره سپی ده ناسنه وه، وه لی که سی به ره وت و ریوینیدا سه لته زه لامی دوا ی که رسواریک ناسیته وه. که رسواریکی کلا و به سه ر و به شوینییدا بۆرمیتی گورج و گولی کلیته به سه ر. که رسواریک پیاده نابی و له هیچ مالی لانا دا، سه ره و ژوور، به و کولانه پیچا و پیچه دا و

رېبوار دهگه ینیتته مالی پئی میمهکان داژوئی و ناوهستی... دهگه نه حهنای هندی مال، مینا مالذراو بهبالایاندا هلدده پروان و هیچیان لئ هلتاکرین. وهلی کاتی دهگه نه دهرگانه مالی حاجی حهسن، کهرسوار بهناوی خوویه بانگ دهکن و توورکیش خولک دهکرین. له دست و تفهنگیان، له رهختیان، له جلکی سهیر و سهپرۆته لاکیان سهریان دهسوورمئ و له سۆنگه تیۆپارانکه حالی دهبن. کهره سپی و کاروانیکی دووکه سیی سهربه گیتچهل. ته مه شه و چون ساقویه کی رهشی ناودامان بالای گوندی داپوشی. له گهل نه وه شدا، کهره سئ لۆکس پئی ناکا. توپارانکه ش خهوی له چاوی ناوچه که تهراندوه...

شه و پشوه خهویکی ماوه، هارهی کوپتهر مندالانی له خهوی بچرچری سایه تیۆپاران راپهراند. کوپتهر به شوین یه کدا، به بان دیدا، به بان زهلامه ری و دهره بند و چۆمهکاندا دهسوورپنهوه، مالی پئی میمیش گسکی لئ دراوه. کهره سئ گوئی له چرپه ی پیسیان نه بوو، کاتی به په نا و پاسارهکاندا، به ژیر بالی درخت و به نیتو چۆم و زه ندولا دزه بان کردبوو.

دابوویانه چیا و له و گهوه و لاپال و رهفه شاخانه دا چاوه پروانی بهرته کدانه وهی شالای تاسمانین... چه مه رای نه وهن له زه مینیشه وه رهوه ده حشکیان تی بهر دهن. کوپتهر به تاقی تاسماندا دهسوورپنهوه. دالاش ئاسا دادینه وه، خه لک دکارن فرۆکه وان و لووله ی ره شاشه کانیان ببین... چیشته نگاو یکی درهنگ کوپتهر جهنگیبه کان دهکشینه وه و دووانی دیکه ی سهرباز هه لگر له قوئی شاره وه به هاره هار په دابوون. نه وهی پیشه وه بان ریک له ته و قه نه ی گردی ته مهوره ژه نان، له پال دار و شه خسه که دا نیشته وه، دووه مییش له بناری گرده که دا، که هه روا بیست مه ترئ بهرزه، ژماره یه ک سهرباز به ته و اوئی تفاقه وه داده گرئ، ئیدی نه وهنده ی چایه ک ده مکه ی، دوو چادری سهوز، کوارگ ئاسا، له ته و قه نه ی گرده که هه لتوقین.

(4)

ههتا پیچی کۆلانی ده تشاریتته وه، سهری کۆلانی ناشکرات دهکا،

ههتا نشیوی فریاده که وی له نامیزت بگری، ههرازی ده تنیته

بان ته پللی سهری و...

هه ی هه ی له م ساته وه خته دلنیشان و له یادا زیندوه!... جا چی هه یه له م دیمه نه دلر فینتر؟. نه گهر بیتو له کونی که وه چاوت لیسه بی چون کیژۆله یه کی شلک و تازه گه یشتوو، مه مک خری پر سوخمه، سینه هه راشی نه وتۆ، له دوور بانگی په نجیه نه و سنی کوران بکا. پرچ چون ناوه نیای پاروی بهر خۆره تاو، مژوولی رازاندنه وه و نارایشتی خۆی بی!... له گوشه نیگایه که وه. له درزی دهرگایه که وه چاوت لئ بی چون به دزیی برا و بابه وه، به کامی دل و به ته و اوئی شهوق و په رهۆشه وه به رامبه ر ناوینه که ی وه ستاوه، خاوینی ده کاته وه، قوتووی ده رمانه کانی و الان و ده ورو بهر عه تریان دهکا. پارا و بی نارامه، له ژووره که یدا دیت و ده چی، بو هه رکوی بچی نه نجام ده گهریتته وه بهر ناوینه که ی. پرچی شانه دهکا، چاوی ده پریتی، سرک و جی به خۆنه گرتوه، جاریک و دووان و سیان ته سر بچه که ی ده گۆری، په رهۆشی شهنگ پیشاندانی روخسار و سینه و به رهۆکیستی. بو ساته وه ختی خۆی سازده کا، یه که م نه زمونیتی، پری پارایی و خۆزگه و ناواتی رهنگا وره نگه. دلپهرته، نازانی داخۆ به وه هه موو ناسکییه وه ده بیته جیی ستایش و ئۆخزنی گراوی یان نا؟... قاو داده که وی و له نیو خرم و خویشدا دهه ولی بو لئ دهرئ، یان چیژی ژوانه که له نیوان هه ردووکیان ده مینیتته وه و دووان سیانی له دهسته خوشکه کانی نه بی که سی دی پئی نازان؟

نه هه برا له و رهنگانه ی هه لی بژاردوون!!... له کراس و سوخمه و سه ریوش و پشتوینی، نه م پشتوینه چ نه فسوونیکی لئ دهرژی خودای بی خه م و

هاوتا!... بنۆره چلۆن گیانیکی سیحراوی به بهر بالایدا کردوو!... تو سه رنج بده مالمیرات، بزانه چتۆ بهرجهسته پیشانی ددها. زهین بدهره ئەو گری قولفه یه یه لیتی داوه، چتۆ به که مه ریدا ئاوێزانه؟!... پشتوتیتیکی سووری گهش، کراسیکی شینی ئاسمانی، له سه ره ئه وه شه وه سوخمه یه کی شینی تۆخ، له ههردوو لاهه باوهشی به مه مکه خره کانییدا کردوو، له دووررا نیگای بینهر بۆلای خۆی کیش و ئەوق ده کهن.

مه مکی ئازادی مه مکه بند، نه دیو و پام نه کراوی تورت و به له ره و سرک!... سه ره پۆشیکی شینی کالتری قه راخ و بیجاخ به ریزه پووله که ی سوور، له دهوری خه رمانه ی روویه کی منالکاری سه رگۆنا په مبه ی چاو ههنگوینی بریسک و هورپیتی. چه شنی کچۆله شاربیان په رچه می به رداوه ته وه. ئەمجا وه ره لووتت بۆ بۆنی ئەم ده رمانانه بکه ره وه، که به کاری هیتان و مه ست مه به!... ئەم ده رمانانه ی دایکی به تابه ت له شاروه بۆی هیتان، بۆنی کۆگاکانی شار، تیکه له به رامه ی ملوانکه ی خونچه ی گۆله باخی په مبه و مله سملی سپی. به په نجه ی درێژ و نینۆکی به په مبه بۆیه کراوه وه، خه ریکی ریکه ستنیانه له سه ره سینه ی به رزی. سه ره پۆشی شینی کالی تا سه رشان، رستیک زهنگیانه ی گورجی شینیش له سه ره گه ردن له نگه رگرتوو... تو تێ فکره و لی رامینه، ده بی غه ییری شه یدا کردنی دل به ره که ی بیر له چیتر بکاته وه!..

په نجه بیری له و رۆژه شه کردبیته وه که تیبیدا ده گۆتیریته وه و به جارێ رهوتی ژبانی ده گۆرێ... کێ نالی؟!... باشه ئەو ده زگی رانه به کول و دل چاوه روانه، ئەگه ره به م شیوه یه نه خشی بیی، نیگای به کۆتیه وه ده گیرسیته وه؟!... یه کانه دروو سه رنجی به کۆتیه وه ده رچی؟!... ده ست بۆ کۆتی ده با؟!... یان سه ره نجه نه وسن و چلیسه کانی به کۆتیدا ده گێرێ؟!... فریای چی ده که وێ؟! چلۆن بێ راده گا تاسه ی ده په نجه ی ته ژنه و عه زه ته ی بشکینێ؟!... په نجه کانی به قه ژه خاوه که یدا، یان بۆ زیر سوخمه و درزی کراسه که ی دزه ده کهن؟!... ئەو سوخمه یه ی له بری ئەوه ی مه مکۆلانی

بشاریته وه، مینا کوارگه به هاره ی هه لتۆقیو بانگی ده ست و چاوی کوران ده کهن، یان ئەو پشتوتینه ی له بری ئەوه ی کراسه که ی بۆ گورج بکاته وه، وه ها زیند و که مه ره و بالای به دیارخستون، ها وارده کهن و ده قیژتین. پیم نالیی ده ست بۆ کامیان به رێ...؟! جا کێ ده لێ به رله وه ی ماچی بکا په نجه به لیتوه سووره هه ناربیبه که یدا ناهیتێ؟!... ئەو لیتوانه ی نه خشین هه زی لیتیه بری تۆختریان بکا، لی یه که م له به ره پلاری ده سته خوشکانی، ئەمجا له ترسی توانجی کور و کالی دی و ئەم هه موو پیتشمه رگه چاوبه ی ژیر کوله نجه و که واش ده بینن، پرینگا یه وه... له به ره باب و براکانیشی!... ده و جا کێ ده لێ هه ره به په نجه گێران دلی ئاوده خواته وه؟!...

په نجه یه که سه ره باوه شی پیدای بکا و به سینگ و هه میزی خۆیه وه ی بنووسیتێ! ئەدی ئەگه ره پیتشی خیر نامای و سلاو، یه که وراست لیتی به لیتویه وه نا؟!... نانا گه ره کم بوو بلیم ئەگه ره ویستی ماچی کا، له پیتشدا زار بۆ کۆتی ده با و کۆتی راده مووسێ؟!... خو نه خشین هه موو ئازای ئەندامی پرۆژه ی ماچه، هه نیسه ی، گه ردنی زه ردی، لیتوانی، چاوی... له وانه یشه له پیتشدا قه ژی بکا به بۆوه... ئەگه ره کورپکی بێ چاو و رووبێ، ئەوا یه کانه دروو باوه شه به که مه ریدا ده کا و زار به لیتوه کانیه وه ده نێ. خو ده شکرێ نیوان مه مانی رامووسێ... کێ چووزانی؟!... له وانه یشه یه که سه ره به ره ورووی بچێ، پیتش خیر نامای و چۆنی و چاکی باوه شی پیدای بکا. به ده ست و باسکه به هیتزه کانی به خۆیه وه بگوشییرێ و ئەمجا ئەو لیتوه ی به لیتویه وه نا، بیی پیتوه بنی و تا چاره که سه عاتێ یه کبینه یه کدی رازه نن.

له وانه شه وانه بێ، به لکو وه ک لایکی رۆمانسیی به نه زا که ت ده ست به رێ، ده ستی به رزیکاته وه، ماچی کا و که مێ له به رده میدایچه میته وه. یان هه ره ژوانه که به ده شتگوشینیکی گه رم پیتشوازی لی بکا و پرایه وه... نا باوه رم که زه ژوانه که وه ها به ریتوه بچێ، چونکه دلداره که ی پیتشمه رگه یه، لایکی زیر و بێ حه وسه له یه، کێ چووزانی؟!... رپی تێ ده چچ دوا ی چۆنی گیانه که م، یان رۆژیاشی حه یاته که م، باوانه که م، گشت که سه که م، یان هه ره

دەرپرېښکي حازر به دهستی له م بابه ته، دهست بهرئ له درزی کراسه که یه وه، له نیوان ملوانکه ی خونچه ی گولنه باخ و سمله وه په نجه کانی بگيرئ و تاوی سهر به سینه یه وه بنئ و تیر بونی بکا، نه مجا سینه ی ماچ بکا و به مهران ئوخزنی بی. شیمانای نه وه ش هیه، به جوړئ سینه و گهردنی راموسئ، تا هه فته یه ک شوینه که ی دیارې، جاری لی بدا و دنیای لی تیگه ینی! نه مه شیان کیشه یه کی نه و تو نییه. سهر پوښه که ی ده کاته مل و له چاوی حه سوود و لاپره سه نه کانی ده شاریته وه و برایه وه!

نم سهر له به یانییه نه خشین دو ژوانی هیه. یه که میان له سای شیلانه کانی پستی ئاوییدا، له و لارییه ی، که به سهر چوم و باخاتی خوارخویدا دهروانئ و تنیا لوتکه دووره به رزه کانی به سهر نه مدا پروان... به یانییه کی هه تاو، ئاسمان سامال و گهش، به سروه ی بای خاو فینک... پاست و چه پ چاروکه یه کی کردو ته کوژ. کاله سپیبه کانی لی هه لکیشاوه. سهرنجیکی داوینی خو ی دا، دیتی کراسه که ی به جوانی له سهر کاله کانی وه ستاوه و له گه ل یه کدا گونجان. ده چیتته وه به رده م ئاوینه که، بروسکه یی چاوی به روخساریدا ده گيرئ، هیچی ناچور له خویدا گومان نابا، سه عاته زیوییه برسکه داره ناو شین کاله به زنجیره که ی دهستی سه یرده کا و دهرگا به دووی خویدا جووت ده کا... جووش و خروشیکی وها رژاوه ته ناخی، له ژوور و بان و مالله که یاندا جیی نابیتته وه، بویه به و جووش و خروشه وه تیکه ل به و سروشته رهنگینه، کراوه و به هارییه ده بی. به دلوی ئاونگ کاله کانی نباران ده بی و ورده خوناو ده گه نه پالیمی کراسه شینه که ی... شاگولیکی گه شاوه ی شین و شاد، تاسه بارانه تیکه ل دنیای سه وزی لق و پو ناسکی به هار و په وتی به هاژه ی بی پسانه وه ی چه م و ورده شه پوولی جوگه له و سروه ی بای خاو و هووئی گاکوتر و قره ی قرالکه و چریکه ی بانگ خو شکه و گیزه ی هه نگ و باله ته په ی په پو لان ده بی... چه ندین جووته چاوی زهر، هه نگوینی، قاوه بی، ره شی توخ و کال و ته نانه ت شینیش، به خو یان و ئاه و هه ناسه و ئاره زوومه ندیی خاوه نه کانیانه وه به شوینته وه.

هه تا پیچی کو لانی ده تشاریته وه، سهری کو لانی ئاشکرات ده کا، هه تا نشیوی فریا ده که وی له ئامیزت بگرئ، هه ورازئ ده تنیته بان ته پلئ سهری و ئاشکرات ده کا... ده وهن و شه خه ل و په رژی نی باخه کان ته میان بو بالات به رز ده که نه وه، لقسووی به رزی په لک و به وزه کان ساباتی سه وزت بو هه لده دن. لی نه خشینم نه خشین، له که لینی ته میان و سابات وه، له و دیو وشکه که له کی به رده وه هه ر ده بی نی و نیرگزه جاری چاوه هه ر به دوایه وه... لانا که یته وه. له غه فله تیکدا، کاتی نیرگزه جاری چاوه کان به خو یان زانی تو که وتیته نه دیوی و له و دیو گرده که وه لییان ئاوابوی...

په ل شیلانه که وا خه ریکه باوه شی زهر د و سووریت بو قالاده کا. کاتی خوت دهاویته باوه شی رهنگینی په ل شیلانه که وه و بی ئوقره و قه رار چاوه ده گپی، له هیکره لازوی په ناگرتوو راده بی و به ره روت دی هه نگاوه کانت سلوک و خاوده بینه وه... هی توش لازو به له زترده بن، هه ر زو به چاوان پیشوازی لی ده که ی، وه کی دی. به زار هیچی نه وتوت بو نایه. واق و حه په ساوی یه که م دیداری، قه ده ری بیرکرده وه هه ناسه یه کی قول هه لده کیشی و ده لئی: (به ختیارم به ژوانی جوانترین کچی کاردوخ!) که چی تو نه خشین لیو هه لئا هی نیته وه، شه رمیکی دلته زین شالوی بو هیناوی، توش لازو ده ست هه لده بری و نه خشین ناچولئ و سه رسامه، ناشزانئ به نیازی چیت. گه روت وشک و هه ناسه ت سوار، هه یتا هه یتا سینگت به رز و نرم ده بیته وه، ده ماره کانت پل ده دن و گویت لییانه. نه خشینی چاوی شه رم و ناز داخستوو، سه رپوشه که ی لاده به ی و به رزی ده که یته وه، ده یده ی به سهری هه ردو وکتانا، له ژیر سه رپوشیکی وها شینی چوارده ور به پووله که ی سوور دادووراودا بوی عه تر و هه ناسه یت به سه ردا ده رژی.

روومه ت پیکه وه ده نو سیتن، باسکت ده نه لقی نیته گهردنی، چاوتان ده نو قین. کاتی به خو تان ده زان له بان چاروکه ی راخراوی سه رفرشی سه وزه گیاکه دا یه کترتان له ئامیز گرتووه و ده سته یه ک کچول، له که لینی

ههركه چاوی چهپی نووقاند، گلینهی راستی پیتنج پهنج

کالانهی چاوی چی هیتشت و نیشته ناستی سیرهی برنهوهکمی...

هینده بهنیو گه مه که دا رۆچووی، له چوارگۆشه وردیله کان و بهرده ردهش و سپییه کانی ناویان بترازی ئاگات له دنیا پراوه. کاتی به خۆت زانی ناسۆ داشیکی پیش خست و وتی: (نابج عیجز بی دامه و سواریشم!) ریک ئاله و هه ناسه یه دا، دهستییک نهرم دوو سنج جارن به سهر شانیدا دای، ئاوریکی نا به دل دده هیتته وه: (میرزا عه بدال دلج با هه تا تووی به هاربه ن بئ!) دهست داده هیتته سهر بهرده نوپژه که و به راز ناسا به لای خاوه ن دهنگه که دا لاده که یته وه. برپه ی پشتت ده که ویتته ته قه تهق و له بهر خۆته وه هه ندی قسه ی نه به کام دهمرتینی. هه لده سیته وه، سهرنجیکی به رده سپییه کانی خۆت و ره شه کانی ناسۆ دده ی و به دهنگی به رز ده لئی: (ئه ی هاوارم هه ی! ده وهره دامه ی لی کردبیت و سواربی له داشیکت و میرزا عه بدالی جووتقۆشه ش ناردبیبه دووت... وه ی له من وه ی له من!!)

پنج میمه کانی ده وروبه ری حه وزی مزگه وت سهر هه لده برن و یه کیتکیان گالته ی لی پژاوه:

(تۆش وهک ئه و پی میمیت و زیاتریش!... مه ترسه هیچی له دهست نایه!)

دلیر که هه واله که ی هینا به پیکه نینه وه ده لئی:

(خۆشم ناماده م یا وهرت بم!)

(به قوریانی غیره تت بم، ئه وه هه ر گالته یه ک بوو کردم!)

(به دۆراندن بۆت حساب ناکه م، برۆ بزانه ئه و پیاوه مه زنه چی ده وئ، ئه گه ر هه ر لیشی ده ترسیی، ئه وا منیش وهک دلیر ناماده باشم!)

نیوان بنجه شیلاله کانه وه تامه زرۆ بۆتان ده روان. تۆش نه خشین، به ئاگا دیته وه، وهک له پریکا عه زیات دیبی، راده په ری و ده سله میتته وه، هه لده سیته وه سه یریکی سه عاته که ت ده که ی، سووکی به روومه تی خۆت ده کیشی و ده لئی: (چیم به خۆم کرد؟!... ده بوایه ژوانی دووهم له یادبوایه!!)

(ژوانی دووهم کامه یه نه خشین!)

لازۆ به شپه رزه بیه وه ده پرسج و له گه ل تۆدا هه لده سی.

(ده بوایه سه عاتی له مه ویه ر، له و دووریانه ی ئه ویه ر له گه ل

دهسته خۆشه کانه دا یه کمان بگرتایه!)

(ئه ی بۆ باست نه کرد؟)

(ها... تۆ له بیرت برده وه!)

(پیم وایه سه عات زیاتره یه کدیمان له نامبیز گرتوه و ئی تۆش هیچی

وههات باس نه کرد... ئیستاش به خیر بۆ کوئ گوله که م؟)

(ده چینه ئه و که ژه بۆ فه ربکه قه زوان.)

چارۆکه که ت هه لده گریته وه و ده یکه یته کۆل، جیگه ماچیکی گه رم

به لیوته وه کلپه کلپ ده گری. چیژ و خرۆشی خامۆش نابج و ناکوژیتته وه.

سەردار ئەمە بەزەدەخەنەو دەلتی. ھەر بەبزی سەرلیتووە لەسەری دەروا:

(لە شیر ترسان عەیب نییە!)

تۆش بزە دەتگرئ و دەلتی:

(مادام بەدۆراو حساب نیم ئەگەر خواردومی دەچم!)

بروسکەیی دەگەرپیتتەووە ئەو پۆژەیی، دوور ئاوتینە یەکی بەریاخەلتی بەنیشانە نابۆو.

نە تۆ نە ھەقال و نە ئەوانی دی نەتان پیکار. میرزا ھاتە بەرەو... بەپیتو، سەردەستی، ھەرکە چاوی چەپی نووقاند، گلینەیی راستی پیتنج پەنجە کالانەیی چاوی جێ ھیشت و نیشتە ئاستی سیرەیی پرنەووەکی. ئەو پەکەم جارتە ببینی گلینە کالانەیی چاوی جێ بیتلی...

لەگەڵ پەنجەیی پینا، گلینەیی چوووەو جێیی خۆی و ئاوتینەش ورد و خاش بوو. ئەم میرزایە ھەمیشە وازی لە ئاوتینە شکاندە.

ھەر بەدەم ریتو، شەو زستانییەکی بارەگات دیتتەووە یاد... لە دەروە بەباو بەفر دەباری و لە ژوووەش بەدەوری زۆپاکەدا و لەبەر پۆشنایی دیوارکۆبەک، لە ھەموو ئاشیک دەکەن. زۆپا نیتلە نیل دەسووتی و کلپە کلپ ژوووەکی پرکردوو. لایەکی تەواو سوور ھەلگەراو و پێ میمەکان دەکشیتنەو، پشت بەدیواری ژوووەکەو دەدەن. یەکی دەریچەیی زۆپاکەیی گالە دا و زۆپا لە کلپەکلپ دەکوئی و خەفە دەبێ. میرزا عەبدالی لەبەر کلیلەیی بەفر پێ لیتگراوی بەناچاری لای ئیووە گیسرخواردوو، بەتەزبێحەکییەو خۆی سەرگەرم کردوو، بێ پسانووە، دەنکە درشتە سوورە ئاودارەکانی دەجوولیتنی. ئەوا رووی کردە بنمیچی ژوووەکە و لەپیتی بەھەردوولای سمیلیدا ھینا و ئەمجا گواستییەو سەر برۆ پانەکانی. ھەرچەند دەکوشتی ناتوانی مەتەلەکی مامە قالە، بەدروستی پاتە بکاتەو:

(شەشلی شەمسێ سیتان،

لە شلەشیتفم بەردا ریتی.

ھەشلە لە شەمسۆلت کەوی

ھەشلە لە شەمسۆلت کەوی.)

سە: سەگ، شل: سووری بەلەک، شەمس: ناوی خاوەن سەگەکەبە، سیتان: ناوی گوندە، شلەسیتف: ناوی ئەو ھەردەبە وا راوہکەیی تیداکراو.

میرزا دەم و پەلی بەیەکدا دی. سینەکان دەگۆری بۆشین و بەپیتچەوانەشەو.

وشەکانی بۆ نایە و کەس لیتی حاللی نابێ. ئەوا بەدوو سێ مرقەیی بەران ئاسا کۆتایی بەھەولەکانی ھینا. کەشیکیی پیکەنیناوی لە ژوووەکەدا رسکاو. ئەوانی دیش ھەولتی پاتەکردنەو دەدەن، ھەولەکان بەپیکەنین دەشکیتنەو، تۆش لازۆ ئاوا بەشداریی دەکەیی. (ئیسستا خۆم سێ جارن مەتەلێک دەلیمەو، ھەر کەسێ بەراستی سێ جارانی وتەووە دیتتەکی شارباژیری پیتشکەش بێ!):

(شەست و شەش تۆپ شالی

شاشی شری شەش پیتی

شەش شایی بایی.)

شایی: پارەبەکی کەم بەھای کۆنی ئیرانە.

بێ ئەوێ زمانت تەتەلە بکات، سێ جارانت وتەووە. دانیشتوان بەماناوە سەرنجی بەک دەدەن و نیگیان بەروخساری زەردەخەنەگرتووی تۆو دەگبیرسیتتەو.

میرزا لە ناخووە گینگل دەدا، ئەوا تەزبێحەکی دانا و خیرا خیرا دەست بەسمیل و برۆیدا دەھینتی، ئەوا وەک ھەستی دوپشیکتی لەژێر خۆیدا کردبێ ھەلبۆقییەو. لە ھەناسەبەکدا دەمانچەکی دەرھینا و راپیکیشا، خێرانی میلی دەمانچە، بزەیی سەرلیوانی بەگرژی و نیگەرانی گۆری، ئەوا

میرزا به دوو لوق گه‌یشته دەرگای ژووره‌که و پشتی پیوه‌دا. پرووه دانیش‌توانی نه‌وقبوو ده‌گورپینی و دهنه‌پینی: (پر بهم ژووره ته‌لاقم که‌وتینی شه‌سته‌که‌ی زیاده، نه‌م لازویه خوئی بوی زیادکردوو، کونه زامی کولاندمه‌وه. له هەرچوار مه‌زب به‌شم برابری نه‌وهی به‌شه‌سته‌وه دووباره‌ی بکاته‌وه ساردی ده‌که‌مه‌وه!)

لاویکی ناحالی به‌نیازی نه‌وهی بیته پیشمه‌رگه، چه‌ند رۆژتیکه په‌یوه‌ندیی کردوو، له گوشه‌یه‌کدا حه‌په‌ساوه، خه‌ریکه زه‌رد هه‌لده‌گه‌ری، بو نه‌وهی ناو به‌ئاگردا بکا به‌نه‌زاکه‌ته‌وه ده‌لی: (هه‌قال میرزا راست ده‌فه‌رموئی. ده‌ستی رانک و چۆغه شه‌ست و شه‌ش توپ شالی بو چییه؟!) نه‌مجا بو نه‌وهی دۆخه‌که هیتن بکاته‌وه، به‌بی وشه‌ی شه‌ست، به‌زمانیکی تیکه‌ل و پیکه‌لی پیکه‌نیناویی نه‌وتو مه‌ته‌له‌که پاته ده‌کاته‌وه، بوته مایه‌ی خاوکردنه‌وهی هه‌موو نه‌و پی میمه‌گرژ و پاساوانه و به‌شوین یه‌کدا ده‌دنه قاقای پیکه‌نین و به‌وملاو به‌ولادا ده‌کون و که‌له‌که‌یان داویتییه ژان. کاتیکت زانی میرزای مرومۆچی نیو چاوان به‌چرچ و لۆچ تووکی روون بووه‌وه، بو خوشی ده‌ست به‌ده‌مانچه‌ی رووته‌وه دایه قاقای پیکه‌نین و به‌پشتا تلیسایه‌وه...

ئیستاش نه‌وه‌تا میرزا عه‌بدال پشتی به‌دارتوو زه‌لامه‌که‌وه داوه. نایاوی هه‌نگاوی به‌ره‌وپیرت بی. هه‌ر له‌سه‌ر نه‌و سه‌مه‌ته ده‌ستی هیتا و تۆش ده‌ست ده‌به‌ی:

(بزانه، نه‌گه‌ر مه‌یلما له‌سه‌ری، ته‌وقه‌کردن چه‌ند ناسانه؟!)

هه‌تا ماوه‌یه‌ک ده‌ستی به‌رنه‌دای. که به‌ریشی دا، ده‌ستی چه‌پی گرتوی و به‌ده‌م قسه‌وه به‌ره‌و دار و شه‌خسه‌که‌ی پیره‌سه‌ن ده‌چن. جیمایه‌کانیشی به‌دواتانه‌وه‌ن.

له سیبه‌ری داربه‌رویه‌کدا داده‌نیشن. ده‌ستوری نه‌وسا، نه‌وا به‌سه‌ر جانتا چه‌رمه ره‌شه‌که‌یدا چه‌مایه‌وه، بی نه‌وهی پاکه‌ته‌که‌ی لی دهرپینی دوو

جگه‌ره‌ی رۆسمانی به‌ده‌سته‌وه هات. ده‌ستی راگرتوو، خوتوو‌یه‌که‌ی خیرا خزاوته‌ ناخسته‌وه: (ده‌ستپییکی هه‌موو چوونه بنج و بناوانی، لیپرسینه‌وه‌یه، لیپتیچینه‌وه‌یه، فه‌کۆلینی... چی ناوده‌نیی بینی وه‌سایه. ناسایشی، نه‌فسه‌ری، نه‌ندامییکی دی که‌دی دی، به‌پرستی... چی ناو ده‌نیی بینی... سه‌ره‌تا سیگاری پیشکه‌ش یه‌خسیر، دیل، گیراو، گومان لیکراو... چی ناوده‌نیی بینی ده‌کا و ئیدی له نه‌لفه‌وه به‌ورده پرس دایده‌گریته‌وه. پاشان به‌چاو و راو نه‌مجا چاو و راو ده‌بیته جه‌نگی ده‌روونی و به‌تانیدا دیته‌ خوار، تا له بنی هه‌نبانه‌که نه‌دا، لیشاوی له په‌ستای پرس دواپی نایه... دیاره نه‌و ته‌لفیسی، سوعه‌ت، نوکته، گالته، پی رابواردنه‌ی زستانی رابووردوو... چی ناوده‌نیی بینی زۆر به‌قورس گرتوو و ده‌به‌وی تۆله‌م لی بکاته‌وه. به‌لام چۆن چۆنی؟ نه‌وه‌یان نازانم.

تۆله وشه‌یه‌کی ساده‌ی دوو پرگه‌بییه. ناوه، ده‌شی بیته فرمان و جیبه‌جی بکری. جا نه‌وسا ترسناکه و بوئی خوینی لی دی. لیروه تۆله ته‌حری زۆره، ده‌کری به‌جۆری تۆله‌م لی بکاته‌وه هه‌تا ماوم پیوه‌ی بنالم... بۆچی نا...؟ پیشتر له‌گه‌ل میرزادا ناسیاریمان نه‌بووه. مه‌گه‌ر ده‌ماو‌ده‌م له سه‌ریم بیستین، که‌واته چووزانم نیاز و میزاجی چتۆبه؟ په‌له‌ت نه‌بی پیاو، با له دەرگای باسه‌که بدا نه‌وسا تی ده‌گه‌م...)

(سویاس جگه‌ره ناکیشم!)

دوای قه‌ده‌ری رامان و له خه‌یالان رۆچوون نه‌مه‌ت وت و بیرت چوو میرزا به‌دریژی نه‌و ماوه‌یه ده‌ستی راگرتوو. له‌م ده‌رفه‌ته‌دا ناسۆش گه‌یشت:

(بۆم هه‌یه به‌شداریم؟)

میرزا سه‌ری بو ده‌له‌قیینیت، له‌گه‌ل مشه‌مشی خیرای لووتیدا که له فیشکه‌ی مار ده‌چی ده‌لی:

(سه‌رت سووکه. چاک ده‌که‌ی ناکیشی، هه‌رچه‌نده هه‌ندی هه‌ن جگه‌ره

به چاکترین ها و ده می جهنگاور ده زانن!

له کاتی گف تو گوډا، جگه ره که له سهر ریتمی قسه کانی، له نیوان لیوه کانی دا ده جووئی. دوای ئه وهی پیشکش ئاسوشی دهکا و ئه ویش به سوپاسه وه وهی ناگری، ئیدی ریک به شوینی خویدا ده کاته وه. کرته بهک له جانتا که ی هه لده سیئی و به چهره که ی جگه ره ی نیوان لیوانی ئاگرده دا، ئه و له سهر یهک سئ مژی لییدا و به ته نکه دوو که ل دیوار یکی ته ماوی له نیواندا هه لچنی. چاوه روانی میرزای، ئه وهی له ناخیدا به بیدر کیتی، تا کو توش بو به ره نگار بوونه وه و قاله مه قال ئاماده بی. له پر له ژیر برۆ چر و پانه تیکیه ریوه کانی وه، تیری روانینی مۆن و دری بریبه چاوه قاوه بیبه کانت و به ده نگیکی گر وتی: (پیرۆز باییت لی ده که م!) تو ههر بیرت لای تو له ی مه ته له دوا بر او ده که یه، که بووه مایه ی قه لسیوونی و خهریک بوو که تنیکی له دست بقه ومئ، بویه ماوه یهک تیمای و درهنگ هاتیتته دهنگ. که هاتیشیبه دهنگ چه په ساو و نیربوزانه ده پرسی: (به بونه ی چییبه وه؟!)

به تاسه وه چاوه روانی وه لامی، چاویش له رووی میرزا ناتروو کیتی میرزاش ورده ورده روخساری ده کرتته وه، به ده م بزه وه ده لی: (بو به بونه ی گرتنی به غدا و فیل له فیله وه. کوردیبه که ی بانگم کردووی تا سوپاست بکه م و ئافه رینت لی بکه م!...)

هه ست به شه رم ده که ی، ورده دلۆبی ئاره قه نیشستوته سهر هه نیبه و لاجانگه کانت.

قسه کانی پئ ده بری: (کاره که دووبه ختی بوو... یان راستتر وایه بلیم له گه ل ئاسوډا بووم...) ئاسوش هه لده داتی: (منیش پام وهک رای لازویه، شته که به ریکه وت بوو، فیل کمان کرد و سهری گرت. پلانه که ش هی لازو بوو، پیشتر شوینه که ی تا قی کرد بووه وه و جووری چهک و کاتی دابه زینی سه ربازه کانی ده زانی!)

میرزا عه بدال به مشه مش و سمیل بادانه وه ده لی: (دیاره ئیوه خاکین و

نازانن له خو بایی بوون به ری چ دره ختی که. ئه مه ش مایه ی خوش حالییبه، به هه رحال، که گه پامه وه، هه قالی دانا له م هه لمه ته جوامیرانه یه ئاگادار ده که م!)

تو سهرت له بهر خوت ناوه کاتی ئاسو ده لی: (ئیمه کاریکمان نه کردووه جیی ستایش و ئافه رین بی، ئیمه له دوینیوه پیشمه رگه یین و تازه ده بیبه خاوه نی چهک!)

ئەمىنى سوارچاڪ شەوانە لە گەڵ كۆلى سواراندا خەرىكە و مەشقى زىاتر بەوان دەكا و رايان دەهيىنى... ئەمىن شاگرده كانى دەباتە هەردە و قات و باسكە كان. لەوئى بەو شەو نەيلە نەيل، بەچيلكە و كەرەگە لا ناگر دەكاتەو... دنەيان دەدا بەسەر پىشتى ئەسپە كانيانەو بە غار، بەچوار دەوریدا بسوورپىنەو و بەسەرىدا بازىدەن، ئەمجا دەبى بەدەورى كەپەى ناگر و تەپودووى دوو كەلدا بىكەنە تەقە و هەرا و هەو هەو، تا ولاخ ساميان لە تەقوتوق و هەرا و هوربا بشكى... لەو هەنگامە يەدا ئەسپ هەيه شاخ دەكا، هەل دەسپىتەو سەرىاشوو، داين نايى و سوار دەگلىتى. ئەسپيش هەيه سەر بەلغاو و دەنى و سوار هەل دەگرى. تا پشت و ژىر سكى نەبى بەكەف و شەنگى لەبەر نەپرى ناوەستى و سوار لە شوئى مەبەست دوور دەخاتەو... بەسەر دەو و بەرد و جۆگە و شەلە گەدا ئوزاقى خۆى دەدا و هەل دەخاتەو... ئەمىن لە تاوى غاردا، بەتەواوى تفاقيانەو فەيرى خۆ هەل دەيان دەكا...

تۆ ئاسۆ لە پىشەو، ئازاديش بەدواتا، بەهەمان بزەنرەيدا، بى ئەوئى زىخى، بەردى، لەبن پىتانا دەره پەرى، گەيشتنە بن دارمازوو زەلامەكە... بۆ دلتىباى باوئەش بەقەدى دارمازوو كەدا دەكەى. لە پال شورەى وشكە كەلەكى دەورى پىرەكەدا شان دادەدەن... پى دەچى بى لەو دوو ئىشكگرەى بەرەو رووى يەك ئەمسەراوسەريانە، باقى مەنى لە برخەى خەودا بن... نا، ئەو تا تارمايەك لە پال ديوارى رەببە تەواو نەكراو كەدا دەجوولتى. جووتە چادركەش هەريەكە و بىست هەنگاوى ئەمدىو دىوى رەببەكە كەوتوون. يەك بەلای خۆرەلات و يەك بەلای خۆرناوادا دەروانى و هەريەكە و لاىەكى گەردەكەيان خستۆتە ژىر چاودىر بىهەو. تىا ماوى ئاسۆ، ئەگەر رەببەكە ئاودەدان بى، ئەوا دەبى حسابى تەواوى بۆ بكەى.

(بلىئى ئەمەرى گۆرانكارى روويدابى و ئىمە لىئى بى تاگابى؟!... يان ئەو تا هەر بۆ دلتىباى ئىشكگرىان بۆ رەببەكە داناو و هيشتا تەواو نەبوو؟. خۆ كۆشك و سەرا بنىات نائىن!. ئەدى ئەو پاسەوانە بۆ لە

بەچوار دەورىاندا فرتىن فرىنى سوارە... ئەسپ هەل دەسنەو سەرىاشوو... لە حىلە دەدەن... بەزەو بىهەو زەردنابن...

هيشتا مانگ لەكەل سەرى نەكيشاوه. تەنيا ئەستىرەكانن بەتاقى ئاسمانەو دەجرىوتىن... تىپى سوار بەرپوون و كەسى گوتى لە خرمەى سمى ولاخيان نىبە... بەرەوتىكى نەرم و بەشوتىن يەكدا دىن... ئەمشەو بەرەلەوئى ترفەى مانگ لوتكەكان بگەزى، تىپى سوار گۆفەندى دەسازىن... دوو هەفتە زىترە ئەمىنى سوارچاڪ تەعليمان دادەدا... ئەمىن دەللى: بۆ هەيرى شەوى تار، ولاخى ژىرت دەبى قولى و جۆرەكانى كوت بى.

خۆ ئەگەر مانگە شەوئىش بوو، ئەوا گەرەكە سپى و بۆرە بشەتەنى... ئەو ماوئەكە ئەمىنى سوارچاڪ فەريان دەكا، لە تافى هەلمەت بردنا، رەكەفكوت، چۆن چەك بەكارىن... فەرهەمەلاندنى ولاخيان دەكا، هەم سوار و هەم ئەسپيش رادىنى... ئەمىن دەللى: ئەسپ تەعليم نەدراى، لە رۆژى دەعوادا سل دەبى و شاخ دەكا، سەر بەلغاو و دەنى و سوار دەگلىتى...

ئەمشەو تىپى سوار بەرپوئە، ئەسپ جاروبار لە حىلە و پرمە دەدەن... بەبان تەقتەق و رەكە و بەرد و وردە زىخ و چەودا دىن و گوتت لە خرمە و تەتەشميان نايى. چىلكە و چەوتىل و قالۆرە وشكەكان لەژىر سمياندا ورد دەبن، كرتەيەكى بەئاستەمىان لىئە دى...

دووشەو ئەم عانانەش، دووان لە هاوکارانى ئەم دەستە سوارەى ئەمشەو، پىادە بەگردى تەمبوورەژەناندا هەل دەگزان... ئەم دووانە، رۆژانە چاوبان لىئە و ئاگادارى رەببەكەى سەر گەردەكەن، كە خەرىكى قايكارى و هەل كۆلەن و ديوار هەلچىن... رۆژانە لە كانى مروارى دامتى تەمبوورەژەنانەو ئاو سەردەخەن...

دهوری ره بیه کیه؟! ... به لآم نه گهر ره بیه که ئاوه دان بووایه، ده بوو چادره کانیاں هه لگرتایه. دوتینی شه ویش ههستم نه کرد ئاوه دان بی! خۆ من جگه له دیوار هیچی دیکه نابینم... ناشتوانم بریار بدهم!... نه گهر هاتن و کهوتنه نیوان ئاگری ره بیه و چادره کانه وه ئه وا خراب به سه زماندا ده شکیته وه!.

سیرهت له قولله ی ره بیه که گرتوه له بهر خۆته وه ده مرتینی: (به شوین یه که له ههردووکیان دهدهم. فریای دوو پراکتیت ده کهوم، یه که بۆ قولله ی ره بیه که و یه که بۆ چادری دهسته راست. با ئازادیش چادری دهسته چه پ بکوئی!). له م ده مه دا، ئه و سه ربازه ی تو به ئیشکگری تیگه یشتبووی هه لسا یه وه.

(کوا، خۆ نه به ده ستییه وه، نه به شانیه وه چه ک نابینم؟! ئه وه تا، دوا ی ئیستیک، ریک خۆی به چادری دهسته راستدا کرد. وه کی دی له قولله و ده رگای ره بیه که شه وه که سی نابینی مله قوتی بکا. (تیگه یشتم مه سه له که چی بوو!!) ئه مه له بهر خۆته وه ده مرتینی و نه ختی له دوو دلیه که ت که م ده بیته وه.

ئه مینی سوارچاک بۆخۆی به بهر چاوی پێ میمه کانه وه، له تاوی غاردا، هه لده سیته وه سه رپێیان و له سه ر پستی کویتمارۆوه میلی برنه و ده هیئتیه وه، له دووری په نجامه تره وه، هه ناریک که به نیشانه نراوه ته وه ده پیک... دوا ی پیکانی هه نار که قنج له سه ر زین داده نیشیته وه و داده سه کنی... ئه مجا به تفهنگی شانیه وه ده خزیته ژیر سکی کویتمارۆ و ئه سپیش ته قله کوت پیشه رویی ده کا. ئه مین خۆی مه لاسی ژیر سکی کردوه و له نیوان دهسته کانی کویتمارۆوه بۆ پیشی خۆی ده روانی، دواتر گافنی به دهسته راست و گافنی به دهسته چه پدا ته قه ده کا... له دوورپا... ریبوار و پیبوار وا ده زانن ئه سپیککی بی سواره و له تاوی غاردا یه، یان شاخی کردوه و سه ری به لغاوه وه ناوه... دوا جار سه رزینی ئه سپه که ی ده که ویته وه. دهسته جله و ده گریته وه ده ست و له دوورپا با ده داته وه پێ له

ئاوزهنگی توند ده کا و قیت له سه ربان ده وه ستی. لوهلی برنه وه که شی له نیوان گویتکانی کویتمارۆدا جیگیره و لیکدالیکدا ته قه ده کا... کویتمارۆ له گه لیدا ها و ئاههنگه و به له زتر به ره و پیشه وه سینگ ده کوتی و ده ماخی هه یه.

ئه وه ماوه یه که ژماره یه ک پێ میم، له فهردای به یانیه وه، به تا قمی چا و ئازووخه ی پیبوسته وه، دوور له چاوی لاپره سه نان، هه لده که نه بان ئه و قات و باسکانه و مه پداناری فیترده بن. ئه وانه سیان چوار تکیان شتی ئه سپ سواریی ده زانن، وه لی شاریه کان ئه زموونیککی ئه وتویان نییه. لازۆ بۆ خۆشی یه کیکه له شاگردانی ئه مینی سوارچاک، که ئه وه تی دوو گوئی پروا وه ها و ده می ئه سپه و ولاخی به رزه له ده رگانه یان نه براره، ئه مین ده لی: ده بی ئه سپ و سوار یه ک و دوو بناسن و هاوری بن، ئه سپ هه یه به گوئی نه ناس ناکا... قه لس ده بی و ده ختی نه ناس سوار ی پستی بی و دوور نییه هه لی دیری. رهنگه هه ر به فه زمانیشی نه جو لیته وه و به زری...

تو ئاسۆ، رۆژ تکیان به شو لکیک له ئه سپه که ی ژیر خۆت دا و ئه مین چاوی لیوه بوو. نیو چاوانی تیکنا و به توندی ئاگاداری کردی: نه که ی به ئه سپدا هه لکالیی ده بی بیحه ملیتی نه ک بی ره نجینی. پیبوسته هه ر ئه مرۆ سیوی یان چه ند کلۆ شه کریکی بده تی و ده ست به بژ و شان و ملیدا بیی تا ته وا ئاشت ده بیته وه...

تو ئاسۆ سه ریریککی سه عاته که ت ده که ی، بی که ی سییه که ها به ئازاد... ئه وا ئزاد قۆنداخه که ی نووسانده شانیه وه و هه ستی راگرت، په نجه ی له شه ر ماشه ی چه که که ی و چاوی له کیشکچییه کانه... دوو سه ربازه که گه یشتنه حه نای یه ک...

ئزاد په نجه ی به ماشه دا نا و دوو سه ربازه که دیار نه مان... گواستیه وه سه ر چادره نریکه که... ئاسۆش له گه لیا هاوکاته... نیشانه ی له چادره دووره که یان گرتوه... ئه وه تا باوشه گریکی نارنجی به ره و دوا وه ده رپه ری...

تۆپەلە گېرىكى سووريش بەرەوپېشەو دەفرى و پېرشكى لى دەبېتەو...
 شەوئەكى كوناودەرکردووه... زېرەى لە بى دەنگىى دواى نېوئەو شەو هەلساند
 و خوئى بەچادەرە دوورەكەدا كرد... ئازاد هەلساوتەو... شېرتىكى زەرد
 ئاوتزانى بالاىەتى... دەستېرېتىك بەناو چادى تايىندا دەكات... ئاگر بەرەو
 رووتان دى... بەسەرسەرتاندا، بەملا و ئەولاتاندا گېشە دەكا. هارە و
 بېرىسك هورى گوللە شەوى لە خەوى قورس بەئاگا هېناو. تۆئاسۆ
 ئەژنۆت ناوئە زەوى... وا پراكتى بۆ چادى دووم دەنېرى... پراكتى ئاگرى
 لە چادر بەردا. (دخيلك يارب... يا يومًا...!!) هات و هوارتان دېتە
 گوئى... لەم دەمەدا تىپى سوار بى خشپە سەرکەوتن. تەنيا دەنگى
 لىيانەو، پېرمەى ئەسپەكانيانە. گوزوگومەت، وەك باسوورە،
 سەرئەمبوروژەنان كەوتن...

ئەوان سىمى و لاخەكانيان لىادپۆش كردووه... لە دەورى چادەرەكان
 دەسوورپىن و تەقەيان لى دەكەن... وا لازۆ و دووان لە هاوئەلانى دەگەنە
 ئاستى ئاسۆ و ئازاد... پېكەو بەرەو چادەرەكەى نېك خۆيان دەچن... لە
 تەق و هور و زانزانى تەمبوروژەنان شەوگار شەق دەبى... لە رەببە
 دوورەكانەو گوللەى گېردار بەرەو لای ئىو هەلئەفرىن و ئاسمان
 دەنەخشىن... زمانەى گېرى لە چادر و كەلوپەلى سەربازى هەلسا و، لە
 هەرا و حىلە و چەپۆكانى ئەسپ، لە سىماى سوارەكان، دېمەنى سازاوه،
 دەستى مېژووى كۆنى گرتووه و بۆئەمپۆى پەلكىش دەكا...

سەربازى عارەبى زارەترەكى سەرداژەندوو، تەنگ بەجىرەوى
 ئەستېرەكانەو دەنېن... هەندى بۆ خودا و قورئان و حەزەرەتەكان و داىكىان
 هانا دەبەن...

ئەم هانايانە تىكەل بەتەسلىم بن - ى پى مېم دەبن.

(يا أولاد الغحبة سلمو نفسكم والا ندزكم للجهنم! كورانى قەحبە
 تەسلىم بن، دەنا هەوالەى دۆزەختان دەكەين!)

بەچواردەورباند فرېنى سوارە؛ ئەسپ هەلئەسنەو سەرباشوو... لە
 حىلە دەدەن... بەزەو بېيەو زەرد نابن...

(بکەيه قنگییهوه نه هیتلی تی قووچیتنی!)

ئەمە فەرمانى تۆبە لازۆ بۆ هاوئەبىهكت، كاتى تارمايىهكت دى ئەودىوى
 گەردەكە بوو... ئەوا پى مېمى بەسوارى، سەرى لە دووى نا... هەمووى
 چەند خولەكىكى خاياند... سوارەكان پىادەبوون... تۆش لازۆ بەلايتەكەتەو
 پېش خۆت تاقى دەكەيتەو... هەندى دەستيان لەسەر سەربانە و هەندى
 بەحەواو... هەندى متى عەردن...

لە قۆلى خۆتەو سەبرى لاشەى پەرش و بلاوى سەربازەكەى... بەهەموو
 دەنگت هاوار لە كوژراوكان دەكەى:

(كامل السرية قيام!... تهواوى كهرت هەلسن!)

لە هېكرا سى سەرباز هەلئەسنەو، يەكئىكەش وەك ماری سېكەوتە
 جوولە و پى مېمىك چووه ژېر بالى... لەم دەمەدا خەرىكى كشانەو و
 تەنيا ئازاد و ئاسۆ لەم ئاقارە ماون... تەقەيەكى لە پى، تەنيا تەقەيەك
 ئاسۆ تەختى زەوى دەكا... ئازاد لای كردەو و چەند گوللەيەكى
 بەسەرچاوهى تەقەكەو نا... بېدەنگى بالى كىشايەو... بەپارێزەو چۆتە
 پېش و رۆشنايى خستۆتە سەر... ئەفسەرى رەببەكەى، بەدەم
 گيانكەنشتەو دەستى پل دەدا. دەمانچەكەشى لە پال دەستى لە رزبويدا،
 لەبان خۆلەكە كەوتووه... بەلووتى پۆتینەكەت لاشەى ئەفسەرەكە
 هەلئەگېریتەو... ئاسۆ تەكان دەدا... دەپەوئى هەلسىتەو و رەت دەبا.

(دەستخۆش ئازادا!)

(سەرت خۆش بى، كۆپت بەرکەوتووه ئاسۆ؟)

(شانى راستمە... شتىكى ئەوتۆ نېبە!)

تەنگەكەى ئەویش دەكەيتە شان... دەچیتە ژېر بالى... بەرەو كانى
 مروارى، داوتىنى تەمبوروژەنان دادەگەپىن.

چما ئەو تەنیا چىژى چاي بەچىلكە و چەوئىل لىتراوى ئەو چادانە بەچرە
چەمان رەشەى عەسرىكى چلەچلى ھاوئىنى بن كەپرىكى چكۆلەيە، يان
ئەو تا تىكەل بەراز و خۆزىا و نىياز بوو...

(بۆچى ھەولت نەدا زىياتر بخوئىنى؟)

كاسكىتتە خاكىيەكەت لە پال خۆتا داناو لە لازۆ، شەنى با دەيدا لە سەر و
گەردنت و فىنكت دەكاتەوہ. فىنكت بوونەوہى دوای ئارەقەى بىلكارى و
ئاودانى پەلە تەماتەكە.

چاويشت برىوہتە قۆرى فافۆنە رەش داگەراوہكەى لىوارى ئاگرەكە و
دەست و بردى چايى دەمكردنى نەخشىن و كووپە فافۆنەكان... وردە مووى
زەردباوى چون زىر بەياسكە ھەلكراوہكانىيەوہ دەبرىسكىتەوہ. كووپىتىكى
لە پىتس دانائىت و دەلى:

(نەمتوانى. ئەگەر بلېى زۆرىشم واز لىبوو!)

دەست بۆ چىلكەيەكى بارىكى نىزىك خۆت دەبەى لازۆ، كورتى دەكەيەوہ
و چايەكەى پى دەشىوئىنى، وا نەخشىن چايەكەشى بۆ خۆى تىكرد و تۆش
چىلكەكەى لای خۆتى دەدەيتى... قومىتىكى لى دەدەى و كووپەكە لەسەر
خۆلە رەشباوہكە دادەنىيتەوہ.

(بۆچى نەتتوانى؟... چى رىگرت بوو؟)

(دوای سەرەتايى دەبووايە بچمە شار، بۆ كچۆلەيەكەش كارپكى سەختە
دوور لە مالىەباوانى بخوئىنى!)

بەدەر بەستەوہ دەدوئى، ھەناسەيەكى تاسەبارىش سىنگ و مەمكى
كەمىكى دى بەرز كەردۆتەوہ. خەمىكى پەنھان لە چاوانىيەوہ برىسكەدەدا
و سەردەكا، نەرم و نىيان لەسەرى دەروا:

(كچانى شار بەختەوہرن، ئەوان دەتوانن، خۆزگەم بەخۆيان!)

(ئەوانىش گەلى جاران خۆزگە بەكچانى لادى دەخوازان!)

بى دەنگ دەمىنى لازۆ، سەرنجىشت لەسەر روخسارى نەخشىنە. فرىك
لە چايەكە دەدەى، پى دەچى ھەرگىز چاي وەك ھى ئەم بن كەپرە بەتامت
نەخواردبىتتەوہ و بتەوئى تا دوا دلۆپ چىژى لى بىنى... چما ئەو تەنیا
چىژى چاي بەچىلكە و چەوئىل لىتراوى ئەو چادانە بەچرەچەمان رەشەى
عەسرىكى چلەچلى ھاوئىنى بن كەپرىكى چكۆلەيە، يان ئەو تا تىكەل
بەراز و خۆزىا و نىياز بوو، بۆيە وا ھىندە بەتامە و پىت خۆشە ھەوت
عەسران بخاينى لازۆ؟... لە نەخشىنەوہ چاوپروانى وەلامى، لى ئەو بى
وہلامە و تۆش لەسەرى دەروئى.

(چۆنە كارى بكەم لەسەر خوئىدن بەردەوام بى؟!)

فرىكى دى لە چايەكە دەدەى چاويشت برىوہتە چاوە قاوہبىيەكانى
نەخشىن تاكو پەرچدانەوہى پىشنىيازەكەت لە روخسارىدا بخوئىتەوہ.
ئەويش وشە و ماناكانىيان لە سىنەدا وردەكاتەوہ و لىكىيان دەداتەوہ:
(چۆن، كەى، بەچ شىوہيەك يارمەتىم دەدا؟) بۆيە دەپرسى:

(تى ناگەم داخۆ شوئىش قوتابخانەى تايبەتى بۆ كچانى وەك من
ھەيە؟)

(نا گيانەكەم. مەبەستم ئەوہيە، ئەو دەمەى بەسەرکەوتوويى گەراينەوہ
شار، ئەوا تۆ ئازادى ئەگەر بتەوئى بخوئىنى!. حالى بووى؟!)

تۆش نەخشىن پەنجەكانت، كە ھىشتا بەقولفى كووپەكەوہن و ھەتا
ئاستى سىنەت ھىناوہ، قەتىس دەمىنن. لە فىكران رۆدەچى. ئاسۆبەكى
خەيالوويى پەمبەى كال لە ئاستى روانىنتا فالايە، جىھانىكى بى وىنەى
ئەفسوونايى دەبىنى. لەو جىھانەدا، گوئىت بەدەنگدانەوہى ژاوەژا و ھەرا
و زەناى شايى گىر و ھەوھەوى سوار و رىمبەى دەھۆل و پىقەى زورناى لە
دوور دەزرنگىتەوہ. بەچاوى خەيال رەشەلەك دەبىنى سى رىز دەھەژىن.

به کراسی سپیی ئاودامانی پهره ره وه، چون شلکه نه مامیتک له مرواری، له ژبیر تارای سپیی چون به فیره وه. لیسوت کشاوی زهرده خه نه یه، چاوه ههنگوینییه کانت که یلی تیشک و بریسک و هورن. نهرم نهرم به چه پکن گولی پاراوه وه، په نجهت له نیتو له په نجهت گهرمی لازودا، به دهستی شالی شینکی و کراسی سپی و کلاشی هه ورامی و پشتوتینی رهشی گول گولییه وه، پرووه و کوشکیکی به شکوی روشن و به کاغزی ناههنگ و ده بده بهی رهنگا ورهگ رازاوه ری ده کهن. له دو اتانه وه کچانی چاوه کل و بونخوش و بهنده وار، نارام و دل پر هیوا. له ولاتانه وه هه زه کاری پوخته و په رداخی زار به قریوه دین، به دوای نه مانیشدا تیبی پتشمه رگه به زاخ و شان و شکو، به ته وای تفاق و چهک و چولیانه وه، شکویان به بونه و دوخه که به خشیه وه.

هه لدانای نوقلی رهنگا ورهنگ به سهر که ژاوه که دا، قلاب کردنه وهی گۆزه ی سووری پر ئاوی چون چاوی قرژانگ و گه نمبارانی که ژاوه ی بووک به نیازی فه ر و وه چه ی زور.

له ولاتر ریمبازین و ته راتیبی تیبی سواره ی پتشمه رگه و ته قوتوق له تاوی غاردا. حیل و کورژن، جامبازه و نیتسکه ی نه سپی کوردیی باله بان، بۆره، ره شبۆره، شیکال و شبتال و کویت و ره شکویت... ریزی دووردریژی دوا مودیلی ئوتومبیلی به تاجه گول و بالون و ئالای خورنیشانی کوردستان. هورن لیدان و له په نجهت ره وه سه رکیشانی شوخه کچان و شه کسه کانی ده سرۆکه ی ئاوریشمینی ده ستیان به ده م باوه، هه له له ی شه کره ژنانی شار، که ژاوه ی به ریز و ده بده به، به دهنگ و رهنگ و به رامه ی کوردییه وه... له نیتو نه فسوونبارانی نه جیهانه رهنگا ورهنگ و پر له دهنگدانه وه به دا، زهرده خه نه به کی شهرمن، لیتوه ته نکه کانت دهنه خشین و ده کشین. چاوه ههنگوینییه کانت پت داده خا و ههچ نادرکین. توش لازو، ده ستیتک به کوپه فافونه نیوه پره که وه خجل ماوه و ده ستیکیشت بو پرچه دریزه به ریشانه که ی، که به شیکری رژاوه ته بان سینگ و به روکی دریزه که ی.

تاله خورماییه کانی نه ختی له نیوان په نجه کانتدا دینی و ده به ی، وهک په نجه ی شایه تومانت، فلچه ی دهستی شیتوه کارتیکی جیهانی بی، خوش خوش به بان نه برۆ و به بان که پوو و لیتوه کانییدا ده گیتی، تا ده گه یته سهر چه ناگه ی و ههچ نالینی... نه مجا هه ر پینج په نجهت به بیتمی پرچه دریزه که ییدا ده گیتی و له ویتوه بو چیلچیله ی گوی و گواره پیرۆزه بیسه که ی. نهرمه قدیله که یهک به ناخی نه خشین ده گات و قدیله کانیی دئ و ناخی ده خرۆش. ده خوازئ نه و په نجه نه ی تا سیتباری نیوه شه و به رده وام بن و سه ره وتیان نه بی... له ناکا و له نیتو دیتوه ته قه یهک، ته نیا ته قه یهک، وه لی بو نیتوه ی بهنده وار به نه ندازه ی بۆمیتک و پتریش کاریگه ر، نیتوه ی له و جیهانه پر له نه فسوون و ئاره زووه کیش کرده وه نیتو رهوشی راسته قینه ی گوند و تاسه تان لیک نه شکا. له م ههنگامه دا که می خوار که پره که، ئاگریک، که نه خشین بو ده مکردنی چایی هه لی کردبوو، ههیمان به جوش و بلتسه بلتس، روشن و بی دوکه ل ده سووتی.

تۆ لازو، به بیستنی ته قه که، کوپه نیوه که له ئاستی خوت داده نیتی، کاسکیتته خاکییبه کهت ده ته پیتینه سهرت. ده ست ده ده یته چه که کهت، که به کۆله که ی که پره که وه هه لپه سیردراوه. هه لده سیتته وه. نه خشین له ئاستی خوی کوپه نیوه پره که ی دانا و به دوای تودا رابوو. به رامبه ر وه ستاون. نیگاتان تیک نه لقاوه. نیگای ته ژبی پرس و دلاودل و چاوه پروانی. لازو سه ری دهیدا له گه لای زهره و وشکه ه لاتووی بان داره رای که پره که. وا که می داهاته وه و تهنه که ی له شان کرد. خونه ویستانه له نیوان ئاگا و بی ئاگاییدا، وهک هیزیک بو له ئامیزگرتن دهنه تان بدا. کاتی به خو ده زانی لازو باسکی وا له که مه ری نه خشیندا و سینگیان پتکه وه نووساوه. گوی له هه ناسه ی خیرا و ترپه ی په له ی دلی یهک ده گرن و به چاوی نووقاوه وه لیبان له سه ر لیتوه و حهینی تادار گهرم راهاتوون.

نه وه قه ده رتیکه ئاوها ئاویزانن و لازو ده ستیکری چون شان به نیتو تاتای پرچه که ییدا ده گیتی.

ئاو چۆن شارەزا، تافەتاف بەنیو دیراوەکاندا بێ چاوساغ دەروا و پڕی بۆ خۆی دەکاتەو، ئاوها پەنجەکانی بەنیو تاتای پرچیدا دەپۆن. لەم هەناسەییەدا، کە لازۆ بەنیازە سیبەری کە پرەکە ی نهخشین جی بیلێ، بێ ئاگیانە لە کووپە کە هەلنووتا و قلسپی کردەو. چایی رزایە سەر خاکی رەشباو. نهخشین حەپەساوانە دادیتەو، قەلپەزە ی پرچی خورمایی دەنیشیتە بان خاکی بن کە پرەکە، دەپەوئ کووپە کە ی لازۆ راست بکاتەو، وەلێ دەستی لەرزبوی پر ئارەزووی بەر کوویی دووم دەکەوئ و ئەو ی خۆشی قلب دەکاتەو.

(بە دووعا!)

تۆ هەر ئەمەندە دەلێی لازۆ. سەرنجیکی ناپەحەتی دیمەنە کە دەدە، لەنیو بەرامە ی پەلەتە ماتە ی ئاودراو و گمە ی کۆترە باریکە ی سەر دارتووه بەرزەکان و قیژە ی قەلە باچکە و سرکە سرکی میرووی نیو چۆم و زەمەند و زیلە ی زەنگولە ی ملی مالاتا دەجووولێی... لە تافی هەنگاواناندا گوپە ی شەرۆالە خاکیبە کەت دئ... نرایە ک بە دەنگی نزم بەزاری نهخشیندا دئ (خوا ئاگادارت بێ لە هەموو پڕ و بانێ!) سەرنجی بەدواتەو، تا کۆرپە درەخت، دار هەنجیر و چوالە و دارتووه کان لە چاویان ون کردی...

چاوەکان بۆ دایکی لازۆی گولێ مەجلیسە کە دەروان. ئەویش ناخی خرۆشاوی تیکەل بە نەشئە ی شوپن گۆرین و بەرامە ی هەوای نوئ و شادبوونی بە دیداری کورە کە ی و دانیشتنی لە بالە خانە یە کە و هە بەرز و قالا بە سەر دەرووبەرە کە دا، کە تەواو پیچەوانە ی ماله داخراوەکانی شارە، هەستییکی شادی و شانازی و هە ی پی بە خشیوو، لە کراسە کە یدا جیی نه بیستەو. نهخشین، زنجیری زیوینی سەعاتی چەسپی مەچە کە ی پری تا ئانیشک هەلکردوو.

باریکە پشتوینی سەوزی سەر کراسە پەمبە کالە کە ی، سینگی بەرز و مەمکۆلانی قنجتر راگرتووه. سوخمە مۆرە کە شی بەر جەستە تر سینگی

کۆکردۆتەو و بە دیاری خستوو و دیت و دەچێ. دایکی لازۆ سەرنجیکی بەمانای دانیشتوان دەدا و دەلێ: رووی سپی بێ چەند بە دەروماندا دئ... دۆی ساردی هینا. دەستخۆشی کەتە کە ی لئ کردم کە هیناومە، گواپە لێرە کە س نازانی کەتە و هە لئ بنێ. چەند کچییکی زمان شیرینە!... لازۆ بە خۆشییە کەو، تەواوی کونیلەکانی پیستیشی گرتۆتەو، گوئی بۆ قسەکانی دایکی هەلخستوو، دەلێ: جا مەبەستت چییە دایە گیان... دایک بەزە ی سەرلێووه دەلێ: مەبەستم ئەو یە داخۆ لە گەل نهخشیندا قەول و پرتیە کتان لە بەینا هە یە?... لازۆ لە هەستی بە ئاگا و سەرناسییە کە ی دایکی سەری سوورماوه، دەپرسی: جا ئەگەر قەول و پرتیە ک لە بەینمانا هە ی، هیچی تیا یە، دایە?... ئاسۆ تا ئەم دەمەش بێدەنگە ی لئ کردوو، لە بری دایکی لازۆ، بە دەم نەرمە پیکە نینیکەووه دەلێ: بەلێ تیی دایە!... لەم دەمەدا نهخشین بە کاشییە ک دۆو دەگات و لە نیوان دایکەکاندا دایدەنێ. ئەمانیش بە جووتە دەستخۆشی لئ دەکەن. نهخشین بە نەزاکە تەو بە دیاریانەو وەستاوه و دەپرسی: پیوستستان بە هیچی دیکە نییە?... چاوەروانی وەلامە... ئە گەلێ مەمنوون، باوک و براکانت نەمرن. دایکی ئاسۆ بوو، خیرا ئاوا هاتە وەلام. نهخشین پشتیی هەلدەکا و سەرنجی هەمووان وا بەدوایەو... لازۆ دیسان بەسکە ی سمپلەو دەپرسی: هیچی تیدایە؟.

رووشی لە دایکیستی. ئەویش بە پروابە خۆ بوونەو دەلێ: ئا تیی دایە، هەرچی زوو بۆتی دەخوایم. بچمەو بە باوکیشت دەلیم جا ئەوسا خوا مرازم بدا، بۆ ئەم کاری خیرە، لە گەل باوکتا دینەو... دایکی ئاسۆ گورج لە دەمی دەسەنیتەو و بۆی مۆردەکا: وەللا هەزار جاریش، ئە ی باشە من لە گەل خۆت ناهینی؟!... چۆن جا ئەو قسە یە کە دوو جاری بکە ی، بە بێ تۆ نابێ و ناکرێ... لازۆ دەگە شیتەو، دەلێ: کورە خۆ وا خەریکە دەگاتە دەست ماچکردن و شیرنی دەخوریتەو، گویت لێیە ئاسۆ؟!... ئا چاکم گوی لێیە، دایکت وریایە و تۆش راستیی لئ مەشارەو... دایکی ئاسۆ دەلێ:

زوو زووش دەیدا بە گوتی دایکتا و دەیگوت فەریکە قەزوانی ناو دۆیەکە، بەھاری خۆم هیناومە. گواپە لەو چیا دوورە بەرزەو بەکۆڵ هیناوتی...! لازۆ دەلی: ناخر خۆ ھەروا ئاسان نییە و بە دەم خۆشە کێژۆلە یەک بەگاتە ئەو چیاپە؛ تۆ سەرنج بدە چەند پک و بەلند ھەلچوو، خۆش ناگام لێ بوو لە گەل دەستە خوشکەکانیدا چوو، وەک پێشمەرگە جووتی پۆتینی لێ ھەلکیشابوو... دایکی دووبارە کردووە: خوا مرارم بدا بۆتی بخوازم!... دواى كەمى بى دەنگى پرووی کردە ئاسۆ و وتی: بۆ تۆش ئاسۆ. ئەو تۆ بەخیرئێ کەى خانزادى خالۆزات دەخواری؟... دایکی ئاسۆ، تاسەبار ھەناسە یەکی قوول ھەلدەکیشی و دەلی: خانزاد ھەبجوو کەری زۆرن، بەلام ئەو لووت بەکەسدا داناهێنی و خۆی بۆ ئاسۆ داناو؛ ئاسۆش گوتی لێ خەفاندوو، دوورنییە لێرە بنەى نەبێ!... لە ژوورەو نەخشین بەھەلکردنی چرا و نان تەپکردنەو خەریکە... ئاسۆ بەحەسرەتەو ھەر ھەناسە یەکی و دەلی: نا دایەگیان، نە لێرە بنەم ھەپە، نە خانزادیش دەسخەرۆ دەکەم؛ ئیمە لێرە گیای مردن، جگە لەو جارێ وا ھەپە خۆم لێ دەبێ بەتەوق!...

شەئى شەوبا، حەپەى ناوبەناوی سەگەل، باعە و بارەى مالىيات، کاوناكاوئى سەرەوتى دەمەوئیوارەكە دەجوولینى. جیباوازی شوین و سروشت دیتیتەو ید میوانە شاریپەکان... ئاسۆ سەری قسە دادەمزرینیتەو: دایە خەلکی ئەم کاردۆخەش وەك زۆربەى دێھاتی كوردستان ژن بەپى میم نادەن!... ئەپەپۆ، بۆچی لە پى میم نەجیبترین دەست دەکەوئ؟!... لازۆ وەلام دەداتەو: لەبەر ئەو ھەمیشە ژيانى لە مەترسیدایە کچەکانیان بپوژن دەکەون!... دایکی لازۆ ھەناسە یەکی خیرا ھەلدەکیشی و دەلی: گوتی شەیتان کەربێ!... دایکی ئاسۆش مستەکۆلە یەک بەسینگی خۆیدا دەدا و دەلی: قورتان لە بەیندا بێ!... ئاسۆ دەلی: ناھەقیشیان ناگرم، ژن بەچی بەخێوکا، خۆی چا و لە دەستە...! لازۆ باسەکە بەلایەکی دیکەدا دەبا. بەدایکی ئاسۆ دەلی: بەراستی گپە یەکی خۆشت لێناوو، دەست و دەمی پێو دەخورا؛ دەستە کانت خۆش بن!... دایکی ئاسۆ بەھەستی

شانازییەو دەلی: رەبى عافیتتان بى... ئاسۆ دەپرسی: نەترسان لە رێ پیرسن ئەم کفتە و گپانە، بۆ کوئ و بۆ کێ دەبەن؟!... دایکی ئاسۆ دەلی: ئەو ی راستی بى رۆلە دلم لە مستما بوو، جلوبەرگەکانیش ھەر جیبی گومانن؛ بەلام شوفیرەكە فرباکەوت. كورى خۆشم بى ھەر ئەوئەندەم بۆ دەکا، وتی تۆ ھەقت نەبێ، بەو بیانووەى ئیو ھەر بەی نازانن، ھەرچییان پرسی خۆم وەلامیان دەدەمە... لازۆ دەپرسی: چۆنى وەلام دانەو؟... دایکی ئاسۆ دەلی: ئەو بۆ ھەر نوختە یەکی پشکنین دیاریپەکی پى بوو، بەدیاریی دەمکوتی کردن!... ئاسۆ دەپرسی: دیاریپەکان چی بوون؟... دایکی دەلی: فیلمى كامپىرای فەورى. سەرنشینەکان دەیانگوت کاتى لە کاردۆخیشەو بەرەو شار دێ ئەوا بەکشمیشى ئەودىو یان بەجامولکە ماست بى دەنگیان دەکا!... دایکی ئاسۆ لەسەری دەروا: بۆپە ھەرچیمان پى بوایە دەرمان دەکرد. ئەوزادى شوفیر بۆخۆى دەیگوت برى جارن بەجگەرەى رۆسمان دەمکوتیان دەکەم؛ تەنیا لەو دەمانەدا ترسم ھەپە، کاتى لە پریکا سەربازەکان دەگۆرین و دەستە یەکی نوئ دینە جیبان، بەلام دواى ماوہ یەک ئەوانیش رادینم!... دایکی لازۆ ھەلدەداتى: من زیاتر لە فانیلە و دەریپکان ترسابووم، بەلام ئەو بوو خوا و راستان جانتایان پى نەکردینەو... لازۆ دەلی: خۆتان ھەموو شتیکن بۆ ئیمە دایەگیان، گرنگ ئەو یە چاومان بە یەک کەوتەو... دایکی دەپرسی: ئەرى بەراست ئەوانى دیکە لە کوئین؟... لازۆ دەلی: سەبری خانى دایکی نەخشین مژوولتى تاقەتکردنى پەزەکانە و ھاكا هات؛ ھەرچی حاجى حەسەنە لەگەل دژواری كورپدا ھەتا ئەودیتى ئەو یەر چەم چوون. رزگارى كورپەگەرەشیان كەرتەكەى دلپى بەرەو دیوی گەرمیان سوارکرد... دایکی ئاسۆ دەلی: دیارە پیکابیشیان ھەپە؟!.

ئاسۆ دەلی: نەء دایە، بەترەکتۆر بردنى... دایکی لازۆ دەلی: کەوابى دۆستی پێشمەرگەن. سەروەى شەوبا دزە بەدەرزى پۆشاکیاندا دەکا و فینکایى دەگاتە جەستەیان. لازۆ دەلی: جا ھەر دۆست؛ حاجى حەسەن و

کورانی له ئاستی شوێرشدا خۆیان به خواوەمال نازان... ههزار مالى لى بکهوئیتتهوه... دایكى لازویه وها دهلى و لازوش دهلى: من و ئاسو گیانیکمان بهمانه؛ سهبرى خانیش له بزگار و دژوارى كورى جيامان ناکاتهوه... دایكى ئاسوش دهلى: له گهڵ ئيمه شدا زور به ماریفته بوو.

دایكه كان قه دهري له جیلوهی ئەستیران رادهمیئن. لازو دهلى: پهنگه له تاقه تکردنى مالیاتیش بوویتهوه، بهلام پى دهچى پى خوش نه پى گوى له قسه و باسى تايبه تى دایک و فرزند بگرى و لیتمان گهراون به ئازادى بو خومان بدویئن... ئاسو سه رهه لده پى وهك په نجه نوماى ديارديهك بكا، دایكه كانیش له گه لیا سه ریان هه لئینا... ئەوه چیه كورم و سه رنجى دهدهى؟... ئاسو به زه رده خه نه وه دهلى: نایانبین ئا ئەو جووته... دایكى لازو دهلى: با، دوو ئاگرى بالدارن به پال یه كدا، واوه دین، به ره و سه رى چیاكه؛ له ده ورتان گه ریم چین ئەوانه؟!... به نیگه رانیسه وه چه مه پرای وهلامه... ئاسو دهلى: ئەوانه گولله توی نه مساوین و به شه و ده بینرین؛ هه تا ئاوا وهك پشكو سوورین ئەوا به ئاسمانه وهن، هه ركاتى كوژانه وه، ئەوه مانای وایه له و ئاسته دا ده كه ونه وه!... دایكى لازو ده پرسى: جا ئەو جووته له كوئى ده كه ونه خواره وه؟!... لازو دهلى: پى دهچى له ده ورو به رى ره بات... ئەوه تا گویت له گرمه یان بوو؟... دایكى ئاسو به خه م و كه سه ره وه دهلى: ئا، ئەى هاوارم هه ی جاخو ئیستا به جووته دیکه یان تهخت كرده وه!... لازو دهلى: به و راده یه ش نییه؛ به ده گمه ن ئامانج ده پیکن؛ ئەوان كوێترانه توپاران ده كهن؛ مه گه ر ئاگر بخه نه وه، یان كه رى مانگایه بیككن؛ مه به ستیان ئەوه یه پیمان بلین ئیمه هه یین و ئاگامان لیئانه و ده توانین ئارامی شه و یشتان لى تیکده یین... دایكى لازو ده پرسى: له كوێوه دین؟... لازو دهلى: له سه ربازگه ی تانجه رۆوه... سه برى خانى دایكى نه خشین به كاشیه ك دۆوه له به رده میاندا ده وه ستى. نه خشین خوانیکى نایلون له پێشياندا راده خا. له م ده مه دا، دوو ده ربیه كه ده قلیشیتته وه، هه ستى ده پریمینى و دوو زه لام خو به مالداده كهن. نه خشین و سه برى خان به دواى

تفاقددا ده گه رینه وه. لازو دهلى: له كاتى خویدا گه یشتن. ئەوه حاجى هه سه ن و دژواریش هاتنه وه... دایكىشى ده چرپینى: ئاى لازو تو هه موو نه ئینییه كى ئەم ماله ده زانى!... لازو دهلى: جا نه ئینی تیا ماوه؟ حاجى بوته باوك و خال و مام. نه ئیمه له و و نه ئەو له ئیمه هه یچ ده شارینه وه؛ ئەى نه مگوت چۆته سه ردانى برایه كى؛ بو به رچایى سه به ینىش، نه خشین په نیرتان بو دروست ده كا... ئاسو دهلى: ئەم هه وانه یان گه رماو گه رم و تايبه تیشه!...

دایكى لازو دهلى: دياره بووكه كه مان دهست په نگینه!

سۆزه ی شه مالىكى نیان هه لى كرده وه. واژه واژى شكه لك و ناسكه په لكى تووه كه ی هه وشه ده گه بیئیتته گوئى میوانه كان.

زانزای ئەودو زنازەکانی دارمازەلە، ئەو سەربازگە زلەیی گەلەزەردەیی زارەترەک کردوو... بەدریژایی ئەو زنجیرەییە، گیزەو ژینیی گوللەیی کردار و فەنەر هەلدانە...

ئەو دەمەیی هەردوو میلی سەعاتەکەت دەنیشنە سەریەک و شەو دوولایی دەبێ، گەرەکە تۆش بجوولێی. لە نێوان دووان لە هەفالاانتا لە پال زنازیکدای. لەو جێییە دویشەو چاودیریت لێوە کردبوو مەلاسیت و خۆت داوێتە مەکو. خۆش خۆش سەیری سەعاتە روژنە بەجریوەکەت دەکەیی، بێرت دەگەریتەو لای ئەو فەقی کەریم-ەیی، بەتانووتەو و تی: لە رەببەکەیی بەوزانەو، تەنانەت چاویان لە تەویلهکانیشمانە. هەر راپوچییەکیان بەتا پێکەو دە، بە پێ میم خەبەری لێ دەدەن و کوپتەری بو هەلدەسێن. دەیگرن و بو تاقی ئاسمانی هەلدەکیشن، ئەدی ئەو روژە ماموستاکەیان بەکەمانچەکە یەو هەلنەکیشایە حەوتەم تەبەقەیی ئاسمان، گواپە پێ میمە؟! دیارە کەمانەکیان بەچەک گەیاندۆتە سەرووی خۆیان!!

دلپەرت مەبە لازۆ، پێکیشی و چاونه ترسی زۆر کیشەیی سەختیان یەکلایی کردۆتەو، بو ئەم بەرەنگاریبوونەو دەبەش زەمەن چەند خولەکیکی بەبەرەو مەو.

کێ بەبیری دێ ئێوە سەرتان لە دووی یەک ناو و بەرپوون؟ ئیستاش خپ و بێ دەنگ. نە پزمینێ، نە کوکینێ... بەو تاریکە شەوێ جیلووی ئەستیرەبەکیشی تیدا نایە، بەردێ لە ژیریستان دەرەنچوو، سیگاری ئاگرنا دەن نەبادا طریمش و بریمش و غریمش بەئاگابین و ریسەکەتان لێ بیتەو بەخوری... نیگەرانی چیت؟... هێ ئەوێ ئامانج نە پێکی؟!... ئەوێش بەشیکە لە ژبانی ئێوە. شەر دووبەختییە لازۆ... نەختی خوارتر کەرتهکەت چاوەروانی ئامازەییە. لە چاوەروانیدا گوێیان لە ترپەیی دل و

خیزەیی سینگی مەلاسی خۆیانە. تۆ و ئار بی جییەکی گوللە لێ سوار کراو و دلێکی بەقین و خۆشەویستی بارگەکراو- چەند هەنگاوی لە دوژمنەو دووریت و لیت بێ ئاگان... هەر ئیوەنێن. پێ میم لە کلاوگورگەو* تا سەر کەلی داراگیان تەنیو. دوانزەیی نیوئەشەو دەبێ تەشقی بێ دەنگیی بشکینێ و تیز و فیزی بەسەر ئەم رەببەیی بەردەستا بێنی. لەبەر چەند هۆبە، ئەم بارەگای سەریەت هەلبێژاردوو و دەیکەیتە ئامانج، تانوتەکەیی فەقی کەریم بە لەولاو بوەستی... دیتەو یادت یاد و تی: ئەگەر بیتو ئەم رەببانەیی سەر دارمازەلە، بەتایبەت ئەوێ سەر بەوزان تەرت و تووناکەین، ئیدی دەتوانم لەوێوە، لە حەوشەیی خۆماندا، لە گەرەکی ئازادی دایکم ببینم کاتێ خەریکی نانی ساجە ئەگەرچی لە مەودای ببینینی زەرەقایی پەمامەدایە... یاد نەختی لە خوارترەو چاوەروانە... کێ دەلێ تۆش لێرەو دایکت نابینی لە سلیمانی لازۆ!؟

هەردیش گوتی: بەتاسەو م شەوانە لەم لوتکانەو پێر بەچاوە سەرنجی نێرگسەجاری گلۆپەکانی شار بەدەم و خەرمانەیی خەیاڵم لە دەوریان بئالێ. لێ ئا ئەم رەببە نەفرەتییی زەبەلاحە چوون رەقیب مدرانە پەناو ناهیلن**.

هەروا پشووێکی کورتی ماوێ میلەکان سەریەک کەون. لە بەرامبەرەو سەربازیکێ لە دەوروپەر بێ ئاگا، لەنیو رەببەکەو سەرەتاکتیییەتی. تۆش ئاسایی وەریدەگری و خۆت لێل ناکەیی... چبێ تیدایە؟ گریمان پێیان زانی. دەستبەکارێ، جگەرەکیشی پێش وادەکە کەوتوویت و بپایەو. لێ پێ ناچێ لەو پڕوایەداین، دەیان مەفرەزەیی پێ میم ئابلوقەیان دابن و لە هیکرا هەرا و هەنگامەیک وەخۆیان بەپێنیتەو و بەکەونە گێژی مەرگ. لەسەر ئەم لوتکانە قیامەت رابێ و بیتە شەوێکەیی کەس کەس نەناس و سەری زۆریانی وەک سەلکە پیاز لێوە تلۆریتەو...

* کلاوگورگ: بەرزترین لوتکەیی زنجیرە چپای دارمازەلەییە.

** ئامازەییە بەدێرە شیعریکی بێسارانی.

دهزانم خوژبا و بریای ئهوه ته بهر لهوهی بهرهو دارمازه له پیکهوی ماچیکێ لێوی نهخشینت بگردایه. پهنجه کانت بهقژه خورماییه کهیدا بهینایه، باسکت له کهمهری وهرتنایه، توهرکاتێ له نیوان ژیان و مهرگ دابی روخساری نهخشین و هی دایکت دینهوه یاد... سهرنجیکێ سهعاته کهت دهدهی. ته نیا دوو خولهکی ماوه... دهبێ دوا نه کهوی. دهنا دهیان مهفرهزی پێ میم دهخه یته دوودلییه وه. گومانیش بو وره جهنگاوهر خوژبه. (حه یفیکم ناگاداریشم نه کرد، لهوانهیه...) تو له پێ و جیهکی دوور له کاردۆخه وه هاتوی، ئیدی چۆن ناگاداری بکهی لازۆ؟! گرنگ نهنجامی کاره کهیه لازۆ. دوا ی هه ناسه یهکی دی گۆمیکێ قوولفروانی بوگه نی سهر بهقهوزه و کهف و گه لای مردوو ده شله قینێ، طریمش و بریمش و غریمش له شیرین خه و پاده په پینێ. رهنگه ئیستا له تافی خهون بینیدا بن و له نیو گه لێ ژنه کانیاندا هانکه هانکیان بێ، ئه گهر ژنیان هه بێ... په نا زنا ره که چۆل ده کهی، سپره له قولله ی ره بیه که دهگری، سه ریکێ به خوو ده له و ئاقاره دا ده جوولێ... قسه کانی دیوانه هۆمه رت دینه وه یاد: سالانه سی چوار دۆنمێ گهنم توو ده کهم، هه تا دهیدوو رمه وه دلّم له مستمایه نه وه کو قولله تو پیکێ بو هه لدهن و ههر به ته باره یی بسووتی. کاتێ دهیدوو رمه وه هه مدیس دلّم له مستمایه نه بادا به خهرمانی ناگری تی بهردهن!...

ئاواته کهی بینه دی لازۆ، دهستت نه له رزی لازۆ... ئه ی ئه وه نه بوو عه لی کوردهش وتی: ئه و دایک له ئه بی له هه ب - انه، پیک تو په که به ناوه راستی ران و ره وگ و گاگه له که وه ده نین. خو تان بی ماست و دۆ دهن و ئیمه ش ده مان وشک ده بێ، تاکه ی؟.

ده نغریان کهن!... عه لی کورده راست ده بیژێ، تاکه ی؟ له خواره وه هاورپیکانت چاوه پروانی به کهم ده سترکرنه وه ی تو ن، بی ئوقره سینگیان به سینگی چیا به چقل و به رد و پووش و په لاشه که وه یه.

نیوه شه وه ته واوه. ئاربی جیه کهت له سه رشانه. چۆک ده نییه زه وی،

هه ناسه پاده گری، پرووی ده که یه ده رگای ره بیه که. سپره ی لێ ده گری. په نجه ت داگرت. هه وه رگ پیکێ نارنجی له دواته وه فرته ی کرد. که له پشکو یه کی به شه وقی فریویش بو پیشه وه ده فری. ریک به ده رگای ره بیه که دا چزا. دووه میس له لایه ن هه ردییه وه ناله ی کرد و له قولله ی ره بیه که ی دا... پێ میم هه لده سنه وه. به چه شنێ تیری له سه خته ی که وان ترازاو به ره و ره بیه که ده چن. به رله وه ی بگه ن هیمن نارنجو کیکێ هه لدا... هه ندی له ده رگه ی روخواو، ده سته یه ک به سه ر دیواره کاندایه و دیو دهن. گر و توو و دوو که ل لیه ی سه رده کهن. بو ن بارووت بلاوه ده کا... له که لێ دارا غاوه تا کلاو گورگ بریسکه و گرمه و شریخه یه. زنا زنا ی ئه و دیو زنا ره کانی دارمازه له، ئه و سه ربا زگه زله ی گله زه رده ی زا ره تره ک کردوه. به درێژی ئه و زنجیره یه، گیزه و قیزی نی قولله ی گردار و فه نه ره له دانه.

به زمانه که ی خو بان بانگیان ده که ی: (خو به ده سته وه دهن ژیان تان پارێزراوه. ئه مه به لێتی پیشمه رگه ی کورده ستانه!) بو ناو باره گای سه ربه که شالاو دهن.

لێیان دووباره ده که یته وه خو به ده سته وه بدن، هات و هوار بلند ده بێ... (بیانگرن... بکه نه قنگیانه وه... عه فله قی قرانه!) فه نه ری بان ره بیه دووره کان بو ماوه یه کی کورت ژیر خو بان رو شن ده که نه وه، پاشان له تاریکیدا ده کوژینه وه. به شو ئینیاندا هی دیکه حه و ده که ون، به ئاسمانه وه هه لده واسرین. له دووررا له قیستی شال ده چی و له نزیکه شه وه قیامه ت رابوونه، کهس به کهس و تیک پژانه. جو ره ها چه ک به گرمه و شریخه و قازه ی جیا وازیانه وه له کاردان. قولله به سه رتانا، به نیوان تانا، به ره و ئاسمان و به هه رچوار که ناردا گیز و هورپیتی و گو ی کاس ده کهن و به شی له سه ربه که مل نادهن.

بو نی بارووت لووت ده چوو ژینیته وه. فشار و له سه ر ئه و به شه ی مل نادا... دهنگێ ده لێ (له سه ر شه ره فی ئیه خو به ده سته وه ده دهن!) پرووی لایته کهت ده که یته شو ئینی دهنگه که. ئه و به شه هیشتا پێ میمی پێ

نه گه یشتووه. ژماره یهک دهستیان به حه اووه یه، له نیوانیاندا چهند
نهفسه ری ههن. له دهرهوه گولله ی گردار، مزگیینی سه رکه وتنه، به رهوه
هه وره کان هه لده کشیین. له ناوهوه سه ربازی پیکراو به زه و بیسه وه پان
بوونه ته وه.

هه ندی پهریشان حال پالیان به دیواره کانه وه داوه، هه ندی قنگه و تلوور
که وتوون. جگه له شاکه شاک و لالانه وه ی زامدار و خو به دهسته وه دهران
هیچ دهنگیکی دی له م باره گای سریه به دا نامینی. دیل بو دهره وه به ری
ده کرین. ناسو هه لی کردۆته بان سنووقیک ته قه مهنی.

بی ته وه ی لیستی پی بی، وهک به رپرسیان بی، به دهنگی به رز ناوی
سه بر و سه مه ره ده خو پینیته وه:

بوری مجاری مه سدود

عاطی باطی لفته

پریمس داخل به رمیل

چه للوب شلتاخ گونی

شه نتوف مهاوش شنداخ

نهم دیمه نه چاوه روان نه کراوه ی ناسو، پی میمه کانی له جی خویاندا
روواندووه. ده خنیته وه. له هیکرا کوژراویک زیندوو ده بیته وه. تهق
سه لامیک دهکا و به زمانه که ی خزی ده لی:

(به لی گه وره من چه لووبم، به لام بابم شلتاخ نیو نییه!)

کوژراویکی دیکه ش راست ده بیته وه. بی ریبه که ی ده ته پینیته سه ری،
سه لامیک داده کوتی و به ناسو ده لی:

(به لی گه وره م. به لام له باپیرمه وه پیداهاتی و خویندته وه، ناوه
راستییه که م ناوه یه: شنداخ مهاوش شنتوف!) له پال سه ربازی یه که مدا و
له دۆخی وریابووندا وشک دهوستی...

پیشمه رگه ده خنیته وه. لی ناسو زور به قورس و جدی گرتو به تی و خوی
لیل ناکا.

نه ختی ده وهستی و بیرده کاته وه؛ به لام نیوی دیکه ی بو نایهت، له سه ر
سنووقی ته قه مه نییه که وه دهنه ریینی: (که رتی دووه می به تالیونی یه که می
لیوای چواره می پیاده هه لسن؟!)

کاتیک ده زانی چوار سه ربازی کوژراوی دی له جی خویان راست
ده بنه وه. سه لام ده کن و ده چنه پال دووانه که ی پیشوو. چه شنی په یکه ری بی
چرپه و جووله دهروتین... نه وه تا ترس مهیدانی به شه رم چۆل کردوو. توش
لازۆ به بالایاندا دهروانی و زهرده ده تگری و ناوای بو ده چی: (نهم سوپایه ی
کاردخیان له دست هاتبووه نامان و وه زه نیان بو خه لکه که ی ده هینا،
نیستا نه وه تان سینگیان قویا، گهردن نوقمی نیوشان، مل به خوزدا چوو،
قاچیان چۆته به س. چ تیریکی نه دیته بوو؟ چ زوو خانه بگی کران؟) له پر
شتیکی بز و له یادچوو دیته وه یاد ناسو. له سه ره مان سه متی پیشوو
ده نه ریینی و ده پرس: (وین هم الطریش والبریش والغریش؟! طریش و
بریش و غریش له کوتین!)

دوو خه تیکی ریزی راوه ستاوه کان، زل و به تن و ته مهن، به ترسه ترس،
وتنه ی کیسه ل ملی له شانی دهرهانی. سلاو دهکا و ده لی:

(سیدی البقیة فی حیاتک، بین القتلی!. گه وره م ته مهنی درتیزان بو نیوه
جی هیشتی، له نیو کوژراوه کان دان!)

له پی میم شاخه ی پیکه نین، له چه که کانیان ته قه ی سه رکه وتن، له
ره بیه کانی زنجیره چیای دارمازه له ته پودوی دووه ل به رزده بیته وه...

(له دۆلی کاردۆخ و زنجیره جیای دارمازه له وه، هه والیکی گرنگ!!)
تره نستوره چکۆله که ته دهنه ریینی. توش لازۆ به ده میدا ده ده ی و نووه ی لی
ده ری. نی ریبه له که ی به ناودا ده به یته وه. (خودایه که قینم له م بیتره
فشه که رانه یه، وای ده خویننه وه وهک خویان چالاکییه که یان نه نجام دابن.)

بیربان دهچیتته وه، که ئەوان تەنیا خۆیندنه وهی هەواله کانیان له سه ره. به ششیره ششیره که یاندا له وانهی تەله فزیۆنی به غدا ده چن، کاتی ده یکه نه به حه شری نیره که ر. بانه ختی به زه بیان به گونی خۆیاندا بیتته وه. تهق و قۆر بوون!) به بیزاریه وه ئەمه له بهر خۆته وه ده مرتینی... وهک له باله خانه یه کی به رزه وه بۆ حه وشه یه کی هه راو پروانی، هه موو جموجوولتیکیان ده بینی... سه ربا زگه که نه بی ته ختاییه، باقی مه نی گرد و هه له ت و زناری له شوین یهک و خه رهنده. دووان لهم ره بیانه ی دوینی شه و گیران، راسته وخۆ وان به بان ئەم سه ربا زگه گه وره و گرانه وه.

شه وتان له نیو کۆنه ره بیه کانی ئەواندا رۆژ کردۆته وه. نهۆ له سایه ی بنه گۆزێکدا هه لاژاوی و لاکه ی دلت دی. له وه دایه خه و بچیتته چاوت و هه ردی به تاگات دینی.

کووپه که ی بۆ پر چایی کردی و دوو کولیره شی دایتی.

(دهک له هه موو ری و بانێ به خیرییتته وه هه ردی، له کاتی خۆیدا هاتی!)

ده زانم ئیسته چه ند ئاسووده ی لازۆ. به یینه پینش چاوی خۆت. به لوتکه ی چیاوه بی، له برساندا سکت هه لگوشی و له پر چای به هیل و کولیره ی برژیاگ و هه لاتگت بده نی، چی ده که ی؟!... له خۆشیاندا خه نی نابی؟!... وه ختی لیبی ده خۆی به یادت دیتته وه (باران من وه کو به م کولیره یه ئاشنا بم وایه!) په نجه به شوین په نجه ئاله کانی رووی کولیره که دا ده گپری. (ئای له میهره بانی و دل ئاواپی ئەو فریشته یه ی ئەم کولیره به تهن دورانه ی برژاندووه؟!... به لām ئەوان دوو سه عاته ری به پێ دوورن! چاییه که ش به من ئاشنایه. خۆ نابی به لیترای له دووره وه هاتی... ده بی؟! خۆت پێ زهفت نا کری.)

(ئەم کولیرانه ت له کوئی هینا هه ردی؟!)

تهس ئەوه نده به ششیره یه وه پرسیوته، بۆته مایه ی حه په سان و

وروژاندنی. راده په ری و به راته کاندن راده ته کی و به چاوی گومانه وه لیت راماره و ده پرسی:

(بۆچی خوانه خواسته هه یچ رویداوه؟!)

(نا هه یچ روینه داوه هه ر حه زده که م بزائم له کویت هینان؟)

(ده تۆ جاری ئەم جامولکه ماسته ش بگره.)

دیاره به م روولینانه یدا ده په وی هیۆرت کاته وه لازۆ. بۆ خۆشت حه زت له ماسته.

(تازه ی ناکه یته وه؟)

(بان چاوا!)

(ره نگه ئەوه ی ئەم ماسته ی مه یاندووه هه ر خۆشی خاوه نی کولیره کان

بی... ببوره ده مه وی بلیم ده شی هه ردو وکیان هه مالتیک بن!)

هه ردی به ساردیبه وه ده لی:

(سه رنجی هۆهۆ ئەو هیستره بده، وا له وی ده له وه ری، خاوه نی ئەو

هیستره هیناونی، ده بیینی؟)

(ئا ئا ده بیینم!)

(کچیک به سواری ئا ئەو هیستره ماست و کولیره ی هیناوه. هه ر

خۆشیتی له په ستا چایی ده مده کا!)

به کووپه که وه بۆ دامین شو رده بیتته وه. ئەو سه رگه رمی چایی تیکردن و

به شینه وه یه (ئه لالا له و ده سته، چه ند به و کتریبه ره شه دوو که لاویبه وه

شیرینه! چۆن توانیوتی ئەو پێ میمه هه رزه کار و میباز و چاوا باشقالانه

وا بی دنگ و ئاغر ریتز بکا خودایه؟!... هینده سه ری قاله ناییه رژی چاوا

هه لری. که دلئاوایه، لیوانلیو بزبان پرده کا!)

به کووپه که ته وه له دوا ی ریزه که وه بی دنگ ده وه سستی. له و ده وره به ره

خه لکی دیکه ش خواردنیان هیناوه، به لām که سیان وه ها سه رقان نین... تۆ

گولتی نابینم هزاران گولتی بیتنی. بالندهیهک نابینم هزاران بالنده بیتنی.
ئەسپتیکیش نابینم هزاران ئەسپ بیتنی. کەچی قەلەم هەیهە هزاران
قەلەم و پیاو هەیهە هزاران پیاو دیتنی.

ناکاو، بەدریژایی ئەو زنجیره چیاپیهی بەسەر گوند و سەربازگە کەدا دەروانی، چون تەرزە دابارین لەبن پیتانا، خڕکە بەردە بەمۆلەق وەستاووەکان خلدەبنەو. تەفەنگ بەدەست، جامانە لە مل... لە هاتنە خوارووەدا پناو پەسپیر، کەند و ئاودر و زنارەکان بۆ چەند هەناسەیهک دەتان شارنەو و پاشان دەر دەکەونەو. ئیو دەین بەنیوان داربەر و پرووەکاندا دین، بێچکە بستە بالاکان دەبنە قالیچە بەر پیتان و درەختە زەلامەکانیش دەبنە چەتری سەرتان. دین و هیشتا دەمو عەسرە، لەژێر هاوەنباران و دەستپێژی بێ پسانەوێ ئەو دۆشکایانە، هەندیکیان دەستکەوتی دویتیتان بوون دین، ئیو بێ تەقە شۆردەبنەو. لای ئیو، تەقە تەنیا کاری بەرزایی نشینەکانە. ئەشکەوت و دەرە بۆیان دەسەنتەو. هەندێ جار لە هاری رۆکردنی بارە بەردی نیو عەرەبانە ترەکتۆر دەچێ، بری جارانیشت چون گرمە لە شوپین بەکی هەوری بەهار... لەم ساتەوختەدا منداڵانی دێ دەخزێنە باوێشی دایکیان... گەورە کچانی دێ، بەسەتلی بەتالەو، بەهەلەداوان روو و مال دەبنەو.

پیرەمێردی کۆرپەستووی کونجی مزگەوت گوریان هاتەو بەر. پیتاویان هەلکیشا و دەرگای مزگەوتیان ئاوەلا جیپیشت. ئەوانە بەپشتی گونددا دین لانا دەن، یە کسەر هەلیان کردە سەر سەربازگە کە. لەودو شووری وشکە کەلەکی دەوراندەوری سەربازگەو بەرەو روویان دەبنەو. بەگەرمی تەقە دامەزراو. بەلام ئەوان ئاشکران. لە لوتکەکانەو چاویان لە هەموو جوولەیهکیانە، لەوێو هێرشێ پێ میم دەپارتین... ئەسپی کلک کلافە

دوا پێ میمی ریزە درێژە کە کاتی نۆرەت هات ماونەتەو خۆت و خۆی... تا گەشتیتە بەردەمی وەختابوو لە بێ ئۆقرەبیدا سویت بیتەو و کام بەکی. لە هەموو لایەکیشەو سەرنجتان دەدەن. هەندێ چا و باشقال پەرۆی سووری دی، ئیدی چاوی پێو ئاویزان دەبێ چ جای کۆرپەکچیکێ چون نەخشین... کووپە کە بۆ رادەگری و ئەو سەرگەرمی نوێکردنەوێ چایی و بزوتک وەپیشدانە. (ئەی بەشی من کوا؟!... لە نۆرە منا تەواو!)

کە گوتی لە دەنگت بوو سەری هەلینا، سەربۆشە کە بەحەوادا هەلدا و یەک بەخۆی بەئاسماندا چوو.

(دلم خەبەری دابوو، لێرە دەتبینم... دل بەهەلەدا ناچی!... بەهەلەدا دەچی؟)

(هەرگیز ناچی)

قەس دەکە لە گۆزینگییەو تا دەگاتە تەپلی سەری ماچی کە. نا نا، بافتی ئەو یە بەکالە و پیتاوەو بێنیتە بان شان. بەلام لەم ولاتە جوانەدا، هەرچی ئاکاری جوان هەیهە دزیو بۆت حساب دەکری... ناتوانی بیلایینی لازۆ. ئەو تا دەیان پێ میمی تینوو لێرە و لەوێ سەرنج دەدەن. ناویری، ناویری... سەربۆشە سپییە کە هەلەدەگریتەو. دەیکە بەو ملی. لچکەکانی بەبان سینەیدا شۆردەبنەو. دواي حەپەسانیکێ زمان لە گۆخەر دیتتە گۆ:

(تۆ ورە بەرز بەرەو رینگە کاکیشان سەردەخە!)

(چەند چاوم بۆ گێرای نەمدیتی، پیتشم خۆش نەبوو بپرسم: کەسی لازۆی

دیی؟)

چونکە دلە کەم هەیتا هەیتا پیتی دەوتم لێرەیت و دەشتبینم!)

شاخکردوو، جی به خو ناگرن... سهدان کوتره شینکه ی لانهواز رهفه کانی چیا جی دیلن.

به رله وهی بریاری هیرش بدن و برژینه سه ربازگه که وه، وتوژ له نیوانتانا گهرم بوو.

تو لازو پرسیت:

(تاکه ی به بان تم چیا یه وه چاوه پروان بین؟... تا ته وکاته ی کومه کیان پی دهگا و جاش و کوپته رمان به سهدا داده باری؟!)

وشیار وتی:

(بو به رامبه ریان لی بگرین؟ خو نیمه جهنگی به ره بیمان پی ناکری. یان با هه وئی گرتنی سه ربازگه که بدهین، یان بکشینه وه!)

ناسو وتی:

(گه رماو گهرمه، وره یان روخواه!)

دلیر وتی:

(تم سه ربازگه زل و زه به لاجه، به ژماره که مه ی نیمه و به چه که سوو کانه ی هه مانه ناگیرئ. پیتم وایه، ته وهی به ده ستمان هیناوه که م نیبه بالیره دا بوه ستین!)

وشیار رای دلیری به دل نه بوو، راسته وخو پی پی گوت:

(کاک دلیر، ده کری خو تان و که رته که تان بکشینه وه. به لام من پیتم وایه، به رله وهی به هانا یانه وه بین و له م چیا یه هه لمان که نن، وا چاکه نیمه ته وان هه لکه نین. پیتم وایه ته مرؤ کاتیتی و نه یخه ینه سبه ی!)

نا تارامی به روخساری دلیر و جو له ی ده سته کانی وه دیار بوو، وتی:
(منیش سوورم له سه ر ته وهی که سه رکه وتن به ده ست ناهینین. ته وه شی دوینی به ده ستمان هیناوه ته مرؤ له به ردی ده ده بین... نا به رانه بریه کی ته واو له نیوان هیری نیمه و هی ته واندا ده بینم. نیوه سه رنجی ته و گه له تانکه تان

داوه؟!... هه ر سی پی میم و تانکیکی به رده که وی!... بو به منیش پیتم باشه هه ر نیستا به سه رکه و تووی بکشینه وه و بی هووده پی میم به کوشت نه دهین!)

توش لازو وت:

(که چی من له سه رکه وتن دلنیام. ته و ره بیانه ی دوینی گیران شووره ی دهوری تم سه ربازگه یه بوون. جگه له وهی ته وان هه ربه که و چه ندین هاو پیان له ده ست داوه، که جاریکی دی چاویان به یه ک ناکه ویتته وه. بو به نیستا ته واو بی وره ن!)

سمکو، که تا ته و ده مه بی ده نگ بوو، وتی:

(وادپاره کاک دلیر له تافی سه رکه و تندا وره ی به رداوه!)

دلیر گرژبوو وتی:

(که وای لی هات ناماده م هه ر نیستا بو یان دابه زین. دیاره کاک سمکو به بی وره مان ده زانی، با بزانی ک بی وره و ک بی وره یه!... به لام نیوه له ته نجامه که ی به رپر سن. ته نیا نیوه!)

نیستاش وا به رای پی شمه رگه ی هیرش به رگه یشتنه پشتی دی. مالا تیش وه بوونه نیو تاوایی. ناله م تافه دا، له جه نگه ی گه رمبوونی گرمژن و ها رژی ها ون و دو شکادا، گولله ها ونه نیک له به رده م مزگه و تدا ته قییه وه. به شوینیا به رای گاه لی سه ر لی شیواو و تو قیوبش گه یشت، بووه هه را و هه نگامه یه ک نه بیته وه، هه لتیزاندنی گویره که، بو ره ی ناسازی گای شوق درژی چا سوور و کلک کلافه کردوو. چه په چه پ و چه چولوری سه گی سه ر له نیواره... له لوتکه کانه وه به رده وام سه ربازگه که ده بیژن. لازو، تو و پی میمه کانت له قو لی گونده وه، که خواری سه ربازگه که، که وتووه، هیرش ده بن. له قه دپالی چیا شه وه پی میمه کانی دی به بز نه ری و تووله ری کاندان داده گه رین. سه ربازگه ی لاکیشه یی، له ته ختا ییدا هه لکه وتووه، پایینی خه رندیکه قوول، لیواری خه رندی به پیچ و پلوج، ته قته ق و

بهرده لانییه. خوارتر جی جی زهمنند و جی جی ههر ماهو ئهسته مه که یه. ههر گه یشتیتته لیواری خه رهند، چهند چاو نه ترس بی، هیشتا ههر سامی مهرگ و هه لداشتنت لی دهنیشی... رژی پساته، هیشتا ههر دوشکا و بی که ی سییه کان سهر بازگه که ده کوتن. دژل و چیا و خه رهن دیان پر له رزه و دهنگ کردووه.

له نکاو ته قینه وه به کی به نرکه و ناله ده وره به ده هه ژینتی. وا گپتیکی پرته قالیی مه زن بلتیه بلتیه زمانی کیشا. به شوتینیدا چره دوو که لی رهش، لول هه لکشا.

نیله نیل له ته نکیه کانی سووته مه نییه وه، که پالیان به شووره ی سهر بازگه که وه داوه هه لده سی. چره چه مان لایه کی چیا که ده شاریتته وه، به ری روانینی له لوتکه نشینه کانی گرتووه. هه لات هه لات و هاوار هاوار له هه موو لایه که وه دی. دلیر و که رته که ی بان شووره ی وشکه که له کی سهر بازگه که وه تن.

ههر خوشی یه که پی میمه پی بنیتته ناو سهر بازگه که وه... ئه وان له دوو قوله وه ده رژینه سهر بازگه که وه. به کوردی و عاره بی تیجان ده خورن و هاواریان لی ده که ن گر، کلپه کلپ زمان له هه وران ده رده کیشی و ده ته نیتته وه. دلیر نار بی جی له هاوه له که ی سه ند. نایه سهر شانی. نیشانی له تانکیکی هه لاتوو گرتته وه، تانک به دوو که له وه رووه و جاده ی قیر ده قووچینتی. سهر باز به یه کدا دین ده که ون و هه لده سنه وه به بان یه کدا ده که ونه وه. چهک فریده ده ن. ده ست هه لده برن و سهر ده رده که ن. زامداری له پی که وتوو ده لالینه وه، به سکه خشتی که نارده گرن. خو بان به زه و بیسه وه ده قرسیتن، هه یانه چون ماری کوژراو گینگل ددها. هه ن له سهر سک رووه و پی میم دین و ده سته و دامانیان ده بن. باوه ش به کاله کانیاندا ده که ن. خو ده خه نه به ختیانه وه. هه یانه دینه سهر چوک. له م هه نگامه یه داره تللیک تانک ناخیزی کرد. له ژیر ناگرباراندا، که کاریان تی ناکا، پشت له سهر بازگه و روو له جاده ی قیر شوین یه که وتوون، هاره ی زنجیر و

گرمه گرمی دوشکای روو له ناسمان کردوویان تیکه ل یه که ده بن. زیله زه رده نیوه به تاله کان به شوتینیاندا.

به دوا ی نه مانیشدا سهر باز و نه فسهری هه ناسه سوار، ده یانه وی بیانگه نی و خو بان ی پیدا هه لواسن. له م هه لات هه لات هه لات هه لات، هه ستری تور و توقیو به ره لالی نیو نه و که ند و له ندو دار و شه خسه ی گوندن. چاو بان زه قی ترس، هه لده خه نه وه و شاخ ده که ن.

زیله شپره کان زیگزاگ به شوین تانکه کاندای قوون فری دده ن. نکاو، ده سترپژیک، زیلی دوا ی دواوه ی به گه واله یه که دوو که ل و گر وه له جووله خست. سهر نشینه بی چه که کانی به په له پرووی و کویرانه خو بان هه لداشت. دوا ی چهند ته قله و ته پاولتلیک، به سهری قوته وه، ده ست له سهر سهر به ره و تو دین لازو.

ده سته یه که پی میم نیشتوونه ته سهر کاروانی شکستی تانک و زیل، نه وانیش خوازبان بالیان لی پروی. هه ندی ته قه به ناسماندا ده که ن. هه ندی به اواته وه ن تاپوی میروویه کیان بمینتی، تا کو بتوانن خو بان بخزیننه نیوان درز و که لینی زیله کانه وه.

یان چون بنیشتی جووراو به ته ختی زیله کانه وه مه لاس بن.

سهر بازی بی نه فسهر، نه فسهری بی سهر باز، هه له ته ی دوژمن له دوو، چنگ له سهر شان و ده ربوونه ته نه وه له ته. بری شوین تانکه کان که وتوون. وه لی تانک له حه شمه تا بالیان لی په یه دابووه. نه بو بان ده وه ستن، نه نه وانیش ده یانگرنه وه.

ههر که س بخوژی ده یه وی سهر ده رکا. له پر تانکی دوا ی دواوه، نغرو ی چره دوو که لیک سیپی کردن و هه موویانی شارده وه، نییدی پاک ی نه و کاروانه شکسته دایانه هیلنجدان و قلیپ و قوپ. سی چوار پی میم خه ریکی تیکشکاندن تیپه کانن، که روویان له گونده کانی ده قه ره که یه... یاد هه یته هه یته له جیپیک ده کا.

(ئەو خەربكى چىت ياد؟)

(دەيسووتىنم و ناسووتى كاك لازۆ!)

(جا بۆ دەيسووتىنى؟ سواربە و لىنى خورە!)

(ئىش ناك. بۆيە دەمەوئى بيسووتىنم و نازانم بۆ ناسووتى؟!)

(گوللەكان گېردارن؟)

(بەلئى گېردارن و لە تانكىي بانزىنەكەشى دەدەم!)

(ئا كوا بۆم جى بېلە.)

فېشەكىكى گېردار دەبەيتە پېش و شەش حەوت ھەنگاوى دەكشىتەو.

يادىش ھاوكات دەكشىتەو. گوللەيەك ھەوالەي تەنكىي بەنزىنەكەي دەكەي، گېتىكى نارنجى كۆپە دەكا.

(تى ناگەم، بۆچى بەدەستى من گېرى نەگرت؟!)

(چونكە تۆلە نىزىكەو تەقەت لى كىرد. لانى كەم دەبى دەپانزە مەترىك

لىتەو دووربى، تاكو گوللەكە گېردەگېرى و بەگېرەو تەنكىيەكە دەسمى...)

دوور، سەربازىك لەودىو گونىيەك خۆلەو، بى پەروا پى مىم دەكوتى.

دلىر پىشتى كەوتو، دكارى بەئاسانى لە دواو بېپىكى، كەچى بۆي

دەچى. سەرباز مژوولنى راو پىشمەرگەيە. دلىر گەيشتە سەرى.

تفەنگەكەي خۆي كىردە شان، ھەك ماربگىرى، دەستى لە بۆقەتەي مىلى

سەرباز گىركىد، دەستىكىشى گەياندە چەكەكەي.

ئەو تە سەربازم سەرباز چون داھۆلە بەدەستىيەو. چاوت لە چوونە

پېشەوئى رووداوەكانە و بېرى لى دەكەيتەو: (تى نەگەيشتەم بۆچى پروا

بەبردەوئى ئەم شەپەنەبوو... ئەو تە بەدەستى خۆي سەركەوتن

دەخولقېتىنى... يەكەم كەس سەرى شوورەي سەربازگەكە بىكەوئى خۆي و

پېشمەرگەكانى ئەو بوون... تى ناگەم!!)

زۆرىك پى مىم بۆ دلىر دەروانن. ئەو ھەك كورە پالەوانى فىلمى جەنگ

و لەدوا گىرتەي دوا دىمەنى فىلمەكەدا بى، بەتەنى دىتە نىو كادىرى

چاويانەو. لە ھەر چوار كەنارەو رۆشنايى لەسەرە، ھەر لەم دەمەشدا پى

مىمەكانى لاي دلىر لوولەي چەكيان لە ھەورە و تەپلى سەركەوتن لى

دەدەن. ئىدى ئەم سەربازگەيەي تاوى لەمەوبەر چون بىتەشكەي نىو ساج

دەتەقىيەو و نىوئەندى ھاوار و بگرە و بەردە بو، ئىستا خامۆش ھەك گاي

ھار و بەيدەست بووبى، چۆن تەنىيا فېشەك و ھورى لمۆزى ھلۆلى

دەمىنېتەو، ئاوا ماوئەتەو سەرى كلافەي دووكەلى سەركردو، كە بەدەم

باو پەرت دەبى.

ھەموو دەجوولېن، ھەن خجلى بەرىكردنى دىل و كۆكردنەوئى

دەستكەوت و تاج و نەجمەي سەرشانى ئەفسەرن. ھەن فرىاي زامداران

دەكەون. لەم ھەنگامەدا، لە تافى ئەم جۆش و خروشەدا. دلىر تفەنگەكەي

لە شانە. پوزەوانە مەرزىيەكەي كەمى دواكەوتو. جلك و كاسكىت و

كالى خاكى، دووربىنى پەش مل و دەمانچەي نىو كىفى پەش، كۆلە

پىشتى زەيتوونى بەكۆلەو، روو و خوراوا، جگەريەكەي گەياندە لىو و

بەنيازە بەچەرخەكەي ئاگرى دا، ئا لەم ھەناسەيەدا، گوللەيەك تەقى و بى

دەنگىيەكەي سىرپىيەو. دەفتەرى جۆش و خروشى نىو ئەو كۆنە

سەربازگەيەي درى. ھەناسە كورتهكانى شكۆ بەھەموو پەنگ و تۆنە

جوانەكانىيەو خلتانى پەشايى بوون و دلىر تەختى زەوى بوو. پى مىم

بەچوارلادا دەرووژىن.

لى كەس بەدى ناكەن. دلىر رووى لە خورئاوا بو، گوللەش بەرسىنگى

كەوتو.

بەدەم گىانەلاو دەيەوئى شتى بلى ھەك مالاوايى، لەوانەيە ئامۆزگارى

بى. كى دەلى ئاشكراكردنى نەئىيەك نىيە. چەند لىو دەجوولېنى و

غلتەغلت دەكا، قسەكان لە ئەوكىدا بەگىردەوئەست، دواي تاوتىكى كورت

بەتەواوى سارد دەيىتەو. تۆش لازۆ سەرنجى سەربازەكانى بەر پىت

دەدەي، بى جوولەن، بەدووربىنەكەت سەرنجى خورئاوا دەدەي. لە دوور،

لهو شویتنه‌ی ته‌نیا پیشمه‌رگه له‌م ده‌رفه‌ته‌دا ده‌یگاتی، سه‌لته‌ زه‌لامی خه‌ریکه هه‌راز هه‌لده‌کشتی. له‌وی له‌بان لوتکه‌شه‌وه، دووسی سه‌ری به‌جامه‌دانی مله‌قوتییانه. (خۆیه‌تی، میرزا عه‌بداله... بریا به‌قسه‌ی تۆمان بک‌ردایه‌ دلیر... خۆزیا ئەم شه‌ره‌مان نه‌کردایه‌!. تو به‌ته‌نیا هه‌موو ئەم سه‌ریازگه‌یه‌ دینی و به‌زباده‌یسه‌وه. ئەم چالاکییه‌مان نه‌کردایه‌، میرزا عه‌بدال و ا به‌ئاسانی فرسه‌تی لی نه‌ده‌هینای!)

قسه‌کانی دلیرت دینه‌وه‌ یاد:

(میرزا بوچی بانگی کردی؟ ناگادار بووم دوو به‌دوو زۆرتان قسه‌کرد؟)
(هه‌مان بابته‌ی له‌گه‌ل منیشدا وروژاند!... وتی جه‌ماعه‌ت دابه‌زبونه‌ته شاره‌زوور، ته‌راتینی تیدا ده‌کن. ده‌بی له‌گه‌ل هی‌زتیکی گه‌وره‌دا به‌شداریی، به‌لکو به‌هه‌مووتان له‌ ناوچه‌که هه‌لیان که‌ن!)

(ئه‌ی تو وه‌لامت چی بوو دلیر؟)

(ئیمه‌ هیچ لیک ناشارینه‌وه‌ لازۆ، راست خسته‌م مستی، که‌من شه‌ری ناوحو ناکه‌م. بو پیشمه‌رگایه‌تی هاتووم، نه‌ک بو کورد کوژی!)

(هه‌ره‌شه‌ی لی نه‌کردی؟!)

(با، وتی: له‌وانه‌یه‌ ئەو پله و پایه‌یه‌ی هه‌یتت بیدۆرتینی. منیش وتم: جار به‌جه‌ه‌ننه‌م. زۆرم لی بکه‌ن چه‌ک داده‌نیم، ده‌گه‌ریمه‌وه‌ گونده‌که‌ی خۆم و ده‌به‌وه‌ به‌جووتیاره‌که‌ی جار!)

کاتیکت به‌خۆ زانی ده‌سته‌سپیکت پییه و چاوت ده‌سپری، به‌دیار ته‌رمی دلیره‌وه‌ وه‌ستاوی و دۆش داماوی. وشیار و سمکو و هه‌موو لایه‌ک دۆش داماون. به‌ده‌م هه‌نیسه‌که‌وه‌ ده‌لیتی:

(گولتی نابینم هه‌زاران گولتینتی. بالنده‌یه‌ک نابینم هه‌زاران بالنده‌ بیتنی. ئەسپیکیش نابینم هه‌زاران ئەسپ بیتنی. که‌چی قه‌له‌م هه‌یه‌ هه‌زاران قه‌له‌م و پیاو هه‌یه‌ هه‌زاران پیاو دینتی. دلیر تو له‌و پیاوانه‌ی.)

له‌ودبو چیاکه‌شه‌وه‌ ریزی ئەفسه‌ر و سه‌ریازی دیل له‌ ریزی پی میم دریترن.

(١٠)

له‌م ساته‌ وه‌خته‌دا له‌ چه‌قۆیه‌کی نه‌بو نه‌لقه‌ی ده‌م کراوه‌ و ئاماده‌ی له‌سه‌ر مشتوو پراوه‌ستاو ده‌چی...

تمه‌س میرزا عه‌بدال به‌ده‌نکه‌کانی ته‌زیحه‌که‌ی ژماره‌کانی کوک‌ردۆته‌وه‌ پرسیم: (ئه‌ری هی‌چمان له‌یاد نه‌چوو؟) پی میمیکی ده‌نگ گه‌وره‌ هه‌راندی: (زه‌لاته، به‌مه‌رجی ترش و زه‌یتی زۆر.) دیتم به‌زه‌بری ترش و زه‌یتی زۆری زه‌لاته، زارم زه‌مینی زناوه‌ و زله‌چه‌زله‌ج ئاوی تیزاوه‌. میرزا عه‌بدال چاره‌ی ترشا. چرچ و لۆج ته‌ختایی نیو چاوانیان کیتلا. به‌کته‌ق، به‌م چنگ ته‌زیحه‌ ده‌نگ هه‌نارییه‌که‌ی ده‌گرتنه‌ ئەو چنگی. چنگه‌چنگ و خرنکه‌ خرنگی زه‌ینی راده‌کیشا. له‌ پرتیکدا وتی:

(زه‌لاته‌ی زه‌قنه‌بووت!!) دووسی جارن له‌پی به‌سمی‌لیدا هینا و چاوانی که‌وته‌نه‌ پرته‌پرت و پاشان زه‌ق کرانه‌وه‌ و زل زل ده‌پروانی. دوا‌ی پشوویه‌ک له‌رینه‌وه‌ی ده‌نگی گۆرا و هه‌راندی: (نه‌بوو و نابێ زه‌لاته‌ی تیا‌بێ...!!) ئەم ته‌نگه‌ گرتنه‌ کوتوپر و ناربه‌زاییه‌ زه‌ق و زیاده‌ی میرزا به‌رامبه‌ر زه‌لاته‌ پی میمه‌کانی ئەوقاند. عومه‌ره‌ چکۆل ئاسایی وتی: (یاپراخیکی وه‌ها تاسوق و تیر و ته‌سه‌ل چۆن بی زه‌لاته‌ ده‌بی؟!... خودا قه‌بوولی نا‌کا میرزا گیان!) لی میرزا بیری له‌ جی و سه‌رده‌میکی دیکه‌ بوو...

میرزا و سی یاوه‌ره‌که‌ی و ئیمه‌ش هه‌روا هه‌شت نۆبه‌ک بوین. کاتی ئەم گۆلمه‌زه‌ به‌ریتوه‌چوو. ئەوه‌بوو ده‌نگم لی هه‌لبیری: (بو ئەم نیوه‌رۆیه‌ چی خۆشه‌؟) هه‌ر ئەم پرسه‌م وروژاند ئیدی رازه‌ تایبه‌تییه‌کان بیرچونه‌وه‌... مام جه‌بار وتی: (کفته‌ و به‌سپیناخ بی!) وریاش وتی: (پلاوی سه‌ر به‌قیمه‌ و کشمیش و شله‌که‌ی قه‌یسی بی!) پی میمیکی نارازی وازی له‌ قه‌یسی نه‌بوو، ئەم پلاره‌ی هاویشته‌: (جه‌ژنی قوربانه‌!) پلاره‌که‌ی بو

تاویکی کورت پیکه نینی نایه وه، نازاد هه لیدایه:

(سه و نه فەر که باب به ماستاوی خهست و به سه وزه وه!) گبیه، خواستی مامه قاله بوو. (خۆشه به لّام به یانبانی زستان، له دواي حه مام!) سۆران وه های وت و له سه ری رۆی: (دۆلّمه به که مه!) ناسۆ بۆی سه نده وه: (به دۆلّمه دۆلّمه به دۆوه!!) ماوه یه که گویم هه لّخت و چاوم گبیرا، که سه پیشنیازی نوئی به خه یالدا نه هات وتم: (هه ر ئیستا ده یخه مه ده نگدانه وه. کامیان زۆرتترین دهنگی هیتنا، ئه وه بیان به ره ورپوی به رپرسی نازووخه ده که ینه وه. کاک هه قالی سه رتیبیش و ناگاداره!) هه قال وتی: (تیمزای ده که م، بۆ سه ر خستنیشی ئاماده ی هاوکاریم.) میرزاش سه ری بۆ له قاند. دۆلّمه زۆرینه ی دهنگی هیتنا... (به گشتی هه ر و ا سی پیشمه رگه یه کین.) ئه مه م گوت و قه له مه که م ده رهیتنا و ده فته ره شریکم ده ست دایه. ده نگم لی هه لّبری نووسیم: چوار ده سکی گه وه ره سلّق... ئیدی له هه موو لایه که وه که وتنه په یجوړی که رهسته ی دۆلّمه و بیریان ده که وته وه.

چوار کیلۆ برنجی کوردی، کیلۆیه که پیازی دۆلّمه، قوتوویه که دۆشاوی ته ماته، پانزه دانه باینجان، پانزه دانه کوله که ی ناسک، سی دانه بیبه ری توون، سی کیلۆ قیمه ی گویره که، کیلۆیه که پاقله ی ده نک گه وه، گه یشته ژمه نه که ری، سه ره مر. مه شکه دۆ، که وچکه به هارات، کووپین خوی، قولینه یه که نان.

ده سکه سه وزه و هه مووشی به ژماره، تا گه یشته سی کیلۆ ته ماته بۆ ناو دۆلّمه که و هه م بۆ زه لاته ش - له پر هه موو بی ده نگ بوون... دیاربوو که سه هیچی دیکه ی به خه یالدا نه ده هات... بی دهنگی خایاندی. منیش لای خۆمه وه ژماره کانم کۆکردبوونه وه. قیراندم: (سی کیلۆ خه یار بۆ زه لاته و دومبه له!) هه ر من وام وت و هه قالی سه رتیپ وه که سووسه ی تراجیدیا یه کی کردی، هه لّسا و پی میمن به دوا یه وه، باره گایان جی هیتشت. دیتم میرزا هه روا ده جوولیتته وه و لیتی ده کورۆژی. برنه وه که ی نیو گه لی به دیواره که ی پالیدا هه لّپه سارد و وتی: (نه بووه و نابی زه لاته ی تیا

بی.!) له هه موو لایه که وه ناره زایی به رز بۆوه.

میرزاش رای گوړی و به تووره بیبه وه وتی: (که واته ده بی لانی که م که رهسته یه که دووانی دیکه ی بۆ زیاد بکری.) (که رهسته ی دیکه ی وه که چی؟! من بووم پرسیم و خۆم له مانای ژیره وه ی کۆی ژماره کان نه بان کرد. میرزا عه بدالّ به شپزه بیبه وه وتی: (هه ر شت زۆره با بیبیر بکه ینه وه!) بی میم تیا ما بوون. بۆ ده بی میرزا ئه وه نده سه غلّه ت بی؟

میرزا له جیتوه خۆ نه ویستانه ده ست و لاقه کانی ده جوولاندن. به و حاله شه وه ده یویست هیچ نه بی که رهسته یه کی دیکه پیشنیاز بکا. ده کۆشا، سه ری ده هیتنا و سه ری ده برد.

به لّام به و مشه وه ش حالیه وه هیچی وای به خه یالدا نه ده هات. پی میمه کان سه ری میرزا و منیان ده کرد و پاشان ده یانگوژیا به سه ره یه کتر و حاله نه ده بوون. له و ده مه دا هه لّمدایه: (وادیاره هیچ نه ماوه بۆ زیاد بکه ین. دۆلّمه یه کی بی که م و کووری ده رده چی. ماوه ته وه ئه وه ی رۆژی دیاری بکه ین، که رهسته کان په یدا بکه ین و له مه نجه لّیکی گه وه دا...) میرزا راسا و، به ده وری خۆیدا سوورا.

ته زبیحه ده نک درشته که ی تاوی له مه وه بهر که رهسته کانی دۆلّمه ی پی ده ژمارد، ئاخنییه گیرفانی شه روا له که ی. له م ساته وه خته دا له چه قۆیه کی ئه بو ئه لّقه ی دم کراوه و ئاماده ی له سه ر مشتوو راوه ستاو ده چی. وتی: (ده کری که رهسته به دووانی لی که م بکریته وه!) دهنگی ناره زایی به یه کدا ده چون: (نه که ی لازۆ هیچی لی نه کورۆنیته وه!). حه یفه لی که م بکریته وه!... باتیر و ته سه ل بی!) میرزا بزیکاندی: (شه شه شه...) مامه قاله بۆی ته واو کرد: (شه ست تیر!) میرزا به گژیدا چوو وه. وتی: (هه ونییه!) به ره به ره دهنگی هه لّده بری، تا گه یشته: (شه ست و شه ست و...) به ریتیمیکی هاوسان له گه لّ شهسته کاندایه سینگه ده بزواند وریا بۆی سه نده وه: (شه ست په ر.) (میرزا: (هه ونییه) یه کی به ته نگه ی ئه ویشدا

**په زتی کچیت ده بینی خه ریکی ئینجانهای شوکریخان و ساردونیا سهوزه
گولگرتوه کانی بوو. په زتی په زئا شیرین، بو خوشی، بو سه رنجی رتپواران
ئینجانهای بهر په نجه ره بوو.**

ناو قه دت هه ر به جارئ قویاوه و سکت به پشتته وه نووساوه. مه گه ر
پشتوتینیکي دیکه ی ئه ستور به ستی بو ئه وه ی بتوانی زورتین مه خزن
هه لگري.

پئ ده چئ بیچم و تهر حیکی زیر و ناموت هه بی... بیرت چوته وه چهند
رؤزه تهر اشت نه کردوه. نا، ته نیا ناو قه دت نییه به قولدا چووه،
روومه ته کانیشته.

جاریک و دووان له پت به هه نییه و ئه برؤ و که پوو و لیو و چه ناگه تدا
ده گیتی و په نجه کانت له سه ر پووت والا کردونه ته وه. به سامیکه وه له
نیوانیه نه وه ده پوانی:

ئهم که لاوه به، تا چهند رؤژئ له مه و بهر ژئیر خانی به قاره و باعه و بؤره
بوو، ئیستاش کرومات. سه ر خانی به هامشو و رهوت جه نجال و نهو چؤل و
هؤل.

ئهوسا، سئ دهستی شینی به چاوی رهش و گهش نه خشاوی بان دیواری
به رهه یوان تهر اوکراو ئهم باله خانه و ژئیر خانه ئاوه دانه به ژاوه ژاوه ی له چاو
و زار و نفوسی پیس ده پاراست و ئه میستاش کوان چاوه زاره کان؟

ئهم باله خانه و ژئیر خانه ده لئی گیانداریکي ئه فسانه بی زه به لاحه و
ره شه دال لئی داوه. ئه و په نجه ره شینانه ی جاره ها نه خشینت له و دیویه وه
دیوه و چاو چاوانیتان له نیوانیه وه کردوه، ئه میستا کیشراونه ته وه، شینی
نه خشین ده کن. ده رگاکانی له گرئنه براون و ئه وه تان له پال تاکه کانی
ده روازه دوو تاکیه شینه له گرئنه براوه کاندای له و گوړه که وتوون. ته نیا

گرافیکی دهسته سپیبه کانی نه خشین، که به دؤخواوی گه چ له سه ر تهر اوه
کایسه که چاپی کردوون به دیواری به رهه یوانه که وه ماون دارتوه قه د
ئه ستوره به رز هه لکشاوه هه زار لق و پؤکه ی جار ان ئهم ده مانه سه دان
چؤلکه که به دهم جریوه و جووکه وه به سه ریبه وه ئه مچلا و چلیان بوو. ئه و توه ی
ئیواره ی لی ده هات قه ل و مریشک له بان پاساره که وه هه لیان ده کرده
سه رچله کانی و جووکه یان له خو یان ده پری و له بن بالیدا شه ویان ده گه یانده
رؤژ و له وه زه نی ناخافلی ده عبای کیتی ده پپاراستن. ئه میستا ته نیا باله،
ماوه ته وه سه ردالیه که ی ئاوتزانی بالای، که جیت هیتشت دارچواله کانی
پایینی گوند گولیان کردبوو، ئیستاش... ئه وه بوو به سه ری چنده مین جار
ئهم گونده بسووتی. بوو به سه ری چنده مین جار عه لی کورده خانو
بگه یتینه داره را و نه توانی سه ری بگری و گله بانی بکا. بو دوا جار که لیم
پرسی ها گه یشیتته کوئ؟ کلاوه که ی به لاره وه نا و وتی: (خه ریکه
ده یگه یتیمه گله بان له وانه یه ئه مجاره یان ته واوی بکه م و بچمه ناوی،
داویشمه ته ده ست خوا!!) وه لی سووتانی ئه مجاره یان جیاوازه. به
به رچاوی خو مه وه ده سووتی...

گویت له گریه گرپ و قرچه قرچی هه ناوتی. چاوت له بلتیه ی سووری
گریتی.

لووتت پری بو سو و بؤن کرووتی. چواله ی گولکردوو چهند شه ننگن
خودایه؟!...

به تویی پؤشاکي ئال والاوه بوکن له تافی گواستنه وه دا! په مبه ی کال.
هه ر دارچواله یشه زستان ده گه یتینه به هار. ئای له جیاوازی نیوان رهش و
په مبه؟!.

خودایه له سیحری دارچواله ی سه ره تای به هار!... بهر له وه ی چرؤکانی دهم
بکه نه وه و ببنه گه لای سه وزی مه یله و کال، گول ده گری!... ئه میستاش
بووکه پرچ هه لکرووزاوه کان!... بسکه و کسپه!... کوا تابلو ره نگینه که ی
نازاد شه وقی؟.

پنډه چنډ ٿيو ۽ ريزه مالءَ ش يهڪه يهڪه شاپليٽه به دهست، له بنه بانه وه
ناگري دا بن.

ٺوه شيبان مائي حاجي سالحو، مائي حاجي سالحو. لا ديوار پيڪي
به پيٽوه ماوه.

ڪوٽريڪي شيني تاڪ له سهر ده لاقهي ٿيو لا ديواره هه لنيشتوهه. جاران
به جوت هه لده نيشتن.

لا زو تو گينگل ده ده و به رهو مزگهوت ده جو لٽي. هاوه له ڪانيسٽ
ده جو لٽين، هو پيڪت له خوٽ زاني بوڙه و شيره و گورزه و شه پال و
ژماره يهڪي زور سهگي دي به دوايانه وهن... سهگه ڪان چه پهان پن نه ماوه.
به ڪلڪه سووته و لووت هه لبرين و به چاوي ٿاشنا و روٽنا بو روانينه وه
ده نووزينه وه. ده قروسڪينن. پشيله ڪانيس له سه رباني ته پيو و سيله و
پيچي ڪولانه ڪاني جاران وه په يدا بوون و بولتان دين.

نه سهگي پٽيان دهگه ني، نه مڙيه ڪيان لي دهگه ن. سهگ و پشيله ي
دوستي ٿيسٽا و دوڙمني ٺوه ساي سه رده مي ٺاوه داني... بوٽان پٽوه دهگه ن.
پشيله ڪان به هه وايه ڪي خه مگين ده مي او پٽن. سهگه ڪان ده نو سڪينه وه و خو
به نيوان لاقه پي ميمه ڪاندا دهگه ن و بوٽيان پٽوه دهگه ن... خوڙه ي ٺاوي
حه وزي مزگهوت دي، وه لي بي سه داي بانگ و ورته ورتي دهست نوٽر
هه لگر و قرخه قرخ و ٽاخ تفي پيره مي رده ڪان. به رده نوٽري بي نوٽر گهر و
دامه زان. ده رگا و په نجه ره ڪاني به چاوي سه وزه وه ديانروانيه قيبله، هه ر
لاي قيبله خوٽه وه بزبان هاتوون و له گرٽه نه پهان بر دوون و له سه ريه ڪ له
حه و شي مزگهوت ي پر له ٽاغزه جگه رده ده سه فته پهان ڪر دوون. به رهه يواني
دانه پيو هاناي بو قورٽانه ره شه له چه رم گيرا وه ڪي ڪه س به ته و او نازاني
چ محهل پير هه سهن به دهست و ٽوچي موباره ڪي نووسيويه تبه وه بر دووه و
ٺوه يش ٺوه تا په ره ڪاني ليڙه و له وي به زه ويه وه مه لاسن. ٺوه ش ڪولنه ڪه
گه وره ڪي باوه شي پيدا نه ده هاته وه و ٺم به رهه يوانه ي رووه و قيبله به رز

راگرت بو، دهيان جار پالت پٽوه داوه، ٺوه تا ٺوه يشيان ده رڪيشاوه.
مزگهوت ي رووت و قووت و سابق. ٺم گونده ي له مائي خو باندا به ره و
لباد راخه ريانه، راخه ريان بو، قالي له مائي خوادا راده خهن، راخست
بو... په ره يه ڪي نيوه سو و تاوي قورٽانه ره شه ڪه هه لده گرته وه. ٺوه
خه لڪه ي له سهر هه زاران هه زار قورٽاندا سو پندي گه وره پان ٺم، ٺوه قورٽانه
ره شه ي پير هه سهن بو، له به ري ده له رزين، جزوبه ند و له چه رم ي ره شيان
گرته بو. له سه ندو و قيڪي چڪولهي فورميڪاي سپي تيفتيفه دراودا، له
تاق يڪي به رزدا دا ياننا بو، به له شي پاڪ و دهستي به دهست نوٽر وه، به سام
و تر سه وه له به رگه سه وزه ڪه ي ده رده هيترا و ده خوٽر ايه وه. ٺيسٽاش ٺوه تا
لا زو چهن د ٺايه تيڪي له په ره يه ڪي نيوه سو و تاوي خو پنده وه و به ره لاي
ده ڪا. وه ڪ په پوله ي بال سو و تاو، بالا زه لامه ده فر ي و ٺمجا ده نيشيته وه
سه رزه وي.

ٺوه ا ٺاسو به ٺامازه يه ڪي خيرا هاوه له ڪاني وريا ڪر ده وه و به پار يزه وه خو ي
ڪوتايه نيو مزگهوت ي دانه پيو بي رايه خه وه. جاران به ٺه ده به وه پيلا وه ڪاني
له ڪه وشڪه ن جي ده هيشتن، ٺه ميستاش يه ڪم جار به پيلا وه وه وه ژور
بڪه وي. ٺه وسا تره ي پٽي نه ده هات ڪاتي سينگي پٽي له قاليه زهرقي
رهنگه ڪان دنا، ٺه ميستاش هه نگا وه ڪاني ده نگدانه وه پان هه يه خرته خرته و
مرخيٽس مرخيٽيڪ له ويٽوه سه رده ڪيشيته ده ره وه. دهيدا به گوٽي هاوه له
ٺاماده باشه ڪانيدا، ڪه به تاسه وهن زو له سو نگه ي دوخه ڪه حالي بن. ٺوه ا
له ژووري جه ماعه تي بي ده رگا و په نجه ره وه سه ري ڪيشا؛ قوچي
سابر ينيڪي گرته وه، به نيو په ري نيوه سو و تي په رش و بلاوي ڪه لامه
قه ديدا، بو ده ره وه پالي ده دا و سابريني غه زبو يش ده مرقيٽي و ده پرميني و
چوار په له له زه وي گير ده ڪا و سه ربا ده دا. ٺاره قي ره ش و شيني به ٺاسو
ده ردا وه و له گه لي دا نايه ت. له ده ره وه ش هاو رپيڪاني خاوبونه ته وه... تو ش
لا زو ٺوه شه وه زستان يه ي مائي مه لاجه لالت ديتنه وه ياد:

(آين لاي اوان اسري نماوه، انجا آدمي زاد اگس ديانت ي نما حمو

رفتاریکی مونکر دکات. له عمری منا أمه سری سی جارویه کاردوخ بسوتی. هرسی دفعه بنده بعونی باری تعالی قرآنه رشه که ی پیرحسمن پاراستوه. آیا دزانی عمری دو صد و پنجا و اوند سه ساله؟! توشی فلاکتیکی گوره دبین بلام حتا بوم ممکن بی دیپاریزم و اوم لامهمه. اوه فریضتی زیمته حتا مردن واجبه تی بکوشم له فوتان خلاصی بکهم. بلام هیچ کاریک بیی امری خودا ناکری. آیتی نوی سورهی (الحجر) دفرموی: ایه خومان قرآن مان نازل کرد، هر خوش مان دیپاریزین. خاطر جم به قرآنه رشی پیر هسن هم خوی وهم آیش دیپاریزی و پنا به خودا و پی غم بهر سلامت دبین انشاءالله...^(۱)

ئه وهش مائی مه لا جه لاله، جه لال بوو؛ ته و او سووتاوه و ناداری بهسه ر پادارییه وه نه ماوه. له به نچه رهی شینی، دوو دهری روو به ره و قبیله دا، جا ناجار (په زئی) کی کجیت ده بیینی، خه ریکی ئینجانیه شوکر بخان و ساردونیا سه وزه گولگرتوه کانی بوو. په زئی په زئا شیرین، بو خوشی، بو سه رنجی پئیواران ئینجانیه بهر په نچه ره بوو.

ئه وهش کانی ژنانی به وشکه که له ک شوره دراوه. قنجه قنج و خوږانانی کوږ و کالی ته وسا و، ئیستاش نه قیته قیتی لاوی رووقایم له م

(۱) ئایین لای ته وان شوینه واری نه ماوه. جا مرۆف ته گهر ئایینی له دست دا ته واهه موو په فتاریکی ناجوږ ده کا. له تمه نی مندا ته مه سه سری سپیه م جارو کاردوخ بسوتتی. هر سه س جارو که بنده پشت به خودای مه زن، قورئانه په رشه که ی پیره سه سه نم پاراستوه ده زانی ته مه نی دوو سه د و په نجا و ته و نه سه ساله؟!... توشی کاره ساتیکی گه و ره ده بین، لی هه تا بکری ده پاریزم و به لامه وه گرنه گه. ته وه ئه رکی سه رشانه و تا مردن له سه ره مه تی بکوشم له فه وتان دن پرگاری بکهم. به لام هیچ کارئی به بی فه رمانی خودا ناکری. ئایه تی نۆیه می سووره ی (الحجر) ده فه رموی: ئیمه خو مان قورئانمان ناردوه هه ر خو شمان ده پاریزین. دلنیا به قورئانه په رشه که ی پیره سه سه ن هه م خوی و هه م ئیمه ش ده پاریزی و په نا به خودا و پیغه مبه ر بی زبان ده بین، گهر خودا مه یلی لی بی...

دهور و ناوه ماوه، نه ته قوه وری سه تل و ته نه که. نه به ده ره سه سه وه گیره انه وه ی خه ونی ئالوز بو تافه تافی روونی کانی، نه په خشی دوا دهنگو باسه کانی ئاوی. کانی بی دهنگ و سهنگ و ده ورو بهر چول.

ئه وه نه ما قبیله ی دلداریی هه رزه کاران بی. چما هه رزه کارما؟^(۱) زنجیری شو فلی شیت و تیکده ری به کاردوخدا ته راتینکه ر، جوگه ی قاز و مراوییه کانی شکانده ته سه ر کولانه کان و پانتایی به مرزگه وت... ده سه ته و ناو به ره و چه م داده په رن. سه گه ل و تازیگه ل ده نوو سکینه وه. کتک گه لی دی به دوا یانه وه، به یه کدا دین. میاواندنه که یان له کړووزانه وه ی زاروی درده ژه ده چچ، ملیان دریز و سه ریان له دووی یه ک ناوه.

سایرینه ره شیش سامی شکاوه و چون که له کتوی به جووتی قوچی ره شی دریز و بادراوه وه له پش پی میمه کانه وه ری ده کا. له و جییه دا پشت له دوا کاو له مائی کونه کاردوخ ده کهن، لایه ک ده که یته وه لازو. سه راپایی چاویکی پیدا ده گیری.

سایرته ی خانوه کای ده بیینی نیشته و نه ته زه وی. ترس ده عبایه کی درنده ی پی او خو ره و هه لمه ت ده باته سه ر پروات. له گه ل تودا هاوه له کانیشت بایاندا یه وه و نوارییان.

سه گ و تازی و پشیله کانیشت به ده وری خو یاندا بابه خو لی یانه. سایرینه ره شیش ئیستییک ده کا... پی میم گو ییان هه ل خسته وه، به رز چاویان بو ده گی رن، لی ته وان دهنگیان هه یه و په نگیان نییه. له وانه یه رو حیانه ته کانیان بن گه رابنه وه ئاسمانی گوند و زه ندولی دامین و به سه ر سه ری ئیوه ی دل پردا بسوورینه وه. ئیوه چا و ده نو قین.

هه روه ها سه گ و تازی و کتکگه ل... ته نانه ت سایرینه که ش چاوه به له که کانی نووقاندوه، تا کو چاکتر گو یی لییان بی. وه ک دل به ر و

(۱) ئامازه یه به دیره شیعیکی گوران.

دلدارى عهزرتى و له تافى ماچکردندا بن ئاوا چاويان نووقاندوو، ئيوه
ئهوق ماون.

(ئەرى ئەوھى من گوتم لىيە تۆش دەبىستى ئاسۆ؟)

(ئەدى كوو؟... گوتم لىيانە. ئەگەر گوئى بەچاوبكەم ئەوا
دەشيانىنم!) (۱)

(زۆرچاكە. گوئى بەچاوبكە و چىت ئاگا لىيە، بۆ ئىمەشى باس بكە!)

(پەرچووه، پەرچوو. هەلپەركىي پۆلى رەنگاوردەنگى كىژۆلان دەبىنم.
گوتم لە ترپەى پى و عىوغيوبانە. شايبەكەيان نەرمە شەپۆلى زىيە، دوايى
ورده ورده دەبىتە كەرويشكەى تەبارە گەمى دەم سەرودى شەمال، لە شايبى
دواى سەرکەوتن دەچى، ئەو دەمانەى بەدەستكەوتەوه دەگەراينەوه.
رەنگيان رەنگى پەپوولەى بەرخۆرتاوه. تەنتەنە و نىو تەنەى دەورى
سەريشيان لە تەك تيشكى دەمە و ئىوارەى خۆردا چاوپركىيانە. چاوم لە
پرشەپرش و گوتم لە زرنگانەوهيانە... چاويشم لە سمايله كوئە، لە كن
بەردە موبارەك وەستاوه، بەدەم گىرپانەوهى سەربوردەى بەردەموبارەكەوه
خەرىكە جەزبەدەبگري.

بەردە موبارەك پيشانى چەند رىبوارىك دەدا و بۆيان دەگىرتەوه: رۆحم
بەقوربانى بى پىر هەسەن، كاتى لە بەرزنجەوه شىخ عيسى و شىخ مووسى
فەرموويان: (رۆلە هەسەن بگەرەلامان.) ئىدى بەچاوب ترووكاندنى،
پىخاوس لە مال دەرهپەرى. ئەو شوتىن پى موبارەكىتى... بزانه چۆن هەر
پىنج پەنجەى موبارەكى پى چەپى موبارەكى لەسەر بەردەكە چاپ بوون؟!
پىيەكى لەمبەر لە كاردۆخ و پىيەكى لەو بەر لەسەر گوئىژە داناو و بەدوو
هەنگاوان گەبشتۆتە بەرزنجە!

(ئەى تۆ هەردى، هىچ دەبىنى؟ هىچ دەبىستى؟)

(۱) ئامازەيه بەشيعرىكى مەلاحەمدوون.

(گوتم لىيە دىوانە هۆمەر و فەقى كەرىم دەمەقاليانە. هەربەكە و دەبهوى
خۆى بانگ بەدا. ئەوا فەقى كەرىم دەستى لە بنا گوئى نا و بەدەنگە
ناسازەكەى تىي هەلكرد... گوتم لە قەدۆيه و دەشيبىنم، لەگەل سىيان
چوارىكدە مشت و مرىتى. هەلساوتەوه و پەنجەى شادەى رادەوه شىنى و
دەنگى لى هەل برپوه، دەمارەكانى مىلى سوجەمارن و هەلساون، پى
دەچەقىنى و دەلى: سا وەللاھى هەردەبى تا ئەم كاردۆخە ببىتە پايتەختى
هەموو كەرتەى ئاسيا و ئەو رۆژەش نەزىكە.)
(ئەى تۆ ئازاد؟)

(گوئى و چاوم لە بارەبارى مالات و تىكرىژانى زاومايه، چاوب و گوئىشم لە
شوانەكانە، يەكىيان شمشال دەژەنى و ئەوى دىكەيان مىگەلەكە دەنگ
دەدا. دوو دىمەنى جىيان. وەك دوو بىنراوى سىنەما تىكەل يەك دەبن...
گوئىشم لە زرانەوه و زنگازنگى زەنگولەى مليانە.)
يادىش دەلى:

(منىش چاوب و گوتم لە بارامى بەبەت بىژە، دەستى ناوہتە بناگوئى و
بەئاوازەوه، دەيلەرىنیتەوه و بەيتى لەشكرى دەچرى و ئاپۆرەى دى، بى
دەنگ و سەنگ لە پىشى دانىشتوون و چوونەتە ناخى رووداوهكانەوه:

دەچوومە مەجلىسى سلىمان بەگى شاقولى بەگان، لىم رادەخستەن
هەندىك تەكەنم و سەجاده و قالىچەى خوراسانە... لەسەر وان رايەخانم
دادەنان پىنسى كورسى زىرنىشانە. لەسەر وان كورسىيان دادەنىشتەن ئاغا
و بەگلەر و خانە... باسقىندەى ياسەمەن و مۆدەنى كارەبايان دەكەوتەوه
سەر لىوانە... هەندىكىيان بازيان لەسەر چەنگانە، هەندىكىيان تازىيان لە
رستانە... بەدەست هەندىكىيانەوهيه قاوه و فنجانە...)

هەردى هەلەدەداتى:

(منىش ئىستا گوتم لە زاق و زرووقى زارۆى لە زهواق نراوى بەرەو
پشتى زىل پالدارا و زايبەلەى زۆرە زۆرى ژنانى زراو رژاوى چنگى سەرباز

و زۆلّه کورده!

ئاسۆش له سهري دوات:

(چاوم ها له نهخشين، پاشيلی مازووی له بن دارمازوویه کی زهلامدا دانا. هەر داینا و داینهنا، مازوو خلۆربوونهوه. شتاقیانی بۆ کۆنه کرایهوه، لی بهو حاله شهوه نه خه جلاوه، گۆرانیت بۆ دهلی، چهند خوۆشی دهلی لازۆ:

(ئهو دهمه ی وینه ی با

هانکه هانک

به نیوان بلیسه ی ئاگردا

ئهسپی خوۆی لینگ دهدا

یالی شیکالی ئه و

دهبیته ئالایه.

کلکی شیکالی ئه و

دهبیته ئالایه.

لاوهندی به فرینی سوارچاکم

دهبیته ئالایه و

له بهژنی دار ئالای لازۆی من

ئالاه و

لرله لرف ده شه کی...)

تۆش لازۆی دل پر و دل له دوا، به دلی برینه وه ده لیبی:

(دهزانم گوئی و چاوتان له نهخشینه، به لام کهستان وهک منی نابین و

نابستان!)

وهک تاقانه ی مالی و پتی هات و نه هات بگریته بهر و بۆ دوا این جار

مالا وایی له کهس و ئازیزانی بکا، ئاوا تاسه بار لاله که لاهه کانی کاردۆخ

ده که یته وه. سهراپایی چاوی پی داده گپیری. سهرنج له سهر دارستانه که ی دهوری خزی پیر هه سه ن راده گری.

داروشه خسی چۆل و به سام بیناییت داگیر دهکا. نه زیله که ی زه مانی زه عیم سه دیق* که حاجی هه سه ن به دهم له رزینی جه زیه وه گپراپیه وه، له بهر ده مئا به رجه سته ده بی:

چیا خالخاله و به فر کاژووژ. عه سه که ری سه رما برده له ده وه ن به چیا وه ناهیلن، گشتی ده برنه وه... ئه مجا دین به پاچ تی ده که ون کۆته ره کانیش ده ردین و ده یسووتین... وا سیان چوارتیکیان دابه زینه داروشه خسه که ی پیره سه نه وه... له غه یبه وه ده نگێ دئ، ده نگدانه وه ی هه یه... (له م مه مله که ته کی ده توانی داری سه ر پیر و چاکان بپرتیه وه!؟)

دوو خه تیکی ناجسنی به رته لاشیان، به ته ور پیکه وه هه لده کاته قه دی دار به پروویه ک... عه سه که ر شان و قۆل ده کوتی و ده نرکی تی و ئاره قه ی دردا وه... که چی دار به پرووی تاین هه ر به خوۆشی نازانی... ده سته یه ک کورگه لی کاردۆخیش له وی ئاماده ن... سام و شکۆی په رجوو ده وری دا ون... دوو خه تی په نگله میش ده وه ستن... به ترسیکی زاله وه تا ئانی شکی هه لکردوه... ده می ته وره که به باسکی دا ده یینی... به فرمال چۆن به فر راده مالی، ته وری تازه ساویش هه مان ده ستوور مووی باسکی ئه و ده تاشی... ترسیکی په نهان له ناخه وه پی ده لی: (نه که ی کورپه تی هه لنه چیه وه!) چاویشی له ئاست کورگه لی کاردۆخ و سه ربازه کانی هاو پیدای هه لئایه... چوارخه ته که یان دیته پیش: (ئا بیده به مامی خۆت، تۆ به کییک و بسکولاته گه وره کراوی!) دوو خه ت ده بۆلینتی: (لی به لی بلا وه به!) چوارخه تم چوارخه ت، تف له قولی مستی ده کا و ته ور بلند ده کاته وه... به هه موو هیزی بۆ قه دی دار به پرووی داده یینی ته وه... کاتی ده می

* زه عیم سه دیق: ئامیر لیوای بیست. به رپرسی راسته وخۆی قه تل و عامه که ی حامیه ی سلیمانی و (منع التجول) ده که ی حوزیرانی ۱۹۶۳.

لالامو کردووی تهور، له قه‌دی داربه‌رووی دا، ته‌قه‌یه‌کی وه‌های لئ هه‌لده‌سی، باسکه‌کان دهنگ ده‌ده‌نه‌وه... که‌چی ته‌ورم تهور، به‌حال داربه‌رووی زامدارکردووه و له جیتی خۆی هه‌لده‌به‌زیتته‌وه... وه‌ختی بۆ دووهم جار، به‌حوججه‌ت دایده‌هینیتته‌وه، له‌بری قه‌دی داربه‌روو، له‌قوله‌ پیتی خۆی ده‌دا... خویتن فیچقه‌ ده‌کا... تهور ده‌په‌رئ... چوارخه‌ت ده‌که‌وئ و زمانی ده‌شکی... دیمه‌نه‌که‌ کال ده‌بیتته‌وه و ون ده‌بی... سه‌رنج له‌ پاشماوه‌ی مزگه‌وته‌که‌ی پیره‌سه‌ن ده‌ده‌ی. دیتته‌وه به‌ر دیده‌ی یادت کاتی کوپخا وه‌تمان ناوای گپ‌رایه‌وه:

خوله‌ گه‌رگه‌ری، ئا له‌م گونده‌ی پشتمانه‌وه ده‌ژیا. شه‌ویک به‌خه‌یالیدا دئ، خۆی به‌کاردۆخدا ده‌کا. له‌ ته‌ویله‌یه‌که‌دا شه‌که‌ نیری دردینی و ده‌یداته پیش، خۆت ده‌زانی ته‌نیا دوو ری هه‌ن بمانه‌نه‌ کاردۆخه‌وه و لیبه‌وه ده‌رجین. ئی پیره‌سه‌نیش به‌قوریانی بم هه‌میشه‌ بیداره. وه‌للا بۆخۆی هه‌م زه‌ینی لئ ده‌گۆرئ و هه‌م دووچاری شه‌وکویری ده‌کا.

ئیدی خوله‌م خوله‌، به‌وه‌ به‌سته‌زمانه‌وه، ئه‌مه‌نده‌ سه‌ره‌و ژوور و سه‌ره‌و خوار ده‌کا و ری درنابا، مزه‌عیل و پرزه‌لی براو، له‌ په‌نا دیواریکدا، سه‌ریکی پشتوتنه‌که‌ی له‌ ملی شه‌که‌نیردا و سه‌ریکی به‌ده‌ستیه‌وه، خپ لپی ده‌که‌وئ. تاریک و لیل، ئه‌وانه‌ی نوژیان قایمه‌، بۆ مزگه‌وت دا‌ده‌گه‌رین، ده‌بین شه‌که‌نیری تاین، شایه‌تی حاله‌ و به‌دیار خوله‌وه ده‌بارینی... ئیدی خوا و راستان ده‌گه‌نه‌ فریای. په‌لی ده‌گرن و ده‌یبه‌نه‌ مزگه‌وت. هه‌تا دوو سڅ شلپ ناوی هه‌وزه‌که‌ی به‌چاوی خۆیه‌وه نه‌دابوو، رۆشنایی بۆ چاوانی نه‌گه‌رابۆوه. دانی پئ داناوو، وتبووی له‌وه‌ تۆقیبووم هه‌لم دیریتته‌ خه‌ره‌نده‌که‌وه! له‌وه‌ هه‌له‌وه‌ بپرای بی، که‌سێ زاتی نه‌کردووه به‌نیازی خراب روو له‌ کاردۆخ بکا. له‌وساوه‌، که‌سێ شه‌وانه‌ ده‌رگای کلۆم نه‌داوه. داومانه‌ته‌ ده‌ست پیره‌سه‌ن... ئه‌وه‌ هه‌له‌ تازه‌ سمیلۆم بۆرکردبۆوه...

(که‌چی ئه‌وه‌تا کاردۆخیان به‌مزگه‌وته‌که‌شیه‌وه‌ ویران کرد، ئاداریان به‌سه‌ر پاداریبه‌وه‌ نه‌هیتتووه. که‌س نازانی خه‌لکه‌که‌یان چی لئ کردووه‌ و

زه‌ینیشی لئ نه‌گۆریون!) ئه‌مه‌ له‌به‌ر خۆته‌وه‌ دل‌یت و له‌م ده‌مه‌دا لای سه‌راورده‌وه‌ تاپۆی زه‌لامی ده‌رده‌که‌وئ.

زه‌لام به‌پرتاو دا‌ده‌گه‌رئ. ناوه‌ستی و دئ، ئیوه‌ش سه‌راسیمه‌ له‌ یه‌کدی را‌ده‌میتن.

هیتشتا هه‌ر له‌ژیر کاربگه‌ری دیمه‌نی په‌پوله‌ پایزه‌ ئاسای به‌ئاسماندا بلاوی گیانی مه‌خلووقی کاردۆخن. ئه‌م هه‌رزه‌کاره‌ش تیکه‌ل به‌دنیای ئه‌وان ده‌که‌ن و قسه‌ ناکه‌ن.

هه‌رزه‌کار داماو و په‌نگ په‌ریو، له‌ نیواندا وشک وه‌ستاوه، ئیوه‌ش بی ده‌نگ به‌ده‌وریدا ده‌سوورینه‌وه‌ و دیکه‌تی ده‌ده‌ن. له‌په‌ر هه‌رزه‌کار به‌ده‌م کولی گریانه‌وه‌ هاواری لئ هه‌لده‌سی: (گشت که‌سه‌که‌م رۆ، ئه‌وه‌ بۆ وا دیکه‌تم ده‌ده‌ن؟! خۆ شاخ و گویم لئ نه‌رواوه‌؟! بۆ نامناسنه‌وه‌؟!... به‌هزاد، به‌هزادی کوپخا وه‌تمان!!)

بەرلهوهی له خودا بپارێتتهوه له گوناهاکانت خۆشبین، داوا لهوانه بکه، که ناپهراوییت له گه‌لدا کردوون بته‌خشن...

سۆزه‌ی به‌یان ده‌یدا له کراسه شاله‌ ته‌خت سه‌وزه گولداره‌که‌ی، له سینه و به‌رۆکی و زیتیر کراس و سوخمه‌که‌ی به قه‌د و سینه‌یه‌وه ده‌چه‌سپینتی. بری جاریش به‌وینیه‌ی به‌یداخ کراسه‌که‌ی را‌ده‌شه‌کی. ئه‌نگوستی نه‌ترس و نه‌سه‌وته‌ی سۆزه‌ی نه‌وسن، درزی سینه‌ی ده‌کاته‌وه و تیر سه‌یری نه‌رمایی سینگه‌ی ده‌کا... سه‌رپۆشه‌ بئه‌وشه‌یه‌که‌ی ئالاندۆته‌ گه‌ردنی، لۆیه‌کی له‌سه‌ر سینه‌ی دیت و ده‌چی، لۆیه‌که‌ی دی له پشته‌وه به‌شنه‌ی به‌یانی ئه‌مشان و ئه‌و شانیتتی. به‌عینوانه‌وه گه‌ردنی به‌رزگرتوه و بی ئاور دانه‌وه دی. به‌نیو قه‌تاره‌ی دارچواله‌ی سه‌ریه‌تارای سه‌وزه‌وه، به‌سه‌رپۆشی بئه‌وشه‌یه‌ی ریشوودار و سوخمه‌ی په‌مبه‌ی به‌قیتانی سیم دادوراو کراسی شالی ته‌خت سه‌وزی گولداره‌وه سه‌ره‌و کو‌دی. فه‌خفوورییه‌کی سپیی له‌سه‌ر ده‌سته. فه‌خفووری قه‌لاچنه له فه‌ریکه‌ چواله، له نیو قه‌ده‌وه به‌گری قو‌لفه‌یه‌ک تیلماسه‌که پشته‌وتینیکی په‌مبه‌ی له‌سه‌ر به‌ستوه. قو‌لفه‌که به‌شنه‌ی با ده‌له‌رزئی، کلافه‌یه‌ک په‌رچه‌می خورمایی هاتۆته سه‌رچاوانی و جو‌لانه‌ی له‌بان روخساره هیمنه به‌زه‌رده‌خه‌نه‌که‌ی هه‌ل‌خستوه. فه‌قیانه‌کانی له‌ داوه گری داوون. وه‌ک به‌پلیکانه‌دا سه‌رکه‌وئ، تاوئ پتر گۆشه‌ی روانینی داگیرده‌کا. با پرچی بو‌ داوه پال ده‌دا و گواره زی‌ه‌کانی ده‌له‌رینه‌وه، سۆزه سه‌رپۆشه‌که‌ی ده‌فریتتی و ته‌نانه‌ت لاش ناکاته‌وه، هه‌ردی... سه‌رپۆشی بئه‌وشی ده‌م شنه‌ی با په‌پوله‌ی بزۆزه، به‌رز و نزم ده‌فری و ده‌زفری تا له شاخه‌ی داره به‌نئ عاسی ده‌بی. له‌سه‌ر گه‌ردنه زراقه‌که‌شی رستیک شه‌وه، له تافی هه‌نگاواناندا ده‌جوولتی و لیتو به‌زه‌یه‌کی ئه‌فسووناوییه‌وه دیته‌پیتش تا نزیکتر بیتته‌وه چاوانیشی پتر داده‌خا. ئه‌و دی و پی میمه‌کان ده‌جوولتی. ئاسۆ رابوو، له به‌رامبه‌ر ئه‌م سیحرده‌دا چه‌په‌ساو و دۆش داماو،

خاوه خاوه به‌ره‌و رووی ده‌چی.

هه‌ردی هه‌لساوه‌ته‌وه و له‌جیتی خۆی روواوه، ده‌سته‌کانیشی وه‌ها درێژکردوون، وه‌ک به‌رپۆشه‌وه کاسه دراوسێ له هه‌وماڵیکی سه‌رومالیی خان و مان و به‌روومه‌ت وه‌رگری، سامیشی لی نیشته‌وه. هه‌ردی هه‌ردوو ده‌ستی لی بوون به‌ته‌وق، زار و چاوی زه‌ق کراونه‌ته‌وه، کاتی ده‌بینی زه‌رییه‌ک به‌کراسی سه‌وز و سوخمه‌ی په‌مبه و گه‌ردن به‌رستی شه‌وه‌ی ره‌شه‌وه. به‌ورشه و پرشه‌ی گواره‌ی شوپه‌وه، سۆزه‌ی به‌یانی ده‌یدا له رووی و گه‌مه به‌په‌رچه‌می ده‌کا و زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌کی شه‌رمن وا به‌سه‌ر لیتویه‌وه و له هه‌ل‌فرین دایه. فه‌خفوورییه‌ک چواله ناسکه‌ی به‌سه‌ر ده‌سته‌وه‌یه و له ژیلدا دی.

ئهم زه‌رییه، له هه‌یشووه تری ئال و بۆل ده‌چی... لازۆ به‌زه‌رده‌خه‌نه‌ی خه‌نیبوونه‌وه به‌ره‌و رووی ئه‌م چاوه‌ندازه دل‌که‌شه ده‌چی: (دیاره ئه‌میش توانیوتی خۆی له چنگ سه‌گه‌له‌که‌ رزگار بکات. ئه‌ی به‌قوربانی عیزه‌تت بم نه‌خشینه‌که‌م!!) ئه‌مه له دلی خۆیدا ده‌لی. له زنا‌ه‌که‌ بازده‌دا و به‌روپیری ده‌چی.

خۆر ده‌یدا له جو‌گه‌ی لوزه و به‌ستوو، ئه‌و جو‌گه‌یه‌ی نه‌خشین به‌که‌ناریدا هه‌راز هه‌ل‌ده‌کشی...

(سه‌رنج بده لازۆ ده‌بینی!!)

ئهم وریاکردنه‌وه له ناکاوه، لازۆ را‌ده‌چله‌کینتی، زویر و دل‌مه‌ند، به‌ده‌م سفت سوپی سینه و هه‌ناسه‌ی سه‌رده‌وه، ته‌پودوی دو‌که‌لی ئاوابی سووتاو‌دا له‌و زینده‌خه‌وه‌ی بیدار ده‌کاته‌وه. کزه‌یه‌کی به‌سوئ دزه ده‌کاته هه‌ناوی و چه‌ له ناخی هه‌ل‌ده‌سینتی:

(چییان به‌سه‌ره‌ات خودایه؟! بو‌ کو‌تیان بردن خودایه?!)

سه‌ره‌ل‌ده‌برئ، چاوی به‌قه‌تاره دارچواله‌ی سووته‌مه‌روی ره‌ش داگه‌راودا ده‌گی‌ری و ده‌لی:

(چی ببینم؟ ئا دهیبینم!!)

(مه بهستم هۆ ئه و تره کتوره یه!)

زیت دهیبته وه لازۆ. دهست دهدهیته دوورینه کهت و پاشان دهلیتی:

(به شوفیره که یه وه شهش کهسن. هه مووشیان چه کدارن!)

(که واته خۆبانن!)

ههردی وهها دهلی و لازۆش دلنیای دهکا:

(به لئی خۆبانن. ئه وان نه بی کئی بهم رۆژه ره شه واهدی؟!)

ئاسۆ بۆ دلنیایی دهپرسی:

(ژن و مندالیان له ناودا نییه؟)

(نا نا، به کورتی دهحشکن دهحشک... شوفیره که و دوو چه کدار له سه ره

چه مه رلغه کانی، سیانیش له دواوه له نیو عه ره بانه که یدان.)

(ئه ی چاوت ها ها له و سئی دهعبایه یه. واشه ئاسا، به تاقی ئاسمانه وه

چه رخه لئی دهدهن؟) ههردی بهم شپوه یه سه رنجی لازۆی راکیشا.

(چاکم چاولتیانه!. کۆتره کانی بارق- ن...*)

(جامه به ستت چیبه؟)

یاد دهپرسی: (دهکری دهستیان لئی بکهینه وه؟)

ئاسۆ: (ئه گهر شایه دا به ره و ئیره هاتن، بۆ نا؟)

(به و خوايه بۆ ئیره دین و ئاشکراشه بۆچی دین و دهستی شیان لئی

دهکهینه وه!)

تۆش وهها دهلیتی لازۆ. ههردییش ئاوا دۆخه که هه لدهسه نگیتی:

(شهش جاش و کۆپته ریش به ئاسمانه وه یه و هیشتا چیشته نگاوه، ده مه و

* عه میدی هیزی تابهت (بارق عبدالله الحاج حنطه) ئه نفالی قه ره داخ و گهرمیانی

پئی سپیتر درابوو.

ئیاره بووايه لیمان ده دان و خۆشمان ون ده کرد، به هه رحال...!!)

تۆش لازۆ زۆر به هیمنی دهلیتی: (شهش کهسن. هه رچه ندی بن له

ژماره یان مه ترسه، وهک خپلی که رویشک وان زراویان له چاوباندا یه و

ئییستا ئیمه ئه وان ون ده که یین!)

ئازاد هه لده داتی: (کۆپته ره کان پیوه ندی یان به و جاشانه وه نییه!. من

به ته وای نازانم ئه و جاشانه بۆچی واه دین. ناوچه که جگه له کهری

به ره لالا و سه گ و پشیله هیچی تیدا نه ماوه تالانی بکهن!... شهش دانه

جاش شه ری پئی می میان پئی ناکری، ئه گهر سووسه ی ئیمه یان کردی...)

شهش جاش جورئه تی ئه وه ناکه ن ته نانه ت بۆسه بۆ پئی می می کیش

بنینه وه... جورئه ت ده که ن؟!)

تۆش لازۆ ئاوا ی بۆ ده چی:

(نا جورئه ت ناکه ن. ئییستا بیریان وا به لای پاتال و شره خۆری به وه.

ئه گهر سه رنجتان دابی په نچه ره و ده رگای ماله کان و هی مزگه وت

کیشرا بوونه وه دباره ئیشی ئه م جاشانه بووه ئییستاش بۆ کاروانی کی نوی

هاتون!)

به هزاد تا ئه و ده مه چرکه ی له خۆی بریبوو، به حیره وه ده لئی:

(خۆیه تی، ئه وه چه ندین کاروان له م کاردۆخه بکه ن. نابی نه ینا سه نه وه!...

ئه وه تره کتوره که ی مالی حاجی هه سه نه. تا دوینی بوو دژواری کوری پئی

می می پئی ده گوتی زایه وه، ئییستاش بۆته تالانی دهستی جاش و تالانی

کاردۆخی پئی ده گوتی زنه وه!)

لازۆ: (دهق وه هایه به هزاد!)

ههر دوو ناوی به هزاد و دژواری چه ند جارێک پاته کرده وه و چوه

دنیا یه کی دیکه وه...)

چاوت لییه وا دژواری حاجی هه سه ن به کاشییه ک دۆوه له ژیتلدا به ره و

رووت دی. کاشییه که داده نئ و دی، یه که م جاره دژوار ببینی خۆی

به ستووه:

(باوكم دهفهرمووئ بههبيچ لايهكدا نهچن. دهبي بينهوه مالى خومان!)
كهوچكى دؤ دهخويتهوه... هيشتا دهست له نيو دهستى دژواردايه. بههزادى
كوپخا وهتانيش بهجامى دؤوه، له پالتا دهوستى. بهپيژانينهوه له دهستى
وهردهگرى و لهبان بهردهنوئى دايده نيى. نه ملا و نه ولاى يهك ماچ دهكهن،
ههرچى دژواره خوئ لئ نهبان دهكا، دهبينى بههزاديش لووته لايه دهستورى
دژوار خوئ بهستووه...

كاتى بيستت مالى حاجى هسهن و كورانى كوپخا وهتمان سهنگهريان له
يهك گرتووه و نهگهر مهلا جهلال له بهيندا نه بووايه نهوا خراب دهقهوما،
ئيدى بووه مهراقت و مه بهستت بووه هرچى زووه بگه يته كاردوخ. تاريخ
و ليل لهوئ بهرئ كهوتن. كاتى گه يشتنه بهروه، ديتان كابانه كان
مهشكهيان بهداردا كردووه. پيره ميره ده كان له سه بهرده نوئزه كان خهريكى
دامهن، ههزاره زيله قوتابيبان بهگزه پانى قوتابخانه دا بلاو بوونه تهوه و
دهنگيان دئ، ئيوهش له مزگهوت لاتان دا. تاگر چون له پووشو بهرده بي و
دهته نيتهوه، ناوا دهنگواسى گه يشتنت به نيو گوند و مه زراكاندا
بلاو بووه... پئ ميم، دواى خو فينك كرده وه هاتنه وه بولات. كوپ و كالى
ناو گونديش ئاپوره يان دا... دهستى بههزاد و دژوار دهگريت و به پيشى
مزگهوتدا دهكهونه پياسه، نهوان تهواو له يهك دردؤنگن و سوسه شيان
كردووه كه تو تاگادارى.

نهوان له ئاستى تودا شهرم و له حهناى يهكدا بهقيندا چوون و لووتيان
داژهندووه.

بهئارهقهى نيو له پياند، رادهى گومان و دردؤنگيبان ههست پئ دهكهى.
بهزمانئ بؤنى گلهبى و بهتهنگه وههاتنى لئ دئ دهليى:

(نهگهر پيتان خوشه سهر بهمالتانا بكهم، نهوا دهبي سهرهتا كارئ ههيه
بيكه ن!)

(فهرموو له خزمهت دام!)

(كارى چون?... سهرم له پييه!)

تؤ لازؤ، تا ئه م كاته دهستى ههر دوو كيانت گرتووه. بهم دوو كورته
وهلامه، خو شيبهك له گيانت دهگهري و دهليى:

(با له ئيوهوه دهست پئ بكهين. سالاو له يهك بكهن و بينهوه
بهكهسهكهى جارن!)

باليان دهگرى و بهرهو رووى يهكيان دهكه يتهوه. بههزاد سهر هه لده بري و
دژواريش سهر هه لدينى، له هه ناسه يهكدا يهكدى له هه ميژ دهگرن توش
لازؤ به پئ ميمه كان دهليى:

(كوپينه له مالى كوپخا وهتمان ميوانين!)

بههزاد دهليى: (سهر سهر و سهرچاو!)

توش لازؤ له سهرى دهريى:

(ههر ئيمه نين، مالى حاجى ههسه نيش لهوئ ميوان دهبن!)

له هارهى پؤله كوئتهر وهئاگا ديستهوه و سهر هه لدينى. له گه ل هاتندا
هاره هارپيشيان بهرزتر دپته گوئ. بهرز بهسهر ريگه وشكه سيبه كهده
دهفرن. كاتى گه يشتنه ئاستى ترهكتور، ناوه راسينيان بوئ داهاته وه.
بهرهنگئ بهبانيبهوه دهخوليتهوه، سيبه رهكهى دهنيشيه سهر ترهكتور و
سهرنشينه كانى. دوانه كهى ديش، كردوويانه بهچهق و دالاش ئاسا بهرز و
بازنه بى له دهورى دهچهرخين. پئ دهچئ له م دهور و ناوه سوسه لقين و
بزاقيكى ناحهز بهخويان كردبئ، يان نه وه تا گومانيان خستوته سهر
ترهكتوره سوور. بهلام ترهكتورى گورين رهوتى خوئ نهگورى، بههه مان
سهمت و خيرايبى لووتى بههه ورازه وه نا. نه له ئاسمانه وه فهرمانى
وهستانيان پيدا و نه تهقه شيان لئ كرد.

كوئته ره كان بهرز هه لكشان و بهبان چياكهى پشتى كاردؤخدا، كهوتنه

نه دیوی... ئیوه کووره کوور، به په له دهجوولین. ترهکتوره سوور دی. له ویرانه کاردوخ نریک دهبیته وه. به پیچه کانی پیتی گوندا هله دهنی. له گهله هله تکه و داته کی دم تاسه کانداسه نرشینه کانی هله دهنه زنه وه و شه پوله دهن... وا گه یشته پیچه که ی بهردی. نه و جیبه ی تا نه یگه یتی، نه مدیوت بۆ تاقی نابیتته وه. له ویدا ریگه که به راده یه که ته سکه، گهر دوو ئوتوموبیل به ره و رووی یه که بین، ده بی یه کیکیان ته و او که نار بگری و بوهستی تا کو ئه وه ی به رامبهری رت ده بی... تا له و حه نه دا، لای سه اورده وه، کاوله کاردوخه، پانیش هله دیر. له و تنگه به ریبه دا سابریته رهش به پشتوتی به ستراره ته قه دی ده ونیکی لاری و چاوه پروانی به سه رها تیکه.

وا ترهکتوره سوور گه یشته تنگه به ری پیچه که. سابرینی دی و خاوی کرده وه، قرم و هوپ دهستی پی کرد. شوفیره که ی سینگی نیشته سه ر ستیرن. گه لی فش و هردوو بالی چون مریشکی سه رپراو به ملاو به ولادا ته که ته کیتی. ترهکتور له نیو بریسک و هوپ و شریخه ی گولله دا به رده وامه و ده پروات. جاش به هردو دیو دا خو یان هله داشت و سه نگره یان گرت. ترهکتور به ره و لاری دهجوولی سابریته رهش به ده وری ده ونه که دا ده سووری. ته کان ددا و له ده ونه که نابیه وه. گلتمک تلزده کاته وه، خه ریکه چیا که به کوله ده گری و پشتوتی که ی بۆ ناپسی... وا ترهکتور گه یشته ریخی ری و به دیوی هله دیردا قلب بۆه... به رله وه ی خلیبته وه عه ره بانه که ی لی جیا بۆه. تابه یه کی عه ره بانه به که ناری ریگه دا هله لاسرا. نه وی دیکه ی به قه دپاله که وه به موله ق وه ستاوه، دهجوولی... وا لووتی داژند و چه قیبه ده ونیک. ترهکتوریش که لی پیکراوه و له و بلنداییه وه، زرم و بکوت، به ته پاوتل ده روا هه رده روا. ده ون ده شیلی. لقویو ده شکینی. به رد و زیخ هله دهنه نی و به سه ر خویدا ده یانبارینی. شوفیری پیکراوه هه ر زوو په ری. به دوو په لای داره پرویه که وه گیرساوه ته وه. له وپوه دلۆپ دلۆپ خوین ده دهنی. هه رچی ترهکتوریش به ته پاوتل تا لیواری چه می بنی خه رند

نه وه ستا. له ری چه مرلغی لی بۆه. هه کسوزی شکا و خل بۆه. پونیتی فریدا.

جاش له په نا به رد و ئاودر و نیو شه خه له کانداسه بزبوون. پیشمه رگه جیبه خو یان چۆل کرد. به شوتیانداسه گه ران. له په نا گابه رد و نیو ده ونه کانه وه وه لامیان ده دهنه وه.

توش لازۆ له عه ره بانه که دهنه وی. پشتی ده که یته هله دیر، پی میم ئاگادار ده که ی ورپان هات... تا هیزت تیدایه پالی ده دی. عه ره بانه ی گوپین به ته ق و هوپ و گرمه گرم، هه را و زنه یه کی بیتام دهنیته وه. به نیو جاشی په نا گرتوودا رووه و خه رند شوپ ده بیته وه و جاشی هله لئاسی... جگه له لاشی شوفیره که، نازانن پیچه که ی دی چییان به سه ردا هات. زه وی قووتی دان، یان ئاسمان هه وراز هه لی کیشان؟

هه ردی ده پرس: (ئه ری جاش ده فری؟!)

ئه وان که ژمال ده کن و تو له سه ریپا چاو ورد ده که یته وه... دوا ی قه ده ری سه رکه و تنه وه جاشی کیان پیش خو داوه ده لایته وه.

(چی لی بکه ین کاک لازۆ؟)

(ده دهنه ده ست به هزاد، با سه رپشک بی!)

تو وها بریار ده دی. ئه وان جاش پال ده دن، پشتی به چیا وه دهنوسین.

تفه نکه کیان به ره و رووی به هزاد کردۆته وه. جاش ده پارپته وه، بۆ پوتینه کیان دهنوشتیته وه، کاتی پشتیان به قه دپاله که وه دا و به هزاد به ره و رووی وه ستا، جاش به شایه تومان زاری هله لئینا یه وه و ده پارپته وه.

(خودایه له گونا هه کانم خوشبه!)

توش لازۆ پیتی ده لی: (به رله وه ی له خودا بپارپته وه له گونا هه کانت خوشبی، داوا له وانه بکه، که نارپه واییت له گه لدا کردوون بته خشن... ده توانی کو یان که یته وه دوا ی لیوور دنیان لی بکه ی؟!)

هفته‌یهک به‌گیانسپاردنه‌وه چاو له رۆی بوو. تا زمانی شکا (ناسۆی) له‌سه‌ر زاریبوو... هه‌تا وینه‌یه‌کی ناسۆیان له‌سه‌ر دلی دانه‌نا نه‌و چاوانه‌ی نه‌نیشان...

ئیمه شه‌ری خۆ به‌خۆ ناکه‌ین! . چیتان لیمان ده‌وی؟... ده‌تانه‌وی فه‌رموون نه‌وه چه‌که‌کافمان، بگرن له‌ پێشدا نه‌وه هی خۆم... ده‌تانه‌وی بمانکوژن، فه‌رموون نه‌وه سینگم، بئ منه‌ت بن ئیمه، ده‌ستتان لی ناکه‌ینه‌وه!

وه‌ک ئیستابێ دیمه‌نه‌که‌ت دیته‌وه پێش چاو. له‌ ناخه‌وه ئه‌م قسانه‌ی نه‌وسای خۆت دووباره‌ ده‌که‌یته‌وه، بئ ناگا له‌وه‌ی ئاوینه‌ چکۆله‌که‌ت به‌رامبه‌ر رووی شه‌خساو و ناخی شپه‌زه‌ت گرتوه‌وه و چوویته‌ ناویه‌وه، نه‌وه وه‌لامت بوو بۆ پێ میمه‌کانی نه‌ولا، کاتێ به‌که‌رته‌که‌ته‌وه که‌وته‌نه بۆسه‌یانه‌وه. سه‌رتان هه‌لبه‌ری، دیتان به‌رزاییه‌کانتان لی گیراوه، پێ میمه‌کانی لای تو، خۆیان به‌زه‌ویدا دا... خۆت لیل ناکه‌ی و داویان لی ده‌که‌ی: (ده‌ست مه‌که‌نه‌وه. به‌قوربانان بم ده‌ست مه‌که‌نه‌وه!) ده‌وی پشوو‌یه‌کی کورت چاوه‌روانی، له‌ نه‌زه‌رتانا هه‌فته‌یه‌کی خایاند. به‌رزایی گرتوه‌کان وتیان:

(هیچیمان لیتان ناوی. به‌کویدا هاتوون هه‌ر به‌وێشدا بگه‌ڕینه‌وه.)

به‌وه‌ چهند قسه‌یه‌ی کردت، غیره‌تیا ناکه‌بوول نا کا ده‌ستتان لی بکه‌نه‌وه... ئیوه‌ش رۆی و رۆی ده‌گه‌ڕینه‌وه... هه‌بشتا شه‌و و رۆژیکی به‌سه‌ردا تی نه‌په‌ریبوو، له‌ سه‌رتی خراب ئه‌م هه‌لوێسته‌یان هه‌لسه‌نگاند. نه‌وه‌تا بروسه‌که‌ت به‌ده‌سته‌وه‌یه: (له‌مه‌ولا هیچ یارمه‌تیه‌ک له‌ چه‌ک و چۆل و ئازوو‌خه، له‌ شو‌پشه‌وه‌ وه‌رناگری. چی پله‌ و پایه‌یه‌کیشمان پێ دا‌بووی، هه‌موویان لی سه‌ندیته‌وه!)

دلشکاو، به‌ژێر خه‌میکی گه‌وره‌وه‌ ده‌بی. پیت وایه له‌ ژێر ده‌رناچی... نه‌خته نه‌خته بینه‌راوه‌کان کال ده‌بنه‌وه... ئاوینه‌که‌ت ده‌خه‌یته‌وه باخه‌لت و ورده‌ ورده‌ تاریکی دادی.

چاوی به‌هاوه‌له‌کانتا ده‌گه‌یڕی. که‌رته‌که‌ت ماوه‌ته‌وه سه‌ر ئه‌م چه‌ند که‌سه... له‌وه‌ به‌توانای خۆ و هاویری و دۆستان و به‌وه‌ی به‌خورتی له‌ دوژمنی ده‌سپین، به‌رپه‌وه‌ ده‌چن. ئیستاش نو‌ره‌ی ئیشتک‌گرتنه‌ لازۆ، هاوه‌له‌کانت کزکۆله‌یان کردوه‌و ناسۆ پشته‌ی له‌ ناگه‌که‌یه، ئازاد رووی لیه‌تی و خه‌وه‌نوچک‌تیه‌تی. شه‌ویکی ساردی به‌ته‌پومژی شیداره. یاد جامانه‌که‌ی کردۆته‌ له‌چه‌ک. ده‌سته‌کانی وان له‌ نیوه‌گه‌لیا و چه‌ناگه‌ی به‌سینگیه‌وه‌ نووساوه، قایشی تهنه‌نگه‌که‌شی و له‌ قۆلیا. هه‌ردی له‌سه‌ر کۆتاره‌ دارێ چاوی لیک ناوه، ده‌جوولیته‌وه‌ و ده‌پرخیتن، به‌هزاد له‌سه‌ر تاویری هه‌لتروشکاوه...

ئیستا... دنیا ده‌لیی له‌ کل هه‌لکیشراوه. چاوت ده‌هه‌نگاویش حوکم ناکا. نه‌وه‌ی ده‌نگ بئ ته‌نیا پرخه‌پرخه‌ی هه‌ردیه‌یه. نه‌وه‌ی ره‌نگیش بئ دیارنیه‌یه. مه‌گه‌ر ره‌نگی پرته‌قالبی ناگه‌که‌ی هه‌بشتا به‌ئاسته‌می ده‌گه‌ی. بزوتکه‌کان پێش ده‌خه‌ی و بری چیلکه‌ و چه‌ویل به‌ده‌م ناگه‌که‌وه‌ ده‌ده‌ی. تارمایی به‌رد و بنچک و براده‌رانت به‌رحه‌سته‌تر به‌دیارده‌که‌ون. ته‌له‌ پووشیک هه‌لده‌گری. له‌ نیوان ددانه‌کانتی رۆده‌که‌ی، چه‌ند گوشتی ئه‌م سا‌برینه‌ت پێ ناخۆش بوو لازۆ. به‌حه‌رامت زانی لازۆ، و ده‌زانی ئازیزیکت له‌ ده‌ست داوه. یه‌که‌م جاریشه‌ گوشتی بئ خوی بخۆی. ناچاربووی... راسته‌ بۆ سا‌برینه‌که‌، چ گورگ و چ سوار. لای ئیوه‌ و لای جاش و جه‌یش هه‌مان چاره‌نووسی ده‌بوو. به‌لام ریتی ئیوه‌ و ریتی نه‌وان، ئاسمان و ریسمان، دلاو دله‌ مه‌به‌ لازۆ. سا‌برینه‌که‌ نه‌بوایه‌ له‌ برسانا زه‌رد ده‌بوون. کوان کابانه‌ سه‌لاره‌کان، تا سه‌ماوه‌ی وه‌رشاو جۆش ده‌ن و چایی ده‌م که‌ن؟... کابانه‌ ده‌ست و که‌وگیر جوان و لیه‌شاوه‌کان، به‌ترش و تالان چوون.

کۆلەپشت لە گوشتی برژاوی بێ خوێ و جیبری سابیرنەکه پرکەن، دەنا بەھیلاک دەچن، ئیوهی خۆلەکهوهی دەمبا، خوشتان نازانن باهۆزی ئەم نەهامەتییهی ناخلاف تیبی کهوتن، بەرهو کویتان رادهپیتچی. بەچی مەعلووم ژەمیکی دیکە و هەاتان دەست دەکهوی؟

هاوڵەکانیشت نا بەدل خواردیان لازۆ، وەلی لە رۆژیکی وەها تووشی کەس لە کەسدا پیتان پەواپە لازۆ، خۆتازە خواوەنی سابیرنەکه ناگەریتەوه... دەگەریتەوه؟... ئیوهش جاریکی دی ریتان ناگەریتەوه و شارەدیبییهکی قۆجە کاردۆخی بەئاوهدانی. باوهرم کزە!... لە تاریکی رادهمیینی و پەشاییهکی کش و مات دەبیینی، هەر خۆتانن، نەقپەری ماشینی. نە گیزە و زیکهی میروویهک، هیشتا هەندیکیان لە مەتبوونی زستانە دان... لەم باسک و دۆلە لاتەریکهدا دەنگتان بەکەسدا ناگات. ئەوانی دی که بەسەدان بوون، چیبیان لێ هات...؟

بوونە پۆلە چۆلەکهی واشە لێداو... تازە بیر لەچی دەکهیتەوه لازۆ...؟ دوای باران که پەنەک...؟ ئاگرهکه کهمی دەگەشیتەوه، گپیکی نارنجی زمان دەکیشی و سەرنجی دەدی.

دیمەنەکه دیتەوه پیتش چاوت.

(بەقسەم بکه، با ئەم گوندنشینانە بەخۆمانەوه نەبەستینەوه. ریتگیان بەدین خۆیان بگەییینە شارەکان، دەنا دەفەوتین!) تۆ ئاوا بە بەرپرسی ناوچهکه دەلیی، کهچی ئەو نە دەیبیتنی و نە دەبیا:

(وا دیاره ورت دابهزبوه!... ئەی ئیمە چین لیره کاک لازۆ...؟ ئیمە بەرگریان لێ دەکهین!) تۆش لەسەرخۆ وەلامی دەدەیتەوه:

(ئیمە ناتوانین شەری ۲۰۰ فەوج جاش و ۵۰۰۰۰ سەرباز و ۲۰۰۰ تانک و (۱۰۰) دانە کۆپتەر بکهین... دەبی بزانی لە کوی دوژمن داین کاک هەقال... با بەگورگانخواردیان نەدەین کاک هەقال... با لێ گەرپین خەلکی گەرمیان و قەراخ سەر دەرکەن کاک هەقال. دەنا ئیمەش دەبیینە

شەریکی بەعس کاک هەقال!)

کاک هەقال نێوچاوانی تیکدەنی، ئەبرۆکانی تیکدەپەرتنی و پشتت تی دەکا. دەروا و ئاور ناداتهوه، دوور دەکهوتتەوه... گپی ئاگرهکەش کز و خامۆش دەبی و دپیتەوه ئیبه... ئەمیستاش کوان جەنرالهکانی پەرۆ...؟ بۆ بەرگریان لە خەلکی گەرمیان و قەراخ نەکرد...؟ سەریاکی پیتشینی و بۆچوونی جەنرالهکانی پەرۆ چرووک بوون و شتاقیان نەهاتتەدی...

کزهیهکی سارد هەل دەکا. خۆی بەیهخه و بەرۆکتا دەکا و کرژ دەبی. چاوێک بەدەورووبەردا دەگپری، ژبانی چیا فیری کردووی هەمیشە لە دەورووبەرت وردبیتەوه. دەنا چا بگپری و نەگپری چونیهکه. هیچ نابینی. دەجوولتی، لایتهکەت پیت دەکهی. بری چیلکه و چهویل کۆدەکهیتەوه. بەدەم پشکۆکانییهوه دەدی و فووی لێ دەکهی. چاوانت ئا و دەکهن.

قورگ و کەپوت دەچووژیتەوه. خۆلەکهوه بەرز دەبیتەوه، دوای فووکردنیکی زۆر، گپ دەگرتتەوه. دەچیتەوه سەر بەردەکه و بەرامبەر ئاگرهکه، گەل بلاوودەکهیتەوه و دەسته کانتی بۆ درپژدەکهی، گپهکه نەختی بەرزە و گەرمی بەدەست و ئەژنۆت دەگا. گپهکه دەتەنیتەوه. لە هاواریکانت ورد دەبیتەوه، بێ ئاگان، ماندووی ری و هی کارساتەکهن.

چاو لە گپهکه دەپری:

وا هاتن، ئەوا لیژنەیهکی لە رەفیق حیزبیهکی مەسول و دوو یاوهری و مەفرەزهیهک پیکهاتوو، خۆیان بەناوەندییهکی کچانی گپهکهکی هەزار نشینی شاردا کرد و یەکسەر دەرگای ژووری بەرتۆبهریان قلیشاندهوه:

(هەر ئیستا زەنگ لیتە، مامۆستا و قوتابیانی لە گۆرەپان بۆ خپکهوه!)

دوو دوو بەشوین یەکدا کچۆلە قوتابی دپنە گۆرەپانی شەختە گرتوو. مامۆستا لە پیتش ریزهکاندا دەوستان.

(خۆ هەموو عەرەبی تی دەگەن؟)

كەس متقى نىيە و رەفيق حيزبى لەسەرى دەروا:

(بى دەنگى واتاي ئەرى دەبەخشى... گوئى بگرن مامۆستا و قوتابىيان... كى كەس و كارى لە دېھات ھەيە، با جوابيان بۆ بنىرى، كە بەھارى داھاتو دېھات نامىنى. ئەوئى تا بەھارى لە گوند بىنى، ھەك ياخى حسابى بۆ دەكرى و ئۆيالىيان لە ئەستۆى خۆيانە. جوابيان بۆ بنىرن با رووبكەنە شارەكان. جىبى ھەموويان دەبىتەوہ. ئەوانەشى بۆ خزمەتى دوژمنان لە دېھات دەمىننەوہ، خويىنى خۆيان لە ئەستۆى خۆيانە...)

دېمەنەكە دەگۆردرى، خۆت و بەرپرسى ناوچەكە لەبن كەپرىتكدا دانىشتوون، چا دەخۆنەوہ ئەو دەپرسى: (چۆنى بۆ دەچى لازۆ؟) تۆش دەلىتى: (تا ئەمرۆ دوژمن ھەر گفتىكى خىرى دابى، جىبەجىبى نەكردوہ. بەپىچەوانەشەوہ. ھەرچى ھەرپەشەيەكيشى كىردى بىردوويەتییە سەر. بۆيە لەو بروايەدام دوژمن بەھارى ئايندە دى بەپىتوہ ناھىلى. ئەوان دىھات بەگۆم و ئىمە بەماسى دەزانن، بۆيە گۆمەكە وشك دەكەن و بۆشيان دەچىتە سەر. نە كەس لە سەرمان بەدەنگ دى و نە خۆشمان دەتوانىن پىشى لى بگىرن. دەبى كارى بكەين بى ناوہدانىش ھەر بىنن).

خۆت و بەرپرس لە بىنراوہكە دەردەچن و لە بىنراوى نويدا عەولا سوور دەبىنى پەلى ھەمە شوانى تاقانەى دواى شەش خوشك ھاتوى گرتوہ. ئەوا خستىبە سەر پشتى كەرە رەش و خوشى سواربوو، ئەوا نىونىكيشى دابە پىش، لەبەر خۆيەوہ دەدوى:

(بەناوى نىون فرۆشتنەوہ، ھەمە شوان لە شار، لە مالى كاكەم دادەنيم و سبەى ئەدوو دەگەپىمەوہ.) دەروا دەروا... ئەوا لە دى دەرچوو. ئەوہ تا مەفرەزەيەك پى ميم لە بۆسە دان. ئەوا عەولا سووربان پيا دەكرد و رووى كەر و نىونيان كىردوہ دى. عەولا سوور پەلى ھەمە شوانى گرتوہ و روويان لە گوندە... ئاگرەكەش وردە وردە خامۆش دەبى...

تۆ لازۆ ھىشتا ھەر بەچىاوەى، بەلام عەولا سوور بەخا و خىزانەوہ، ناگەپىنەوہ.

ھەلدەسىتەوہ، لايتەكە پى دەكەى، بەئاستەمى سىنگى پى دادەنىي، نەبادا ھاوہلەكانت بىدار بنەوہ، باوشى چىلكە و كۆتەرە كۆدەكەيتەوہ. بەدەم پشكۆ و ژىلەمۆكەوہى دەدەى و دووكەل بلىند دەبى... نە لوورەى گورگى، نە باقەى چەقەلى، نە پىرمەى بەرازى. بلىنى ئەوانىش نەوئىرن خۆيان دەرخەن. يان ھەك شۆرشقانان ناچارى تەق و دەو بوون؟ ئاگر ھەلدەبىتەوہ. چاوى بەھاووپىكانتا دەگىرى. لاىەك رۆشن و لاىەك تارىك... رۆشنابى لەسەر روخسار و جەستەيان دابەشە و ھەريەكە و ھەلوئىستىكى ھەرگرتوہ. بەدەم خەيالائەوہ، لە راستەوہ بۆ چەپ، ھەريەكە و چركەيەك دووان، سەرنجى لەسەر رادەگرى. تا دەگەيتە سەر ئاسۆ، برى زياتر چاوى لەسەر رادەگرى. لەوئىوہ دەگەپىتەوہ بۆ لاى بلىسەى ئاگرەكە:

۱- لە دوورپا، پىكابى تۆز دەكا و لووت بەچىاوە دەنى.

۲- لازۆ و ھاوہلانى لەناوئىدا چاوەروانن. (قوھى كەلەشىر)

۳- پىكابەكە دىتە پىشەوہ (قەرى ئوتومبىل).

۴- ئوتومبىل دەوہستى. سەرنشبنەكانى پىسادەدەبن و داىكى لازۆ لە نىوانيان دابە.

۵- دەست و مۆچى لازۆ و داىكى. جانتايەك لە پالىدا لەسەر زەويىبە.

۶- ئاسۆ نىگەرانە. (دىسان قووقەى كەلەشىر) - (ئەى داىكم كوا؟)

۷- ئاسۆ دەستى داىكى لازۆ ماچ دەكا.

۸- (نەختى ناساغ بوو، نەيتوانى بى. بەلام مەنجەلى گىپەى بۆ ناردووى... ئەوہ تا.)

۸- مەنجەلە گىپەى لەمەر ئاسۆ دەستى دەداتى و لە پشتى پىكابەكە دايدەگرى...

۹- پىكەوہ دەجوئىن. لازۆ مەنجەلىك و ئاسۆ مەنجەلىكى پىبە. داىكى لازۆ لە ناوہراستدايە و ژمارەيەك پى ميم بەدوايانەوہن.

۱۰- به دەم پتو سەرنج لەسەر مەنجه‌له‌كه‌ی دهستی ئاسۆیه، كه له چارۆكه‌یه‌كی رەشدایه. سەرنج له مەچه‌كییەوه بەره‌و روخساری ئاسۆ سەردەكه‌وئ و چەند چركه‌یه‌ك له‌سەری ده‌وه‌ستئ. دلخوردە. له دایكی لازۆ ده‌پرسی:

- (پیت نه‌وتم دایكم چ خیریتی؟! نه‌خۆشییه‌كه‌ی چییه...؟)

۱۱- دایكی لازۆ كه‌مئ سه‌غله‌ت دیاره و زمانی نه‌ختئ ده‌یگرئ. (قغه‌قغی قه‌له‌ ره‌شه)

- (ه ه هیچ... هیچی نه‌وتۆی نییه. له‌م په‌تا دوایراوه‌یه‌تی. ئئ بنیامیش ك ك كه‌ چوو ه س س سالتوه، خۆت ده‌زانئ...)

۱۲- كاتئ دایكی لازۆ قسان ده‌كا، سەرنج لەسەر روخساری نیگه‌رانی ئاسۆیه.

۱۳- دوو ده‌رییه‌كی شین ده‌رده‌كه‌وئ... لیوه‌ی وه‌ژوورده‌كه‌ون.

دییه‌نه‌كه‌ ده‌گۆرئ:

۱- له ژووړیكدا، دایكی لازۆ، لازۆ و هه‌قالانی دانیشتون، پرویان خۆشه، سەرنج ده‌چیتته‌ سه‌ر رادیوییه‌كی ترانسستۆر (گۆرانی شاد)

۲- دوو مەنجه‌له‌كه‌ به‌گه‌وره‌یی.

۳- ئاسۆ خۆش‌حاله.

- (له پیتدا گیپه‌كه‌ ده‌خۆین. كه‌س نازانئ وه‌ك دایكم گیپه‌ لی بنئ. له ده‌ست خۆتانئ مه‌ده‌ن. گه‌رم كردنه‌وه‌شی ناوئ!)

۴- به‌ده‌م قسه‌وه‌ خه‌ریكی سفره‌ راخستن. نان داده‌نرئ، قاپ بلاوده‌كریته‌وه، كه‌وچك دابه‌ش ده‌كړئ، كاشییه‌ دۆ له‌سه‌ر سفره‌ داده‌نرئ. (ده‌نگی كه‌وچك و قاپ، گۆرانیی له‌سه‌رخۆی ترانسستۆره‌كه‌ تیکه‌ل به‌قسه‌كان ده‌بن)

- (له‌سه‌ر شیلایه‌كه‌ی ده‌قه‌ومی!)

- (له‌و جاره‌وه‌ دایكی ئاسۆ هینابووی، من بیتو ده‌مم به‌رگییه‌ نه‌كه‌وتوو! به‌نۆره‌ش بی زمانه‌كه‌یم ده‌كه‌وئ!)

- (نه‌یخۆی تاله‌!)

- (قابیله‌ ئه‌و مەنجه‌له‌ زله، یه‌ك زمان و یه‌ك شیلایه‌گی تیا بئ!؟)

- (كلاو قازییه‌كه‌یم هه‌ر ده‌كه‌وئ!)

- (با خاوه‌ن ویژدانئ به‌یه‌كسانی به‌شی كا...!)

۵- روخساری دایكی لازۆ. زۆر دلخۆشه.

- (خه‌متان نه‌بئ، به‌خوا به‌شی هه‌مووتان ده‌كا!)

۶- ئاسۆ گرتی چارۆكه‌كه‌ ده‌كاتوه‌ مەنجه‌له‌كه‌ له‌ ناوه‌راستی سفره‌كه‌دا داده‌نئ و سه‌رقاپی لاده‌با و كه‌وگیرتیكه‌ ده‌خاته‌ ناو، داده‌نیشئ.

۷- ده‌ست و قاپ و گیپه‌ و كه‌وچك.

۸- یاد به‌ده‌م خواردنه‌وه‌ ده‌ئئ:

- (بریا دایكی لازۆ هه‌فتانه‌ سه‌ری ده‌داين!)

۹- هه‌ردی به‌ده‌م خواردنه‌وه‌:

- (هانام به‌ده‌مت. كوره‌ خۆ ئه‌وه‌نده‌ ساوه‌ری خووساومان خوارد، پره‌مان لی برا. من كه‌ ساوه‌ر ده‌خۆم، ئیدی ئه‌و رۆژه‌ ته‌نگه‌ نه‌فه‌سم!)

۱۰- روخساری ئاسۆ، كه‌وچكئ بۆ زاری ده‌با، ده‌یخوات و سه‌ر باده‌دا، ناقایله‌ و نا به‌دل ده‌یخوات.

۱۱- لازۆ كه‌وچكئ بۆ زاری ده‌با:

- (كفته‌ش ماوه، ئه‌وه‌یان ده‌خه‌ینه‌ ئیواره‌!)

۱۲- ئازاد، رووی خۆشه‌ و ده‌خوات.

- (ئه‌م ماله‌ جئ ناهیتلم تا له‌و كفته‌یه‌ش نه‌خۆم، ده‌ترسم به‌شه‌كه‌م بخۆن. زگ زه‌لامی زۆر، لیسیان له‌م ده‌ور و ناوه‌ داوه‌!)

- ۱۳- دایکی لازۆ که وچکیتی گهوره ی به دهسته وهیه، ئاوی گپیه یان بۆ دهکاته ناو قاپه کانیا نه وه.
- ۱۴- ئاسۆ که وچکه که ی دهستی داده نی. به په له ژووره که چی دیتلی. (مۆسیقایه کی نامۆ)
- ۱۵- هه موو سه ر هه لده برن و سه ریان سوور ماوه.
- ۱۶- لازۆ کلایش به سه ر پتوه دهکا و بۆ دهروه شوینی دهکه وی.
- ۱۷- دهروه. ئاسۆ چۆته سه ر چیچکان. دهستی به چاوانیبه وه گرتووه، هه نیسک ده دا.
- ۱۸- لازۆ سه ری سوور ماوه. ئاسۆ هه لده سی نی. چاوی ئاسۆ به فرمی سکن. لازۆ: - (ئه وه ده گرت ئاسۆ؟! چی بووه، قسه بکه؟ هه یچ روویداوه؟!)
- ۱۹- ئاسۆ چه پۆک به سه ری خۆیدا ده دا. به دهم هاره ی گریان وه:
- دایکه رۆ- دایکم مردووه... وازم لی بیته، جا له وه خراپتر چی روویدا؟!)
- ۲۰- دایکی لازۆ به ئاسۆ ده لئی:
- (له ده ورت گه ریم، ئه وه بۆ خۆت سه غله ت کردووه؟!)
- ۲۱- لازۆ، خه مباره.
- (تی ناگه م... کی پیتی وتی؟! یان له خۆته وه... دایه تۆ له م باره یه وه هه یچ ده زانی؟! هه یچت وتووه؟)
- ۲۲- دایکی لازۆ: - (من هه یچم نه وتووه، نا... دایکی شی ساغ و...)
- ۲۳- ئاسۆ به گریان وه، وه لامی لازۆ ده دا ته وه:
- (پتیست ناکا که س پیم بلتی!)
- ۲۴- لازۆ ته وا به و دۆخه سه غله ته.
- (تی ناگه م... روونی بکه ره وه. ئه وه تۆنیت وا به ئاسانی بگریه ی ئاسۆ؟!)

- ۲۵- ئاسۆ ده گری و قسان ده کا.
- (ئه وه دایکم نییه به رۆح زیندوو بیت و دوو جار ان له سه ریه ک نه یه ت. جاری یه که م تو یا خان به ته نیا هات وتم ره نگه ناساغ بی. ئه م جار ه یان ته واو دلنیا م نه ماوه!... دایکه رۆ، جا ئیتر من چی بکه م؟. قوری کو ی به سه ر خۆدا که م... دایکی شم بوو، باوکی شم بوو!!)
- ۲۶- هاوه له کانی دی دینه ده ره وه. ده وری ئاسۆ ده دن و ده پرسن:
- (چی بووه؟! چی روویداوه؟! بۆ ئاسۆ وا بی تا قه ته؟)
- ۲۷- لازۆ دهستی دایکی ده گری و نه ختی دووری ده خاته وه. لیتی ده پرسن:
- (راستم پی بلتی، ته مین خان ماوه یان مردووه؟)
- ۲۸- دایکی لازۆ خه مباره:
- (چی بی له تۆ نه یینی بی. دوو مانگ زیاتره چۆته جیگه ی هه قی خۆی!)
- ۲۹- لازۆ: - (به داخه وه!. تۆ پیت وت؟)
- ۳۰- دایکی لازۆ: - (ناوه لالا، من چۆن ده یلیم... کزه له جه رگمه وه دی. هه فته یه ک به گیان سپارد نه وه چا و له ری بوو. تا زمانی شکا ئاسۆ له سه ر زار بوو. بۆیه هه تا وینه یه کی ئاسۆ یان له سه ر دلی دانه نا ئه و چاوانه ی نه نیشتن.)
- ۳۱- ئاسۆ ده گری:
- (من بیت و جار تکی دی دایکم نابینه وه، تا داوا ی گه ردن ئازادی لی بکه م!)
- بینراوه که ورده کال ده بیته وه... تۆش لازۆ چاوی به ده ورویه ردا ده گپری.
- گو ی هه لده خه ی. هه یچی ئه وتۆ نابینی. هه یچی ئه وتۆ نابیستی.
- ئاگره که ش دامردۆ ته وه... سۆزه یه ک هه لده کا. خۆله که وه ی رووی په نگره کان

راده مالتی و پشکوکان ددره وشینه وه... سهرنجی مه چه کت دده دی. سه عات داویه له نیوهی شهو.

سووکئی هاوه له کانت به ئاگا دپنی، ده بی بجوولین... شه وانه به ریوه بین و رۆژانه خو بدنه په نا و بحه وینه وه. سا به لکو سهرده رکهن و بگه نه سنوور.

(۱۴)

هیچ له وه سووکایه تیتیر نیسه، کاتن برا، خوشکی خوی ده بینن به حهرام سکی به رزگراوه ته وه!...

کفت و کسه نگی هه وراز و نشیوی ری و ته ری وه شه ننگ و گۆیا لبارانی ژیر ته شبریقی شهو، به چی مه علووم نه و کلاشینکۆفه قوراوییه نرت و نوییه له تاریکی شه ودا و له و چه قی رییه دا پیی هه ردیی پیشه نگی مه فزه که تانی لی هه لنووتا، هی پیشمه رگه یه کی کونی به نه زمونی وه ک نیوه ماندووی رووه و سنوور سهرهه لگرتوو نه بی!... چ پیشه هاتییکی نه تره به ره؟... چ زات چوونیکه؟

جه نگاوه ری چه که کی لی بیته تهوق و له و چه قی چلپاوه دا جیی بیلن، بو نه وهی بارسووکتر، ترسی که متر بی و سهر ده رکا... نه و کلاشینکۆفه قوراوییه چ ترسیکی نه ستووری به کۆلتاندا دا؟! چه ند قوول ترسه که به ناختانا رۆچوو؟!... دلبرینی سره نجی بیتورن، نیوهی مازو و چنه کون له پاشۆله کان... به کویره رییدا باده ده نه وه، چون گیانداری کرپوه پیچ، لاده ده نه باسکیکی روانگی به زنار و ده وهن و په نا و په سییر و ده بکه نه نه نوا... خۆریش وا به قه یچییه سپی و سۆله به بریسکه که ی، په رده ی ره شی شه و ده بری... له گه ل خاویونه وهی له شی ماندووتاندا، کزه ی گهرما له گیانتان ده گه ری و موجورکتان پیدادئ و به یه کدا هه لده روانن.

بی تووک و لاواز و ریش هاتوو. جامانه و چۆغه کانتان به سه ره به رده کانداندا هه لده خهن. برسین و گوشتی سابرینی غه زربوی نیو که لاوه که ی مزگه وتی کاردۆخ روو له کزییه، له دوور هاره ی تانک و شۆفل دی. تۆش لازۆ، کۆمه کۆم، هه لده که یته بان و تا چاوه ته رکا جووله یه ک نابینی. ههر هاره ی شۆفل و تانکی دووره ده سته.

سه رکردن و په رتسوونی دوو که لی کادین و دارو به رددو دیاره ته شقی

هه تاوی لوتکه و باسک گهستوو، کهمی ته مه کهی پهرت کردوو و ته نکتر دیته پیش چاو. ئاسمان لیل و ههوا بو خنک. دهشی ئەم تومتومانه بی کوتاییه له چاوی دوزمنستان وهشاری. له وانه شه تهونی جالجالوکه بی و بتانخاته داو... له ژیر پیتا کورته گیای ته پری پاش بارانی به دوکه له رهنگ په ریوو، ئاسمانی رنک په ریوو، پی میمی رهنگ په ریوو، رۆژی ناخره تی هیناوه ته ئەم ده شه ره... بی له م دهسته یه ی سه ره و کاری ده که ی، پی ناچن که سی له م ئاکاره ماب. ئەوا بو مرۆقه کان زانیمان، ئەدی هه وێرده، بانگ خو شکه، بووکه دو مانه و مریشکه ره شه جی به خو نه گرتوو هکان کوپوه چوون؟... بو زریوه و جریوه یان نایه؟ قاقر و کرکایکرک. هاکا ئیوه شیان بو پای دهشتی مه حشره په لکیش کرد... تو داده به زی و به هزاد سه رده که وی...

یاد ده لئ: حه زم لی بوو یاسا بخوینم. شه و و رۆژ، ئەو شه ش هه وت سه عاته ی لی ده رچی ده نوو ستم، من بیته و کتیبم دانه دانا. نمره ی یاسام به زیاده وه ده هینا.

رۆژی به راوردی ئینگلیزی، له سه ر میزی تا قی کردنه وه، هه موو هۆشم خستبووه کار تا به سه ر دلاو دلی پیش پرسیار دابه شکردندا زال بم. کاتی جیگری به ریوه به ری هۆل هاته پالمه وه و چپان دیبه گویم: (مه فزه یه ک له ژووری به ریوه به رن، هه والت ده پرسن، خو ته به ده سه ته وه ده ده ی یان...) نه مه هیشته ته وای کا، وتم: (نا نا... به لام چۆن و له کوپوه ده رچم؟!) وتی: (ئارام به. من پشت پیتم هه لکرد، ئاسایی رووه و ئاوه ده سه ته کان بچۆ. په نه ره یان له سه ر گو ره پانه که ی پشته وه یه، له وپوه... به سه ر ئاماژه ی کرد و که وته دابه شکردنی ده فته ره کان... حه زم لیبه له وی یاسا بخوینم بلایی بتوانم؟

گرنگ په ریبه وه یه... یاد سه ری داژه ند و قسه ی پی نه ما.

ئیه ی ناز لی شیواوی هه له ته ی چه م و چۆلی بی ئاوه دانی، نازکی شه کان غه یبکران.

ئیدی کی سه ماوه ر تیخا؟. کی په ناگه ی رۆژی توف و ها قیبوونتان بی؟... له کام کونجا ئاره قه ی ریگه تان کزرکه نه وه؟ جلگی ته رتان وشک که نه وه؟... ئیستاش ئەوه تا هه ردی له وه دایه کژژدی با و هاژه ی سه رما که سی ره ی کا و بقه فلئ. زینده خه ون به گیزه ی سه ماوه ر و فیته ی سیگار ه وه ده بیته. نازادیش عه زه تی سیگار تیکه و ئاسۆ به خه یال گه راوه ته وه شار و پاش سه له های فیراق، یاد ی خانزاد له که لله ی داوه ته وه.

یاد بو یاد ی کو لیجی یاسای له ده ست چووی گه راوه ته وه و توش بو نه خشین... کلوکوتان زۆرن.

تو لازۆ چه شن ی خه و زراو، ده خزیته جه نگه ی هه زاره و خه یالاتی دل پروینه وه...

حاجی حه سه ن، له نیوان دژوار و رزگارد، له ژوور تیکی بو خنکدا، له ده لاقه یه کی یه ک بستیی ده م بنمیچه وه، تیروژه رۆشنا ییه کی تی ده رژی، به شی رۆشکردنه وه ی ناکا، لووتیان داژه ندوووه. خو له سووره برۆ و برژانگ و ریش و سمیلئ تیکه لبوویانی دیز هه لگی تراوه، ئەسپئ تیی داوون و خو بان هه لده کړین. له نیو چه که دو که لی لاستیکی سووتاوی په نگ خوار دوودا، نه خشین و سه بری خان، به رو خساری ته ری تنۆکه ئاره قه ی وردی تیکه له خو له سووره و، به ره نگه ی په ریوه وه، دل له مستا، خه ریکن له فافۆنه قویاوی کدا، گو یلی برنج لی ده نین. له ده ره وه گه په ی گه مبول و حه په ی گه ماله تییر و پره کان، تیکه له چه لته چه لته عاره بی ده بی.

ئه وانه ی قسه کان گو ده که ن یه ژی خو رما یان له ده م دایه و ئەمان سه ری لی ده رناکه ن.

دو اجار که نه خشینت دی. چیا ئاسا له دووره وه شین ده چۆوه، شین تیکی شه نگه دلنشین. کاتیکیش ده هاته به ره وه، گولجا... نهمی ئاونگ به رو خسار و پرچی تا پشت ئەژنۆ شو را به به سه توویه وه ده چر بسکایه وه. کیژ تیکی ته ر، چون شوین پی به فر. ئیستاش ئەوه تا، وه ک ئەم ولاته

رەنگ پەربو، لىو بەبار و قەلاخى بەرگ، لەچك نىوھى رووى داپۆشيوھ.
 ئەوا گوز و گومەت عەریف شەمخى، بەلووتى پۆستالە نوپپەكەى،
 شاپىكى لە دەرگەى ژوورەكەيان دا. شاق دەرگا قلیشاپەوھ. دای بەدیواردا
 و شەققەپەكەى قايمىتى لى ھەلدەسى. پۆستالى رەش، دەسكى دەمانچەى
 تاریقى رەش، قايشى پشتوینى رەش، روخسارى گرژى رەش،
 راپەنینىكى بەكۆمەل، دللى ئەندامانى ئەم خیزانە دیلە بەردەداتەوھ. ع.
 شەمخى، سەرى بەسەر مەنجه لۆكە قویاوەكەدا، كە لە چیشته قولینى
 مندالان دەچى لار دەكاتەوھ. لووتى بەدوكلەى پیتلاوھ كۆنى سووتاو، كە
 خاوەنەكانیان لیرو رۆژیان تەواو بوو، دەچووزیتەوھ. چا و دەپریتە رووى
 بەرەو ژیری نەخشین و بزەپەكەى زەرد دەپەریتە لچ و لیوھ رەشە
 ئەستورەكانى.

دەس لە كەلەكە، بەتەلفیسییەوھ سەرنجى باوك و كورەكان دەدا و دەلئى:
 (پى دەچى سەرخیل بووین. بەرگ و سیماتان بەو چلكن و پلكنییەشەوھ
 گەواھیدەرە...)

پیاوھكان هیچ نادركیتن و ع. شەمخى دەرەپەرى و بەكسەر تەپوكوت
 بەپلیكانەكاندا بۆكن ملازم حەججاج سەردەكەوئى:

(سەبیدی، مۆتورفەپەكەم دۆزیوھتەوھ، مانگە و دەدرەوشى. دەكرى
 ئەمرۆى پى بگوزەرتىنى. عەببى ئەوھپە چلكنە!...)

م. حەججاج دەخنیستەوھ و دەلئى: (عەفارین بوۆ تۆ. ئەم كچە كورده
 خەمپەوتینانە نەبن، رۆژگارى بیابان بەچى دوایی دئى!؟)

م. حەججاج، ھەوھس و ئارەزووھ مەتەكانى بەئاگادین ماری زەنگولەدارى
 پەپكە خوارووھ و ئامادەى پیتوھدانە. لە ناخوھ دەدوئى...

خەلكى شارۆچكەپەكەى سى پیتیم. تەنیا سى پیتە. ھەرچەند دەكۆشم،
 رووم نایە لە كۆر و كۆمەلدا ناوھكەى بذكریتیم. ھەر شارى، شارۆچكەپە،
 لە ھەر گۆشەپەكەى ئەم جیھانەدا گۆكراو بەعەین دەستی پیتکرد، من

دەدەخورپیتیم و گومان دەكەم. وا دەزانم لەگەل شارۆچكە ئابرووبەرەكەى
 منیانە... زۆرى لەوانەى دەھاتنە گیان دایكەم و ھەر شەش خوشكەكەم،
 خورتى كورد بوون. شیمال تۆ لە كوئى، شارۆچكە بەعەین دەست
 پیتكردووھكەى من لە كوئى؟... نازانم بو، دایكەم ئیستاش و ئەوساش
 ئۆخزنى بەخورتى كاكەوات دئى؟!... ھەر دایكەم نا... كاتىك كاكەوات
 بەتوتىكلە گوپزى تەر و توتنى بۆندارەوھ دەگەیشتن، ئیدی خوشكەكانم لە
 خویشیاندا بالیان لى دەروا و پیتسوزى شەھانەیان لى دەكردن و بەزى
 خوشروویان بۆ سازدەكردن. ملكیبە و خەپریبە سەمایان دەكرد... نەسیمە و
 حوریبە عەتابە و بەستەیان بۆ دەچرین. كەریبە و رەباب دوومبەلەك و
 خەشەپەیان دەكوتا. دایكیشم شیوى بو لى دەنان. دواى سەما و ماچ و
 مووچ و لە ئامیز گرتن و دەستبازى. ئەمجا تا فەرداى بەیانى دەچوونە
 گیانیان. منیشیان بەچەردەپەك پاره دەمكوت و سەركوت دەكرد و بو
 ساردى و پاكت كړینیان دەناردم. باوكیشم خودا عافووى كا، دەتگوت ئاو
 لایداوھ. سەركز و بى دەم و دوو. نركە و نالە و ھاواری دایكەم و ئەو
 خوشكانەم، لەژیر كاكەواتا دەگەیشتنە كۆلان. كاكە ئەحمەد دللى بەرەبابى
 خوشكە بچووكمدا چووبوو، ھەر شەوئى میوان بوواپە، ئەو رەبابەى خوشكەم
 تا فەرداى بەیانى لەژیریدا نالەنال و یایومای بوو. كوئیریم بو رەباب...
 سەرەى كورد پیتش دەخرا.

ئاوى بوو رۆژابوو. كوردهكان هاتن!... دوو وشەى رستەپەكەى كورتى
 بەورشە و پرشەن، لای دایكەم و خوشكەكانم. چەند بەتاسەو ئارەزووھو
 گۆى دەكەن.

لە مانگی موخەررەمى پیرۆزدا پەنجەمۆریان دەكرد، پیتسوزى میوان،
 بلیم گانكەر نەكەن.

كەچى خوشكەكانم، لە ئاستى كاكەواتا، سەریپچى بریارەكەیان دەكرد و
 خۆیان دەخستە بەر ئەگەرى مەترسبى سزای قورسەوھ و بەھەفتە لە
 مالهەدا دەیانشاردنەوھ... من دواى ھەر شەشیان ھاتووم. ھاتووم شوانیان

بم. له لمۆزی گورگی بی شهو ههردی برسی بیانپارێزم. بهلام دواى چى؟... دواى ئەوهى ئابروویان-مان تکا؟... نا... من ئەفسەرم، سەرکردەم و ئەرکهکانى داىكى نیشتمان رادهپهريتم، كه يهكيتيان ئەنفالى پيرۆز و ئەفسانەبىيە... بۆ ئەوهى توندترین تۆلەيان لى بسينم، گەرکه دهیان و سهدان جار تۆلەى داىكميان لى بکهمهوه. بهرۆژى روون دهچمه گيانى ژنهکانيان، ئەوان بهرۆژ و بهئاشکرا دههاتنه گيانى داىک و خوشکهکانم. خزمهتى ئالا يهکسانه بهپياوهتى و نيرايهتى. ئەوهى لهسهرى ههتهربى، بهراستى و دروستى بهرپى کا، کهلهپياوه و فەحل و بهکار. ئەوهشى له خزمهتى ئالا خۆى بدزیتتهوه، نيرمووکە و له پياوهتى بهشى براوه پر بهپيستيتى بهگوى برين سهرى نهوى بکرى، مۆرى ترسنۆکى و نيرمووکى بهتهختى تهويليبهوه بنرى. تا ماوهلبى نهبيتتهوه، چونکه نهيتوانى بهرگرى له داىكى خۆى بکا...

م. حهججاج خۆى بهژوورى دوکه لگرتوى حاجى حهسهندا دهکا... راسته، ئەم روخسارانە له سەردارانى کورد دهچن. ئەمانه بهزهرى قامچى و شهلاق سەريان پى شوڤ ناکرى، ئەوهندهى بهگايىنى کچه تاقانهکەيان. ژنهکەى فلکهکۆنه دنا بهگايىنى، سهرى خۆى و کورەکانيم نهوى دهکردن. بهرهو رووى عەريف شهمخى دهکهمهوه. بهتوندى بهعاره‌بى تىتى دهخورى:

- ناوت؟

- حاجى حهسهن.

- حهجى کورد بهتاله!... ناوهکەشت قابيل نيبه!

م. حهججاج له ناخهوه نا ئارامه... گايىنى کچهکەى بندهست کردنى نيشتمانەکەيهتى تۆلەى داىکيشمه. کاتى ژنى لهوانه لهژير خۆمدا دهبينم، ههست بهسهرکهوتن و بردنهوه دهکەم. دهلبى سەرکردهيهکم و له جهنگيکى يهکلایى کههوهدا سهرکهوتووم و ئالام له بهرزترین لوتکهى شيمال داچهقاندووه. بۆ ئەوهى بهتهواوى تۆلەى داىکم بکهمهوه، دهبى زیتتر ژنى

کورد بنيمه ژيرم... بۆ تۆلەى خوشکهکانم، گەرکه زگى کچه کورد پر بکهم. هيچ لهوه سووکايهتير نيبه، کاتى برا، خوشكى خۆى دهبينى بهحهرام سكى بهرزکراوتهوه. نيمه، پاسهوانى کۆمارى و تايهت و سوپاي ئاسايى و ههوالگر و ئاسايش. نزیکه‌ى سى مليۆن کهلهميردى چهکدارين. کهواته سى مليۆن ميينه‌ى کورد نيچيرن، دهکهونه ژيرمانهوه.

من بروام بهتيرۆرى جهسته‌بى باونيبه. تيرۆرى راسته‌قينه ئەتک کردنيانه.

تيرۆرى رهسهنى خۆمانه‌ى غهزو، کهر و فهري سه‌بى و زۆه دهستگرتەى ژنيان و بهترش و تالان بردنيانه... چهک هه‌لگرتن بۆ نيشتمان ئەوه‌په‌رى نيرايه‌تبييه. هه‌موو خۆشى و له‌زه‌تيكى ژنيس گه‌ره‌که له پيناوى پيته‌دان و به‌پيزکردنى ئەم نيرايه‌تبييه‌دا بى. ئەدى ژن بۆ ئەم مه‌به‌سته نه‌بى، بۆچى دیکه باشه؟ حه‌يف و حه‌سره‌ت له خۆم. وه‌ره هه‌ره‌به‌وه‌ى له‌م شارۆچکه نه‌فره‌تبييه چاو هه‌له‌پيناوه ئيدى ئەم زیده ليم بۆته قيرى که‌واى سپى و کردوومى به‌قه‌لته‌يان و ماسکه‌ش و ليم نابيته‌وه... به‌لام ئەم سه‌رشۆرپيه به‌سه‌ر شوڤکردنى حاجى حه‌سن و کورانى ده‌سپرديته‌وه. ئەتک به‌ئه‌تک قه‌ره‌بوو ده‌بيتته‌وه. ده‌بى بۆ به‌پيزکردنى نيرايه‌تى خۆمان، ژنه‌کانيان به‌کاربينين. سه‌رکه‌وتن له‌ پرۆسه‌ى ئەنفالدا بۆ خۆى پياوه‌تبييه. من ژنه‌کانيان بگيم، ئەوا پياوه‌کانى ئەوان تۆم رڤياگ و له‌ پياوه‌تى که‌فتگ و ئابرووتکاو ده‌بن... پياوى ئابروو تکاو و خه‌سيو، که‌له‌وه کيشى پى ناکرى. کورد هه‌رده‌م باسى ئابروو ده‌که‌ن و خۆيانى پيتوه باده‌ده‌ن. بزانه ئەم‌رۆ چۆن ئەو ريشه‌ خۆلاوييه‌ى حاجى حه‌سه‌ن و کورانى ده‌که‌م به‌گه‌نده‌مووى به‌رى قه‌حه‌...^(١)

ئەم کورده خاين و خه‌شيم و نه‌فره‌تبييانه، يه‌کيتيان خۆش نه‌وى پى ده‌لين، کارکت پى ده‌که‌م به‌قه‌حه‌بى به‌غدا نه‌کراى... بۆيه باشتروايه له

(١) ئاماژه‌يه به‌ديره شيعريکى شيخ رەزا.

پیشدا، له سهرۆك خپل و پياوماقوولانيان توله بکه مه وه... نه گهر ليم گان، نهوا سهری هه موو نهوانی دی نهوی ده بن...

به ده نگیکی گری فرمان نامیز گاز ده کا:

- عه ریف شه مخی؟

- نه عه م سه ییدی... فرمانتان به چیه؟

- ژن و کچی سه رخیل و پیاو ماقوول، یان هی عوساتم^(۱) گهره که!

ع. شه مخی سلاویکی سه ربازی داده کوتی. ته په له زوی هه لده سینتی و توژی لی به رزده کا.

- گه وره م نه خشین له وانیه!

مالازم هه ججاج سه ری بو ده له قینتی و بیری لی ده کاته وه... باوک و برای نهوانی له به قه حبه کردنی خوشکه کامندا به شدارن ده که مه به ربوک و قورمساغ و سه ربان پی حیز ده که م، تا بینه په ندی حهوت مه مله که ت. هه ر ئیستا حاجی حه سن ده که مه ده ویتیکی سووک و سه لیم و کورانیسی ده که مه ده ویتی ده ویت باب... تو بزانه تولا زه کانیان له شاره کانی ئیمه بالق ده بن و هه موومان به کاو لی ده زان!... هیشتا کچه که یانم نه گاوه، چا شوین و شه رمه زار... سه رکز و ملکه چ...

م. هه ججاج په لاماری نه خشین ده دا و نه خشین خوی راده پسکینتی... سه بری خان گازی له دهستی ده گری و حاجی و دژوار و رزگار هه لده سن و ده بیته مرخیش مرخیش. ع. شه مخی به شاپان تیبان ده که وی. سی چوار سه رباز لیبان به ژوور ده که ون. ده بی به زرم و بکوت و سمی سمی. سه ر و چاوی پیاوه کان ده شکین و کلاو و جامانه کانیان خلتانی لم و خوله سووره ده بن. سه بری خان لووتی ده پژی و ته ختی ژووره که ده بی. مه نه که له تیک قوپاوه که قلیپ ده بیته وه و ناگر ده کوژیتته وه.

(۱) عصاه: باخی بوو. ناتوره بهک بوو ده ولته دوای پیشمه رگی خستبوو.

هه ر چواریان په لکیش ده که نه بهر سووری هه تاوه که. قاچ و دهستیان ده به ستن و له و گۆزه فریبان ده دن. مه گه ز تیبان ده ئالی. زمانیان وشک و شه مسی هه لده گه رین.

م. هه ججاج له بالی نه خشین ده نه وی به شوین خویدا کیشی ده کا. سه ره و ژوور به پلیکانه کاندای سه ری ده خا. نه م دیه نه، خاوه ن کچه کان ده خاته دلله له رزه وه. جگه پیش خوارده و مه راق خواردن و تووک و نزا، هیچی دیکه یان له ده ست نایه. تووک و نزا ده رد ناخوا و له حه ییه تا سه ر داده خن. م. هه ججاج هه ر به په لکیش کردن نه خشین ده گه تیته ژووره که ی خوی. به سه ر قه ره ویته که ییدا ده دا. نه خشین جنگاوشی ده بی و روومه تی ده رنی... هه ججاجی روو رینراوی چوارپه ل قه وی، له یه خه ی کراسه که ی ده نه وی و تا دامین ده تلشیتینی. دووخینی ئاوه لکراسه شینه که ی ده ترازیتنی و دایده که نی. نه خشین به رگری ده کا، به لام ده روستی نایه.

ده کوژی و له چنگی ده رده فرتی هه لده بلوقیتته وه و جی به خوی ناگری. هه ناسه برکی پی که وتووه و چاوانی زه ق کراونه ته وه. پالی پیوه ده نی. گاز له مه چه کی ده گری.

ته له فوونی سه رمیتزه که ی تی ده گری و به ری ناکه وی. په رداخی تی ده گری. بهر سینگی ده که وی و به رده بیته وه، ورد و خاش ده بی... هه ججاج بی باکه و به خوی نازانی. سوراچی تی ده گری. به رده یوار ده که وی و په راش په راش ده بی. نه خشین زمانی وشک بووه.

هه ججاج ده یگری. سوخمه که ی داده که نی و کراسه دراوه که ی له بهر داده مالی. ئیستا نه خشین ته واو رووت و قووته. دوای تاویکی دی به شه رمگی خویناوییه وه ده نیتریتته وه لای باب و براکانی. له چه قی گۆره پانی زیندانا، به بهر چاوی هه زاره ها زیندانییه وه لافی پیوه لی ده دا. به رووت و قووتی، به شه رمگی خویناوییه وه ته سلیمی باوک و براکانی ده کاته وه. ده وجا هیچ باوک و برابیه ک حالی به حالی حاجی حه سن و

کورانی نه بئ. هیچ دایکې به مه رهی دایکې نه خشین و کیژی به دهردی نه خشین نه چئ. ئای که رۆچوونیکې سهخته؟!

به ته وای رووتی کردو ته وه، تا کو نه وپه ری چیتزی لی ببینی. چه ججاج بهم کارهی پاکې کناچه کانی کورد رووت ده کاته وه... نامبازی نه خشین ده بیته وه. باوهش به ناوقه دیدا ده کات و سینگی به مه مکولّه کانیه وه دهنی. گرهی هه ناسهی، وهختی دیدا له گهردی نه خشین، له هاشهی مار ده چئ. نه خشین ته نگه نه فهسه و قسان ناکا. خو ئه م زمانی چه ججاج نازانی. نه خشین ده ستیکې وا به شهرمییه وه.

به تاکی پیتلاوه کهی بهرگری دهکا و لیکدا لیکدا له ده می چه ججاجی ده سره وینئ.

چه ججاج تا که پیتلاوه کهی لی ده سینئ و برکی ددها. نه خشین ده ستیکې هه ر وا به شهرمییه وه و دایپوشیوه. دهنوشیتته وه. تا که کهی دیکه ی پیتلاوه کهی هه لده گری، تا بهرگری پی بکات. به ره و رووی رایده وه شینئ. بهرکاسکیتنه کهی ده که وی.

کاسکیت ده که ویتته ژیر پیی رووتی... چه ججاج پاشه وپاش بۆ دهرگای ژووره که ده کشیتته وه. دایده خا و کلبله کهی ده خاته گیرفانی پانتولّه کهی. نه خشین ته و او شپرزیه... تا که پیتلاوه کهی هه لده گریته وه، ده بهاوی و بهر سینگی چه ججاج ده که وی.

لی ئه و بی باکه. تا که پیتلاوه ده که ویتته سهر کاسکیتنه کهی... م. چه ججاج، خه ریکه به داکه ندنی کراسه خاکییه کهی، ده ست به خو رووتکرده وه ده کا. له هیکره نه خشین پیی له میزه که گیر ده بی و ته پ ده که وی. گورجی ده ست دادها و هه لده زه قیتته وه.

بۆ په نجه ره که مل دهنی. پر ده داته ده سکه کهی و ده یکاته وه. چه ججاج به په له پرووزی قه بیتانی پوستانه کانی ده کاته وه و چاوشی له سهر له ش و لاری رووشا و شووش و پاراوی نه خشینه. وهخته بۆ شیت ده بی و زاری

ئاو ده کا. قژی درکی بنه گه وه نه و تاله کانی راساون... نه خشین ده یه وی خو ی له م دوخه رزگار بکات. له بیری خو هه لداشن دایه. چند ده کوشی به نیوان شیشه کانی په نجه ره که وه ناچئ... هه لده کاته سهر په نجه ره ی دووم. ده یکاته وه. سهر به نیوان شیشه کانی ده کات. به میسه وه ناچئ. چه ججاج مژوولی ده مانچه که یه تی. ده یخاته چه کمه جی میزه که ی. نه خشین هه لمه ت بۆ چه کمه که ده بات... چه ججاجی تانیوقه د رووت ناهیلئ بی کاته وه. له م هات و بگردها، میز سه روبن ده بی. هه رچی له سهره، له کاغز و مه کینه ی دهرزی و قه لم... به ژووره که دا بلاوده بنه وه. چه کمه جیش داخراوه. نه خشین به نه ژنو و په نجه ی زامداره وه، به سهر میزه که ووتوه که دا ده که وی. وهختی دهره تی مه که کانی ده لهر نه وه... ژیر سیگار هه لده گری. تا هیزی تیدا ماوه تپی ده گری ژیر سیگار سهر ده کا و بهر وینه ی له جام گیراوی سهر کو مار ده که وی و ده یان درزی تی ده بی. پی ناچئ به ته وای هوشی به خو ی مابئ. وادیاره خو نه و بیستانه به ره نگاره و هه لده بلوقیتته وه. قژ ئالوسکاو، چون کو زپه ده وه نی دهم کاروانه ری تو زوای. چاوانی له نیوان تالی پیکالکاوی ئالوسکاو و خو لا و بییه وه دهریسکیتنه وه و چه خماخه ددهن. چون دهرویشی حالی لی هاتبی، نیوه سر، نیوه ئاگا، هه ست به سوئ و کاوه کاوی زامه کانی جه سته ی ناکا. دهستی له شه رمگه ی هه لگرتوه و دهریایسی شاردنه وه ی نییه. چاوه گپری. وهک ته مایه ری فریاد ره سی بی، له دوا هه ناسه کانی ته نگانه دا بیتته هیمدادی، چاوانی گیژ و ویزی ده گپری. یان له وانه شه، بۆ شتی، ئامرازئ بگه ری بهرگری له خو ی پی بکا. چه ججاج، هه ر تاکیکی پوستانه که ی به لایه کدا فری ددها. پانتولّه خاکییه که ی داکه ند. به ره قی کردوه. چون قه له ره شه گه لاوگه ل بۆ نه خشینی رووت و قووت ده چئ. به دهری میزه له سهر پشت که ووتوه که دا، به شوینیدا راده کا. دهستی بۆ دریتز ده کات و چنگی لی گیر نابئ. له پرتکدا مه چه کی ده گری و به ره و قه ره ویله که ی پالی ددها. له سهر پشت ته ختی ده کا. نه خشین به ییده ست ده بی.

حه ججاج شیتانه خوئی هه لده داته سهر سینهی. دهیهوئی زار به زاریبه وه بنی و ... نه خشین په نجه کانی له سه روچاوی ملازم هه ججاج گیر کردووه و ناهیتلی به مه رام بگا. ئیستا هه مو له شی کوتراوه کز و که له لا، لیوی وشک و سپی هه لگه راوه.

ئهوا ته کانیکي دایه به رخوئی و له ژیری دهرهات. هه ججاج به له شی ره شی پروت و قووت و باسک و شانی تووکن، پشت و سینگی تیسکن و نیوگه لی تووکنی چون ته گه وه، به له بهل یه ره قی کردووه. ره په ره پ بوی ده چی و له کولی نابیته وه.

چون باروکه یه ک ده خزیته وه گۆشه یه که وه به نیازی گرتی، ناو باو هشی بو کردو ته وه، خزان دوویه تیبه گۆشه یه کی ژووره که وه و لای لی برپوه. چاوه زه قه کانی لی ناتروو کیتی. به هه وه سیکی تووسن و تینووه وه ديقه تی مهمک و شهرمگه و گهر دنی ددها. نه خشین به ییده سته، سست و داهزاو. له م ده مه دا، له گۆشه ی ژووره که دا، لا لی سه ندر او دسه ره وئی و سه ره ه ل دینی. پرچی به سه ره روخسار و سینه راوی بو دواوه هه لده داته وه. دهستی له که له که ی و دهستی کی هاوه بان شهرمگه یه وه.

به پی پی په تی وشک وه ستاوه. هه ججاج له م هه لویسته ی واق ماوه. نارقه ی رهش و شینی دهر داوه. ئه بله ق، وه ک پروا به به ییده ستبوونی نه هیئی. نه خشین بی باک گۆشه نیگای بهرز، بو ناسو دهر وانی و چا و ناتروو کیتی، سینهی بهرز و بی جووله.

ته نگه نه فه سیبه که ی تاوی له مه وه به ری ته واو له کول بوته وه. ره نگ و رووه که ی ئه وسای کار دؤخی بو گه راوه ته وه. ته ر و ناسک. چ زوو زامه کانی جه سته ی سارپژ بوون؟! مه مکه کانی قوت. هه ججاجیش به ره قی کردووه و ره په ره پ و گه لا و گه ل بوی ده چی. دلی خو شه نه خشین بوی هاتو ته ره دایه. نه خشینم نه خشین له ره ی بو ناکا. گوئی پی نادا و چاوی لی ناتروو کیتی. نتم و بی بزاښ. له پر هه ججاج هه ردوو باسکی له

نیو قه دی وهر دینی. له و ده مه دا که دهیه وئی لیوه ئه ستور ه کانی بو لیوه هه نار بیه که ی به ری، گوز و گومت، سه ری بهر سه ری نه خشین ده که وئی.

ژان ده په ریته په ره ی دلی و نیوچاوانی به خوین ده بی. سله مینه وه یه کی زراو رزاوانه ده سله مپته وه. باسکی له نیو قه دی ره ق و ته قی نه خشین ده ترازی و ده ساکی. له وه دایه زاتی بیچی، نه خشین بوته په یکه ره . په یکه ری کی مه ره پینی دلنشینی سارد و سر و بی جووله. په یکه ری وه ک ده یان سال بی، به دهستی په یکه ره تاشیکی شارزا چی کرابی و له گۆشه ی مؤزه خانه یه کدا بو پیشاندان دانرابی، جوان و له به ردل...

توش لازو به دهم لیو کرؤشتنه وه یه ک به خوت راده په ری. پی میمه کان ده پرینگینه وه. دوا ئه ندای له شت نیشتونونه ته سه ر نارقه. هه ناسه یه ک دووانی قول هه لده مئی، تا سامی ئه م میرده زمه یه ی له سه ره سینگ چوکی دادابوو، بره ویتته وه... چاوی براده ره کانت له سه ره و نایده نه پروت... هیشتا ئاوینه خره چکوله که ت به رام بهرت گرتووه. کاتی سه رنجی دده دیتته وه... ئه ه چی روویداوه؟!

هه ناسه یه کی خیرای دوا ی راچله کان هه لده کیشی. ئاوینه که ت ده یان درزی بردووه- پرووی ماندووتی به کهرت و په رتکراوی تیدا ده بیینی.

بارگه‌ی تالانیهی خۆی نیشانه ده‌کرد. مه‌خلووق، ئەوه‌نده شاپی پۆستال له پێیان به‌رقوون و ناوگه‌لان که‌وتبوون، گه‌لوا گه‌لوا ده‌رۆیشتن.

هه‌شبوون له په‌له‌قازهی هه‌لاتندا، سه‌ری دنیا‌یان لێ هاتبووه‌ یه‌ک... مه‌لا جه‌لال خۆی له ده‌ستیان ده‌ریازکرد. که‌واکه‌ی لێ ببوو به‌بال به‌و ته‌نکه‌ریشه‌وه‌ چه‌ند نوورانی بوو. که‌چی شه‌رمیان لێ نه‌ده‌کرد. به‌قورئانه‌که‌ی پیر هه‌سه‌نه‌وه‌ هاته‌وه‌. رێک له‌و ده‌مه‌دا، تاقمی جاش به‌ره‌کانی مزگه‌وتیان ده‌ماشیه‌وه‌. مامۆستا مه‌لا جه‌لال قورئانه‌ موباره‌کی ماچ کرد و نایه‌ سه‌رمیژه‌ سپیه‌که‌ی، ئەمجا له‌ به‌رگه‌ سه‌وزه‌که‌ی ده‌ره‌ینا و ماچیککی کرد. هه‌موو چاوه‌روانی گیرابوونی ده‌موده‌ستی نزا و شفاعه‌تی مه‌لا جه‌لال و هیممه‌ت و به‌ره‌که‌تی قورئانه‌که‌ی پیر هه‌سه‌ن بووین و تف له‌ ده‌ماندا وشک ببوو. له‌سه‌ر باوکمدا به‌زه‌بیم به‌ودا ده‌هاته‌وه‌... کاتێ قورئانه‌ موباره‌کی به‌رووی ئامیردا به‌رزکرده‌وه‌ و به‌عه‌ره‌بی ده‌ستی به‌قسان کرد، وه‌ لغاوی له‌ ده‌مدا بێ وابوو. مه‌علووم ده‌یفه‌رموو:

(بیکه‌ن به‌خاتری ئەم قورئانه‌ پیرۆزه‌ی، پیر هه‌سه‌ن به‌ده‌ستی موباره‌کی خۆی نووسیویتی، شه‌رمان لێ لاده‌ن. ئیمه‌ موسلمانین و باوه‌رمان به‌خودا و پیغه‌مبه‌ری خودا هه‌یه‌. زیانمان بۆ ده‌ولت نه‌بووه‌ و نابێ...!)

ئامیربش حیلکه‌ حیلکه‌ به‌کویره‌وه‌ری ئیمه‌ و پارانه‌وه‌ی جه‌نابی مامۆستا مه‌لا جه‌لال پێ ده‌که‌نی. به‌پشتا ده‌که‌وت و ده‌تریاوه‌... له‌ پر قورئانه‌که‌ی له‌ ده‌ست هه‌لپه‌چورقاند. به‌رگه‌ سه‌وزه‌که‌ی به‌ده‌ست جه‌نابی مامۆستا مه‌لا جه‌لاله‌وه‌ مایه‌وه‌.

ئامیر قورئانه‌ موباره‌کی کرده‌وه‌، چاویکی خیرای به‌په‌ر په‌که‌یدا خشاندا. هه‌ر له‌وباره‌، هه‌تا هیزی تیداوو شاپیککی گه‌یانیدی. پێ ده‌چوو ئامیر یاریزانی توپی پێ بووی. قورئانی پیرۆز بیست مه‌تر به‌حه‌وادا چوو. نازانم بۆ هه‌موومان نه‌بووین به‌دلوپی ئاو و به‌ناخی زه‌ویدا نه‌چووین؟!... نازانم بۆچی، قورئانه‌ موباره‌ک و پیرۆزی پیر هه‌سه‌ن، داکشایه‌وه‌؟!... له‌

له‌م ده‌مه‌و ئیواره‌ سه‌ربه‌ته‌مه‌دا، که‌ رۆژگار بالای بنه‌مۆمیککی ماوه‌، ئەم تیه‌ سواره‌ له‌ کوپه‌ هاتن و ده‌بێ له‌ په‌یجۆری چ کاریکه‌دان...؟

ئیواره‌ وه‌خته‌ بوو رێگاکانیان ته‌نی و رژانه‌ دپه‌ جاش هه‌یتیکیان دامالینی بازن، گواره‌ و ملوانکه‌ی زیری گه‌ردنی ژنان و پشکنینی به‌ر و بوخچه‌ و په‌نا و پاساره‌کان بوو، به‌دوای نه‌ختینه‌دا... مه‌رومالاتیان برده‌کرد. هه‌یتیکشیان په‌لکیشی مه‌خلووقه‌که‌ی بوو به‌ره‌و مزگه‌وت... بێ شه‌رمانه‌ هه‌موو شتیکیان ماشیه‌وه‌. هه‌موو شتیک. دایکیان به‌پرچ له‌ مال ده‌ره‌ینا... پیش ئه‌وه‌ی ئیمه‌ی پیاو زاره‌ه‌لپینه‌وه‌، به‌لووله‌ی تهنه‌نگ قه‌برغه‌یان کون کردین. تا به‌جیم هیشتن، باوکم هه‌ر هاواری په‌راسووی بوو.

له‌ پرکه‌وتینه‌ ناو دنیا‌ی بێریری پیکردنه‌وه‌ یه‌که‌م جارم بوو ده‌سته‌وستان، ده‌ستیکم بکه‌وتیه‌ ئەملاو ده‌ستیکم بکه‌وتیه‌ ئەولام و هیچم له‌باردا نه‌بێ...

هیچم له‌ ده‌ست نه‌یه‌... هه‌تیه‌که‌ ئەمه‌نده‌ زۆریو له‌ کیشی به‌رگیدا نه‌بوو. لۆرییه‌ زه‌رده‌ چادر به‌سه‌ره‌کان، وه‌ک عه‌زیا، پشتیان بۆ ئه‌و عه‌شاماته‌ کردبووه‌.

به‌مه‌له‌سو و پاله‌ په‌ستۆ، ئەو مه‌خلووقه‌یان تی ده‌په‌ستان. شوڤلی زنجیردار به‌هاره‌ هه‌ر لوتیان به‌ماله‌کانه‌وه‌ ده‌نا. گا ده‌یان بۆراند، مه‌رو بزن ده‌یان قاراند. سه‌گه‌ل ده‌یان قروسکاند و تاژی به‌ده‌م باوه‌ خولپه‌ نووسکه‌ نووسکیان بوو. جێیان به‌خۆیان نه‌ده‌گرت. جاش کۆلانه‌ و کۆلان، کولانه‌ به‌کولانه‌، که‌وتبوونه‌ شوپن مریشک و قاز و مراوی. ده‌یان گرتن و قاچیان ده‌به‌ستان. بۆ گه‌یشتن به‌هیلانه‌ کۆتر، پشتیان بۆ یه‌ک داده‌نه‌واند. قالی و به‌ره‌ و لبادیان له‌سه‌ریه‌ک هه‌لده‌چنی و له‌به‌ر ده‌م مزگه‌وتدا، هه‌ریه‌که‌ و

چاومدا لووتی نامیر وهک لمۆزی که متیار و ددانه کانی وهک که لبهی گورگیان لی هات... ئەو مهخلووقه نه تره یان چووبوو. له چاومدا گوئیکانی وهک هی کهر، کشان و سه ریبیه کهی کهوتن. مه لاش دهسته کانی کردبوونه مسته کۆله و بهرگی قورئانه کهی دهگوشی. ددانه کانی چیر کردبوونه وه. له وه دابوو به سه ریا بته قیسته وه. قورئان داکشایه وه، نامیریش به پای چه پ بۆی سه نده وه، ئەم جار ه یان قورئانه کهی پیر هه سه ن بلندتر هه لچوو... نازانم بۆچی هه مدیس هاته وه خواره وه؟

ئەم که ره ته یان نامیر کشایه وه. گوری بۆ خواره وه، له گه ل به هه موو هیزبیه وه تیی هه لدا، شیرازهی جزوبه نده کهی تیکچوو، په ره په ره بوو. هه ندی په ره ی موباره کی رژانه سه رمه لائز و په زتی کچیاندا. له بهر په ره ی نووری په ره رژاوه کان، رووی ئەو سیانه چون مانگ ده ره وشانه وه ئەو مهخلووقه بهو په ریشان حالیه شه وه سه ریان له کاری خوا سوورما بوو. بۆ نایه ته جواب؟! پلتوکت لی بدانیه ده ته قین. مامۆستا چۆقه چۆق ده له رزی و زهرد هه لگه رابوو. لیوه له رزی بوو. پی ده چوو له حیرسا و له خوئی خوادا زمانی شکابن. به ئاماره ی دهستی داوای ئاوی ده کرد. کئی ئاوی بۆ بینن؟!... کئی به کئی بوو؟!... رۆژی هه شربوو، کئی ده پیه رژایه سه رکئی؟!... جاش خه ربکی تالانی و سه رباز ژن و مندالیان پال ده دا، چوارده ورمان گیرابوو. مندالی ساوا ده کپووزانه وه. ژن و ژال ده گریان. نامیر به مه لا جه لالی وت:

(ئەو قورئانه به دهستی کوردان نووسراوه ته وه، هه مووی هه له به، کورد فاتیحای ره وان نییه و نوژیشی قه بوول نییه... هیشتا بلتی بیکه به خاتری ئەم کچه جوانه گه لی باشته!) من ئاوا له قسه کانی نامیر ده گه یستم. نامیر به بهرچاوی ئەو مهخلووقه وه دهستی بۆ ژیر سه رپووشی په زئی درێژکرد و دووباره ی کرده وه:

(موللا کچه کهت جوانه!) من وه های لی حالی بووم، په زئی خه ربیک بوو هه تره شی بچی، مامۆستا مه لا جه لالی زمانی به ربوو، رووه و قبیله وهستا،

دهستی نزی بۆ ئاسمان هه لبری و بهرگه سه وزه که شی هه ره به دهسته وه بوو. به کوردی پارایه وه:

(خوایه بوخوت دزانی عبدیکی صالح بووم. له اوی شو ورعم کرده. اگر منت خوش دهوی آوا هر ایستا بوراق-م بو بنیره. حتا خوم و ام دو ضعیفه یه له دهست ام کافرانه نجاه بین. با رسوا و مهتوکی دستی غیر دین نه بین. خودایه ئەم جار هش داوای بوراقت لیده کهم حتا بو کونجیکی ام عززی خوئی فراوانه بمان فرینی یاری.)*

خۆ ئەو به قوربانی ناوی بم، نه گوئی کهری له نامیر پروواند و نه که لبهی گورگ. نیتر چون نزا و داوای وه ها قورس و گران قه بوول دهکا؟!... به لام مامۆستا هه رچاوی له ئاسمان بوو، بوراق به چاوی رهش و گهش و ته برۆ توخه کانیه، به کلکی ئاوریشمین و باله پان و پۆره کانیه وه، له به ره میاندان بنیشیته وه. بازه لده نه سه ر پشتی و بوراق له شه ققه ی بال بدا و عه ردی به ربینی خودا خۆت بگره و هاتین. ئەو هه موو جه بیش و جاشه ش زرت ه ی چاویان بی و نه توانن په گریان بن:- ئەو کاته ی تووره کهی سه رم ده که نه وه شایه تی ده ده م خودایه، نه مامۆستا مه لا جه لالی نه ه یچ که سی له و کۆنه کاردۆخه، له ئاستی ئەو هه موو تانک و شوفل و گه له جاش و کوپته ره ی عه رز و به رزیان لی گرتبووین، هیچمان پی نه ده کرا. کهس نه یده توانی قورئان و ماله کهت له کوففار بپارێزی. هه مووش روو زهرد و خه جاله تی پیر هه سه نین... ئەی بۆ به و گه وره بییه ی خۆته وه نه تپاراستن و ئەو مهخلووقه شت نه کرده خاک و پای قورئان و مالی خۆت و پیر هه سه ن، بۆ!؟

* خودایه بۆ خۆت ده زانی به نده یه کی گوئیابه لت بووم. له ئاوی شه و وه رعم کرده وه. ئەگه ر منت خۆشده وی ئەوا هه ر ئیستا بوراق-م بۆ بنیره تا خۆم و ئەم دوو زه عیفه یه له دهست ئەم کافرانه رزگارمان بین. با رسوا و ته تکراری دهستی بی دینان نه بین. خودایه ئەم جار هش داوای بوراقت لی ده کهم تا کو بۆ کونجیکی ئەم عه ردی خوئی فراوانه بمانفرینی ئەی خودای من.

ئەى خۆت و پىر ھەسەن بۆ پىتان نەواندن؟!

خەرىك بو دەرشامەو و ئىستىفراقم دەکرد. دەستم بەدەمەو و بەسكەمەو گرتىبو. بەئىشارەت ئەفسەرەكم تىگەياند و پەنجە نوماى ئاودەستەكانم كرد... شاپىكى لە دور قوونى دام و شاتاندى و من ئاواى لى تىگەيشتم!

(پۆ ئەم ناو پىس مەكە و ھەر ئىستا بىتەو.)

بەپراکردن بەرەو ئاودەستەكان چووم. دە پانزە ھەنگاوى لەولاتر، خۆم بەتەنوور بانەكەى مالى ماموستا مەلا جەلالدا كرد. چوومە نىو تەنوورەكەو و بەساجىك سەرى خۆم و تەندورم ناپەو. دلشيم لە مستما بو. زۆرى نەبرد شوفلىك لووتىكى لە تەنوور بان دا، رووخاندى و تەندوورى شارەو... كاتى جىم ھىشان، بەشاپان مالى ئىمەيان سوارى زىل دەكرد. ھەرچى نەخشىن و كەس و كارتىتى، لەو ئىوارە سەر بەتەم و دووكلەدا، لە گوشەى زىلكدا كسكۆلەيان كرىبوو. گەچلاو و لىتوبەبار. ديارە روو و ئەو خوارانەيان برىوون...

بەھزاد بەدلى پرەو بە دنگ بو... توش لازۆ، لەگەل پى ميمەكانى ھاوئلتا، بەھەمان كۆل و تاسەى يەكەم جارەو گوتان بۆ گېرانەو دىووم جارى بەھزاد شل كرەو.

دیتەو يادت نەوزادى شوفىر پرەيەك دەستنووسى دايتى و بەديارتەو روا، وتى: (ئەم نووسراو لە شارددا بەژمارەى زۆر بلابوئەو!)

بسم الله الرحمن الرحيم

من ناوم حاجى مستەفايە، شەوى جومعە حضرتە(ص) ھاوتتە خەوم و پىي راگەياندووم پىتان راگەيىنم كەوا زولم و بىدادى و فىسقى و فجوور گەشىتتە ئەوپەرى. رۆلە لە داىك و باوكى ھەلدەگەرىتەو، كەم كەس بەفرمانى بارى تەعالا دەجوولتەو ھاكا بەچاوى خۆتان دىتان جەجال ھەلسا و ئۆمەتى دواكەوت، كلكى حوشتر گەيشتە زەوى و خۆر لە

خۆرئاواو ھەلھات و لە خۆرھەلاتەو ئاوابوو. بەم زووانە قىامەت رادەبى. پىويستە تەوبە بكەن و روو بكەنە قاپىي خودا ئەگىنا جەھەنەم ئەوئەندە گەورەيە جىي ھەموو ئەوانەى تىدا دەبىتەو كە پشتيان كرەوتە ديانەت و فرمانەكانى خودا. موسولمانىنە، ئەوئەى ئەم نووسراو بەخويتتەو دەبى دەست بەجى دەستنووت بگرى و ھەوت جارى بنووسىتەو و بلاوئىشى بكاتەو ئەگىنا گوناھبار دەبى...

دواى ئەوئەى بەدەنگىكى بەرز خويتتەو، دىت ژمارەيەك لاو تىمامون. توش وتت: (ئىمە. بەدرىژايى تەمەغان لە چەقى دۆزەخدا بووين. خواوئەندىش خاوەن بەزەيى. دووجاران بەندەى خۆى فرى ناداتە دۆزەخەو. بۆيە ئەم نووسراو ئىمە ناگرىتەو!... دەمان گرىتەو!)

ئىستاش تۆ لە گىژەنى گومان داى. دەنگىكى قوولى ناخ لىت دەپرسى: (بلى ئەمەى روودەدا، ئەو قىامەت رابوونە نەبى كە ھاىتەو خەونى حاجى مستەفا؟! نھۆ خۆر لە زەردەيە. بۆ سەفەرى شەو خەرىكەن خۆ گورج دەكەنەو. ئىتەو رىوارەشەو بەكوتە لە دنيا دا براوئەكان. لەم ھەلدەدا دەنگى بە لەرەيەكى خەمناكەو ناچارى گوتىگرتت دەكا:

ئەگەر پەرىنەو دىوى ئىران، ئەوا يەكەم شت جواب لە مالىو دەگىرمەو. پىيان دەلىم ھىشتا ماوم. دەزانم دلان لە مەراقدايە. بەداخەو، نەمتوانى لە پايزى تەمەنياندا ھاوكارىيەكى داىە و بابە پىرەكەم بكەم... ماىەى خەمىيان بووم...

بۆ كرىكارىي ھىچ بەلام لى نىبە... لەوانەيە لە كارگەيەكدا، يان لە كوورە خستەكاندا جىي خۆم بكەمەو...

ئازاد بى دنگ دەبى... بەھزاد، كە لە پالىدا گوتى گرتو، كزە لە جەگىيەو دى و لە ھەمووان پەرىشان ترە. خۆ نەويستەنە دەست و لاقى دەجوولتەو.

(ئازاد نامە بۆ داىە و بابى دەنىرى، ئەى من بۆ كىيى بنىرم?... ھەرچىم

هه بوون له ئیواره وهخته یه کدا غهیب بوون! ئەمه پرسی ناخیتی و نایه ته سه ر لیوی... تۆش لازۆ له بان بهردیکه وه، ورد سه رنجی گردۆلکه و ده شته ته م گرتوه که ی پیتشت ده ده ی. ورده ورده رازه که ی نازاد ت بیه ده چیتته وه. له و دیو ته مه وه چون تارمایی، تیپێ سوار دین. سه ری لی ده رناکه ی. له م ناخۆران و بخۆرانه دا، له کویتوه دابارین و چ کارهن?... سوار ده که ونه نه دیوی. دوا ی که میتک گوئی قوتی ئەسپ، پاشان که لله ی، ئەما سینگی له و دیو گردۆلکه که ی به رامبه ره وه ده رده که ویتته وه. سواری، دووان، تیپێ سوار. به سه رپشتی ره شکویت، زه ردکویت، شیتاله و کللییه وه. رکیب شوپ و قنجه سوار، به دوایانه وه یه کوپیشک و نوما. پیتشه نگیان مشکی مۆرتیکه، وا به سواری زه رد کویتیکه وه... یالی زه رد کویت زمانه ی گره و هه لمه ت بۆ رووی دین... کویت سوار له وه ندی به رداوه ته وه قه لپووزی زبونی زین له دوورا، به و ته مه رۆژه ده بریسکی. رامای له م ده مه و ئیواره سه ر به ته مه دا، که رۆژگار بالای بنه مۆمیکه ماوه، ئەم تیپه سواره له کویتوه هاتن و ده بی له په یجوژی چ کاریکدا بن وا ته نگه ی ئەسپیان شه تاندووه?... له دوورا نه رمه غار. ئەوا هه لپان کرده سه له ف و رکیفکوت ئەسپیان بۆ لای ئیوه تاودا چ په رجوویه ک له و دیو نه پینی ئەم سوارانه وه یه؟ ئەوه تا له نیوان تۆ و ئەواندا، رۆشن رۆشن، کلاو رۆژنه ئاسا، که له به رۆی بۆ ته ته مه که و به چاکه ده بانینی. چاوت لیبه ماینیکی ره شبۆره یان په لی له ئاسمان ده کوتی... تیپێ سوار ته قله کوت واوه دین و زه وی له بن سمی و لاخیاندا ده له رزی. له پیتشپرکیدا هات و هه وه یانه... ئیستا روونتریش ده یانینی. وا عه گبیدیکی دیکه یان، به سواری ئەسپیکی حدوودی گوئی به له وه پیتش که وت. ئەسپیکی نیو چاوان مارۆی که لگه رده ی کلک گرتوه. سوار، سمیل ره شیکه ی به سامه. دوورینه که ت داده گری... وا سواری پیتشه نگ گه یشته ئاستان. ده ستی راستی بلن دکرد و تیپێ سواریش خاویان کرده وه. بۆ خووشی فه قیانه ی له باسکی به ست و بازیکه دایه به رده مت. لغاوی ئەسپه که ی داگرت و کردیبه مه چه کی... تۆش

لازۆ له به رده که دیتته خوار، هاوه له کانت هه لساونه ته وه. سه ریان له م سواره بۆشناخ و پۆشته و په رداخه دره نگ وه ختانه سپماوه. بپوا به چاوی خۆیان ده که ن و بپواش ناکه ن. سام، گومان و حه په سان، هه ژموونیان بۆ هینان. ئەسپ ده پرمیتن. سواره کان پیاده ده بن و ئیواره ش به په رۆشه وه به ره و روویان ده جوولین و یه کدی له هه میتز ده گرن. له دوا ی دواوه نۆزینی هه لده خاته وه. ژماره یه ک ئەسپی بی سواری قه ر، جعیتی، قوله و ره شبۆره ی زین له سه ر پشته ی لغا و له زار، رنه ک و قاشا و دراو ده پرمیتن و دۆله که یان پر ئاوه دانی کردووه.

(له چی رامای لازۆ?... سواریه، ره شبۆره م بۆ شه تاندووه... وریابه هه لت نه گری...)

سه ر به لغاوه وه ده نی)

(ئای دنیای بی به ینه ت!... خو خه ریک بوو نه تناسمه وه کاکه دلیر! بۆ کوئی وابه پرتا و؟)

جاریکی دی له گه ل دلیردا یه ک و دوو له هه میتز ده گرنه وه.

(که مه ری خوین سه ندنی خۆم به ستووه لازۆ. به شوین میرزادا ویتلم، تۆله ی خۆمی لی ده که مه وه!... با گله بی بی لیت. چاوت لیوه بوو، چون له دووره وه سینگی کردبوومه نیشانه و به ده نگ نه هاتی!... ناترسی رۆژی سینگی تۆش بکاته نیشانه؟! دوور نییه له م دۆخه نا له باره شدا به دووته وه نه بی!... خۆت ده زانی میرزا نیچیر نه نگیه لازۆ!)

(چند به که یفم له م رۆژگار سه ریه ته مه دا به یه ک ده گه ینه وه؟ گله ییه که ت له جی دایه. له و سات و شوینه دا هیچم له ده ست نه هات. خه جاله تم دلیر!... به لام هه رده م له بیی ئەوه دابووم تۆله ت بسینمه وه. نای نه یزانی، منیشیان له به رپرسیاریتی لایه ر. به ده رکردن ده ریان کردم و له بالیان دام. وه ک ده بیی ماوینه ته وه سه ر ئەم چه ند پی میمه. هیتشتا لیشم به بیانوو. تا ئیستاش بۆ شه ری خو به خو ملم نه داوه دلیر. نامه وی بیمه قوربانی،

به لآم شه هادهت بابج به خيتر بي!) * (وهختي قسه و باس نيبهه . تهمايهري
چيت لازؤ... دتي له گه لم؟ كومه كم ده كه ي؟... له سروشتي ميندايه نازاني
كه ي و له كوتدا، له بن پيتا ناله ده كا... نهو هه قى به سهر نهو وه نيبهه ، كه
تؤ له سهر هه قى، ده بي نهو چى وت جي به جي بي بكه ي . ميرزا نهوانه ي
لا په سه نده كه نامادهن ناسه واري نهولا بپر نه وه .

تؤش بو خو خو ري نه ريت نه دا وه . خاوه ني ناو و داويشى . كه واته ههر
پيتنه وه ده دا... له گه لم دتي؟)

(له گه ل تودا، نه گهر بو ري مه رگيش بي ديم . نه ي چؤن؟... هه موو
ناماده ين... وتتان چي كور گه ل!)

رووي پرست له دهسته كه ي خو ته لازؤ... ناسؤ ده لي:

(ناماده ين نيوه بو ري خي رمان ده بن!... ده چينه سهر ميرزا و ده لي ين:
قه بو قه بو، نه مه عرز و نه مه گه ز!)

دلير في كه يه ك لي ده دا . نه سپ و ماينه زينكراوه بي سواره كان دينه
به ره وه . ره شبؤره دپته پيشت و له حيله ده دا... تفه نك ده كه يته شان.
تفه نك ده كه نه شانيان... پي چي ده هاويته سهر ناوزه نكي... پي
چه پيان ده هاونه... ده ستي چه پ له قو يكي زين گير ده كه ي . ده ستي چه پ له
قو يكي زين گير ده كه ن... خو ت بو سهر پشتي ره شبؤره هه لده ده ي... خو يان
بو سهر پشتي نه سپان هه لده ده ن... لي ناگه نه سهر پشتيان... سهرت
هه لدي ني، هه لده سي ته وه و له هه قالا نت راده مي ني . نه و انيش به هه مان شي وه
وه ستاون و ههر هه مان هه لو يستي ان وه رگرتوه . پي يان ده لي ي:

هو و قوته يه ده بي ن؟... نه و ديوي نهو قوته يه ئيرانه... نه گه لي مان
نه قه ومي نهو نيو شه وه ده يگه ي ني!) ته مه كه ره وي وه ته وه . خو تان كو
ده كه نه وه .

به شو ين يه كدا ده جو لي ين، تاريخش به پير تانه وه دي و ده تان كاته نامي تر .

* مه به ست له (Landmine) ه، واته لوغم، له غم .

(۱۶)

لاقي هه لبري و به تاج و نه جمه ي سهرشاني نه فسه ري كي به رته لاشي
كو رراودا هه لمي رت . نهوا جه ما وه ريش، له پيشدا ژنان بو يان دا له هاره ي
چه پله...

شه قامي (سالم) * ي ته ري باراني هه زاران دي كو مه نت و راپورتي نه ي ني
و وي نه ي سهر كو مار پيو له كاوي بو ني توو تن گرتوو، ده بي ته فه رشي به ري بي
ري سو ار و ئو توم بي له خي ركان و شو ين پي و شو ين تايه ي له سه ر
ده نه خش ي ن... بي كا بي كي شيري به حه وت سهر نشينه وه، كنا چه يه كي زه رد
پوش له پيشه وه و دؤشكايه كي له پشته وه سو ار كرو وه . به خي راي
دي كو مه نت و وي نه ره نكا وره نك په رش و بلا وه كاني سه روك ده شي لي و
به ته ك تي كر اي ئو توم بي له كاندا ده دا... كو ر و كچاني شاري بو ني ته ما كو
گرتوو، ته ري ژيري ره شاي باراني ناسماني كي به دو كه لي چاله نه وته نا گر
تي به ري وه كان ته نراو، ليويان ليوان ليوي زه رده خه نه يه و ده پرسن:

(له كو ين ني وه؟... ده بوو زووتر بگه يشتنايه . دواي باران كه په نه ك!...
ته نيا نه مننه سووره كه ما وه . زينداني به كي زؤري تي دا يه و ژيانيان له
مه ترسي دا يه!)

به كو لانه كاندا دا ژوون . ره نك چون مس . شان به كو له پشت و تا قم
تفه نك .

زه مزه مي به قه د، پوشاك خاكي و كاسكي ت به سه ر، پوزوه وانه تان
هه لكيشا وه و له خه لكي شار ناچن... زيت و ناماده . بو يه سه رنجي
عه شاماتي له ده ورتان ئالا وه . له وي ش له نيو نه وه هه زاران خرؤشا وه ي وا
ئابلو و قه ي نه مننه سووره كه يان دا وه ديارن...

به رله وه ي بگه نه به ر نه مننه سووره كه ، نه م بي كا به شيري به ههر تي تر ده ي
ئا ژوا .

* سالم: شه قامي كي جوان و گرنگي نيو شاري سلي مان يبه .

دۆشكايه كى له پشته وه باركر دبوو. دوو پى ميم له پيشه وه و چوار له دواوه، له جى خويان هه لده به زينه وه. وهك قنجه سوار و مائى ژىريان محه ننهك بى، ته قله كوت به تهك كوئيسواردا بدهن، دهگه يشتنه لۆرى و قه ميره و پيكاب و جىستان ده هيشتن. كات رۆژ و فوول لايتستان هه لكر دووه. ريبوارى لارى ناورى شانازيتان لى ده ده نه وه. وهك شاره زاي بنگوست به بنگوستى رى بن، بى باك داژوون.

به ره وهى شارى ئاسمان به كه پرۆكهى ته نكه دوكه لئان ليوه ده كه وى، ئاپورايه كى رهنگى نيو كورته گياى ئه مبه راوبه رى رى، روانيتان كيش دهكا و خاوى ده كه نه وه.

پيكابى شيرى كه نار ده گرى. كتكالى به كه شم و نه شم، كالى، سهوزه له و رهش ئه سمه ر، نه يهك، نه سه د، به پرۆشاكى ميللى شوژه وه، له هه ردوو به رى شارتيكه وه چاو له رى دانيشتوون... ئيوه پيكابسوار، به ته واوى تفاقتانه وه پياده بدهن. ريبوارى رى دوورن و به نيوياندا ده گه رين و چاو ده گيرن كيژ له و كيژ و، قه يره كچ؛ مۆر، سپى پرته قالى و زهردى زيرين و زه يتوونى پۆش، سه ر و چه پك نيرگز له باوشياندا، زنجير له گه ردى دانيشتوون. زنجيره كان قوفل دراون.

كچ گه ل هه ندى كراوه و زيت. هه ندى شه رمن و چاو داخستوو. سه به سر كه يى و تارا، گه ردى و سينه رازاوهى ملوانكه و به رموور. به چه پكه نيرگزه تازه چنراوه كانيانه وه گولاو پرژينى رى ده كهن و چاوه چاوى ديدارى غه ريبه كانيانن. له هه زاره و خوتوورده ئه گه ر و نه گه رى وه سل و گه رانه وهى دواى سالانتيك قيراق و هاقيبوون دان. تۆش لازۆ گوئى ده گرى، بۆن ده كهى، چاو ده گيرى، به لكو ئه مه خوايه نه خشينيان له نيواندا بدۆزبته وه.

وشك وه ستاوى و تا چاو هه ته ركا ده روانى... كالىيه كى چاو ره شى دلگى بالا به رز، به تويى سه وزى ناودارى سه ر به تاراى سوور و گه ردى

به زنجيرى قه ف ئه ستوور به ديار كه وت. ئه م كالىيه، به كراسى سه وز و تاراى سوورى سه رى، دار هه نارتيكى گولگرتووه. پيشه وانه ي ئه وانى دى، ئه م به پيشه، به ده م سروده ي باى واده وه، كراس و تاراى سه رى شه پۆل ده دن. به پيشه ته و وه ستاوه و تا قوله پيشه نو قمى سهوزه گيايه و چه پكى نيرگى به ده سه ته وه يه. لى ده چيته پيش و كالى بۆت ده خنيتنه وه. (ئه و بى، ئه و نه بى؟!... وادياره له ئه نفال رزگاربان بووه. له وانه يه نه خشينيش له نيو ئه وانده بوو بى كه جه ماوه رى هه لچووى چه مچه مال رزگاربان كردن!) ده چيته پيشتر و دلت ده له رزى. كالى ئاره زووت ده كا و تيشكى سه رنجى ده دا له چاوت. له به ر پيشدا كليليك ده برسكيته وه. زه رده ده تگرى و زمانت به ستراوه. ئه فسوونى له ده ورى سه رت خه رمانه ي داوه. بى سرته، به ته واوى تفاهه كانه وه له به رده ميده دنوشتيتته وه. به ده ستى له رزبووه كه كليله كه هه لده گرى. قوفله كهى هه ردوو سه رى زنجيره كهى پيكه وه گرته داوه كه وتوته نيوان مه مكانى... دواى چه ند هه ولتيك كليل له كونى قوفله كه رۆده كهى و كچه ش جووله ناكا. چه ند كچيكي خۆش پيكه وتووى بۆن خۆشى ده م به خه نده يه خودايه؟!...

كليله كه باده دهى، قوفله كه ده چركى و كچه ش ون ده بى... ئه وه تا ده ستت به كليله كه وه جه مامه و باوه خوله ت پى كه وتوو. سه رت ده سوورى و چاوت له ره شه وه ده چى كچه ي سه وز پۆشى سه ر به تاراى سووريش غه يب بوو... ده وه ستى و ديقه تى ده ست و په نجه ي خۆت ده دهى. نه كليلت پيشه و نه هيج!

(ده وايه بزانيبا كه ئه مه ش ته ليسميته بو خۆى... نه خشين كوا كالىيه...؟! ئه و سهوزه يه. سهوزه بوو... باوه رم كزه نه خشين ببينه وه كه وته گيرى مه رگ! به چى مه علوم ئه تكيش نه كرابى؟!)

هه موو چاوده گيرن. بۆنى سالانتيك دووربى. ئه گه ر و نه گه رى پى كشادبوونه وه، بىرچوونه وهى سۆزى دهنگ و شيوه و په نگ و روخسارى

دوای تهمه نیک، ره شمالي نه دیته ی به سهر ئه م کچگه له کهم دووانه دا هه لداوه. ههر کهسه و به تهمای دۆزینه وهی ونبووی خۆبه تی...

تۆش ئاسۆ وینه ی مالّ دزراو چاو ورد ده که یته وه... کالییه کی ئاودامان به مبه، رهش ئه سمه ریکی سه وز پۆش. سه وه له به کی شبن پۆش. پیتی رۆیشتنت نامینتی و چوون سنگ ده چه قی... زه ردی زیرین پۆش به شه رمه وه چاوی داخستوه. له نیو کورته گیاکه دا بئ سرته دهسته و ئه ژنۆ دانیشتوه و له پیش خۆی راده میتنی، پیتخاوس، پیتلاوه سپیبه پاژنه به رزه کانی وان له پالیدا. چه پکیک نیرگزی چاو زیرین له نامیزدا. که وای پوله که ی زه رد. کراسی زه ردی کالی به تهنکه پشتوینی رهش له که مه ردا چه سپ. سه پۆشی زیرین، له زیریدا مه لۆی قزی رهشی به بریقه ی شان کراو. جووتی گواره ی زیری به چریسکه و به له ره و، گه ردنی به پرسته گو ی زیری... ته نکه ئارایشتیکی به حالّ به روویه وه دیاره. زنجیریکی قه ف ئه ستووریش له گه ردنی ئالاوه و بۆ نیو سه وزه گیاکه درێژبۆته وه، به قوفلیکی ئه ستوور هه ردو و سه ری پیکه وه به ستراوه. دوای دلّه کوتی و واق مان، ده نوشتییه ته وه. به سلّه وه ده ست ده به ی پیتی کیژی تاین به ئاسته می به رزه که یه وه. کلیله که ی له ژیر ده ردینی. زه ربی زه رد پۆش بۆ زاوای به زاخ و زات زه رده یه ده زیتته زاری و ئۆخرنی بۆ دی. فززه ناکا و چاویش هه لئاپری. کلیل به کونی قوفله که دا ده که ی و چرک ده یکه یته وه. سووکی بئ ئه وه ی بزرنگیته وه زنجیری گه ردنی ده ترازینی و تووری هه لده ده ی. ئه مجا به ده ستی خۆت پیتلاوه سپیه کانی ده که یه پئ و سه راپایی پیایدا هه لده روانی. نه په یقی، نه سلاوی...

ساکاو، نازانی بلتی چی. سوژیکی په نگ خواردووی عه زه ته له نیوان دابه.

سه رسام و سه رمهس، سهیری یه ک ده کهن و تاسه و سه ودا سه ربی سیاسا لانیکی دووری، سه ره سووره ی پئ خستوون و زمانی به ستوون. په نجه له په نجه ی به ئه نگوستیله ی زیری ده نیی و چه پکه نیرگزه که ی ده که ی

به بۆوه و ده لیتی:

(له دلّم چه قی بوو له م ریگه یه دا پیک ده گه یه وه خانزاد!)

(منیش زانیم به م ریگه یه دا دیتته وه ئاسۆ!)

ده یگریتته باوهش و تا پیشی پیکابه شیریه که داینانی. ره وه ندی کۆچه لکۆچن جی به خۆ ناگرن و لی سوار ده بنه وه... ئه میستا تو پیکابه ته یاره که داژووی. خانزاد له پالتایه و ئه وانی دی له دواوه ن...

نهۆ، پیکابیکی شیریی، پئ میمی ده یهاژۆی، زه ربیه کی سه ر به تارای زه ردی زیرینی له گه له، دۆشکایه ک و دهسته یه ک پئ میم... بئ سلّ باژوو، فریشته له خیران پیش جلّه وتان بئ... له چوار ده وری ئه منه سووره که، ئاگبارانی قازۆی پرنۆ، ترمه ترم و قرمه قرم و قزینی گولله ی سه رکردوه... ئه و دوو میرد مندالی پانزه شانزه سالی، به زه بری جامانه ی قوتیان به پیاو خۆیان به و جه ماوه ره خرۆشاوه و به پاشماوه ی قه تیسماوی نیو ئه م ده زگایه ده ناسین. ئه فسه ریکیان گرتوه، خوین به لاملیدا ری ده کا. لییان ده لالیته وه و ئه مانیش لیتی تی ناگه ن.

دووانه کهش، که له گه ته که یان کلاشینکۆف و ئه و دی خه نجه ری پیتییه. چه کدار و بئ چه کی خرۆشاو ئاپۆره یان لی داون. شاکه شاکه ئه فسه ری دیلی چاوسست بۆ میرد منداله کان جی مقۆمقۆیانه و قرمه قرمیش روو له زیادبوونه. که له گه ته چاوشینه که یان، له ئه فه ندیبه کی خاوین ده پرسئ:

(ئه وه باسی چی ده کا، ئیمه لیتی تی ناگه ین؟)

ئه فه ندی بۆیان ده کاته کوردی:

(دهستم دامیتتان مه مکۆژن زانیاری گرنگم له لایه!)

خه نجه ره به دهسته که یان ده لئ:

(دهیه وی به بیانوی زانیاری بمان فریوتنی... چوار برا و دوو خوشک و

دایک و باوکم ئه نفالن. ئا ئیستا له هه ند و مه ندی دایکی ده به م!!)

نووکە خەنجەرێ دەکووتیتە کورتە کە لە کەمی ئەفسەر و، ئاماژەی بۆ دەکا
پیشی کەوێ... کە لە گەتە کە بیان دەلێ:

(دوو برا و سێ ئامۆزا و خالۆزایەکم شەهیدن. ئەم سەگبابە تا نیو
ساعات لە مەو بەر کوردی کوشتوو. دەست بە پەرە کەمی هەورەو بەگری
دەیکوژم!)

لە ئەمنە سوورە کە شریخەمی گوللە بەردەوامە. جووتە کور، ئەفسەر دەدەنە
بەر... خرۆشاوان سامیان لێ نیشستوو و بە پێزەو رێیان بۆ چۆڵ دەکەن.
ئەمانیش هەستی سەرورەبی لە ناخیاندا چە کەرە دەکا... قزەمی گوللە و
قرمەقرمی جوژەها چەک دێ. گوللە هاوێنێ لە ئەمنە کەو و هاو پێژا و، لە
نیوان خرۆشاواندا دەتەقیتەو. دەکەوێتە مال و سەربان و کۆڵانە کەنەو.
تەپو دووی دووکەل و بۆنی بارووت دێ... کوپێژگەکان، ئەفسەری جلک
بەنەخشەمی نیشتمانی عەرەب رازاوەی، سەر بە کاسکیتی کەرەس نیشان
دەدەنە پیش. ئەویش نا ئومید و لارە مل، کاونا کاوێ لایان لێ دەکا تەو.
دەپەوێ لە ئامیزان بەگری و دەستەو دامێنیان بێ، ماچیان بکا. لێ ئەمان
بەقۆنداخە تەنگ و نووکە خەنجەر لە ئاپۆرەمی و رووژاوەکانی
دوور دەخەنەو. شاکە شاک دادی نادا، ئەمنی بە دەماکەو تووی قوون لە
رەشەبا کردو دێتە رێیان. ئەمنی لە سەر پشت کەو تووی لە حەوت سالان
راستەو بووی لینگ لێ راکیشاوە بێن. دەمامکی گازی لێرە و لەوێ
کەو توو، زێپێش و ئوتومبیلی لە چەقی شەقامدا سووتا و دەبێن هێشتا
دووکەلێ قیریانیان لێ بلند دەبێ. گبیز و هوری گوللە بە بان سەرەو. گرمەمی
راکیت لە ئەمنە کەو و بۆ ئەمنە کە. خۆ دانە پەنا و سەرە تانکیتی
خرۆشاوان. کەوتن و پە لە قاژەمی زامدار و روانین لە پشتی قەرەو لێو...
ئەمان لە جەنگەمی ئاپۆرە کە دەردەچن. دەگەنە پال دیواری قوتابخانەمی
نزیک ئەمنە سوورە کە. لەویش لاشەمی سێ چوار رەشتالە بە سەر بە کدا
ترشاوان. ئەفسەری دیلی تۆقیو و چاو سست، خۆی لەم دیمەنەدا
دەبێنیتەو. بەر لە ناوی خودا و پێغەمبەر، هەیتا هەیتا بە سەرانێ کورد

سوێندیان دەدا بێبەخشن. وە لێ دەخالت و پارانەو، مێشە و بەلای
گوێبیاندا دەگیزیتێ.

خەنجەر بە دەستە کە بیان یەک بە خۆی هەل دەبەزیتەو، لە قەبەک لە
گازەرای پشتی دەدا. ئەفسەر دەکەوێ. دەست دادەدا و دەپەوێ
هەلسیتەو. کە لە گەتە کە بیان گوللە بەک بە سینگییەو دەنێ. ئەفسەر
دەکەوێ. تەکان دەدا و ناتوانی راست بێتەو... گوللە بەک، دووان و سیانی
دی بە سینگییەو دەنێ. ئەفسەر لە سەر پشت کەو توو و گوللەکان سیخی
سوورەو کراون و بە سینگییدا رۆدەچن. خۆین لە زامە کەنەو سەر دەکا و لە
شوین خۆی هەل دەبێتەو...
پیکابێکی شیرینی بە حەوت سەر نشینەو، وەک بۆشایی گەرم کردن
هاتی لێ گۆرەپانی پیش ئەمنە سوورە کەدا دەووستی و تەقەش گەرمە.
زەربییەکی بۆنخۆش بە پۆشاکێ زێرینەو پیا دەدەبێ. خرۆشاوان نیگیان بەم
پیکابە تەیارەو دەرچێ. پێ مێم دابەش دەبن. لازۆ لاقی بلاو کردوونە تەو
و لە پشتی دۆشاکەو وەستاو و تەقە دەکا. پاشماوەمی پەنجەرەکانی
ئەمنە کە هارە دەکەن. نەا گرمە گرمی دۆشاکا بە سەر هەموو دەنگەکاندا زالە.
تۆ لازۆ کل و کۆت زۆرن.

تەقە دەکەیت و دیمەنە کانت دینەو یاد (نەخشین شووشە یەک عەتری سەر
ئاو لایبوو، بالی گرت...) لە سەربانەکانی دەور بەری ئەمنە سوورە کەو
حەشامات بەم هاوکارییە نوێیە کە لێ بیان گەرم دەبێ. هەل دەسنەو. بە پێو
شەردە کەن.

(ئەگەر زیندوو بێ خۆی دەگەتێتە شار... لە ژیا نیشدا بێ ئیستا گولێکی
گەچلاو...) تاکە تاکەمی ئەمن و بەرپرسگەلی خۆ گورگە کردو، لە دەرگای
پشتەو سەر دەردە کەن بەلام هەر دەگەنە بەر دەروازە کە لە هەموو لایە کەو
دایان دەگرنەو. (وەک هانەسە خۆشەکانی ژیا ن ئیوارە مەستی بەک بوو
نەخشین...) دەکەون و لەوانەمی ژوورەو هەش وایە دەرباز بوون. بۆیە پەلە

قازەى سەردەرکردن بەردەوامە (نیرگز و گولالە، بەو تەمەنە کورتەى خۆیانەوہ بیرناچنەوہ. ھەر دەبى بەھاران چاوەروانیان بین بگەپینەوہ... نەخشینییش وەھایە...) شیرازەى نیوئەو ئاپارتمانە سەختەى بۆتە دواینگەیان و تا پیتى شیرازەى ئاسایشى شارى راگرتبوو تیک دەچى... (ھیتلانە ویرانم مەكە نەخشین. چون چیا، لە دووررا شین و لە نزیکەوہ ھەزار رەنگە...) پيس نەفەر، ئەفسەر و گەورە کاربەدەستانى شار، لە دەم دەرگای پشتمەوہ، بەسەر بە کدا ترشاو.

یاد، ئار بى جى لە شانە. دەرگایەكى لاوەکىی کردۆتە ئامانج. ئاسۆ و ئازاد و بەھزاد دەپارێزن... پریشكى گوللە بلاو دەبنەوہ. راکیت دەفرى و کیلوانى دەرگا دەترانینى. لە دووررا خانزاد ھەلەلە لى دەدا. دۆشکاکەش لیکدا لیکدا مەتەرزى بەلەخانەکانى ئەمنەكە دەکوئى... (جوان چون ئاگرى لە دۆلێكى بەفرگرتوودا ھەلایسایى...) راکیتەکان دەیان کونى رەشیان کردۆتە قوللە و دیوارەکانى. ھەزاران جى گوللە چون ئەستیرەى بەجرىوہ، بەلەبغى سوورى دیوارەکانیوہ دیارن... (حەزم لیبە بىمە ئەو دەوہنەى شۆرشقان خۆى تیدا دەشارى...) دۆشکە دەوہستى، لازۆ بەلەز بەپیکابەكەوہ دوور دەكەوئیتەوہ. شریتى نوئى لى دەبەستى (دەبوايە سەعاتى لەمەوبەر، لەو دووربانەى ئەوبەر لەگەل دەستە خوشکەکانم یەکمان بگرتایە!).

- ئەى بۆ باست نەکرد؟ - ھا... تۆ لەبیرت بردمەوہ!... (پۆلى ئافرەت، سنەبى و مەھابادى بەپۆشاکى پیاوانەوہ، تەفەنگ بەدەست، لە سیلەى کۆلانەکانەوہ سەردەردین و دینە بەرەوہ... ئەوہتان لە دواى ئاسۆ و ھەقالانیهوہ...)

(تى ناگەم، داخۆ شۆرش قوتابخانەى تاییەتى بۆ کچانى وەك من ھەيە؟...)

سەگە تیسکەنە خریپنەکانیش: بۆرە، شیرە، بازە و گورزە دینە پششەوہ.

خۆیان بەنیو لاقى شۆرشانەکاندا دەكەن. لمۆز لە قەد و بالای یاد، ئازاد

و ھەقالانیان، لە قەد و بالای کچۆلە سنەبى و مەھابادیبەکان دەسوون و لە دووربان دەگەپین. دەفرۆسکیتن و دەگاسکیتن. کلکیان بادەدەن. ئەوا سى کسۆكى نەجیب ھەلیان کردە پشتى پیکابەكە. بۆن بەکالەکانى لازۆوہ دەكەن. لمۆز بۆ قەد و بالای ھەلەدەپرن. لازۆ دەست بەسەر باندا دینى و فرمانیان پى دەدا.

ئەوانیش پیکرا باز دەدەن. ھەلەدەسنەوہ سەریا و لاسایی ورج دەكەنەوہ. دەستیان شۆر و لەسەر لاقان دەپۆن. بەنەرمە عەو عەو ویکى خۆش دەحەپن...

(نا گیانەكەم، مەبەستم ئەوہیە، ئەو دەمەى بەسەرکەوتووی گەراپنەوہ شار، ئەوا تۆ ئازادى ئەگەر بتەوئى بخوئینى! حالى بووى؟!...) ئا ئەوہش بۆرەى خاوەن كەسیتی و ریزە، تیسکن و گوئى شۆر. ئەوا لاقى ھەلبىرى و بەتاج و نەجمەى سەرشانى ئەفسەریكى بەرتەلاشى کوژاودا ھەلمیزت... ئەوا جەماوەریش، لە پششدا ژنان بۆیان دا لە ھارەى چەپلە... نەختى لەولاتر، لاقى تیسکنى ھەلبىرى و ھەلمیزتە نیو کلاو خوددەبەكى بەجیماو... ئەم کلاو خوددەبەى دوئینى لەسەرى سەروہ بوو، ھەنووکە بۆتە تەوالیتی بۆرەگیان. دوکەل بەرى ئاسمانى بان ئەم دەزگایەى گرتوہ و خەلک پەپایەى تەقەى لى دەكەن. لازۆ بەخیراییەكى زۆر پیکابەكە داژوئى و دیتەوہ گۆرەپانى پشش ئەمنەكە. بەرامبەریان لى دەگرتەوہ، (کچیک بەسواری ئا ئەو ھیستەرە، ماست و کولیرەى ھیناوە. ھەر خۆشیتى لە پەستا چایی دەم دەکا...) دەرپەرىنى باوشەگرى پرتەقالى لەلوولەكەپەوہ پسانەوہى نیبە. لە تەك ھەزارانى دیکە. بەچەك و بى چەك ھەلپەیانە زووتر بگەنە نیو ئەمنەكە و زیندانىبەکان رزگارکەن... (گوئیم لیبە دپوانە ھۆمەر و فەقى كەرىم دەمەقالیانە. ھەریكە و دەپەوئى خۆى بانگ بدا...) مەخلووق سەر بۆ ئاسمان ھەلەدەپرن.

ئەو ئابلووقە دراوانە وەك زەمینیان لى ھاتۆتەوہ یەك، ئاسمانیان بەروودا ئاوەلايە. بەتەمای كۆمەكن. ئەوہتا پۆلى كۆپتەر دەكۆشن بگەنە ئاسمانى شار. یەكى ھیندەى باشوویەکیان دیارە. ئەوہتا وا بەرەو پرووى

رێژنه ئاگری زه‌مین ده‌بنه‌وه. پرکیشی ناکه‌ن بێته‌ سه‌ر شار... (ده‌چومه مه‌جلیسی سلیمان به‌گی شاقولی به‌گان، لیم راده‌خستن هه‌ندی‌ک ته‌که‌نم و سه‌جاده و قالیچه‌ی خوراسانه‌...) له‌م ده‌مه‌دا هه‌زاران روخسار به‌بسکه‌ی سمیل و زه‌رده‌ی لیوه‌وه ده‌روانه‌ تانکیکی گه‌وره و گران. لوه‌لی تۆپه‌که‌ی رووی له‌پیش خۆیه‌تی. پۆلیتیک زارۆی ها به‌بانه‌وه. تانک ده‌هاریتی و ده‌گرمیتی. له‌ ئاپۆره‌ی وروژاوی سه‌ریان و بن بان گرتوو نزی‌ک ده‌بیتته‌وه. تانک جاده و جاده‌ی. مندالان له‌ سه‌ری هه‌لده‌به‌زنه‌وه. ده‌نگ زینتیکیان رووی سوور هه‌لگه‌راوه، ده‌ماره‌کانی ملی هه‌لساون. هه‌یتا هه‌یتا به‌سه‌ی ده‌نگان گاز ده‌کا: (به‌راتان، به‌رده‌رکی سه‌را به‌دیناریک!) پیریکی ده‌ست به‌گۆچان پیشیان لی ده‌گری: (به‌بابه‌وه له‌ ده‌ورتان گه‌ریم وانا‌بێ!... دابه‌زن خۆ به‌هه‌رمالیکدا بکه‌ن ویرانی ده‌که‌ن و دووربا خۆشان تیا‌ده‌چن!) له‌ دلێشه‌وه ده‌لی: (وه‌للا‌هی له‌و رۆژه‌م پێ خۆشته‌ر دایکی جوانه‌مه‌رگم تیا گوتزایه‌وه. ئەم قه‌لا تاسینه، دوینی به‌رده‌رکی سه‌رای لی گرتبووین. دۆشاکه‌ی رووی له‌ شه‌قامی کاوه و تۆپه‌که‌ی له‌ مه‌وله‌وی بوو...) ئاسۆ پیله‌قه له‌ ده‌رگای گۆزین ده‌دا. ده‌رگا ده‌کریتته‌وه.

به‌شوتیندا هه‌ردی، یاد، ئازاد، کچۆله‌ سنه‌یی و مه‌هابادی هرووژم ده‌به‌نه حه‌وشه‌ی ئەمنه‌ سووره‌که‌وه... (ئه‌ری جاش ده‌فری؟...) به‌دوای ئەمانیشدا به‌هزاد و چره‌ به‌ندانی مه‌ردم ده‌رژینه ئەمنه‌که‌وه. بوو به‌رۆژی حه‌شر... (پریمس داخیل به‌رمیل... عا‌طی باطی لفته‌... طریمش و بریمش و غریمش...) لازۆ بێ وه‌ستان ته‌قه له‌ سه‌نگه‌ره به‌رزه‌کان ده‌کا.

(ژن و کچی سه‌رخیل و پیاو ماقوول، یان هی عوساتم گه‌ره‌که‌ عه‌ریف شه‌مخی...)

- سه‌یبیدی، موتورفه‌یه‌کم بۆ دۆزیوتته‌وه، مانگه و ده‌ده‌وشی، ده‌کری ئەمه‌رۆی پێ بگوزه‌رتینی، عه‌یبی ئەوه‌یه‌ چلکه‌... عه‌فارین عه‌ریف شه‌مخی ئەم کچه‌ کورده‌ خه‌مه‌ره‌وینانه‌ نه‌بن، رۆژگاری ئەم بیابانه‌ به‌چی دوا‌یی دی؟...)

ناخلاف نارنجوکی له‌ نزی‌ک ئاسۆوه ناله‌ ده‌کا. ئاسۆ ره‌هیل ده‌بی و چه‌که‌که‌ی له‌ ده‌ست ده‌په‌ری. ژماره‌یه‌کی‌ش له‌ خوینی خویاندا ده‌گه‌وزین. ئاسۆ چه‌ند هه‌ول ده‌دا ناتوانی هه‌لسیتته‌وه. ده‌کۆشی له‌سه‌رسک بۆ چه‌که‌که‌ی بخشی و ناتوانی... خانزاد له‌ زیرژن ده‌دا و ده‌گاته سه‌ری و چه‌که‌که‌ی ده‌کاته شانی خۆی. گه‌رمه‌برین له‌گه‌ل هه‌ردیدا ده‌یخه‌نه بان به‌تانییه‌ک و سه‌ر و چمکیکی ده‌گرن. دووانی دی دینه‌ فریایان و به‌په‌له ده‌یفرین. گۆره‌پانی ئەمنه‌ سووره‌که‌ پرخه‌لکی خروشاوه و به‌به‌شه‌کانیدا بلاو ده‌بنه‌وه... (که‌مه‌ری خوین سه‌ندنی خۆم به‌ستوه‌وه لازۆ. به‌شوین میرزادا ویلم. تۆله‌ی خۆمی لی ده‌که‌مه‌وه. میرزا له‌ سروشتی مین دایه، نازانی که‌ی و له‌ کویدا له‌بن پیتا ناله‌ ده‌کا... ناترسی له‌وه‌ی رۆژتیک سینگی تۆش بکاته نیشانه‌؟...)

دوورنییه له‌م دۆخه ناله‌باره‌شدا به‌دووته‌وه نه‌بێ!... خۆت ده‌زانی میرزا نیچیر ئەنگیوه لازۆ!... خوتووره‌یه‌ک له‌ دلته‌ ده‌گه‌ری و ته‌قه ده‌ست پێ ده‌که‌یتته‌وه لازۆ. لی له‌ به‌رامبه‌ره‌وه به‌رگری نه‌ماوه. ئازاد بانگت لی ده‌کا ته‌قه به‌وستینی. له‌ شوینی به‌رزه‌کانی ئەمنه‌که‌وه کلپه و گره‌گرفی گری به‌دوکه‌ل، له‌ په‌نجه‌ره بێ شووشه‌کانه‌وه زمان ده‌کیشی. له‌ پشتی پیکابه‌که داده‌به‌زی. ترانسسیستۆره‌که‌ت ده‌که‌یتته‌وه (مژده‌ مژده‌... راپه‌رین گه‌یشته‌ شاره‌که‌ی شیخی نه‌مر!...) به‌ده‌نگی ئەم بێژه‌رانه‌ قارس ده‌بی: (ده‌ چه‌لته چه‌لت. دیسان قیژه‌ قیژی بێژه‌ره زۆر ویژه‌ فشه‌که‌ره‌کانه‌!... تازه‌ ده‌لی راپه‌رین گه‌یشتنه‌ شار!) له‌ ده‌می بێژه‌ره‌ ده‌ده‌یت و رادیۆکه‌ت داده‌خه‌ی. له‌ پالتا تازییه‌کی نه‌جیبی سووریاو زمانی ده‌رکیشاوه. به‌ده‌م نووسکه‌ نووسکه‌وه هه‌لساوه‌ته سه‌ر ده‌ستان و خۆی ده‌نویتی. سه‌رنجیکی گشتییی ئەمنه‌ سووره‌که‌ ده‌ده‌ی. ئەمجا له‌ ژیلدا سه‌رنجی پێدا سه‌رده‌خه‌ی و به‌رز ده‌روانی. له‌به‌ر خۆته‌وه ده‌لی: (ده‌بوو نیستا، ئا له‌و به‌رزاییه‌دا تالای خۆمان بشه‌کایه‌ته‌وه.) باده‌ده‌یتته‌وه- زانای برات و دایه و بابت ده‌بینی، باوه‌شیان بۆ کردووبته‌وه و به‌ره‌و پروت دین. یه‌کدی له‌ نامیز ده‌گرن.

لهسه شانی باوختهوه یاد، نازاد و بهزاد دهبینی شله ژاو دیارن و بهله ز دین. بهزاد به دلئی پروهه دهلئی: (ناسۆ بهرکه وتوووه و بهروه خسته خانه یان بردوووه!)

برا و دایه و باب له وییدا جی دئیلی. سواری پیکابه که دهبنه وه. به خیرایی دوور ده که ونه وه. له پشتتانه وه ئەمنه سووره که یه. له سه رتیرا دوو که لئی لئی بلند ده بی.

له ژیره وهش، به شوپن یه کدا زیندانیی لئی دینه دهر، ریش هاتوو. چلکن. زگ قویاو و زهرده ل.

(۱۷)

وای لهم شهوه زهنگه ی تیی که وتووم. کوره کهم نه وه تا له پیتشمه وه و گومان له هه بوونی ده کهم!

(خه بهری بکه مه وه؟)

ئیی دایکی لازۆ، تو له و بروایه دای هه بی و نه بی هه والئیکی گرنه و په له ی پیتی، پتوهندیی به لازۆ وه هه یه... نیگایه کی په له ده گریته سه عاتی قه د دیواره که... شه و له وه دایه دوولایی بی.

(جا دلئی لازۆ له ماله؟)

(به لئی دلئیام. ناگادار بووم هاته وه و چوو نووست. له ژوو ره که ی خۆیه تی... ناوی خۆت پی نه وتم؟)

(پیتویست ناکا. براده ری لازۆم... یه کی کم له هه فالانی شاخی - گرنه نه وه یه له ژوو ره که ی خۆیدایی!)

(ئاخر سه به ی بلیم کی ته له فوونی کرد؟... تو کامیانی؟)

(پیتویست ناکا دایکی لازۆ. سه به ی خۆمان یه کدی ده بینن...)

(هه لاو... هه لاو...)

(به م نیوه شه وه هه یچ قه وما وه؟!)

باوکی لازۆش به دهم ئەم ته له فوونه ناوه خته وه، له ژوو ره که ی هاتۆته دهر و چاوه پروانی وه لامه. به چاوی نیوه کراوه وه، خه والوو سه رنجی ژنه که ی ده دا.

(هه یچ نه قه وما وه پیا وه که... براده رتیکی لازۆ بوو!)

(ده زانم براده ری لازۆ بوو. به لام دووریا زهنگی نیوه شه وه بۆ لئی قه ومان و هه والئی ناخۆش لئی ده درئ!... کام براده ریانی بوو؟)

(جا چوو زانم. ئەو ناوی خۆی نه وت و منیش ده نگیم نه ناسی. نه وه نده

ههيه وتى برادهرى شاخى لازۆم!

(بۆ ناوى خۆى نهوت؟... تو بلّى چى نيازىكى له نه دركاندى ناوى
خۆيدا هه بووى؟!)

(نازانم... ئەو هه والى لازۆى پرسى و منيش وتم له ژووره كه خۆى
نووستوه..)

(داواى نه كرد خه بهرى كه پته وه؟)

(نه، داواى نه كرد. به لّام كاتى لّيم دووباره كرده وه ناوى خۆى بلّى،
خه ته كهى داخست!)

(كه واته شتىكى ئەوتۆ له ئارادانىيه. دوورنىيه خه يالّيش نه بووى!)

(له وانە شەسه قسەى تۆبى. دهنه بۆچى بى خواحافىزى خه ته كهى داخست و
ناوى خۆشى بى نه وتم؟!)

(خۆ نمره كهى لى تىك نه چوو بوو؟)

(نانا، كه وتم مالى لازۆيه، يه كسه ر به هه وال پرسىنى لازۆ دهستى
پىكرد. به لّام وهك باوه، نابى ئەوهى زهنگ لى دده ناوى خۆى بلّى؟... ده
ئەو نه بوو!)

(ئەو گلۆپه بكوژبته وه، بابچى بنووين!)

(ئەوه چۆنه تا ئەم هه لانه كارها ههيه؟)

(بىرت چوو، نۆرهى گه ره كى خۆمانه؟!)

دواى كه مى بى دهنكى و به دهم چوونه نىبو جپوه همه لا و ده پرسى:

(باشه تويا، بۆچى لازۆ خۆى وه لامى نه دايه وه؟)

(جا خوا ئاگادارى بى، هه ر كه به نىبازى نوستن چووه ژووره كهى، ئىدى
هه قى به سه ر ته له فوونه وه نامىنى. ناهه قىشى ناگرم. ئەو له ويوه، له كوى
گوى له زهنگى ته له فوون ده بى؟... له وانە شە ئىستا له شىرىن خه ودا بى!)

(راينه كيشا!... هه ر خه تىكى بۆ ژووره كهى خۆى رانه كيشا!)

تۆش همه لاو، ئەمه له ژىر به تانىيه ئەستووره كه وه ده لىت و له
ژووره كه دا بى دهنكى بالده كىشى... په رده يه كى زستانه په نجه ره
ژووره كه تانى دا پۆشيوه، به لّام له دهره وه تروسكهى رووناكى هه ست بى
ده كرى. فرك و هورى ئوتومبيله تىرژۆكان بى دهنكى شە قامه كه يان
به ژىره وه كردوه.

(نازانم بۆچى ئەمشه و خه وناچپته چاوم... ئەوه نووستى همه لاو؟!)

له نىبو جپدا گىنگلّ ددهى: (بۆ هه فته يهك ده چى، نه زانا خۆى، نه
شىلان-ى ژنى سه ريان نه داوه. بىرى هاڤى و هيلين ده كه م. باشه وا خۆى
سه رنادا، ئەى بوو كه كه م بۆ. ده لىتى له شارىكى كه ن. زانا بى قه زابى
دىباى به گران به كوژدا داوه. وه ده زانى دووربا له برس ده مرى. به هه ر
چوارلا دا هه لپه به تى. خۆ سه وزه و ميو به رده وام بازاى هه يه...)

زهنگى ته له فوون شرىتى زىنده خه وه كه ت له ويدا ده پىتى. دووم زهنگ
به تانىيه كه لاده بهى همه لاو وىش تلىكى دا، وه رگه رايه سه ر ته نىشت و له
جپدا مايه وه. تۆش تويا، ده ست داده دهى، دواى زنجيره يهك ته قه و ره قه له
ئىسكه كانه وه، راست ده بىته وه. ده سكى ساردى دهرگاي ژووره كه
له سه ر خۆ داده گرى تاكو همه لاو به ئاگا نه هىنى، موچر كىكى سارد په خشى
جه سته ت ده بى. لى ده ستوورى جارن جيره جيره ناسازه كهى لى بلند
ده بى. نىوه كراوه، دهرگا به شوپن خۆتا جى دىلى. زهنگىش ئىكته ق له
هۆله كه دا دهرنگىته وه... ئەوا همه لاو وىش تلىكى دىكهى دا... تۆش تويا
ده ستى له رزبوت گه يانده سوپچه كه و هۆلت رووناك كردوه. داده نه وىته وه،
ده سكى ته له فوون هه لده گرى، له گه ل به رزكر دنه وه ويدا، نىوه شه وى ته واوت
له سه عاتى دىواره كه دا خوينده وه، چه خماخه چۆن بۆ چركه يهك زه مبن و
ئاسمان رۆشنا ده كا و دواى ئەو چركه يه هه موو چته كان ون ده بنه وه. تۆش
هه ر ئەوه ندهى مىله كانى سه عاته كه ت دى سه ريه ك كه و تىبون، ئىدى له
ئىستگهى سه ره كى شاره وه، كاره باتان لى كوژايه وه و مالّ دهره به ر بوون
به ژىر هه ره سى تارىك بيه وه.

(من تو بام، دایکی لازۆ.)

(زانات له گه له... دایه گیان به لکو له گه ل باوکما، تا مزگه وتی حاجی
حه سن بیتن!)

(بهم شه وه زهنگه چ خیره؟... ئه یه رۆ دهنگیشت باش نایه ت گویم،
دهنگت ده له رزی!)

(وه رن بۆ لای کاکه لازۆ!)

(کام لازۆ؟)

(کام لازۆ؟!... لازۆی بام... بۆچی چهند لازۆ هه یه؟!)

دهنگه که ئەم قسانه ی به گزژی و نیریۆزی تیکه ل که سه ره وه وت... تۆش
دایکی لازۆ به گومان و بیزاریی وه، هه ر به پرس وه لامی پرس ئه وسه ری
خه ته که ده ده یته وه:

(بهم نیوه شه وه دووریا له مزگه وتی حاجی حه سن چی ده کا؟!)

(هیچ ناکا!... هه یچی پتی نا کرۆ... ته رمه که ی لیره یه.!!)

دهنگیکی له رزۆک ئاوها وه لامی دایه وه. تۆش توبا له گه ل چوونه
پیشه وه ی گفتوگۆدا دهنگی لئ هه لده بری:

(چی چی؟!... ته رمه که ی له وئ... ته رمه که ی له وئ...)

له پر زمانت ده به سترئ. حه مه لاو که له پالتا وه ستاوه، گوپی له
هامشۆی هه ناسه ی سوارته. هه ناسه ی بچر بچر و خیرا. به حیره وه په ل
ده کو تی... ته له فوونه که ت له ده ست هه لده بچورقینئ و به تووره یی وه ده لئ:

(کوپری خۆم، بهم نیوه شه وه به ئیمه رامه بویره. به یه کییک رابویره
هاوته مه نی خۆت بی!)

(حه ددم نییه به دایک و باوکی خۆم رابویرم... من زانای کوپه
بچووکتانم... پشتم شکاوه!... کاکه لازۆ شه هید بووه!... ته رمه که ی وا له
مزگه وتی حاجی حه سن... وره بۆ ئیره. ته شریف بیتنه و بۆ دوا جار کوپه

گه وره که ت ببینه و مالتا وایی لئ بکه.!!)

(دهک ره بیی ده مت شکئ. کوپی من وا له ژووری خۆی نو ستووه!)

(ره بیی هه زار جار ده می شکئ و به ساقه ی سه عاتیکی لازۆ بی...!!)

له پر زمانت به ریوو. به رکه وه قسه کانی میرده که ی ده لئسته وه،
حه مه لاویش توند سه ماعه ی به ته له فوونه که دا کیشا. شه ققه یه کی قایی
لئوه هات و له ده می واتیاری ئه وسه ری خه تی دا. لئ سه ماعه که
یه که وراست نه چۆوه جیتی خۆی. دوا ی قه ده رتیک شه قه شه ق و ته قه و ره قه
ئه وجا قه پات بوو.

هه تا به ته و او ی قه پات بوو، واتیاری ئه وسه ر، به کلایه نه ده دوا. لئ ئیوه
هه یچی لئ حالئ نه بوون. تۆ توبا، به پشت به ستن به شاره زایی خۆت
ده جو لئیی.

په رده ی په نجه ره که کلاده خه ی و هه یج نابینی. شووشه ی په نجه ره که ش،
به شووشه یی خۆیه وه نابینی. چۆکت ده له رزی... هاوکات حه مه لاو جوولا و
کلاوه ی ئه ژنۆی به ر ته پله کییک که وت. ئازار هروورمی بۆ هینا. دانه وییه وه
تا ده ست به شوینی ئازاره که یدا بیتنئ و ده ستی به ر ژیر سیگار تیکی
شووشه ی ئه ستوور که وت و به ری دایه وه. په رداختیکیشی له بان میزه که ی
پیشی خست... ته ق و هوپ که شی هۆله که ی ناساز تر کرد. سه ری په نجه کانی
پیتی به ناوی رژاوی په رداخه که، که زه نگول زه نگول به لیواری میزه که دا
ده چۆرئ ته ربوون. چهند دلۆپیکیش به رپه ستی پیتی که وتن و موچورک و
ته زووی سه رما به بالایدا هه لکشا و له جه سته ی گه را. پاش ته قه و ره قه و
خره خر تیکی زۆر، ئه وه ی بۆی ده گه را دۆزییه وه.

(ئه وه خه ریکی چیت پیا وه که؟)

تۆش حه مه لاو گورزه تیشکی ده گریبه رو خساره نیگه رانه که ی توبا وه ک
بلیتی:

بۆ ئەم لایته ده گه رام... ئەمجا به ناشوکر بییه وه ده لئیی:

(بزانه چ شهوه زهنگی تی که وتووین؟... ئەمه شارە یان کوپره دیی سهردهمی عوسمانلی؟... شار یانی فووارە ی روشنایی و بورجی چراخان. شار دەبی شهو و رۆژی چونیک بی. یان ئەوەتا گهراوینه تهوه سهر مه لکه ندیبه که ی بهر له بابان...!!)

رۆشنایی له پرووی توپاوه سهرهوخوار دهجوولینی و بهبالایدا دیسته خوار.

توبا به دهستی راستی توند پهنجە شایه تومانی دهستی چهپی دهگوشی. وهک زامدار بی و بیهوی دهمی زامه که ی بگری تاکو خوینی له بهر نه روا. له کاتی که دا پهنجە هیچ به لایه کی لی نییه... نیستا روشناییه که له هۆله که تاندا دهگه ری.

توبا له نیازی دلت گه یشتوه:

(ئه وهتا له موویه ق. له سهر کاوتهره که!)

دوای که می، به فانوسیتیکه وه دهگه رتیبه وه هۆل و له سهر میتزه گه وره که دایده نیی (خۆ تازه بهم درهنگانی شهوه نیازی نووستنت نییه؟... ئەو هه روا پشوو خهویکی ماوه!)

توباش دهلی: (خهوی چی؟... خهوم لی زرا.!)

دوای پشوویهک دۆشدامان، دیکه تیکی ته له فوونه که ده دیت و ده لیتی:

(به دگومانم!)

(له چی ژنه که؟)

(له وهی ئەو دهنگه، دهنگی زانا بووبی... تیا ماوم!)

(تۆ خۆت ته له فوونه که ت هه لگرت!)

(ئه وهش بۆ خۆی به لایه که. بۆ ده بی دایک دهنگی رۆله ی خۆی نه ناسیته وه؟!... یان له وانیه عیلله تی پیری بی!)

(به دهنگی زانای تی نه گه یشتیم. زانا دهنگی گر و بهرزه، به راده یهک تۆ

هۆ له وپوه دانیشتی و له ته له فوونه که شهوه دووری، هیشتا هه ر گویت لیی ده بی، به لام ئەو زه لامه ی قسه ی ده کرد دهنگی ده له رزی... ئە ی تۆ چۆنی بۆ ده چی توبا؟) (باوه ریش ناکه م زانا بووبی حه مه لاو!)

(بلی به و راده یه شوولی لی هه لکی شایه به باوک و دایکی خۆی ته شقه له بکا و رابویری. به هه والی مه رگی تاقه برا که ی، دایک و باوکی خۆی سه غله ت کا؟! ئە مه ئە و په ری رۆ چوونه... هیشتا تۆز کالیک ره وش له م شار هدا ماوه. دوای ئە وهش...)

تۆش توبا نا هیلی ته واوی بکا:

(له زانا نا وه شیته وه، ده وه شیته وه؟)

حه مه لاو به په نجه کانی ده ستییه وه خجل ماوه، ده بانجوولینی، ده یانته قینی.

لاقه کانی ده جوولینی، له پر ده پرس:

(باشه تۆ دلنای لازۆ له ژووره که به تی؟!)

(ئا، ئاگادار بوم هاته وه و به کسه ر بۆ ژووره که ی سه رکه وت. ئەو کلیلی خۆی پییه. خۆت ده زانی پیویست ناکا له ده رگا بدا و ئیمه سه غله ت بکا... هه ندی ئیواران له ده ره وه شیوه ده کا. خوار دنی گه رم کرا وه ی نیوه رۆی پی خۆش نییه. ئە مشه و نه ختی دره نگ هاته وه. که ئەو هاته وه تۆ تازه کی چوو بوویته ژووی نووستن. خۆ تۆ بی قه زابی هه ر ئیواره ی لی هات وه نه وزه کوتیتته و ئەو خه وه ی لی نه که وت شار بارکا ئاگات لی نییه. به لام به لام من گویم له ترپه ی پیی بوو، کاتی به پلیکانه کاندا سه رکه وت.)

توبا به سپرینه وه ی ته رایی سه رمیتزه که وه خۆی خه ریک ده کا و حه مه لاویش ده لی:

(به یانی کاتی به رچایی لازۆم دیوه. به په له نان و ماسته که ی خوار د و لییدا رۆی)

(وابوو ته له فوونيان بۆ کرد!)

(کچی بوو ته له فوونی بۆ کرد؟)

توبا ده لئ:

(چووزانم، برادهری خۆی بوو، ئه وهنده دهزانم کاله تازه کانی له پئی هه لکیشا. خاکییه کانی پۆشی. ته و او خۆی به ست. ته نانه ت لایته چکۆله که و زه مزه مییه که شی برد.

کۆله پشتیش. ههر به و شتیه به ش ده مه و نیوه رۆ گه رایه وه. ئه گه ر بلئیی له و ساته وه ی له ما ل ده ر ده چی تا ده گه ر پته وه دل م له مستمایه. ناخرییه که ی رۆژیکیش دل م ده وه ستی... ئه وه تا دیسان ده مم وشک بووه. نا و ده می شم تا ل تا ل ده لئیی ژه هری ماره... له و چیا یه بوو گه لیک له ئیستا با شتر بووم... به ر ده و ام ده نوو کیان له سه رتیی، ده ترسی م له م شه ره گلا وه ی بگ لئین!)

(وایه، به ر ده ل به ر ده که ی ئه وسای ده ها چاکتر بوو!)

(بۆ سه باره ت به شه ری ناو خۆ قسه ی له گه لدا نا که ی حه مه لا و؟)

(چۆن نایکه م. ئه و رۆژه هه زار و یه ک که لیمه م له گه لدا کرد!)

(دهیوت چی؟)

(دهیوت ئه م شه ره به نار ه و ده زانم و به شداریی تیا نا که م، هه رچه نده ئه گه ر نه چم به تر سنۆکم له قه له م ده دن!)

توبا ده لئ:

(سویندی بۆ خوار دووم کاری وه ها نار ه و نا کا. به کور تییه که ی مه سه له که کور ده نامو سییه و هه ر به نا و له گه لیان دایه...!)

حهمه لا و ده لئ:

(ئا، کور ده نامو سییه... ئه م له چیا ش شه ری ناو خۆی نه کردووه. به لام تر ساوم ئه م کور ده نامو سییه ی شار، جه رگمان به ته ندووره و ده بدا...!)

(گویتی شه ی تان که ری. تو بزانه چ رۆژه ره شی تی که و تووین؟... ئه ویک

به در یژایی ئه و سالانه چیا ی به شداریی جه نگی ناو خۆی نه کرد بئ، که چی له شار وازی لئ نه هی تان و بیانه وئ تووشی که ن!!)

حهمه لا و ده لئ:

(ئه و رۆژه ی قسه م له گه لدا کرد به م شه ره ی ده و ت ده ر ده کور د... به لام ده شیوت بۆ ماوه یه. له با و با پیرا ئمانه وه بۆ مان ماوه ته وه. ده یگوت ئه م ده ر ده کور ده په تایه و ده ته نی ته وه!!)

توبا بی ری ده گه ر پته وه ئه و رۆژه ی دوو به دوو دانیش ت بوون. لئیی پر سی: (به چ خه می که وه گرفتاری کوری شیرینم؟!... قسه بکه، با که می خه مت پر ه پته وه قسه بکه، تا باری قورسی ئه و گیانه مان دو وه ت که می سووک بئ!)

(هه مو عاره ب بکوژم تو لئ نه خشین به ته نیا نا که مه وه، چ جای ئه نفال!...)

خۆم ده زانم نه خشین به چ ده ردی چووه. له وه یان گه ری... بۆ شه ری دنه م ده دن قاچی خۆیم تیا ده بر مه وه و چاوی خۆمی تیا کویر ده که م... ئه ی پاشان چۆن ری بکه م، چۆن پیتش خۆم بیینم؟!... ترسی وه ک دالی برسی چنگی له جه رگم گیره... زۆری له وانه ی له و چیا یه نه کوژان و به ژار نه خنکان، به م دواییه به ته رن کوژان.

ئا ئه وه ی له جه نگی ناو خۆدا بکوژری دوو شاخ له پشتی سه ری ده روی، به کی هینده ی به پروویه ک و له خه لکی ده شار نه وه... دایه به نگم، دایه گیت م، له مردن نا ترسی م، له نا و نا تو ره ده ترسی م. ئه وانه فری شته ده که نه شه ی تان چیکه نه ده من و گو تزان له ده میان ده باری.

من وا خه ریکه ده به دووان. زنووقم له وه چووه به راستی بیمه دووان. به که میان هه لوه دای ئه و چیا و هه ر ده یه و ئازیزی ئه و خه لکه یه... ئه وی دیکه یان بۆ دارستان ته ور و بۆ کانی ژه هر و... ده ترسی م شاخ م لئ بروی دایه...)

(مهچؤ كورپم مهچؤ. دلئی دوژمن شاد و هی من به ته نووره وه مه دهه. نهو مالئی له بنه بانه وه ناگری تی بهرده دهی ئاشیانه که هی خوته، که هزاران ساله له گوتسوانه وه ناگری دهدهن... با کهم خوژمان شهریکی دوژمنان بین. مهچؤ با گلاو نه بی، دهنا به هه موو گله سووره ی کوردستان گلاویت ده رناچی کورپم... مهچؤ با نه خشینه کان له گورد، نه گهر گورپان هه بی، رانه چله کن... برؤ کوچ بکه و سل مه به. پیغه مبه ر و پیاو چاکان په نایان بو کوچ بردوو و پاشان گه راونه ته وه.

هه موو کاره گه وره کان دوا ی کوچ نه نجام دراو. برؤ کورپم برؤ...

حه مه لاهو دلپهرته و پشوو کورت. به هه لچوونه وه ده پرسئ:

(نه وه له کوئی بووی؟ بیرت له چی ده کرده وه؟!)

توبا ده لئی:

(له هیچ!... تا نه بیبیم دلیم ئاو ناخوانه وه... با بچین؟)

له پر فانوسه که، که وته پرته پرت، بلووره که ی پر گرتیکی نارنجیه. له سه روو کلاوه که یه گر سه رده کا. گر ده خزیتته بنکی فانوسه وه و ده رده په ریتته وه. بوئی دوکه ل و نه وتی پیس، که پوو ده چوزینیتته وه. نه مجا وهک خوئی لی دیتته وه. گرتیکی نیوه باز نه یی سپی و هیمن هژله که پر روژنایی دهکا، به لام ناخاییتی، نهوا ته په یه که ی قایی لیوه بلند بوو. مالله که ش وهک ده ره وه نوقمی تاریکیه کی نه نگوسته چاو بوو.

(نه ختی لئی راهه سته با سارد بیتته وه!)

حه مه لاهو به پشوو سواره وه ده لئی:

(فانوسه که کونه و سه رو کلاوه که شی پیس بووه.)

حه مه لاهو شقارته له گیرفانی پیجامه بازه که ی دهر دینتی. دهنکی داده گیرسیتتی.

بوئی گوگرد لووتی پر دهکا. پیتی فانوس هه لده بری و چراکه

هه لده کاته وه.

(که می گر بده ری با ته په ته پ نه کا!)

(جا له وهش که متر?... به حال ده سووتی!..)

هه ر دوو ده ست داده دهی. قورسایی ده خه یته سه ر لاقه کانت و هه لده سی.

وا توباش راست بووه، ده ست ده ده یه لایته که و فانوس ته له سه ر میتزه که چی هیشت، به جووته و له سه رخو به ره و پلیکانه کان ده جو لین. لایته که ش به ریپیتان روژن ده کاته وه. کومباره که ی ژیر پیتان ترپه ی هه نگا وه کانتان هه لده مژی.

له دوا پلیکانه دا حه مه لاهو ئیستیک دهکا. سی چوار هه ناسه هه لده کیشتی و پشوی دیتته وه بهر. توباش وچانیک دهدا، به ده سته راستدا باده ده نه وه. وهک له په یجو ری کاریکی نهینی و ترسناکدا بن، به وان بین نتم، خیزه ی سینگ و چریه ی پیشیان نه یه. حه مه لاهو له سه رخو ده سکی ساردی دهر که ی ژووری لازو داده گری. بی نه وه ی دهنکی لیوه بی کلا ی دهخا و ژووره که رووناک ده کاته وه.

کاله نرت و نوئیکانی لازو سه رنجی راده کیشن روژنایی، ده خاته سه ر چیگه ی نووستنه که ی... پاشان رووی لایته که ده کاته روخساری توبا وهک پیتی بلئی نه وه تا لازو له مالله! روژنایی ده خاته سه ر رادیو ترانسستوره که ی بان ته پله که که ی ئاستی سه ری، که له ته نیشته کتیییکدا دایناوه. په ریه کی نووسراویش له وئییه. سه ری به لادا لارده کاته وه. سه ر دپره که ی (هانان...) سه رنجی راده کیشتی و (تو بلئی لازو ش که وتیبتته شیعر نووسین؟) ی له ناخه وه وت. په ریه که به چوار قه ده خنیتته گیرفانی پیجامه که ی*. له گو شه یه کی ژووره که دا کلاشینکوف و تفاقه کانی دیکه ی

* هانام بو هیناوی هژ دایه

بگه ره فریادم

له چه قو بارانی =

شهر داتراون. گورزه تیشکى ده گریته چرپاکه ی، لازو له سهر پشت نوستووه
پيجامه سووره کانی له بهره، دهستیکی ژیر و یه کیکی سهر به تانییه که
که وتووه. توبا به سهری په نجه ده چیتته پیشتتر، به سهریدا ده چه میتته وه.

= ئەم شەوی بەلدا یە.

بۆ ڕێبە دەمنیترن

که ڕێگه ی نه هاته.

لاقم دئ

به لام دل له گه لم نایه ته ره دایه

هه رچه نه ده دیده مه

به ر چرای زه بنم و به ر بیرم

ئەم جەنگه نه جەنگی تاعوون و پۆرخزی سارا یه.

ئەم جەنگه نه جەنگی بیژبییه.

ئەم جەنگه وهک ئە وه دی،

شروئ هه لکاته سهر سهری بالانبو،

(سه گرمه) نوقمی نیو (سیروان) کا (زمناکۆ).

(قه ندیل) م بالبهستی (گاره) کا و،

به دیاری بیداته قومستان.

(چنار) م زولفانی شوپه بی بتاشی و

بۆ په ندی زه مانه

ببیکا به سهریدا، خۆل و دۆ.

به سواری که ری دیز

ببگتیرئ

مال به مال دئ به دئ کۆبه کۆ...

دایه من،

به سهری پر شو و به دلی تژی له سه وداوه،

له گیتژی گۆمیکه یی بنا،

پهل ده کونم به ته نیا. =

پئ ده چئ گوئ بو هاتوچوونی هه ناسه ی رادیئری، به لام به چاو دیاره.
به تانییه که به ریتمیکی هاوسان و به رده وام به رز و نرم ده جوولئ. توبا
به سل و پارێزه وه ده ست ده با، دیاره نیازی وایه به تانییه که ی به رسدا بیدا،
نه با دا سه رمای بی.

لئ حه مه لا و توند مه چه کی ده گری، ره نگه ئەمیش مه به ستی بی له و خه وه
خۆشه ی نه کا. ئە وه تا، بی ئە وه ی به ئاگای بیئن پاشه و پاشه گه رانه وه، بی
ئە وه ی ده رگا جیره ی لیوه بی جووتیان کرده وه. له سهر پلیکانه کان حه مه لا و
ده لئ:

(ئاخر عه مر درێژنه بن، چ خۆشییه ک له داخوریانی دلئ ئیمه دا
ده بین؟!)

هه ناسه یه کی قوولئ دلئیی هه لده کیشئ و سووکنایی بو دئ، ده پرسئ:

(دلئ به ته وای ئاوی خوارده وه؟)

(نا، ئا، ئاهیکم تی گه ر. خودایه سکی پیریم نه سووتینی، کورم ده ستی
نه چیتته خوینی که سی خوی و کاره ساتی وه هه مان پیشان نه ده ی!)

(هه موو گیای مردنن، به لام لازویه ک تووشی ده بان ته نگانه هاتبی،
یه ک له یه کی تر و هیشتا هه ر به سهر زیندوو بی. که وتبیته نیو کلپه ی
ئاگر باران و رزگاری بووی، له ئە نفال گه رابیتته وه، ئایا له جییه له م شه ره

= رۆژتیکه و له منی دیوانه قه و ماوه!

نه یوار نه برا و ئاشنایه دیاره،

پشتوتیم بۆ هه لدا.

گیتزه نی ئەم گۆمه دژواره خه ریکه لوولم دا!

دایه گیان،

منی که له ریزی هه لژدا کردوومه گه لبازه

تو بلتی گه ردم بنه وی؟

شابلیم که دهیدا له هه وران بکه وی؟

دوا براوهی نیوخوډا ناوا بهئاسانی و بهتەرن تیاچن؟!... ناخر له پای چی؟...
(بههر حال!)

(گریمان زانیمان ههواله که درۆیه، بهلام چهیف نهمانزانی چ بهدبهختیکه
پیمان پئی دهکهنی و پیتی خوشه جهرگمان بهتەندوورهوه بدری؟!)

(گومان نابهم خراپه ی وام له گهل کهسێ یان نه ناسیکدا کردبێ تاکو دلێ
بیینی ناوا دلرهشانه تۆلهم لئ بکاتهوه!)

(جا ئیمه له پیتی ئەوهدا ماوین خراپه له گهل خه لکدا بکهین؟!)

بۆن هیسسی فائۆسه که له کهلهه یان دهدا. فائۆس دهگرێ، سببهر و رۆشنایی
بهسه ر دیوار و کهلهوه لهکاندا دابهش دهکا. هه موو تفاقیتکی هۆله که
بهرحهسته دهنوینێ. حه مه لاه به کزیی جیبی دپلێ. له بهر رۆشنایی لایته
دهستییه که، له ژوو ره که یاندا که له لوه له کانیان به سه ر ده که نه وه.

(لازۆ زۆر خه وی سووکه، سه رم ده سوپمێ چۆن له خسه خشی په ره
کاغه زه که رانه په ری؟! تو با به گومانه وه، وه ها ده لئ و حه مه لاه ویش ده لئ:

(دوو ریا نووستنیش برامردنیکه!)

حه مه لاه تاوئ له ژیر به تانییه که دا خۆی گرمۆله ده کا و زرتە ی چا ویشی
دی.

نه خیر له سه ر پشت راده کشی. سه ر ده کیشی و چا و ده پریتته بنمیچه
تاریکه که.

سه ر به ژیر به تانییه که دا ده کاته وه. هه ول ده دا بنوئ، جهسته ی ره ق ده کا و
قورسایی خۆی ده هاوینته سه ر پاژنه کانی. ئەمجا هه ردوو بالی له پال
جهسته یدا ره ق ره ق ده کا. پشوو ی به ندو پاشان به ری ده دا. هه تا سه د
ده ژمبیرئ، له ویتوه بۆ سفر داده به ری... بئ هه وده یه، هیشتا هه ر خه و ناچیتته
چاوی. هه ست ده کا تو باش له پالیدا نا ئارام و بئ تۆقره گینگل ده دا. گوز
و گو مه ت به تانییه که ی وه لانا، بئ خشی به ده سته دایه لایته که و ژوو ری
جئ هیشت. هه ست ده کا زمانی به باشی له زا ریدا ناگه ریئ. به لام کاتی

ده بینئ هه مدیسرۆ هۆل نوقمی تاریکییه و فائۆس کوژاوه ته وه، ده حه په سی
و وه خته هه ناوی به ربیته وه. به ره و مووبه ق باده داته وه، په رداخی پر ئا و
ده کا و بیی پیوه ده نی. له گه رانه وه دا رۆشنایی ده خاته سه ر تاخمه قه نه فه
کۆنه که. راده چه نی و به ساکان ده ساکی و هختی لایته که روخساری تو با
ناشکرا ده کا. به زاری نووقا و قژی ئالۆسکاوی تۆقره ی نامیینی. ئەو
ده سته کانی له بان سینه ی تیک لئقاندوون. به وینه ی ئەوق بوو، بئ
چاوترووکاندن له پیتی خۆی داره مینئ... قوفل بوونی تو با، نه کرانه وه ی
گری کویره ی زهنگه کانه...

حهمه لاه رۆشنایی ده گوتیته وه سه ر ته له فوونه که. لایته که ئەم ده ست و
ئەو ده ست پئی ده کا، سه ری په نجه ی شایه توومانی له کونی ژماره دوو
رۆده کا، یه ک دوو ژماره ی دیکه باده دا، دهنگی گه رانه وه ی دیسکی
ژماره کان ئاوه دانی ده به خشیته هۆله که. له ده ره وه شپرا ئوتومبیله
ناوه خته کان به شه قامه وه حشه تناکه کانداه فرک و هورپان. (ده لئی
گلارومه!) ئەمه به قایم به خۆی ده لئ و بۆ سه ری سیتییه م جار، به راستی
ژماره که لئ ده دا. زهنگه کان له و سه ر ده زرنگینه وه.

جاریک و دووان و ههوت...

(ئوه ته له فوون بۆ کی ده که ی؟. به م ناوه خته!)

(بۆ مائی زانا!)

زرم سه ماعه به ته له فووندا ده داته وه، خپ زنگه زنگی زهنگه که ی ئەوه سه ر
بئ دنگ ده بئ. به ده م هه لکردنه وه ی فائۆسه که وه ده پرسئ:

(تۆ چۆنی بۆ ده چی، بۆ هه لئ ناگرن؟)

(بلایی سه فه ریان کردبئ؟!)

(به م ئاخۆران و بخۆزانه که ی واده ی سه فه ره ژنه که؟)

(له وانیه به سه ردان چووبنه ماله خزمی، ناسیاوی و له وی مابنه وه!)

(ئەمەشيان رېتى تى ناچى. چۆن لە كاتى وەھادا مال چۆل دەكەن؟
ئەگەرى ئەو ھەيە ئەوان بگەنە شار. پياو لە مالى خۆيدا بى چاكتره. پياو
خراب و شرە خۆر زۆرن و دەرفەت دىنن، ئەم شارە وەك خەلكى باشى
تېدايە، حيز فرسە تېشى زۆرە.!)

(ئەي كەواتە بۆ وەلاميان نېيە؟)

(رەنگە پېيان خۆش نەبى وەلامى تەلەفونى درەنگ وەخت بدەنەو!)

رووى لايتەكە دەكاتە سەعاتى قەد ديوارەكە و دەلتى:

(كەي وەختى تەلەفونە؟... ئەو تا لە يەك لاي داو. مەگەر
خوانەكەران...)

دوای كەمى دۆش دامان، دەست دادەدا، ھەلدەسەيت و لەسەرى دەپرا.

(ناوى خواي لى بېنە، بابروين!)

توبا دەلتى:

(ماخۆلانم پى كەوتو، نازانم بەچى خۆم ھېور بگەمەو!)

ھەمەلاو دەلتى:

(زەمانە وەھاي ھېناو تە پېش!... رېتى تى دەچى ئەم زەنگە شوومە لە
ناكاوانە بى مەلامەت نەبن!)

(ئەو بۆ نەچىن خەبەرى بگەينەو!)

(بۆ خەبەرى بگەينەو توبا؟)

(بزانىن ئەو چۆنى بۆ دەچى؟... رەنگە سەبەورىمان بى. دل

پەرتىشانىيەكەشمان برەوتتەو!)

(خۆ لازۆ غەبىزان نېيە. ئەويش وەك ئېمەي لى تېدەگا... لېي گەرى با

تاوئى بى خەم بنوى.!)

(ئەي رات چىيە دراوسىكان ئاگاداركەين؟)

(نا، ئەوھيان ھەر نەو... دوایى پېمان دەلتىن ئەم دووانە بەم سەعات
دووى شەو سەرى لېداون!)

(دەلتى سېحرمان لى كراو!)

دەچنەو نېو جى سارد و سى. وەلى ئەم دووانە ھەر بەجەستە لە جىدان.
دەنا ھزىريان لە جىدا نېيە. دلپەرت لە ناخەو داسەكنىن و ھەدادانىيان
نېيە.

شەو زەنگەكەش ماىەي دلگوشىنى زىترە.

توبا خەيالى لە دەورى لازۆ ئالاندوۋە كاتى زەنگىكى نوى لە
كاسەي سەرىدا دەزىنگىتەو و سنوور بۆ خەيالانى دادەنى. بەدەم دلە
لەرزەو قىت دەبىتتەو. دەست دەگىپى. نېو قەدى رچىوى لايتەكە دىتە
مستىيەو.

بەر لەوھى داىگىرسىنى، چەخماخەيەك، پى دەچى لە قۆلى شارباژىرەو
بروسكەي دابى، بۆ چركەيەك شار لە رۆشنايى ھەلدەكىشى. پەردە
زىستانىيەكەي پەنجەرەكەيان ناتوانى رۆشنايىيەكەي بشارىتتەو. چەخماخە
سەردەكىشىتە ژوورەكەيان. لە برى گرمە و ھەورەنالا، خوتىندى ناسازى
پەپوويەكى دوور ھەلنىشتووى بەشوتىندا دى، دلە دەگوشىرى، لە پىكا
ھەمەلاوى بەچىچكانەو لە پال خۆيدا دى، كوترا نە دەست دەگىپى. توبا
لايتەكە دادەگىرسىنى و بەپەلە دەگاتە ھۆلەكە. ئەم دىو و ئەو دىو لە
تەلەفونەكە دەگرن، فانوسەكە ھىشتا ھەر لەسە مېزەكە دەسووتى.
خوتىندى پەپوۋە دوورەكەش بەئاستەمى دەگات.

(بەلتى فەرموو. توبام، داىكى لازۆ!)

(دايە گيان من زانام... چى بوو... بۆچى نەگە بىشتن!)

(بۆ كوى بىين؟)

(بۆ مزگەوتى حاجى ھەسەنى لۆكە!)

(بۆچی بېيىن بۆ حاجى حەسەن؟... بەدايىك و باوكى خۆت رابوئىرى باشترە تا ئىمە، كورم!)

(ئىپوھ دايىك و باوكن دايەگيان! رانا بوئىرم بەراستمە!)

توبا ھەموو جەستەى دەلەرزى. دەستى لە رزەكى لەسەر سەماعەكە دانا و بەھەمەلاو دەلتى:

(فەرموو خۆت گوتى لى بگرە. بزانه زانايە يان ناحەزە و پىيمان پى دەكەنى؟!)

ھەمەلاو لە دەستى وەر دەگرى.

(كورى خۆم، لازۆى كورم ئەوھتا لە ژوورەكەى خۆبەتى لە سەرەوھ، لە پرخەى شىرىن خەو دايە!)

بەلام دەنگە لەرزۆكەكەى ئەو سەر لەسەرى دەروات:

(سەد برىا و ابووايە!... جاكوا خوا ئەوھى كرىا؟!... سەد برىا نەنوشتبا...)

بەلام كاكە لازۆم بەيەكجارىي نوستووه!... من پشتەم شكاوھ بەيەگيان!!)

توبا دەگوئىتەوھ پال ھەمەلاو سەر بەسەرىبەوھ دەنى، دەنگى ئەوسەرى خەتەكەش بەردەوامە:

(لازۆى كاكە دوو گوللە وا بەسەر دلبيەوھ... دەلتىن ھەر لە كۆستەرەكە دايەزبون و كەمى لە راستە رى لايانداوھ، ئىدى كەوتوونەتە كەمىنى ئەوانەوھ. ئەوئىش لە پىشى پىشەوھ بوو!!)

توبا راست دەبىتەوھ، بەچەپۆك بەردەبىتە سەر و پۆتەلاكى خۆى و بانگى لى ھەلدەسى. ھەمەلاو دەستى لەسەر سەماعەكە داناوھ و بەشپىرەبىيەوھ بەتوبا دەلتى:

(بەم شەوھ لە خوت و خۆرايى، دەر و دراوسىم بەسەردا دامەبارىتە، تۆ خۆت دەزانى لازۆ لە ژوورەكەبەتى!)

توبا لە جىيى خۆى دادەنيتەوھ. دەستى لەسەر سەماعەكە لادەبا و دەلتى:

(دەنگى زانا نىبە. باوھرناكەم ئەوبى!)

بەوھى ئەوسەرى خەتەش دەلتى:

(شوكر بۆ خوا لازۆ زىرپ و زىندووه. تاقم تەفەنگ و تەفاقەكانى ئەوھتان لە ژوورەكەى دانراون دواى ئەوھش كورى من پەيمانى داوھ بەشدارىي شەرى گلاوى ناوخۆ نەبووھ و نابى... ئى جگە لە شەرى ناوخۆ ئىستە ھىچ شەرىكى دىكە لە نارادا نىبە!)

(ئەوھ بەراستتەنە بابە؟)

(بەراستمە و ئەولاتبىش! باشە رۆلەگيان ئەگەر تۆ راست دەكەى زاناي كورمى، چەند منالت ھەن و ناويان چىبە؟! (كۆست كەوتن باشە، قۆرتەكانى جەرگىرەن! ئەوھتا باوك و فرزەندى لىكدى كرىدۆتە نەناس!... من دوو منالم ھەن. ھاڧى و ھىلپىن!)

(تەواوھ!... ئەى ژنەكەت ناوى چىبە?!)

(شىلان... شىلان كاكل ھەمە سوور... سالى و مانگ و رۆژى لە دايكبوونى خۆم و شىلان و منالەكانىش بلتىم!)

ھەمەلاو دەستى بەسەماعەكەوھ پىتر كەوتۆتە لەرزىن. ئەزئۆكانىشى دەلەرزىن.

تەواو گومانى پەيداكرىدوھ، بەلام نايباتە سەرخۆى، نەبادا توبا بىكا بەفىزاح و بانگەلدان. دەنگەكەى ئەوسەر لەسەرى دەروا:

(ئەم گالنتە جاربيە چىبە?... تۆ جەرگت سووتاوھ باوھگيان!... منىش پشتەم شكاوھ، دايەگيان ئىمە كۆستى گەورەمان كەوتووه. كۆستى گران! چۆن دەبى باوك، كورى كفن بكرى و مپش مىوانى نەبى و لىي نەپرسى!?)

دەنگەكە لەرىنەوھبەكى خەماويى ھەيە. دلسارد و نائومىد دەوئى.

ھەمەلاويش لە گىژەنى سۆ و گوماندا پەل دەكوتى. بەدلى پىرەوھ

ده پرسى:

(ئىستا له كورتى بېپرەدەو. چىت له من دەوى.؟!)

(دەمەوى ھەر ئىستا بگەيتە مزگەوتى حاجى ھەسەن. سوورەتتى قورئان و فاتىحايەكى پەوانى لەسەر بخوینى... دەبى لە سەرەتاو بەشدارى پرسەكەى بى!... گوايە تۆ و دايكم بۆ دواجارىش ناتانەوى كورەكەتان بىين؟!)

من بزائم دلى نەيەشانوون... تەمەنى لاوبى لەو چيا و چۆلە بەسەبرد و ھىچى لى نەھات... كەچى لە شار شۆردمان و كفىشمان كردد!!)

ھەمەلا و ناومىد سەمەكە دەنپتەو جىيى خۆى... بەربىنى لى دەدا. لە ناخدا تەواو ماندوو و نايدركىنى: (ئاخ بۆ پەنايەك دوور لە چاوى توبا، تا بەتەنى تىر تىر تىبا بگريم، بى ئەوئى كەسى ھەبى پىم بلتى مەگرى گريان پىشەى پياو نىيە!...)

توبا دەلەرزى. دەستىكى بەدەمىيەو گرتوو نەبادا بگەويتە بانگ ھەلدان.

چاوانى زەق كراونەتەو. وەك لە پەسەر دىمەنىكى ئابروو بەر يان تۆقىنەردا كەوتى، چۆن چاوى كتك لە شەودا، لەبەر شەوقى كزى فانۆسەكە دەبرىسكىنەو. ھەمەلا بەدەنگ و چۆكى لەزىو دەلى:

(ئەو بۆ زەينم لى گۆراو؟... دەبوایە لازۆم ھەلساندايە، خۆى وەلامى بدايەتەو و قورى بەدەمدا بدايە!..)

توبا بەرەنگى پەربووە دەلى:

(سەرمان لى شىواو. لە سەرى كورەكەمى بەدوورخەى!!)

(دان بەخۆتا بگەر ژنەكە. ئىستا دلىام ئەوئى تەلەفونى كردد زانای كورم بوو دياربوو. لە دۆخىكى شپرتودايە!)

(كەوابوو راستە، لازۆ دووربا...!)

(لەسەرى مەرۆ، لازۆ چوار ھەنگا و لىتەو دەوور. ھەر ئىستا دەچىن

سەرى دەدەينەو!)

(ئەى كەواتە چى قەوماو؟... من وا خەرىكم شىت دەبم!... خۆم پى دابىن نابى!)

(دەبوایە بىرسىيە: كە تۆ لە مزگەوتى حاجى ھەسەنى، بۆچى بەفركانى تا تىرە نايەى?... خۆ دەبى دووربا لە دۆخى وەھادا ئوتومبىليان لەلابى!)

(سەرم گىژە. رى بەدى ناكەم... نازانم چى روويداوە... وەلى ئەوئەندە دەزانم كارەساتى چاوەروانمانە!)

(دۆزىمەو!!)

ھەمەلا و ئەم ھاوارى لى ھەلدەسى و توباش بەھەمان ھىز وەلامى دەداتەو:

(ئادەى!!)

(كەسى كوژراو، دووربا لە لازۆ ئىمە دەچى، مەردم زۆرن لەيەك دەچن... ديارە زانا بەلازۆى براى تى گەيوو و براپەو، مردووش رىنگى دەبزركى.

خۆ ئەو خاك بەسەرە كوژراویشە. رەنگە لايەكى پىو نەمايى!)

(باشە بۆ دەبى زانا ئەوئەندە زەين كوئى براى خۆى نەناسىتەو؟)

(ئا، رۆژە رەشى تى كەوتووين، برا لە براى خۆى بۆتە نەناس!)

(دایكى بەساقەى لازۆ بى، نىوەرۆ كە ھاتەو ئىنجانەيەك مىخەكى بە باوشەو بوو، تازە خونچەى كرددو. بىرى بۆ ھەموو شتى دەچوو، بۆ مەرگ نەبى!... ئەوئەن ئىنجانەكە لەو پەنجەرەدەدایە!)

(لەو دەچى مېشكم وەستابى! بابچىنە سەرەو بۆ لای لازۆ... دووربا كوژراو كە دوو گوللە وا بەسىنگىيەو!... سەبىرەكى دەكەين، ھەر بۆ دلىيى!

(وئى توخوا قسەى وەھا مەكە، دوو گوللەى بەسىنگەو بى، لە مالمەو

چی ده کا؟!)

چه خماخه يه کي دی شار رۆشن ده کاته وه و هه وره گرمه ي به شویندا نایه ، چرکه يه کي خایاند و دووباره شار له خومی تاریکی هه لکی شرایه وه . خویندنی په پووکه هاته وه گوئی (په نگه چه خماخه که به شه واره ي بخت!) ئەمه له ناخه وه ده لئی و باوه ریشی به خوئی نییه ... به ماته مات و له سه ر په نجه ي یی ، به پلپیکانه کاندایه سه ر ده که وئی . بی جیره و تهق و هوپ ده رگای ژوو ره که ي لازۆ کلا ده خا و تو باش به دوایه وه ... لایته که ده گئی . له گوشه يه کدا کلاشینکو فیه بی قۆنداخه که ، پهخت و کۆله پشته که ، هاته نه نیو باز نه ي رۆشنا ییه که وه ... لووله ي چه که که ریک له گوشه ي ژوو ره که دایه ... بهرز لایته که ده گئی ... له سه ر سه عاتی دیواره که ده یوه ستی نی . ده سله میتته وه . هه ناسه يه کي خیرا هه لده مژئی و هه ناوی ده گوشری و نهختی هه لده به زیتته وه . تو باش سامی لی ده نیشی .

(نو و چاره که!) ئەمه له بهر خو یه وه ده لئی و کزه له جهرگییه هه لده سی . (چیشته نگا و نه نووستوو ، نا ... که ژوو ره که یم گسک دا و جینگه که یم ده ستکاری کرد ، ئەم سه عاته نه نوستوو!)

وهک جاری پیشوو لازۆ له سه ر پشت نوستوو . ئاسایی هه ناسه ده دا .

به تانییه که ي تا ئاستی گهردنی هیتا وه . هه مه لا و به تانییه که تا که مری دینی . قۆپچه ي لای گهردنی کرا وه ته وه . له سه رخۆ قۆپچه ي دووه می پیجامه که ي ده ترازینی و به ئاگا نایه ... گه یشته قۆپچه ي چواره م و ترازاندی و به ئاگا نایه . تو با به سه ر تهختی نوستنی کوره که یدا ده نوشیتته وه .

هه مه لا و تیشیتره سپییه که ي هه لده داته وه . کاتی ده گاته ئاستی سینگی ده حه په سی و له وه دایه پشووی بووه ستی ... خوار و ژوو دوو خالی په مبه ي پیوه ده بینی . تو باش توند به روومه ته کانی خویدا ده دا . شه ققه یان لی هه لده سینتی و هه ناسه ي توند بووه . له گه ل نه وه شدا لازۆ به ئاگا نایه . ئاسایی هه ناسه ده دا و له شیرین خهوی خوئی دایه ... به جووته سه ریان به یه که وه ناوه و له جووته خاله په مبه که ي سینگی ورد ده بنه وه . دوو خالی

باز نه یی چون گو له باخی ئەسل کال . تو با ده چپیتته گوئی هه مه لا و :

(ئەم دوو نیشانه یه نوین!)

نیشانه کان زه قن . دوو رووبه ری په مبه هه ریه که به ئەندازه ي قویچه ي کراس و له بان سینگیکی گه نم په نگ .

(ئەم نیشانه چین؟)

تو با ویلی دوا ی وه لامه . هه مه لا ویش هه ر به سه رته و سه رسوورمانه وه ده لئی :

(تی ناگه م ، ته ققه ي سه رم دی!)

هه مه لا و به شینه یی تی شیرته که ي داده داته وه . هه ردوو لای کراسی پیجامه که ي دینیتته وه یه ک و به تانییه که تا ئاستی گهردنی سه رده خاته وه . ده ستی ساردی تو با ی نیوه گیان ده گری و دوو سی هه نگا و ده کشینه وه .

(لازۆ کویم لازۆ!)

لازۆ دهنگی نییه . به دلی پروه بانگی ده کاته وه :

(لازۆ گیان ... باوکی باو کم ... ههوت برای باو کم!)

(ئا ، به لئی ... چیه بابه؟! ... هیچتان لی قه و ماوه وا شیرزه ده تانییم؟! .

ئای که پیتم ناخۆشه شیرزه بتانییم خودایه !!)

لازۆ راده په ری . ده ست به چاوه کانییدا دینی . دوگمه کانی پیجامه که ي داده خاته وه .

سه ریتی سه عاته که ي ده ستی ده کا . چه ند جاریک مه چه کی راده وه شینی و نزیک چاوی ده خاته وه . دایده که نی و له پال ترانسستۆره که دا دایده نی . سه رنجی سه عاتی دیواره که ده دا و ده لئی .

(ئەویش نوستوو . هه ردوو له یه ک کاتدا نووست!!)

تو با به ترس و له رزه وه ده لئی :

(له دوو لای داوه!)

(بهراست بهم درهنگانه بۆ خه بهرتان کردممهوه؟... پئ دهچئی کارهساتئی روویدایی!!)

(نا نا، هیچی وانیبه. زانای برات پیویستی پیته. خۆت بگۆره. ههتا تۆ خۆت دهگۆری ئیمهش ئاماده دهبین. با ئەم لایتهت لابی.)

باوکی لازۆ وهها دهلئی و لازۆش رادهبی. له تهختی نووستنه کهه ی داده بهزئی و دهلئی:

(نا نا... با بهخۆتان بی... ئەوه لایته کهه خۆمه هۆلهوی. ههر ئیستاش خۆم دهگۆرم!)

(باشت کرد خه بهرت کردهوه. زانا چهیشۆی پئ تال دهکردین. ئەگه ر ئەم جاره تهلهفونئی کرد با لازۆ گیان خۆی وهلامی بداتهوه!)

(نا نا... ههرسیکمان پیکه وه دهچینه مزگهوت و سنووریک بۆ ئەم کارهساته دادهنین... بهلام نازانم بۆچی وا زارم تالّه؟!)

(منیش ههست دهکم زمانم بۆته په لاس و له زارمدا ناگه پئ!)

توبا ئەمه ندهی وت و دهست ده داته فانو سه که. دوا ی وچانیکی کورت به پیشووی سوار و په ردا خیتک ئاوه وه ده گه رپته وه و دهیداته همه لاهو... ئەویش دهستی له رزیوی بۆ دهب. له نیتوان په نجه رهق و سارد و سره کانی ههردوو لایاندا، په رداخ به رده بیته وه و ورد و خاش ده بی. ئارامیییه مۆله قه که ده گه مپینئ.

(گوئ مه ده ری، ئاو رووناکییه!)

توبا وهها دهلئی و دلخۆشیی همه لاهو ده داته وه. ده ستیشی له سه ره هه مان سه مت بۆ ماوه یه ک راده گری. همه لاهو به زمانی تیکه ل و پیکه له وه ده لئی:

(کام رووناکی... ئەگه ر ئاوه که رووناکی بی. ئەی ورد و خاش بوونی په رداخه که چی؟!)

له م ده مه دا به ههنگاوی ریک و له سه رخۆ، به بروا به خۆبوونه وه

به پلیکانه کانا دپته خوار. له بهردهم باوکیدا چهینی په یکه ره ده وه ستئ. باوکی ههول ددها پشته نهخته خوزه که ی قیت بکاته وه و بۆی نا کرئ. وهک ساله هابئ نه دیدیی، له ته پلئی سه ربیه وه تا کاله کانی ده داته بهر مه زنده ی چاوه کره کانی. کاسکی تیکی خاکی له سه ر روخساریکی خاوتن و باوین و تازه تراش... چاوی به بریسکه ی خودان روانینی قوول و به هیز... ده ستئ پۆشاک خاکی. پشتوتیکی ره شی پان و له سه ربه وه نیتا قیقی زه یتوونی نرت و نوئ. کۆله پشتتیکی به که ره سه ته ی جهنگاوه ریکی به ده ره سه ست سیخناخ. رهختیکی خاکی. لایتیکی ستیلی سپی و سوول و زمه زمه مییه کی بهرگی خاکی تی گیراو به نیتا قه که یدا ئاو یزان. ده ره لینگی له نیو پوزوه وانیه سپات رهنگدا چه سپ و پیچراو. به بان ههر به له کیکیه وه گولینکه یه ک ده له رپته وه. جووتئ کاله ی قاوه بی جیر و تۆکمه، شنه ی بۆنیکی خۆش ده گاته لووتی دایوباب. توباش وهک همه لاهو چه په ساوانه دیقه تی ددها و له رووی گه شی ورد ده بیته وه. نیازی تی پرسی:

(ماشه لالا... کوئرا فریای ریش تاشین که وتی؟! به لام دان به خۆیدا ده گری. لازۆ بی دهنگ، مینا جهنگاوه ری گوئ بۆ فه رمانی فه رمانده رایه ل و له تافی ئاماده باشیدا، ئاوا چاوه پروانی ئامازه ی دایوبابی تی. گۆشه ی ده سرۆکه به کی ئاوریشمینی به ده ستی راستیه وه گرتوه. همه لاهو له ناخه وه ده پرسی: (ده لئی بۆ سه ر شایی بانگه یشت کراوه! ناشپرسی به م شه وه زهنگه دپره بۆ کوئ و چی له زانا قه وماوه؟) دوا ی تاویکی کورت ههر خۆی له ناخه وه وه لامی دابه وه: (له وانیه به ده دم رپوه پرسی!) توبا لئی چۆته پیشتر.

پئ دهچئ بروای ته واوی به چاوانی نه بی... ده ست به تا قم و زه مزه می و به روکی کوره که یدا دینئ و ئەویش بزه ده یگری. له وهش سه ر دهرناکا چ زوو ریشی تاشی و ئەم بۆنه خۆشه ی له خۆی دا و خۆی به ست... همه لاهو ده قی چاوه پروانی و قسه نه به کامه کانی ناخیان له ویدا ده شکینئ:

(با ناوی خودای لی بینین و برۆین!)

لازۆ دەسروۆکه که قەد دەکا و دەیخنییه باخه لی. کلاشینکو فەه کە ی ئەمشانە و شان دەکا. دەستی راستی بۆ فانتوسی سەر مێزە که درێژ دەکا و بە فانتۆسە و پێش دەکەوێ.

حەمە لاو که خۆی لایبێکی دەستی پێیە. زەق زەق چاویشی برپوێتە لایتە کە ی ئاوێزانی کە مەری ئەو و لەم ئاکارە ی کورە کە ی سەری دەسوورمێ. بەلام ناشیداتە رووی، که پیتووستیان بە فانتۆس نابێ... چ فانتۆسیکیش؟! بەقای پێ ناکرێ و هیس دەکا. حەمە لاو خوا خواپە تی هەناسە بەک زووتر بکە و نە پێ ماله کە چۆل کەن، نەکا لە پێ زەنگە نە فرە تیبیە کە لی بداتە وە. توپا بە شوێن لازۆدا ئەو دیوی دەرگا دەبێ... هەر پێیان نایە ئەو دیوی دەرگا و شەق یەک پێمینی قایم پێمی:

(دەک لووتەم بە ماره وەبێ!)

بەدەنگی بەرز ئەمە بە خۆی دەلی. خوتوورە یە کیش بەدلی حەمە لاو دا دێ و لە ناخە وە رادەچەنێ... بەپەلە کلێلە ساردە کە لە نیو کیلونی دەرگای حەوشە دا دەگێرێ و گوێی لیبیانە لە بنکی گیرفانیدا زەنگە یان دێ و جیتیگیر دەبن. لەم دەمە دا ئاوا بێر دەکاتە وە: (بزانە ئەم کورە ی من هەولێکی دا بێتە خاوەنی شێ ئوتومبیلیک؟)

ئەگەر هەببوایە، ئیستا بە فرکانیک دە یگە یان دینە مزگە وتی حاجی حەسەن و دەشگە راینە وە. تەمەن درێژی وەک لە سەر و بەندی راپەریندا نە بکرد ئوتومبیلی رە فیک حیزیبیەک زەوت بکا، ئیستاش ناکا داوایان لی بکا. وا وقمان ئەوسا لە شاخ بۆ کوردی کردو وە. خۆ ئیستا مال لە و هەوارە نە ماو وە. داخ گرانە لازۆ، هاو پێی تۆسی چوار لاندکروژ و سی چوار مەفرەزە حیمایە لە پێش مائی دایە، ئەمیش وەک سلقی رووت. هیشتا سەر دەمی چیا حالێ باشتربوو. من نالیتم سی چواری.

بەلام خۆ کە چە ئوتومبیلیکی پێ رەوایە. بیشیدە مە رووی پێی ناخۆشە و هەمان وەلام گوێ لی دەبێتە وە: خۆ من بۆ دەستکەوت نەمدا و تە چیا. (!)

حەمە لاو بە گورگە لۆقە پێیان گەیشتە وە. لە وەدایە زمانی بە مە لا شووبە وە بلکی.

گوژمە بایەکی سارد بەرە و روویان بۆ وە. زیتی کردنە وە و زیاتر گوژدەدەنە خۆ.

حەمە لاو سەری بۆ ئاسمان هەل دە پێ. لایەک هەور و لایەک سامال. بریسکە ی چە خماخە یەک بۆ چرکە ساتی زەمین رووناک دەکاتە وە. سەر بە توپا هەل دە پێ.

کەچی لازۆ مووشی پێ نابزوی. بریسکە کە هی چە خماخە نە بوو. بە لکو ئەستیرە یەکی گەش بوو کشا. بە خیراییەکی لە رده بەدەر سەرە و خوار هیلێکی زیوینی درە و شاوێ لە سەر تەختەرە شی ئاسمان کیشا. هیلە کە لە گومەزی ئاسمانە وە دەستی پێ کرد و لە کلاوێ پیرە مەگروون کۆتایی هات و پەراش پەراش بوو. مینا ورده شووشە ی بریسکە داری لی هات. پارچە و ورده کان بۆ هەناسە یەک بە تاریکایی ئاسماندا بلا بوونە وە، ئەمجا توانە وە و رەشایی ئاسمان هەلی مژین... توپا بە حەسەرە تە وە دەلی:

(ئەمشە و پیاویکی بە سەنگ و رەنگ و دیمەن لە دنیا دەر دەچی!)

حەمە لاو ئاوا وەلام دەدا:

(راخوشتی ئەستیرەم بە دل نییە. بە دەست خۆم نییە دوو چاری ترس و دل و دلەم دەکا!)

دوای کەمی دەلی:

(ئە وە ی دەبی بی دەبی. ئە وە شی دەبی دەبی نە بی نابێ!)

لازۆ بە شداریی ناکا و بە دەنگ نایە. حەمە لاو هەر وا دیقە تی دەدا. ئەو بی ئە وە ی کەس رینوتینی کرد بی و هیچی ئە و تۆی لا درکاند بی، بە هەنگاوی گورج بەرە و مزگە وتی حاجی حەسەن ری دەکا. حەمە لاو، کە دلە راوکی و در دۆنگی پەنجە یان لە ناخیدا هەل پیکاو وە، لە ناخە وە دەجۆشێ: (من هەر ئە و نەدم پێ و توو وە کە زانای برای پیتووستی پێیە تی... باشە چۆنی زانی لە

حاجی حهسه نه؟ به راست بۆ لیتی نه پرسم؟) به لām ژبیوان ده بیسته وه و ناپرسی. لازۆش ئەلف نالئی... ته نیا دهنگی لیوهی هاتبئی مه گهر ترپهی ههنگاو و گورهی لیک خسانی لینگه کانی شهرواله که ی بی. لازۆ له نیوان باوک و دایکیدا ری ده کا. بۆیه ده بی ئەوانیش به پیتی کوره که یان ههنگاو هه لاین. چراکش له نیواندا ورشه و پرشهی دئی و له و دور و ناوه ته نیا رۆشنا بیه که پیاده ری بکا. هه رچی رۆشنا بئی لایتی ئوتومبیله کانه، شیتانه به لایاندا رهت ده بن. به لām لازۆ به هه مان ریتمی رینگه رۆبشتنی پی میم و به هه مان هیمه ته وه ده روا.

گوژمه بایه ک خشه خش له گه لای ناسک و پاروی دارتووه کانی که ناری شه قام و دالیتی سه رگه راجی مالان هه لده سیئنی. له م ساته وه خته دا تو با و حه مه لاو دیکه تی چراکه ده دن. به لایانه وه سه یه، به رده وام و بی هیس و پرته پرت ده سووتی... لی هه رچی لازۆ به بی باک دیاره. پی ده چی ته واو لیتی دلنیا بی، بۆیه بۆ ته نیا جار تیکش سه ری به لادا لارناکاته وه و سه رنجی نادا. دور ده روانی. هه ر بۆ دلنیا بئی، تو با ده ستیک به زه مزه میی قه دی کوره که یدا دیننی. حه مه لاو هه ول ده دا و ده یه وئ چراکه ی له ده ست وه ربگری، به لām ئەو ده ست به رداری نابئی. هیند توند گرتوویه تی مینا په نجه کانی به ده سکی فانۆسه که وه جۆشیا ن خوار دبی... حه مه لاویش جار تیکی دی له هه بوونی کوره که ی دلنیا ده بی و ناهیتی تی ده گه ری. له ناکاو تاکسییه که به فوول لایته وه به ره و روویان دئی و خش له به رده میاندا ده یچه قیننی، کاروانه روونا که سی که سییه که ش له گه ل بریکی ته کسییه که دا ده وه ستی. له گه ل ته په ی پیوه دانی ده رگای تاکسییه که دا، سه رنشینه کانی، رووه و کاروانه روونا که که دین... هافی به راکردن ده گاته داپیره و باوه ش به ئەژنۆیدا ده کا، تو باش داده نه ویتته وه روومه تی ماچ ده کا و ده ستی به قه ره درێژه که یدا دینی. دلّه له رزه ش شالای بۆ دیننی و ده پرسنی:

(به م ده مه و به یانه چی تو ی به م منالانه وه گه یانده ئیره شیلان!)

شیلان به برژانگی ته ره وه له شووبراکه ی دیتته پیتش و ده ستی به سینگ و

به رۆکی لازۆدا ده گئیری. هیلین-یش و باوه شیبیه وه:

(چۆنی کاکه لازۆ گیان. له خودام داوا به له به لا دووری. جه رگ و هه ناویان به رداینه وه، خوا جه رگ و هه ناویان به ردا ته وه!)

(نامین... ئەوه ی له ئیمه قه و ماوه دیاره له تۆش قه و ماوه!... ئە ی کوا، زانا کوا!؟)

(گوا به له مزگه وتی حاجی حه سه نه! هه ر هه واله که یان دایه، وه ک شیت ده ری پی. منیش نه مزانی به دوو مناله وه چۆن بیتم... تا تاکسییه کم ده ست که وت ئاوا دره نگم به سه رهات و...)

نه خه زووری نه خه سووی نه یان کرد وه ک هه میشه هیلینی لی وه رگرن، ماچی که ن و، بیگر نه نامیتز. ئەوان ساکاون. لی لازۆ داها ته وه و هاقیش روومه تی هینا.

ماچیکی بی دهنگی گۆنای کرد و راست بۆه. په نجه کانی ده ستی چه پیشی حه یی شانه به نیتو قه زه خاوه که ی هیلیندا گرا. هیلین دور له دوودلی، باسکی ئەلقانده گه ردنی و گواستییه وه لای مامه لازۆ. ئەمیش به سینگییه وه ده نووسیننی و ماچیکی روومه تی ده کا و ده که ویتته ری. لازۆ به ده ستی راستی چراکه ی گرتووه، به چه پی هیلینی به سینگه وه نووساندووه تفه نگه که ش به هه مان شانیه وه یه.

(سه رم له م کاره ده رناچی، کاکه لازۆ که می بۆمی روون بکه ره وه، خبیرت ده گا!؟)

شیلان چاوه کانی سپی و ئەمه ی وت. دایکی لازۆ، له م ساته دا مه یلی لیتیسه بدا له هاری براری و باوکه ریۆ. بی نارام چاوه روانی وه لامی کوره که یه تی که چی ئەو میتش میوانی نییه. بی وه لām ده روا.
(سیحرمان لی کراوه!)

دوای هه ناسه یه کی بۆ کرووزی ته ژبی حه سه رهت، باوکی لازۆ به بی قه رارییه وه وه های وت. دایکی لازۆش ده ست ده با په نجه کانی بوو که که ی

توند دهگوشی و ئەویش تی دەگا و چرکه له خۆی دهبرئ. چه ندين پرسيش بئ وهلام هه روا له ناخيدا له هاتوچوون دان.

لازۆ به چرای دهست و چهکی شان و هیلینى برازای باوه شیبیه وه، بئ باک ده روا.

سروه بایه کیش له پیششوازیدايه. له دواى لازۆوه هاڤى، له دواى ئەویشه وه شیلان له نیوان خه زوور و خه سوویدا دینه رتیه. غایله ی توپا ئەمه یه: (بۆ کورپه کهم بئ دهنگه؟! ... بۆ ناپرسئ و سه ره به خو رئ دهکا؟! ... ته نانهت ناکوکتی و ناشپژمئ! ...)

ئهنده هه یه خاوین و باوین و بۆنخۆش به رتیه یه، هه ناسه ده دا. خۆی به ستووه و ئاماده باشه. ئەى باشه چۆن چۆنى ریشی تاشی؟! ... به تاریکی ریش ده تاشرئ؟! ...

دلنایام دواى به رچایی، کاتئ له مال دهرچوو رڊینى نه تاشیبوو! ... بۆچی نا؟! ...

ئهدى کوپره کان چۆن رڊین ده تاشن؟! ... یه کهم جاریشه هه ست بکه م ئەم بۆنه خۆشه له خۆی بدا! ... بۆنى به هه شتى لئ دئ. جارن دواى ریش تاشین ته نیا کوئۆنیای به کارده هیتنا! ئەى ئەم به رگه ی وا له به ریدا؟! ... ده لئى ئیستا له لای به رگدروو ته وا بووه! کاتئ له ماله وه به شینه یی ديقه تم دا، چه په سام!

ده لئى هه ر ئیستا له گه رماو دهرهاتووه. له شهوى زاوايه تى ده چئ! . جا کوا، خوا مرزم حاصل کات و بیکه مه په رده وه! ... خه ون به و ساته وه ده بینم! ... تا خۆم و پیره میترد ماوین ئاههنگى بۆ سازیده یین و به زاوايه تى بیبینن! ... واى له م شه وه زهنگه ی تیبى که وتووم، کورپه کهم ئەوه تا له پیشمه وه و گومان له هه بوونى ده کهم! ...)

هه ر به دهم خه م و غایله ی ناخیبیه وه ده پرسئ:

(خۆ دووربا ناساغ نیت لازۆ گیان؟!)

لازۆ سه رى بۆ هه لده ته کینئى و دهنگى لیوه نایه... دهره وه ی والای مزگه وتى حاجى هه سه ن به دیارکه وت گلۆپه کانی سه ر دهرگا که ی هه لکراون. به هه ردوو به ردا، ئوتومبیلی هه مه رهنگ و مۆدیل که ناربان گرتووه. ئەوى پیتچه وانهى ده ورو به ره.

رووناکی نیتو هه وشى مزگه وت، دره خته بالابه رزه کانی به رچه سته به دیارخستوون.

له هه وشى مزگه وتدا، دوو دوو، سه سئ، وهک خۆلى مردوویان به سه ردا کرابئ نتم، ورته یان لیوه نایه. ئەوان له یه کدى، له بۆشایی و شتى ناديار راماون.

له ش سست، هیوا پراو، خه و لئ زپاو، هه ندئ ده ست به تال و هه ندئ ده ست به ته زبیح یارى به دهنکه کانی ده که ن. چه مه لای شپه رزه، زار به سلاو، خۆی به هه وشى هه راوی مزگه وتدا کرد... سام و دلگوشرانیک شاتاولیتان بۆ هیتنا وه لئ لازۆ به هه مان گورج و گوئى و نه فه سه وه، وهک به دۆلئیکدا رئ بکا و بۆ ئاسۆ پروانئ، به فانوئسى هه لایساوی ده ستى و کلاشینکوئى شانى و هیلینى برازای باوه شیبیه وه، گورپه ی داوینى دئ، له پیشى پیتشه وه، به بئ دهنگییه کی به سامه وه، به ره و ناو مزگه وته که هه نگاو دهنئ... له هه وشه که دا، توپا و چه مه لای و شیلان، گیتزه گیتزه به بالای ئاماده بوواندا هه لده پروان، بۆ ئاشنا و رۆشنا چاوده گیترن... له چاویاندا لازۆی کوپیان له هه مووان ره ندرت و به پروومه تتر و گورجتر دهنوئینئ.

یه کهم جاریتى توپا ئاوا شپه رزه خۆی به مزگه وتیکدا بکا. چون هه له ته بوویهک نه شاره زما مل ده گیترئ. به دهم هه نگا و نانه وه، له چه قى هه وشى مزگه وتدا، هه مدیس ده ستى سارد و سه رى به رووی په یکه رینى کورپه گه وره یدا گیترا. چه ند جار تیکیش ده ست به تاقمه که یدا ده هیتنئ و ده با... په نجه کانی به رووی هیلینى باوه شیدا دینئ... توپا چه ند چا و ده گیترئ جگه له خۆی و بووکه که ی ئافره تى دیکه نایینئ. ئەمه ش نیگه رانترى ده کا.

له هه ناسه يه كدا، له دواى لازووه و له پيش هۆلى فراوانى نووتژدا خۆى ده بيبينته وه. له بهر ده رگا كه يدا چهندين جووته پيلاو كه وتوون. ئەمانيش پيلاو داده كه نن. دهنگ و ئاوازتيكى به سۆز و خه مناك قورئانتيكى رهوانى به سام ده خوئيتي.

سامى مه رگ و دا برانى يه كجارى به و هۆله فراوانه دا په خش ده كا... لى لازو به پيلاوه وه وه ژوو ركه وت. له هيكرا دارته رميكي به به تانى دا پو شراو بينايان دا گيرده كا. دلگوشران و هه ناسه سواري فشار بو سينه ي رهق و تهقى تويا و حه مه لاو ديتي. له پال ته رمه كه دا، زانا، قش ئالوسكاو، روومه ت و چاو سوور و چاو له رى كزكو له ي كردوه به ديتنى دا يو باب و ژنه كه ي قيت ده بيتته وه و به چه پوك به رده بيتته خۆى. له برارو ددها و به ره و روويان ده چي:

(هه يرو ئه وه بو وا له خو ت ده كه ي؟)

(كو ستم كه وتوه برائى قاره مانم رو!!)

تويا چوك داده اته سه ر به ريه ك و هيسچى بو ناوترى. حه مه لاو به شپرز هيبه وه ده لى:

(هه موو شه هيدتيك برا و كورك انن، به لام...)

(به لامى چي باوه گيان؟... به شى به لامى تيا نه ماوه!!)

هه مه لاو هه لده سى، ده كه ويتته باوه خولى و چاو به روخساره كانى ده ورو به ردا ده گيرى و وه لامى به لامه كه ي خۆى بو نادر يتته وه. له جيتى خۆى چوك دادها.

توياش ده سته كانى بو زانا دريژ كر دوون به پشووى سواره وه ده لى:

(له خودا به زياد بى، لازو سه لامه ته!... بو دلنيايى له گه ل خو ماندا هيتا ومانه!)

ئاماده بووان، هه ندى حه په ساوانه بو يان ده روانن و هه ندى سه ريان داخستوه، چاو به فرميسك گو تيان بو لاوه قورئان خوئنه كه را گرتوه.

زاناش زهق زهق ده روانى. وهك زمانى به سترابى، يان دهنگى نووسابى، له حه شمه تا خۆى راده ژهنى و بى وه لامه.

دايكي لازو هه لده سبتته وه، حه مه لاو به شوئينا، به دهم را كرده وه، وهك چو ن مندالى سه ره تايى به گو پره يانى قوتا بخانه دا به هيتز و گو پره وه غار ده دهن. ئەوا ده ريه رين. به نيو مزگه وته كه دا كه وتونه ته را كه راك و بازدان. خو يان به را وه ستاو و دانيشتواندا ده كيشن و هاوار هاوار يانه!

(هۆ لازو هۆ، تو له كوئى؟)

(وه ره وه لازو، دللى زاناي برات بده ره وه! وه ره دلنياي كه و ده ست به سه ريا بيتنه!!)

چهنده به هۆلى نووتژكر دنه كه دا غاريان دا، كه سيان نه دى شيوه ي له شيوه ي لازو بى... به پرتاو، پيخاوس به ره وه حه وشى مزگه وت ده ريه رين... ده كه ون... ده ست داده دن... ره ت ده بن و ده كه ونه وه... ده ست ده دهنه باليان... به دهم هه ناسه بركيوه خو يان به پيوه بو راده گير يتته وه:

(لازو تان نه دى؟... تا ده رگاي ژوورى نووتژ له گه لمان بوو. هاتيشه ژووره وه! هاته ژووره وه و غه يب بوو!)

(فانو ستيكى پى بوو!)

(خۆى به سستبوو!)

(نابى نه تان ديبي!)

(كه هاتين شه ش كه س بووين. فانوسه كه به و بوو، هيتليني ش هه ر به با وه شى نه وه وه بوو!)

هاوده نگ و پرسه گير، هه ر كه سه و به شيوه ي خۆى ليكي ده داته وه. به لام وهك په يقى ناخيان ماوه ته وه و نايدر كين. سه رنجيان وا به دوا يانه وه... هه ر به پيتى په تى و به را كردن له مزگه وت ده ريه رين. چاو ده گيرن بو سو راخى چرا به ده ستي چاو ده گيرن و ده پرسن، لى كه سى نيبه وه لاميان بداته وه. دنياي ده ره وه ي مزگه وت له بى ده نكي دا نو قم و شار پر خه ي خه وى دى. شه وه كه ش

لهوپه پری تاریکی خۆبدايه . به فرکان ده گه پینه وه... به سهر یه کدا ده که ون...
گرمۆله ده بن و هه لده سنه وه... گه رانه وه مزگه وت... له زانا و تهرم و
پرسه گپران وه ژوورده که ونه وه:

(نابج نه تانديبي. چرای پي بوو. له شوه نه نگوسته چاوه دا سهرنجی
کویریشی راده کیشا!!)

(لازۆمان له گه ل بوو... به خوا به فانۆسه که وه له گه لمان بوو! به هیلیني
کورپه زامه وه له گه لمان بوو!)

(چی به سهرهات؟!... چیبیان به سهرهات?!)

(هۆ کورپی شیرینم لازۆ چیت لی هات، بیره وه... هیلین و فانۆسه که
له گه ل خۆتا بهینه وه. رۆشنایی بخه وه دلێ ئیمه و هی زانای براته وه!)

زانا له بهریان هه لده سیته وه. دهستیان ده گری. دهیانباته سهر تهرمه که و
ده لی:

(لازۆی برام ئه مه تا لیته دایه!!)

له ئاستی سهری، کفنه که هه لده داته وه... قسه ی زانایه. لازۆ له نیو دار
تهرمه که دایه. حه مه لا و چۆکی ده له رزی و له ئاستی سهری کورپه کهیدا وهک
په لاس ده که وئ. دهستی له رزیوی بۆ پشتی سهری لازۆ ده با. په نجه کانی
به ر هیچ ته نیکی نامۆ ناکه ون. نیوچاوانی ماچ ده کا و کفنه که ی به سه ردا
ده داته وه.

له گه ل زانادا باوه شیان به یه کدا کردوه، کاتی ئاسۆ به جووتی دارشه قی
بن هه نگلییه وه، هیلین له قه لاندۆشکانی، دلپیر و سه رکز له پیش
خیزانه که دا ده وه سستی و هیچ نادرکینتی. هیلینیش حه په ساوانه له ده ورپه ر
را ده میتنی.

کۆنھاگن

سهره تای ۲۰۰۱ - مه ی ۲۰۰۴

ئاگادارییه کی پیبوست

که س بۆی نییه په ره گرافتی یان به شی له م رۆمانه به نیازی
تایبته بگۆیزیتنه وه، وه ربگپیری یا خود فۆتۆی بکا. ئه م کاره
وهک یه که یه کی لییک دانه پراو مه به ست ده پیکتی. که سیش
بۆی نییه بی پرسی خاوه نی به فیلم یان شانۆ نامه و
گۆرانیی بکا... هه موو سوو دیبینینی له بیروکه و وینه و
گوزارشته کانی، ده بی ئاماژه یان پي بدری. ئه و ناوانه شی
له م رۆمانه دا هاتوون وهک هه موو کاره کانی دیکه م دروست
کراوی خه یالی خۆمن و ئه گه ر له کۆمه لدا هه بوون ئه وه
پیکه وتی رووته و ئاگادار نیم.